

Tomo 23.

Dialogos de S. Gregorio
Papa.

13

Faint, illegible handwriting or bleed-through from the reverse side of the page.

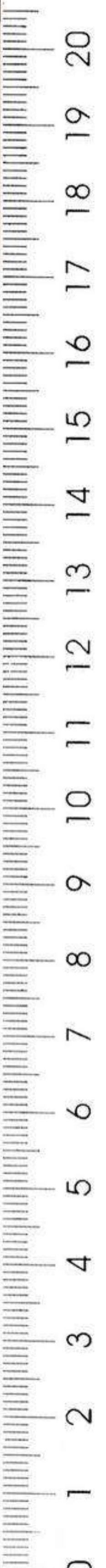
Ací comēcen ls rubriq̄s dt p̄mer libre dt
dialogoz dt benahuyrat sent Gregori papa

cart̄s

- v. **C**. Del prolech.
- vi. **C**. De honora^r abbat del monestir de fundis.
- vii. **C**. De liberti p̄bost del monestir de fundis.
- ~~**C**. De Equici abbat dela prouincia de valeria~~
- x. **C**. Del mōge ortola del monestir de fundis.
- xi. **C**. De Equici abbat d̄la prouincia de valeria
- xii. **C**. De Constanti mālionari d̄la esgleya d̄ sent
- xiii. **C**. De marcelli bisbe d̄la ciutat d̄aconya. Breue.
- xiiii. **C**. De hōnos p̄bost dt mon̄ q̄ es ap̄llat sorrac.
- xv. **C**. De athanasi abbat dt oron̄ q̄ es ap̄llat sob p̄eroma.
- xvi. **C**. De bonifaci bisbe d̄la ciutat de ferens.
- xvii. **C**. De fortunat bisbe d̄la ciutat cudertina.
- xviii. **C**. De marti mōge d̄la puincia de valeria.
- xix. **C**. De seu p̄uere d̄la puincia de valeria.

Ací comēcen los capitulo dt segō libre dt
dialogoz d̄ta uida z d̄ta miract̄s de sent
Lencet abbat.

- C**. Del prolech. . xxxi.
- C**. Del capisteri trenat z puȳs entegre tornat. xxxi.
- C**. Dela tēptacio d̄ta car̄ sobrada. xxxii.
- C**. D̄ta ampoylla dt uindre plo seyal d̄ta creu t̄c̄ada xxxii.

- Del uexell buyt trobat plen doli. **xlviij**
 - Del mōge deluxat dt demonij. **xlviij**
 - Et pages ligat z ab lo seu elguardamet dluxat z
solt. **xlviij**
 - Del mort p ell resuscitat. **L.**
 - Del miracle de la sor escolastica. **L.**
 - Da aia de la sor iusta com heri del cors pujada
per los angels al cel. **Lj.**
 - Del mō apustat dauāt los hulls z da aia d' seī Germa. **Lj.**
 - Com seū la vetzla dts mōges. **Lij.**
 - Da pphcia dta sua mort als fears denūciada. **Lij.**
 - Da fembra orada z en la sua balma sanada. **Lij.**
- Ac comencen los capitols dts terc libre
dt dialogoz.**

- De paulin bisbe dta ciutat de nola. **Lviij.**
- De iohā ipa de roma. **Lviij.**
- De agapit papa d' roma. **Lviij.**
- De daa bisbe dta ciutat de mila. **Lviij.**
- De sabin bisbe dta ciutat canosina. **Lviij.**
- Da daa bisbe dta ciutat naruenli. **Lviij.**
- De andreu bisbe dta ciutat de fons. **Lviij.**
- De Constanc bisbe dta ciutat de quino. **Lx.**
- De frigdā bisbe dta ciutat de lunes. **Lx.**
- De Baijn bisbe dta ciutat de plancia. **Lxi.**
- De Cerbonij bisbe dta ciutat de papuloma. **Lxi.**
- De fulgēt bisbe dta ciutat vtriculensi. **Lxxij.**
- De Erculan bisbe dta ciutat de pola. **Lxxij.**

- Lxiiij. C. De Isach hō de marauillosa uirtut.
- Lxv. C. De Eutia z de flores fuydors de deu.
- Lxviij. C. De marci mōge d' mūt d' marsicha.
- Lxx. C. D' mōge d' mūt d' argētayre q' resuscita .j. mort.
- Lxxi. C. Den benelet mōge.
- Lxxii. C. Dela esgleya de sent zenō.
- Lxxiii. C. Den Steue caplla d' la puñcia de valeriu.
- Lxxiiii. C. Dela donzella qui fon defetada per tal cō no uolch pendre marit.
- Lxxv. C. Del capella que quāt fo mort atura lo ladre.
- Lxxvi. C. Del abbat de penestra z de .j. seu puere.
- Lxxvii. C. De teodoro guarda d' la esgleya de sent .p.
- Lxxviii. C. De Aconci mōlionari d' la d'ca esgleya d' s'c' .p.
- Lxxix. C. De oena mōge solitari.
- Lxxx. C. De .xl. pageles mort' car no uolgrē mejar car ydolatria.
- Lxxxij. C. Dela multitud d'ls catio mort' car no uolgrē adorar vn cap de cabra.
- Lxxxiii. C. Del bisbe arria qui perde la uista.
- Lxxxiiii. C. Dela esgleya d'ls arriās cōsegrada p' los catholichs.
- Lxxxv. C. De herminuldo fey p' la fe d' x' p' son pare mort.
- Lxxxvi. C. D'ls bisbes de africa qui p' la fe perderen les lençus z parlauen.
- Lxxxvii. C. De Cleuteru fuydor de deu.
- Lxxxviii. C. Quātes manes son de cōpūcio.
- Lxxxix. C. De amana capellan.
- Lxxxx. C. De maximā bisbe d' Saragoça.

De santulo lat puere dta puicia d murcia .Lxxxiiij.
De la uisio de relemut bulbe de ferenna.

Da comēcen los capitols dt quart libre. dt dialogoz

Que los homēs carnals no creen ls cosas spūals .Lxxxv.
Que sens se neguey lo mfeel no iuu. Lxxxvi

Que .iiij. spūs qui han uida son creats. Lxxxvii.

Da q̄stio d galamo q̄ .i. es la mort dls homēs z dls besties. Lxxxviii.

Da q̄stio dta aīa iuisibit p̄ q̄nos pot ueer si es uno. xc.

Quela aīa iuu en lo cors. xc.

Que q̄ uol ueer ab hulls corporals aīa no corporal p̄ta. xc.

Del eximēt dta aīa d̄ s̄t Germa bulbe de Capua .xcij.

Del eximēt dtes aīes de .ii. sants mōges de s̄nt .xcij.

benet fers pobrs p̄ amor de deu.

Da aīa de vn recho. xcij.

Del eximēt dta aīa despēs abbat. xcij.

Del eximēt dta aīa dt puere de murcia. xcij.

Del eximēt dta aīa d̄ p̄bo bulbe dta ciutat d̄ vieta. xcij.

Del passamēt de galla bucia de deu. xcij.

Del passamēt dt paraliticat q̄ hauya nom puulo. xcij.

Del passamēt de romula sc̄a ūge. xc. vi.

Del passamēt de Carlilla sc̄a q̄ uiu ihu x̄. xc. viij.

Del passamēt de orula Infanta. xc. viij.

Que algūs infārs s̄o dāpnats p̄ culpa d̄s parēs z d̄es
marēs z donā exipli de .i. qui blattomana deu. xc. viij.

Del passamēt de Breue Puydor de deu. xc. viij.

Que en leximēt dta aīa de algūs nos es moltra
da la sc̄tat. z p̄ys ap̄res es declarada. xc. ix.

- xcv. **C**. De dos mōges peccatars p longobardy.
- xcvi. **C**. Del passamēt de Gura abat
- .c. **C**. Del passamēt dt diaq dta esgleya dk marxos
- .c. **C**. Dta mort dt baxo d du tramē cōtra Samaria
- .c. **C**. Si les aies dels justs son reebuds en lo cel ans del dia dt iudici
- .c. **C**. En qna manā aqlls que morē denūciēn algu nes coles z donā exīpli de .j. auocat z dta reue lacio de Geronti z dn Mellin mōge z dta mort d .j. infat ermetari z dta diuisiō dtes lengues.
- .c. **C**. Dela mort de Theophano comte.
- cii. **C**. Que en axi cō ls aies dels sāt̄s ap̄s la mort sō en lo cel. axi ls aies dts maluats son en infern.
- ciii. **C**. Quela aia sēs cors ee retēguda p lo foch corporal.
- ciiii. **C**. Dela mort de Theodorich rex arria
- ciii. **C**. Dela mort de Tiburch capella carnal
- cvi. **C**. Dela mort dt curial q cremava en lo sepulcre
- cvi. **C**. Si los bons en lo regne de deu conerēn los bōs. z los mals en infern los mals
- cvi. **C**. Dela mort d .j. religios q quāt mori unu los pphes
- cvi. **C**. Quets aies quāt hixē dt cors se conerē z saben enōmēt si deuē hauī pena o glia z posan exem pli dta mort dn Johā z dn vesin z dn Ermor fi. z den Steue.
- cvi. **C**. Daqlls q qix p erroe morē z en loch daltēs appel lats. z puyt tornē z cōpten moltēs coles daco que han iust z posan eximpli dn .j. mōge.

Et den steue z daltre uibos.

Den deude la casa dt qual se hedicaua dor. C.v.

De la pena de Sodoma z de gomorra. E quels aies dalgus estans encara en lo cors. ueen ls pens que deuē sofferir aprs la mort. E posan exipli de Theodoro infant. E dta mort de Cri lori mōge z de vn conqster. C.vi.

Si es foch de purgatori aprs la mort. C.xiiij.

Del passamēt de pascali diag. C.xv.

Per que en lo tēps dta mort se mostre moltes coses qui dabās exē amagads. C.xviij.

En qual maña deuē creure q̄ ha infern. C.xv.

Si en Infern ha .i. foch o diūsses fochs. C.xv.

Si los dāpnats cremarā tots tēps. C.xv.

Con la aia immortal com es co que de pena de mort sia punida. C.xvi.

De vn sant hō q̄ quat se dech morir hac gran paor z cō p paor dta mort los pccats menuts son perdonats. C.xviij.

Des cōsola ls aies p tal que nos esyden en la mort z posan eximpli dñ Anthoni z dñ oroul mōges. C.xviiij.

Quātes manes son de sopny. C.xviiij.

Dalgu aquy fo p sompny mostre que usuria longamēt. z fo breumēt mort. C.xviiij.

Si pñta als morts eē sebollus en ls esgleyes. C.xviiij.

De la mōja parlera q̄ fo serrada. C.xix.

- C. xix.** **E** Daqll qui p drs son sebolit en lesigleya. z
diabls destoraxē lo z rocegan gitaxē lon
- C. xix.** **E** Daqll qui fo gitar dta esigleya de genoua.
- C. xx.** **E** Del tintorer q fo en lo sepulcre cremat
- C. xx.** **E** Si apēs la mort ls aies poden eē saluades.
ne qls pot ayudar. polan exīpli de .j. pūere
de centol. al qual vna aia demana q offeris p
ella la hostia dt sant sacramēt. **E** encara pola
exīpli dta aia dt iust mōte.
- C. xxi.** **E** Dt sāt bilbe qui cascū dia celebraua missa.
Callia per nom
- C. xxii.** **E** Dela iūrit dt sant sacramēt en lo noxer. po
lan exīpli de .j. qui fo pēs p enemichs z en
la hora qta hostia dt sacrifici era p ell offer
ta los ligās se soluyē.
- C. xxii.** **E** Dela iūrit dt ministeri dt sant sacrifici.
- C. xxiii.** **E** Daqlls qui affligē lur cor en lo sant mister
del altar.
- C. xxiii.** **E** Cor deuē perdonar als altres los mals qns
han fets. p tal qts nres nos sien pdonats.

Comēca lo p̄mer li
bre dt̄ dialogoz.

Gregori

Un dia yo
fort lassat
p̄ brugit
dalguns
setglars.

als quals son souē for
cat de satisfier en luxs
negocis neix en aq̄l
les coses qui son cert̄s
qui no deuē certar loch
secret couner al plor.
on me uēgues dauāt
mō pensamēt tot co
qm̄ desplahia d̄la mia
occupacio. **E** que tot̄s
les coses qm̄ solien do
nar dolor haguellen
licencia de uenir ius
tad̄s en seps dauant
mos hullo. **E** an cō
segues aquy fort tur
mētat z q̄ix lac lōga
mēt. Vn dia. p̄. fill

meu molt amat me
fo p̄sent uindan a
mi familiarmēt en
amiltanca depurs d̄
la iuuenit̄ z cōpanyo
en m̄sicio d̄la sc̄a sc̄p
tura. lo qual ueen my
ēer cuyt p̄ greu lan
gor d̄ cor me dix. har
el deuēgut alguna co
sa de nou quet ha m̄s
en tristor mes q̄no
sol. Al qual yo dix. **p̄e**
la tristor que tot dia
soffir tot̄s tēps me es
uella p̄ hus. **E** tot̄s
tēps noulla p̄ crexi
mēt. Lo meu coratge
malastrech tabuyat
p̄ nafra de la occupa
cio. ha memoria car
fo algū tēps en lo mo
nestir cō lierē de ius
tot̄s ls coses trespal
sans. **E** con era sobira
a tot̄s ls coses qui nā
en regiramēt. que
no hauia acustumit̄
de pensar sino les co

les celestials. **E** iassa
que fos retengut p lo
cors. ja trespallaua ls
clausures dela car p
contemplacio. **E** que la
mort la qual es pena
qix atots amaua axi
co aqulla cosa qui es
entramet de uida z
loguer de son treball
Oras ara p occasio d
la cura pastoral es p
cudit p negocis dts
homēs seculares. **E**
aprs de tan gra bellea
de son repos z ensut
zat p pola doble tre
nal. z com les escam
pat als coles forans
p satisfere amolts. com
uol tornax al delig
dels uirtus de dis ses
tot duxte meys uigo
ros hi torna. **E** axi r
pens me co que sof
fir. **E** pens me q he
pduir. **E** co guaxet co
que he pduir es me

pus greu. **T**oruet
ara que son taburat p
ls ondes dla gra mar
z en la nau dela pesa
son pudit p torbamet
d fort repestat. **E** com
me mebra la pmera
uida axi co gir los hulls
tras lo dors costa la ri
ba suspir ac qm es
po greu. metre qn uauz
torbat p ls desmesura
des ondes. ja apenes
puch ueer lo port. **T**or
aqsts son los escrebas
dla pensa q pmeramet
perit lo be que te. **O**ras
po mebrali co que per
dit ha co sen es luy
partida. **N**eguerx lo be
que tenya exublida. **E**
axi fas ac que dpuys
nau p memoria no
uella co que pmeramet
tenya p obra. don fe
fa ac que he dit q co
nauega pus luy. ja ne
guerx no ueem lo port

del repos q̄ haue leuar.
 Mas molts uegades se
 ajusta aco aceximēt
 ela mya dolor q̄m ue
 amemoria la uida de
 algus qui han leuar
 lo p̄sent serḡle de tota
 lux pensa. la alta d̄s
 quals cō lam esguart
 conech cō iach vo al ju
 san grau. Mas de les
 quals hā plagut al seu
 creador. Cor en nou
 tat de lux pensa nos
 esuahirē p̄ humanals
 regimēts. Mas des tot
 poderos no uolch que
 fossen ocupats en los
 trebaylle daq̄st mon.
 Mas aq̄les coles q̄ he
 dits muls ls demonstra
 re si en co que es dit
 demanan t̄ responeu
 fa departimēt notan
 de sobre los noms.

No he cone .G.
 Guida en tota yta
 lia uida de negus hau
 resplandit p̄ uirtuts

ne p̄ miracles. Non
 se donchs p̄ ex̄pli de
 quals es axi ences.
 Certs vo creu q̄ bons
 homes ha hants en
 esta tra. Mas no estiz
 eē fers iuturs ne mira
 cles cor axi son callats
 entro ara que no sabē
 sino son fers. .G.

Pere si recōpre sola
 met aq̄les ^{coles} que vo
 yn sol homenet he la
 buds p̄ mi maty z p̄
 testemōt de bōs z de
 feels homes d̄s p̄fets
 z apuats barōs. Ans
 nos fallera dia segōs
 q̄m pens que pauls.

Ultima .P.
 que amy demanā
 ne cōpres alguns co
 ses. net sia greu en
 aq̄sta cola mi fer cō
 panyo al studi d̄a el
 posicio d̄a sc̄ptura.
 Cor edificacio no res
 menor neix d̄a me
 moria d̄ iuturs. En

la espolicio coney hō
cō deu eēx trobada z
tenguda. Mas en ve
cōptax miraclo tone
xē trobada z tēguda.
en qual mana es de
clarada. E hanj molt
que mō los inflame
en amor dā tra celest
nal exīplis que p̄ca
mēt̄s z moltes uega
des se fa doble languo
xi en lo coratge d̄ hoy
dor los exīplis d̄ s̄c̄s
paxos. Cor es enfla
mat en la amor dā
uida esdeuenidora p̄
cōparacio d̄s passars
E si estima ja si eēx
q̄acom cō coney d̄s
altres mellores coses.
humylas. 1. caplo

A q̄lles
coses q̄m son cer
tes p̄ recōptamēt̄s d̄
baros hōrables re cōp
te sens triga a xīpli
dā sc̄a auctoritat. cō

me sia cert pus clar
que lum. q̄ sent orach
z sent luch lauāgeli
que sc̄uxē nol apre
serē p̄ uulta. Mas per
hoyda. Mas p̄ cō que
tolga alo legidors oc
casio de d̄rupte mani
fest p̄ cadaun̄s coses
que sc̄th p̄ quāto auc
tors me son manifest
rades. Mas aco uull
q̄ sapies que en algu
n̄s coses tēch solamēt
lo seny. E en algun̄s
ts parauts z lo seny. cor
si de tots ts plon̄s les
parauts z lo seny uolq̄s
retener. en especial ts
parauts. lo dictat dā
sc̄ptura no ts recbera
cōiunētmet. cō follen
d̄s grosseramēt z pa
geliuol. Co q̄r recōpre
apresi p̄ recōptamēt̄
dancians fort dign̄s
de honor. Una uula fo
en ts partids d̄ samna

de uenān ca en xere
 patet. En la qual vn
 seu uasall hac .i. fill
 qui hac nō honorat.
 lo qual fo fort ardet
 en amor dā celestial
 tra p abstinēcia de sa
 infantia. En apres
 cōrespōndis p tan gn̄
 cōūlatio. restreya si
 maty de parauls oca
 oles. E segōs que he dit
 domdaua la sua carn.
 molt p abstinēcia. vn
 dia lo pare z la mare
 facerē vn cōurt ab luxs
 uehīs. en lo qual cōurt
 hagrē appaxllada car
 amējar. E cō aqll la re
 buyas de mējar p raho
 de abstinēcia. Ells lo
 comēcarē a escarnir z
 de dir. orenya z aporetē
 peix en aqstes mūtān
 yes. Ara en aqll loch
 peix hoya li hō nomenr
 as nony sola hō ue
 ex. E cō honorat fos
 escarnit p aqstes par

auls. Boprolamet de
 falli aygua al fuey dt
 cōurt. E vn macip a
 na ala font ab vn po
 al de fust. axi cō lla es
 custodia. E cō hagūs
 poada laygua .i. peix
 entra en lo poal. E tor
 na lo macip ans dora
 E dauāt la multitud
 dels cōuidās ab laygu
 enseps ua girax vn
 peix qui pogūs bastar
 auyanda de tot vn dia
 a honorat. E maxant
 laxē se tots. E tot lescā
 daqlls cessa. Cor co
 mēcarē adonar mara
 ulla a abstinēcia que
 dabās escarnie. E axi
 el peix dt mot tolch les
 car z lo onrs dt hō de
 deu. Aquest cō respō
 dis p gn̄s iūts fo en
 frāquyt p son senyor
 damūt dit. E basti vn
 monestir en aqll loch
 qui ha nom fundis.
 En lo qual fo abbat

pres de .c. moyses. **E**
aquí la sua uida dona
entor abos exiplus z ma
rauellosa conuersacio.

Qor .j. dia se .**G.**
trecen vn gra troc
de rocha daqll puy que
altea sobre lo seu mones
tir. lo qual caen plo col
tat dt mon tot mostra
ua lo pill dt derrocament
dt mon z la mort dt tots
los freres. **E** co lo sat ho
lo uyu de sobre uenir.
nomena en la ueu soue
lo nom de nre senyor
Jhu x. feu li encontra lo
seyal dta creu. **E** axi
uala fer posar metre
caha sus en lo costat
ps dt mon. Segos que
du lo religios baro lo
rene. **E** p co co nor ha
ua loch on pogus pa
sar ueu la ho encara ara
qui guarda el puy ^{releu}
co si deua caure. **p.**

Aqst tan noble baro
si hac pnamet ell
maestre z que fos on

estre dls altres. **G.**

No he hovy aqst eer estat
dexeble de negun.
mas lo don dt sat spit
no es costret ne obligat
a neguna lig. **C**ertes d
dreta consacio que negu
no gos eer sobre altre
qui no ha apres eer sors
mes ne gos maniar obe
dencia als sors meles q
nola sap vetre als plats
mas auengads n'ha al
gus qui son axi mestre
vrs de dis p magisti dt
sant spit. que si bels fayll
quar al defora informa
cio de diuinal magisti.
sols fayll endrecamet
de dis de maestre. **E**m
po la franqa dta uida
daytals no deu eer tra
da a exiplus dls enferms.
z p co que calcu en qnt
ha plimcio sembtat si
eer coplit de sat spit.
no meys preu eer de
xeble dom. no sia fer
maestre derrer. **M**as la
penla qui es coplida dt

.sāt spū ha los seyalos ma
 nifests. **C**o es a saber
 iūritz z humilitat. les
 quals coles dues li en
 seps pferamēt uenē en
 vna pensa. **C**lar es q̄
 donē testemōi dīa plen
 cia dī sāt spū. **A**xī mī
 tere certes nos lig sēt
 Johā b̄tā hauū haut ma
 estre en la iūritat p̄ si ma
 t̄ixa. **C**o es ihū x̄ p̄ la p̄
 senca corporal en sen
 van los apostols. no apus
 ta aq̄ll entre los dereb̄ts
 mas haūa leuat q̄ix en
 la franq̄a quāt al defo
 ra aq̄ll que instruya de
 dīs. **A**xī moyses instru
 bit p̄ langel en lo deit
 ab lo manamēt que p̄
 hō no sabe. **M**as aq̄lles
 coles sezōs que haūē
 dit. deuen los infants
 donax honor. no resem
 blax. **p.**

Plau me co que dīs
 Mas demā te qm̄
 dignū si aq̄ll tan grā

pare leixa negū deve
 ble resemblandox d' si
 matere. **6. .4.**

Liberri bāro de grā
 reuēncia qui en lo
 tēpo dī rēy totila fo p̄
 lat dī dīc mon. d' fun
 dis. fo conūit z instru
 yr en discipol dīl. Del
 qual libri p̄llia q̄ cert
 recōptamēt d' molts
 naja diuulgads molt
 iūritz. **E**mpo loxenc
 religios bāro damūt
 dit qui encara es viu
 en aq̄ll tēpo q̄ fo molt
 familiar z acustumat
 de dir any molts coles
 deis quals. poqs q̄ mē
 mēbreu te recōptare
En aq̄lla mat̄ixa p̄uī
 cia de Sān̄ya q̄ d'ello
 he nomenada. lo dit
 bāro liberri fahia son
 cany p̄ p̄lit del mon
Ecō vn comte dīs gots
 qui haūū nom dāda
 fos uēgut en aq̄ll ma
 t̄ix loch ab host. lo su
 dor de deu fo derrocāt

da bestia en que calual
caua p los homes daql
Ell sofferm uoletero
laniet lo dāpnatge da
bestia pduda dona ne
guex la correjads que
tenya als robadors. **E**
dix iauers pnetre que
ayats cō pulcans aqlta
bestia menar. **E** dit aco
mānner se dona a oro
E la host dt dit duch
rebeamēt uech a vn
flum qui ha nō vltar
no. **E** aquy comēcaxē
cascūs a ferir z barre
los caualls ab ls astes
E nelery fer sangonose
ab los espons. **M**as los
caualls cascats p colps
z sangonosos p espons
lassar se poden. mas
moure nos poden. **E**
temje axi tocar la ygu
dt flum cō si fos crebāt
mortal. **E** cō los cauall
cadors. cascūs logamēt
fossen cāsats. **V**n dells
dix. que p la culpa q

hauje fet a al fuydor d
deu en la carrera soffe
rien aql embarch de
lux camy. **E** ells tor
nās tantost trobaren
libri apēs de si gitar en
oro. al qual cō ells dixes
sen. leua pu ta bestia.
E ell respos. via ab ella
yo no he ops cauayll.
oras ello deuallars for
cadamēt leuaxē lo en
lo cauayll don lo hauje
deuallar. **E** anaxē sen
mānner. z los caualls
lux tan corxes passa
xē aql flum que dabās
passar no podie. cō si p
la canal daql flum gē
daygua no passas. **E**
axi fo fet q cō al fuydor
de deu fo retut son ca
uayll cascūs fore ree
burs dylens. **E** **E**n
aql matye tēps bucil
la uech ab franceses
en ls parts de campan
ya. **E** era enda rumor
que en lo mon dt dit

.daniur dit fuydor d' du
 haiaa molis des. Los
 franceses entras en lora
 tori encabias comeca
 re acercar liberti a
 cridar lla on estaua en
 oco. **O** arauelloa cosa
 fort. cercan z rabian los
 franceses entrane z en
 cepegane en ell z ueer
 nol podie. **E** axi fadi
 gats plur reguetat tor
 nare sen buyrs dt mon
Aytan be vn altre teys
 anaua a Reuena p ops
 dt monestir p manamēt
 del abbat qui era succes
 sor de honorat maestre
 seu. **E** on q anas libti
 p amor de honorat so
 bre dit digue de honor
 solia portar en si .j. cal
 ceti dell. **E** axi co anas
 esdeuech se que vna fe
 bra portaua lo cors de
 .j. seu fill mort. la qual
 co iuu lo fuydor d' deu.
 encela d amor de so fill
 tench la bestia plo fre

z dix ab iuramēt. en
 negua maia no mich
 partire sino resuscites
 mo fill. **E** aqll qui no
 haiaa hular aytal mi
 racle espauetat dt iu
 ramēt daqlla ~~fembra~~
 demada **E** uolch se par
 tir dta fembra z co no
 pogus dupta en son
 cor. **P**lau me pensar
 qua z co gra batalla
 haiaa en la sua pensa.
Cert aqui fahie batall
 la humilitat dta sua
 conuersacio z pietat
 dta mare. **T**emor que
 no plumis coles no
 acustumads. **E** dolor
 qno acorregus ala fe
 bra desconsolada. **O**is
 a maior glia de deu r
 ueete pietat al cor de
 iutur. lo qual fo fort.
 p co cor fo uecut. cor
 no fora cor de iutur
 si pietat nol hagues
 uecut. **E** axi aualla
 z fica los genolls z es

fort

res ls más al cel z tra
sch la calceta del si z
posala sobre los pits
del infant mort. **E**
ell orat torna la aia
al cors. **E** tornalo p
la ma z vetel usu ala
mare ploran. **E** acaba
lo camy que hauya co
mentat. **.p.**

E que dire que es
aco la virtut d'gn
miracle feu lo mir de
honorat. o la demada
z p'garia d'libn. **.G.**

En la mostranca de
tan marauillos
senyal uech enleps
ab la fe d'la fembra
la virtut de cascu. **E**
estim p'aco hau' fet li
brn aqstres coles cor ha
ua ap'cs cofiat si ma
tix mes de virtut d' ma
estre que d'la p'pa. **E**
ell posan la calceta
q' portaua de honorat
maestre seu en lo pit
d' infant mort. **E** cert

que ja la aia d'lt estima
obteny co que dema
naua. **E**ax helzeu ay
tan be portan lo man
tell del maestre ueny
al flum iorda feri .j.
uegada z no parti lay
gua. **E** co dices sopto
lamet. on son axa los
dons de **E**lies. **E** altra
uegada feri lo flum ab
lo pali del maestre z
laygua feu camy. **p'e**
les te. **.p.** quat ual hu
militat en obra d'vir
tuts o de miracles. la
donchs pode obrar les
virtuts del maestre. **E**
co torna a humilitat
sots lo maestre feu ell
co que feu lo maestre.

Plan me co q' **.p.**
Pro. mas p'ch te luy
ha res altre que c'p'tes
d'la n'ra heditencia que
ho digues. **.G.**

Hany cert luy ha ne
gu quyl nulla re
semblax. **.mas yo estim**

virtus d' paciēcia

virtus d' paciēcia eēt r
major que senyals ne
miracles. **C**ar .i.
dia aqll qui tenia lo
regimēt d' mon' ap'p
d' hōrable baro hono
rat se scalfa en fort
grā ira cōtra lo dit hō
rable baro lib'ri. **A**xi
que estes ls mās en ell
z cō no trobas uergeta
ab q'l pogūis ferir p'cs
vn banq' z barelin
lo cap z la cara z feu li
la cara tota bonyegu
da z inflada. **E**ll cas
car fort mēt partissen
cayllan z anassen en
son lit. **M**as laltre dia
hi haura negoci d' mo
establit. **D**onq's cōpli
ds ls matins. **L**iberti
uēch al lit d' abbat.
E demanaua humil
mēt benedictio. **E** aqll
laben q'nt era hōrat
p' toto z q'nt amat. **C**u
dauas que p' la mu
ria q' ell li haura feta

se uolgūis partir del
mon'. **E** dixi. on uols
anar. **A**l qual ell res
pos. pare negoci hū
ordenat d' mon' q' l
qual no pusch fallir
Car hū p'mesi q' hūy
hi hūria z lla he uole
tat de anar. **L**auos a
q' l pensan d' fons d'
seu cor la sua durea
z asprea. z humiliat
z māsca de liberti z
surti d' lit z tench los
pes de lib'ri z cōfessa
si hū p'ccat z hauer
errat z eēt culpable
qui haura assajat a
aytal z tan grā baro
fer tan cruel onta.
Dela altra part lib'ri
gitan si en tra z en
chinan se en los pes
deya que aco que ha
uia soffert culpa era
estada sua no cruel
tat dell. **E** axi fo fet
q' retorna lo pare a
grā māsca. **E** la hu
militat d' dexeble

maestre d' maestre.
Empo cō p lo p'lit del
mon' fos erit d' tēps
assignat d' plevt. molt
conexets ses nobts ho
mēs qui tots tēps lon
raue fort maravillar
fortmēt demanauen
caro lamēt que era al
lo q'ta cara havia tan
inflada z tan blava.
als quals ell dix. hix
era uespre enparxat
de molts p'ccats z en
cepegue en vn banq't
deus los pes de mō
abbar z pris aco. **E**
axi lo sant hō fuan
en son cor honor do
na uirtat d' maestre
ne descobri. lo uici d'
paxe. ne encorrech p'c
tat de falsia. . **p.**

Aq't tan noble ba
xo libri d' qual
has cōprat t'ns se'vals
z miracles si leua al
gūs ressembladors
ses en uirtus en tan

grā ajustamēt de fra
res. . **G.** . **iiij.**

Helya qui es ap'lat
corp lo qual tu bē
conegust qui fo plat
poch ha daqll monestir
matix. cōptaua any r
molts coles marauel
loses d'ls frars d' oron
dels quals coles alguēs
men cayll. **E**ax altres
coles me cuyt. **G.** . **iiij.**
cola dix qm cōpta q
no estim en ne'guna
maña que faca apassar.

En aqll ma . **G.**
tix monestir hauj
vn mōge de grā uida
era ortola. **E** . **i.** ladre
hauja acostumar de
pujar p' la bardica. **E**
amagadamēt porta
ua sen la ortolica. **E**
cō aqll platas moltes
coles z ho trobas meys
en uees alguns calci
gads ab pes z altres.
ana en tot tot loer z
troba lo camy on solia

uenir lo ladre. E anan
p loxt aqll atroba ay
tan be q. serp. ala ql
dix. Seguey me. E
uech en la entrada d
ladre E mana ala sp
z dix. En nom de du
ihu x te man q guaris
aqlla entrada z noy
leys entrar ladre. E
mantinet la sp sestres
tota detraus en la car
vera. E lo moxe tor
nassen ala cella. E co
ahora de mig dia ve
posassen tots los mo
xes. lo ladre uech se
tos la custuma z pu
ja en la bardica. E me
tre posaua lo peu en
loxt un loptolamet
qla sp esteta haia ta
cada tota la carrera
E espaordit caech de
tras. z lo seu peu pres
se p lo calcat a pal
dta bardica. E penja
ua axi cap anall tro

orna loxtola la hora
acustumada. E troba
lo ladre penjan en la
bardica. E dix ala sp
Gracies a deu coplit
has co qt mane axa
ten ue. Ella anassen
tantost. Ell uech al
ladre z dix. Que es fra
re deq ta luvrat am
p que has gosar tates
uegads fer ladronia
en lo trebayll dts mo
xes. E dien acc desli
gan lo seu peu dta bar
dica en qs tenya. E
deuayllal sens tot mal
E dixli Seguey me
z seguiul z menal ala
porta dt ort z ab gn
dolcor donali dta or
talica q ell sen uolia
portar emblan. E dix
li ve z daqui auat
no faces ladronia
mas co ne haueas
ops entra aci am. z
co en que tu trebala

laues tolre ab peccat
yo to donare ab deuocio.

Entro ara .p.
legos q trop deba
des me pensaua yo
no hau hants pares
en Italia qui faessen
miracles. .G.

Aco q arat recopte
he apres p recop
tament de fortunat ho
rahonable baro abbe
dt monestir q es apl
lat bany d'airo z dal
tres baros de reuen
cia. .G. En ls parti
ds d' valeria ha .i. sat
ho Ega p nom. E
era en gra maruel
la dauat los homes p
murs dta sua vida. al
qual lo dit fortunat
fo conegut molt fa
mularmet. .G. Aqlt
Ega p la granca de
la scetat fo pare de
molts monestres en
la dita puicia. Aqlt co

en lo temps de la iuuen
tut los abraçaments d'
la car lo lassassen per
forçar batalla. ls ango
res dta sua temptacio lo
facere pres apres a studi
de oro. .G. co ell dema
nas ab pgraries continu
es a nre sevor des tot
poderos remey en esta
cosa. vna nit aparech
li l'angel un q calca
ua z aparech li en vi
sio que tot mouimet
li tayllaua dta mebrs
dta genacio. z daquell
temps auat axi fo el tray
atemptacio co si son cors
no fos malde ne fe
meny. .G. Guarmit da
qlla uirtut p ajuda d'
deu tot poderos. axi
co dabas era plar de
homes. comeca avtabe
cer plar de fembrs. or
no cessaua de amones
tar sos derebts que p
exipli dell nos donas

sen leugetamēt a ay
tal cosa. E no tēptaste
lo do q̄no haguessen
reebut. .6.

Mas en aq̄ll tēpa q̄ts
encātadors foren
mostrats en aq̄sta ciu
tat romana. Basili q̄
fo p̄ncipal en los encā
tamēts fugi z anassen
en Valeria en abut de
mōge. E ana al molt
hōrat baro Castori bis
be d̄ta ciutat z el pau
dell q̄l tornas al abbat
Eqa z q̄l meses p̄ sal
uar el mon̄ seu. E la
uos uēch lo bisbe al oio
z mena ab li basili mō
ge. E p̄ga Eqa fuydor
de deu q̄ reebes aq̄ll
mōge en la cōgrega
cio. El cat̄ hō lo guar
da tātost z dix. Pare
aq̄ll q̄m comans yo
nol ueig eē mōge. ois
diable. al qual aq̄ll ves
pos occasio q̄s que no

uulls donar co que hō
te demana. E dix li se
pre lo fuydor de deu.
yo certis denūciū ell
eē co q̄ ueig. Mas p̄
co q̄ no estimis q̄nor
uulla hoberre. fas co
que manes. E axi fo
reebut en lo mon̄. La
donchs ap̄s de poch
dies lo dit fuydor d̄ dū
se parti vn poch lūy
dt mon̄ p̄ amonestar
los feels als delict
etnals z subreās. E
partit lo pare esdeuech
se q̄ en lo mon̄ dees
ūges. en lo qual la cu
ra daq̄ll mat̄y pare
uetlana o entenya co
mēca a haū febra. i.
dies. la qual apparia
bella segōs la pudrida
d̄ta cāx z comēca a an
goixar fortmēt z acci
dar ab grās ueo z a
majors ascles. Ara y
morre fino ue basili
mōge z q̄ ell me reta

salut p studi dta sua
curacio. Mas en la abs
cencia d' grā parenc
gu dts mōges nos go
luna acostar en la con
gregacio dtes ūgens
Quāt mēys aqll q' era
uēgut nouell. **E** la cō
gregacio dts frars no
sabia la sua uida. **T**ra
mes hō tost al suidor
de deu. **E** q' q' aqlla r
mōja cremaua p grās
febres z angoyos amēt
demanaua iusitacio
de basili mōge. hoy a
co lo sat hō ab indigna
cio someris. **N**o dixi yo
q' diable era aqst. no
mōge. **v**ers z gitats lo
dta cetla. **M**as dta hūe
ra de deu qui es cōt
retat p angoyra d' fe
brs no hays ansia.
car daqsta hora auāt
no haura trebavll de
febra ne demanara
basili. **T**ornassen lo

mōge z coneck aqlla
hora cēr restituyda tā
grā salut ala ūge de
deu en la qual lo su
dor de deu qui hūe era
dir la dita salut o san
tat. **E** tēch legōs ū
tat en la ūtur d' myra
de exiph d' maestre
lo qual curtat o pregar
al fill d' regeto restituy
salut ab sola paraula
axi q' pare tornā tro
ba lo fill z coneck lo cēr
restituyt ala uida. en
la qual ora la uida da
qll haura hoyda dta bo
ca de ūtat co es ihu
x. **M**as tots los mōges
cōplent lo manamēt
de lux pare. lo dir ha
sili gitaxē fora dta lux
habitacio d' mon. **E**
aqll gitat fora dir si
hau pejat molts nega
des lo orōn de **E** q' c
en laer ab art de encā
tament. **E** nyo a. j. dts
les no haura pogut

1. noure. **A**q̄st ap̄s poch
de tēps en aq̄sta ciutat
de Roma escalfan lo zel
d̄t poble v̄a fo cremar
el foch. **M**as vn
dia daq̄ll mat̄x on
dels ūges vna fūcta
de deu entra en loxt
z un i. letuga z cobe
jala z oblidalu beneyr
la ab lo senyal d̄ta creu
z ueenla z anay mor
dre. **M**as t̄tost caech
p̄sa p lo diable. **E** cō fos
treballada fon denū
ciat ciytosamet al dit
pare Equici q̄ tost uē
gues z ajudas ab oro
E entra sempre lo dit
pare en loxt. **E**l dia
ble q̄la haia p̄sa comē
ca acridar p̄ la boca d̄
la moia z sanstex diē.
yo q̄ he fet. yo q̄ he fet
yo seha sobre la letu
gu z uech ella z mor
dem. **E** manali lom
de deu ab greu mdig
nacio q̄ sen patris z

241.
no hagūis loch en la
fūcta de deu tot podōs
lo qual demāmet sen
parti. ne daqu auāt
uola poch tocar. **E**
Un dia vn noble hō
d̄ta puūcia d̄ Hur
cia Felu p nom pare
daq̄st Castori qui ara
esta ab nos en aq̄sta
ciutat romana. com
uees lo dit hōrable ba
ro no hau grau de or
dēs sacres. el uees a
nar p̄ cascūis lochs z
estudiosamet p̄ctar.
E ences .j. dia p raho
de familiaritat uech
nell z li dix. Tu q̄ ord
sant no has d̄t papa
de roma sots lo qual
estas. licencia no has
ueebuda de p̄ctar. cō
p̄someys p̄ctar. **E** lo
sant hō forcat p̄ la
sua dāpnacio. oroltra
li en qual maia ha
uia ueebuda licēcia
de p̄ctar z dix. **A**q̄llec

617
coles que tum dia yo
mativ ls tracte ab mi
enleix. Mas vna nit
i bell poue me apparech
p uisio z posam en la
mya lengua. i ferre
medecinal. co es la l'm
ceta o lo sanador. **E**
dix me. **B**er ls myes pa
rauts he posads en
la tua boca ve pycar
E daqll dia enca be co
me unull no pusch
callar de deu. . **p.**

Ultra aytā be cone
ver o saber la ob
dt paxe aqst de q cōp
tes que reebe aytals

Pere . **G.** . **D**ōs.
la obra ue dt do
lo do dta obra en altra
manā grā ja no es grā.
certā los dōs uenen
pms de tota obra. i al
sia q aqlls dōs reeben
creximēt dtes obres
quis seguere. **E**mpo
q no lies puat dta co
ne reca dta sua uida

molts q ho pogre sabre
mas q qrs mes obra
pus se guardaua ne
dea de uida ab studi
de pycacio. **p.** cert tā
grā feruor lo hauia
ences a trear aies adu
q ell corria ca z lla p l's
esgleyes p castells per
carreers z p ls cases d'
cascūs feels z despta
ua los coratges dels
hoydors a amor dela
celestial tra. Mas era
fort uil en sos uestres
z ayi meys par q qui
nol conegūs saludar
p ell lo meys para re
saludar. **E** tota uega
da q anas a altre loch
folia caualcax la pus
uil bestia de tois qui
fossen en lo non. en la
qual husaua de cabes
tre en loch de fre z pells
de moltos p sella. **E**
portaua ell mativ el
costar dret z esorre
los sacs librs en fachs

de pells. **E** on q̄ uegne
 obria la font dtes sc̄p
 tures z regana los prat
 dels penles. **L**a opinio
 o fama nelex la p̄ca
 cio daq̄st uech acone
 x̄ca d̄ta ciutat d̄ **Rom̄**
E axi cō sots la legua
 d̄ta lagoters qui hocu
 la aia del hoydor faen
 falagueria. en aquell
 reps clergus daq̄sta
 seu ap̄tical se clamare
 lagoran al papa z di
 ven. **Q**uy es aq̄st hom
 pages q̄s ha p̄la auc
 toritat de p̄car z pec
 z ydiota p̄domey z ar
 xapa alli loffici d̄t apos
 toli seyor n̄re. **P**it plau
 trametay hō q̄t p̄sent
 aci. p̄ co que conega q̄
 na es la seyoria eccle
 siastica. **E** axi cō es
 cultuma q̄ lo coratye
 occupat en molt̄s co
 les sots entra fort lau
 lengia si tost nō es fo
 ragitada desq̄ d̄ta por

ta d̄t cor. consellans
 los clergus lo papa cō
 senti que degus eer a
 menat ala ciutat de
 roma z q̄ conegus qua
 fos la sua mesura. **E**m
 po tram̄s la donchs **Ju**
 lia defensor q̄ depuys
 fo bisbe en la esgleya
 sabina. al qual mana q̄t
 amenas ab gn̄ honor.
E no lites ves lo suy
 dor de deu denpura da
 q̄lla affermacio. **E** aq̄ll
 uolch tost obeyr ales
 uolētats d̄te clergues
E de correch tost al mon
 daq̄ll. **E** aq̄ absent a
 q̄ll troba notaris q̄ se
 ue. **E** demana on era
 labbat. **E** ello dixen
 en aq̄sta uayll qui es
 deus lo mon̄ lega prat.
E aq̄ll Julia hauya vn.
 faderi fort ergullos z
 rebelle d̄t qual apens
 podia hō eer seyor. **A**
 quest donchs tram̄s q̄t
 li amenas cuytolamet
E lo faderi ana ab ra

bios spirit entra plo p̄t
E uent tots segar p̄t
E demana q̄ era **E**ra
en tāt q̄ hoy qual era
Eguardal de lūy z fo
cōpres de grā temor
E comēcas a espordir
z enhujar z tremolan
apens poch li matix
portar. **E** axi tremo
lan uech al hō d̄ deu
E estrenyē humylmet
los ses genols ab los
bracos ual belar. **E** de
nūciali q̄ son seyor era
uegut. **E** lo suidor d̄
deu resaludal z mana
li z dix. Leua daquere
fe uert z porta amē
jar als besties en que
son ueguts. Ver yo q̄
he cōplida la obra car
i. jonch me fayll von
uag ap̄s tu. **E** aq̄ll
qui tramis Julia destē
sor maravillas fort q̄
era q̄ tāt trigaua ator
nar lo fader. **E** ueus

q̄ uui tornar lo fader
aportan en son coyll dt
fe dt p̄ar. **E** ell prar fort
comēca acridar z dix.
E ue es aco. vor tramis
amenar lome no ap̄z
tar fe. al qual respos
lo fader. aq̄ll q̄ q̄es ue
ap̄s mi. **E** ueo lome
de deu qui uenia por
tāt el coyll. la falo dt fe
calcat de calcamēis chi
uats. lo qual cō encara
fos lūy limfat mostra
a son seyor q̄ ell era aq̄ll
q̄ q̄ra. **E** aq̄ll Julia tā
tost que uui lo suidor
de deu lo meys p̄a per
son uestir. **E** apparell
laua ab braua pensa
cō li deguis parlar. **E**
aytātost cō lo suidor d̄
deu fo prop paor no por
table uech sobre lo cor
dt dit Julia. **A**xi cō tre
molana apenes li basta
ua lēgua a mostrar cō
p̄ q̄ era uegut. **E** m̄tost
humylat les pie correch

lo genolls daqll z dema
 na oꝝ eẽr feta p li.
E denũciali q̃l seu pare
 lo bilbe aptical lo uolia
 ueer. **E** lo baro de grã
 reuẽncia **E** q̃a comẽca
 afer gracies sens me
 sura adẽu tot poderos
 affermã q̃la gracia lo
 birana haia si uisitãt
 p lo seu bilbe. **E** appel
 la tantost los frars. **E**
 aq̃lla matixa hora ma
 na apparellar besties
E comẽca acostreuer
 molt lo seu pseguidor
 q̃ tantost deguessen he
 xir. lo qual **I**ulia dix.
 Aco nos pot fer en ne
 gũa maña car yo hu
 jat d̃t camy noy pulsch
 huy hexir. **E** ell respõ
 still agreuges me q̃ si
 huy noy hexim ja dema
 noy hexirem. **E** axi lo
 puidor de deu forcat
 p la lassedat daq̃ll seu
 exsecudor romas aq̃lla
 nit en lo seu oꝝ. **E**

ues lo seguet dia bon
 mati. **I** macip a **I**ulia uech
 ab la bestia fort huya
 da de correer ab .j. letra
 en la qual li mana hõ
 q̃ no gosas tocar lo pui
 dor de deu ne moure
 de son oꝝ. **E** cõ aq̃ll li
 demanas p q̃ era la se
 tẽcia mudada sabe q̃
 aq̃lla matixa nit q̃t
 dit pseguidor fo lla tra
 ñs. lo papa fo fort el
 paordit p uisio cõ ha
 ua gosat trametre p
 afrotar lom d̃ deu. **E**
 leuas aq̃ll tantost z
 comana se als oꝝons
 d̃t hõrable baro dix.
 prega lo ñre pare q̃
 not deja enhuar. **E**
 cõ aco hagũs hoyt lo
 puidor de deu fort est
 dix. **A**ot dix yo hir q̃
 si tantost no anaue
 ja no haueie licẽcia
 de anar. **L**auors per
 mostreax caritat retẽch
 vn poch aq̃ll seu ple
 guidor en lo no / z

· dona a ell forçar z cō
trastan pfit de son tre
bayll. **D**onq̄s. p. cō
neys en quāta guar
da de deu son cells q̄
sabē si matixs par en
aqlta iuda z aqls q̄ no
han ugonna de ecr r
meys pars defora al
homēs ab quals ciu
tadās son nōbrats z
cōparats en honor.
quāt al de dīs. cor p
lo cōtrari. aqls q̄ da
uāt los ses hulls z dīs
pūmes deligen infla
mēt de uana glia. Ja en
cauto dauāt los hulls
de deu. p̄ q̄ la iurat
diu a alcūs. Vos lots
qui iustificats uos
matixs dauāt los ho
mēs. Mas des coney
los ures coratges. car
co q̄ es alt dauāt loy
homēs abominable
es dauāt dū. .p.

Maraüll me fort

lo bulbe tā grā cō poch
eē sobornat d'auital
Qom . 6. baro.
te maraülles. p.
cor som enganats q̄
homēs som. Este des
mebrat q̄ dauid q̄ ha
ua acustumat de ha
uer spit de pphca do
na sentēcia cōtra lo fill
de jonathas innocent
cō hoy ls parauls del
fudor qui mētia. la q̄l
cosa feta p̄ dauid creeq̄
que fos nulta cosa per
amagar iudici d' dū
Empo p̄ humanal
rabo no ueem en q̄na
maña fo iust. Quia
maraülla donq̄s si nos
qui pphes no som p̄
la boca daqls q̄ men
tē auetades som en
alre girats. **E**aco es
q̄ espellura de molts
aires deguasta la pē
sa de cascū bulbe **E**
axi lo coratge cō lespir
ha molts coles es fort

menor. co es meyns
prebut acascuns. E
aytat pus yuac es lo
bre pres en cadauna
cola quat es caut z
ocupat en moltes.

Ueres son fort. p.
ls coles q dunt.

No deus cal .6.
lar co q es conegut
daquest baro. Recopta
velecia abbat meu ca
en rexe molt horat.
car deya glo seu cors
co fos sotrat en lora
tori de sent Lorenç q
p. pages posa .i. archa
ab formet sobre lo se
pulcre seu. E no hac
cura q s donas guar
da ql. z co gra baro la
hia aquy. E uen sop
tola trolina feta del
cel estns tots ls coles
q aquy exē en la fer
metat sen portaua
larcha qui era posa
da sobre lo sepulcre
Axi q coneguessen

tots manifestamet
co gra mit era aql
lo cors dt qual labia
aquy. Aqlles coles que
aytā be q dich apes la
bi p recoptamet del
dit horable baro fortu
nat qui amy plau p
edat z p obra z p sim
plicitat. .6.

Entreās los longobars
en aqla matixa
puicia. oroges dt mon
dt molt horat baro. E
qci fugare en lo danut
dit oratori al sepul
cre seu. E co los lon
gobars enxabians
fossen entrats en lora
tori. comēcare ancar
defora los dies mores
p co qts examinassen
p turmet els oclessen
acolrell vn dls quals
gemega. z comogut
p fort dolor dix. E
lent E qci plau atu
qy siam gitars z nos
defens. Ala uen dt ql
manet lo maligne

molt surze spit na pē
dre los cruels lōgobar
ts. los quals caen en
tra tan lōgamēt fore
turmetats entro que
tot los lōgobarts qui
erē defora ho sabellen
p co que no gosassen
daqui auāt allajar lo
sant loch. **E** axi lo sāt
hom en quāt defes los
derebts dona ayta be
remey a molts fugēs
depuys lla. **E** Co que
axat cōpte apresi per
recoptamēt daqst bus
be meu qui ussch molt
ays en la ciutat dan
cona en abut de mo
gt. z aqui feu iuda re
ligiosa no miñancera
mēt. **O** as ~~religi~~ pfe
ramēt. ala qual cosa
fan testemōi avtābe
algūs dts nres 14 de
edat enātada q son da
qles parts: **G.**

Qor prop daqlla ciu
tat es allinada. **J.**

vna esgleya dt bena
huyrat sent **A**rene. en
la qual .j. hōrable baro
constant p nom bna
en officia de mālionari
o donat. **L**a fama dta
scitat dt qual se era es
tela amplamēt z luy.
Lo dit baro mēys prean
de tot en tot ls coses
trenals enardia d tota
la forza de pēta a sol ls
coses celestials. **E** un
dia cō en la dita esgleya
fallis oli **E** lo dit budoz
de nre seyor en nulla
mana no hagūs don
enceses ls lantees va
les tots omplir davgū
E legōs la custuma
posa el mig paps. co
es metres z aportat
foch ences ls z crema
laygua en ls lantees
axi cō si fos oli. **p**enses.
re. **p.** de qn mnt fo lo
baro aqst q forcat p
necessitat muda la na
tura dt elamēt. **p.**

Quaxanellosa cosa es
fort co q hoig. oras
uolera saber de quina
humilitat pot eex ab
si matix aqst q de tan
gra excellencia fo deso

Qouy .6. res.
nermet demans
lo coratge entre ls uir
tuts cor acc es molt fort
qtes maxuills qe fan
desors p la reptaco co
bate la pensa de dinc
oras si hoos vna cosa q
feu aqst horable baro
Costanti conexas tan
tost de qna humilitat
fo . p.

Pus qm has dir ay
tal miracle dt leu
ter. acc roma donqs he
dificacio dta humilitat
dta sua pensa. .6.

Per co cor la fama
dta sua scetat era
fort crescuda. oras d
diuilles puiaes ansio
samer lo deshaue de
neer. E vn dia .i. pa

ges d luy loch uech lo
ueer. E aqua hora exi
esdenegut p uenira
qt sanc ho reopha ls
lantes estan en vne
grales de fult z era
fort poch z de lunt for
ma z mevs pada. E
co aqll qui era uegut
ueer encercas qual
era z demanas curio
samer qli degus ho
mostrar. E aqll qui
conexie mostrar li q
era. E axi co ls foyle
penses dte homies me
liue lo mit pla qlitat
dt cors. veen ell petir
mevs par. comeca de
creure de tot en tot
que no fos aqll. Car
en la pensa pageliuol
sera leuada qix .i. con
teco entre co q ueya
z co q hauiya hoyt. E
nos pensaua q ta breu
pogus eex de iusta
aqll q hauiya hoyt tan
gra en fama. E co li

fos fet cert p molts
q aqll era. meyspal
z escarnil z dix yo
creya q fos .j. gra ho
mas aqll no ha ves
dome. **E** co lom d du
Constanti hoy acd a
legre demanret le
va ls lantes q adoba
ua z deualla tost z
lexas anar a abraçar
lo dit pages. **E** p gn
amor comecal a el
trever ab los bracos
z besar z fer gras gra
ces q aytais coses
hauya jurades dell z
dix. Tu col has haure
los hulls uberts en
mi. **E**n la qual cosa
deue pensar de qna
huilitat fo ab li q el
pages meys pan li
ama ms. cor la onta
feta pua z demost
qn es amagar. **C**ox
axi co los orgullofos

se alegre en honor.
axi molts uegades
se alegre los humils
en lux meyspu z co
ueen si matys uyle
en los hulls dts altrs
alegre sen p co co en
tene q es confermar
lo iudici q ells matys
ab si enlers han fet
Segos .p. d li.
q yo conech aqll
baxo fo gra defora en
miractis z maior d dts
en huilitat. **G. .vi.**

En aqlla matya
es gleya dancona
fo .j. bulbe marcelli dis
ne de honor p iutut.
al qual poagre p gra
dolor hauya tolt lanar
z fet cotret z fameli
ars leo portauē lo en
les mas li fos oys. on
co .j. dia p culpa d no
cura ala dita ciutat
dancona se mesee foch
z co cremas fortmet

corregre tots q̄ apa
 gassen lo foch. **E** aq̄ll
 guan aygua a folcans
 axi crexia la flama q̄
 ja paria q̄ menacas lo
 destrouimet de tota
 la ciutat. **E** axi cō lo
 foch se preles als lochs
 pus propz z hagues
 ja columada no poca
 partida d'la ciutat z
 negu noy pogus cō
 traltar. Vench lo bis
 be aportat en ls mas
 z forcat p tan grā ne
 cessitat del pill. **E** ma
 na z dix als familiars
 ses q̄l portauē posars
 me cōtra lo foch. **E** fo
 posat en aq̄ll loch on
 los fo uijars q̄ fos to
 ta la major força del
 foch. **E** maxuellola
 met comēca la flama
 retornar en si ma
 rixa. **E** axi cō si en lo
 seu regiramet cridas
 z dixer q̄no podia lo

bisbe passar. **E** axi fo
 fet q̄la flama daq̄ll
 abensa met refrena
 da en aq̄ll r̄me refre
 da en si matixa z no
 gosa daq̄ auar tocar
 res dt bedicia. Pen
 ses re. p. de q̄na scē
 tar sia estat fuydor
 vn hō malalt z uēcre
 ls flams oran. **p.**

Qmo pens z men
 maxuell. **g.**

Axat cōptare algu
 na cosa dt loch ue
 hi z pp. la qual sabi
 p recōptamet d' oia
 xima bisbe hōrat z
 de laurio mōge ancia
 q̄ tu coneys. cadaun
 dt quals es encara
 viu. lo qual laurio
 fo nodrit p enestasi
 molt sāt baro. **E**n
 aq̄ll mon' q̄ ha nom
Sopetonia pp la ciu
 tat de pessina. lo q̄l
 anastasi ha .j. abbat

hōrable baro de iuda
hōnos p nom p̄bost d̄
mon̄ q̄ seu en lo mūt
d̄ crach era apustat axi
cō uernatge d̄ loch. axi
en granca de forces. z
cōtinuamēt en studi
de uirtus. **E**ll dir hon
nos uuya lors molt
aspre pobre a d̄ seu
mon̄. axi cō ell alluau
iaua souē ues d̄ pare
p̄ humilitat. axi era so
bre los frax̄s en gran
māsuetur. **E**p̄ cō cō
lo seu mon̄ era s̄tenat
sul alt en la cima del
puig nor apaxia ne
gūa plāta seu cōreax̄
sol q̄ petit ortet als fra
x̄s. mas hauay 1. fort
breu loch en lo costar
d̄ puig crex̄e lo qual
occupaua. 1. grā peca
de rocha q̄ sobrexia
naturalmēt. **E** vn dia
mētre q̄ hōnos baro
de reuēncia pensā q̄
en aq̄ll loch pogra eē

be nodret vn poch der
bolam p̄ cōdimēt si
aq̄lla rocha nol tēgū.
Vench li ayta be en cōz
q̄. 1. parells d̄ bons
no porie moure lo pe
daq̄lla rocha. **E** cō fos
despacio de trebayll
humanal. gutas al so
lac z cōfort diuinal.
Com lo salēti dia n̄r
fos donas en aq̄ll loch
a oro. **E** ues fet lo ma
ti uengrē aq̄ll loch
z trobare la rocha de
grā pes eē partida
hūy del dit loch z p̄ lo
p̄tir hau donat loch z
espay als frax̄s. **E** al
tre tēps ayta be com
aq̄ll hōrable baro la
uas en loratori lātes
de uindre caech lin. 1.
dels mās z surt tre
cada p̄ peces sens cōp
te. **E** ell tēmet la pra
molt grā d̄ pare del
mon̄ cullu mātinēt to
tes ls peces d̄ la lātea

E ab grāe gemeche do
 nas a oro dauat lal
 tar. **E** cō haguīs leuat
 lo cap dā oro troba la
 lantra entegra. la q̄l
 hauiā ciyllida ab pa
 or a pecces menudōs
E axi en .ij. miractōs
 resembra la ūtur de
 .ij. pares. cō es lo pes
 dā rocha fo fet grego
 ri qui moch lo mūt. **E**
 en la reparatio dā li
 tra la ūtur de donat
 qui restituy ala p̄ma
 entegretat lo calze r
 irencat. .v. .viij.

Uols saber ara en la
 obra de r̄onos ay
 t̄abe resembra de
Ull .p. Chsen.
 ho de tot en tot se
 gos q̄ yo ueig noulls
 miractōs haue d̄s uells
 -eximplis. .v.

Un dia cō loh defal
 lis al mone z ja
 se acostas lo teps de
 cullir ls oliuīs. z en ls

oliuēs negū fruyt
 noy apparegū cō a
 hullastrēs. fo uijares
 al pare dt mo q̄ls fra
 rēs deguessen anax r
 cullen entor z huyr
 z fer obra als estrays
 en cullir ls oliuīs. p cō
 q̄ del loguer dā obra
 apostassen .i. poch de
 oli al oñ. la qual cosa
 ueda r̄onos ab grā hu
 militat q̄ nos faes. lo
 me de dū r̄onos p cō
 q̄ls frays heym dt no
 no p̄nguessen dāp
 natge d̄es aies men
 tre huyr guanyar dt
 oli. **E** cō haue algu
 nes poqs oliuīs en los
 arbrs del oñ. mana
 ls cullir z metre el
 truyll. z p poch oli q̄n
 hilqs manal se apor
 tar. **E** fo fet. **E** p̄s
 loh en .i. petit uexell
 els frays portarē lo
 dauat laltax. **E** ap̄s
 ap̄llats los frays ma

nals q̄ lohi q̄ hauien
aportat lo portassē
p̄ tots los ueylls del
mon. Meten sengts
pochs que semblassē
tots untars d̄ia bene
dictio daq̄ll oli. E axi
cō fore buyts feu los
tantost tancar. El al
tre dia obrer z tots
fore trobats plens.

Qor dia pro .p.
Qua eēx cōplids lē
parauls de iurat qui
diu. lo meu pare obra
mētre q̄ yo obrer. .G.

En aq̄ll ma .viiij.
Sty tēps loxat baro
Enastasi dt qual he fe
ta dells mēcio notari
daq̄lla sc̄a esgleya d̄ ro
ma en la qual yo fuesch
p̄ ordenacio d̄ deu. E
aq̄ll deshan entēdre
solamēt en deu de sem
para les̄ptori z elegi
mon en aq̄st loch que
dells he dit q̄ ha nom
suppetoma. z p̄ molts

ays ap̄s feu iuda en
sc̄es obres. E daq̄ fo p̄
lat ab diligēt studi. En
lo qual loch altra deso
bre vna fore gr̄a rocha
z deus ha .i. gr̄a enbale
E vna nit cō deu tot
poderos hagūs ja or
denat reguardonar
los trebavlls dt dit hon
rable anastasi d̄ia rocha
alta fo feta .i. uen qui
ccida ab lonch lo z dix
Anastasi iune. E ell
appellat aytābe. viij. al
tres fr̄as fore appellats
p̄ nom. E la uen da
quella q̄ era feta aylla
vn poch memēt E pi
ccida tro aylla lo .viiij.
fr̄ax. E cō la cōgrega
cio hagūs hoyds lē ues
manifestamēt no era
dupte q̄l obit se ayil
maua daq̄lls q̄ appel
lats erē entro poch
dies. Donq̄ lonxat
baro anastasi prim
z tots los altres herre

desta iuda

desta uida ayi co exe
 p orde apllars dt cap
 dta rocha. Mas aqll fra
 re dt qual caylla. i poch
 morin los altres uilqz
 pochis dies. E ladochs
 fem la uida q mostris
 manifestamet qt sca
 lca cōtra polar dta uen
 significaua. i pochel
 pay de uida. Mas el
 deuēch se marauillo la
 cola. Que mētre qt hō
 rable baxo anastasi
 heria dt cors haia. i
 fraxe el mon qno uo
 ha dextere ell uenue
 E enclinat als ses pen
 comēcali ademanar
 ab lagremis z dix. Per
 aqll te pch al qual uas
 q no uia. vii. dies
 apēs tu en aqll mō
 E ans dt. vii. dia aqll
 aytābe fo mort. q em
 po aqlla nrt enfre los
 altres no fo apllat. q
 fos clara cola q sola

la pgaria dt honorable
 anastasi haia pogut
 em percar lo seu obit.

En aco q aqll .p.
 fraxe en frels altr
 no fos apllat em po
 fo desta uida tret. que
 alren sia donat aente
 dre sino q aqlla q son
 dauat deu de gra nrt
 poden auengads obte
 nir aqlls coles q pdes
 tinads no son. G.

Aqlls coles q pdes
 tinads no son en
 neguna mana nos
 poden obtenir. Mas
 aqlls coles q fan los
 homēs hōrats. ayi son
 pdestinats q lopten
 guē p pchs. cor ayi
 manix la pdestinacio
 d etnitat ayi es ordo
 nada p deu tot podos
 qts elers hi uengue
 .i. p teebavll. p co que
 demanan mēresque
 reebre. co q des tot

podós los ha apartat
de donar dt letyle. **P**

Uolria qm fos puat
pus manifesta
met li apes destinacio
por ho ajudar ab pga

Aco q **G**ries.

Yo te dit. **P**. toll
se por prouar. **C**or

cert be saps q nre se
yor dix a abraa. on

p isach fa apellada a
tu semēca. al qual ha

uia aytanbe ia dit. pa
re de molts gēts te

establit. noli pmes
encara z dix. yo bene

vre tu z multiplicare
la tua semēca axi cō

ls estets dt cel. z axi
cō la arena q es en

la riba dā mar. **E**n
la qual cola es ciamet

manifest q des tot
podós haia pdesti

nat multiplicar se
mēca de abraa p isach

Enipo es sc̄. prega
isach ante seyor p la

multe p co cor era exor
cha. **E**ll lo hoy z dona

cōceptio a Rebecha. **Q**u

donq̄s la multiplicacio
dt linatge de abraa

fo destinada p isach. p
q hat multe exorcha

mas cert manifest
es q pdestinacio se cō

pleix p pgaris com
aql aquy des haia

pdestinada la semēca
de abraa acaba ab oio

q pogus hau fills. **P**

Der co cor raho ma
manifestat lo se

cret no ma es romas
de dupre. **G.**

Uols q̄t cōpte quea
com dt̄ ports de

toscana q sapies q̄ns
baros haia hants z cō

pisines z pp dā cōne
xeta d̄ dū tot podós.

Ull ho. de tot **P**
en tot ho demā. **G.**

Ho vn baro d̄. **ix.**
bona uida bonifa

a p nom q en aqla

ciutat q̄ ha nom fee
 q̄nt teneb officia d̄ bis
 bat. ell cōplir p̄ bones
 cultum̄s. Daq̄st cōpta
 molts miract̄s aq̄ll
 p̄uere gaudēn q̄ enca
 ra es iuu. lo qual era
 nodrit en lo p̄uey dell.
 tant m̄s ne pot dir h̄
 coles q̄ son uer̄s. quāt
 seldeuēch. Mas q̄y fo
 p̄sent. A la esgleya da
 q̄st hauya fort gr̄a po
 brea. la qual sol eēe
 als bon̄s pensēs d̄ guar
 da de humylitat z es
 alre no hauya tota la
 culleta o son loguer
 sino tan solamēt vna
 uya. la qual .i. dia per
 pedra sobrenyner fo
 ayi gualtada que en
 poq̄s larmēt̄s apen̄s
 pochs z clars rayms
 hi romāguere. Et cō
 hi fos entrat lo molt
 hōrat baxo bonifaci
 bisbe rete gr̄as gra
 ces adēu tot poderos

cor encara en la fee.
 fā sentia q̄li remena
 ayuda. Mas cō lo tēps
 ho req̄tes. els rayms
 q̄ romales eēe fossen
 madurats pola guar
 da ala uya segōs la
 cultuma z manada
 guardar ab diligent
 guarda. Un dia mana
 a Coltan̄ p̄uere ne
 bot seu. q̄ tots los ue
 xells z ls tines d̄ la casa
 d̄ bisbe apparellas ab
 pega be estreyes ayi
 cō solia dabas. Et cō
 ho hoy lo p̄uere nebot
 seu fort marauilat.
 q̄y que manas follies
 q̄ faes apparellar los
 uexells d̄ ui. qui noy
 hauya. Mas empo no
 p̄sumy encercar p̄ q̄
 mana aytals coles.
 Mas obedientmēt al
 manamēt apparellas
 tots segōs la cultuma
 Lauos lom d̄ dū entra
 en la uya cullir los
 rayms z a portals al

follador. **E** fene tor
hō heyre z romas hi
ell tot sol ab .j. infāto
lo qual mes en lo fol
lador z feuli foyllax
aqls poch s rays. **E**
cō degotas vn poch
de ui dhs dits rayms
Lom de deu lo comē
ca a recebre ab ls sues
mās en .j. pent uexll
E parul en tots los
uexells z tines q̄ exē
appaellats p benedic
cio. axi q̄ parie tots
los uexlls sobre fusos
daql ui. **E** cō sengly
pochs dta hcor dt ui
hagus mesa en tots
los uexells. appllat lo
puere māmēt feu
uenir los pobrs. La
uos comēca acceber
lo ui en lo follador.
axi q̄ tots los uexlls
dts pobrs q̄ fore a por
tats ne ua unphir
E cō uees q̄ couinet
mēt los hauya sans

fer feu heyre lo fador
dt follador z taca lo
celler ab son sagell.
E tornassen cātollt ala
esgleya. **E** al tere dia
applla lo dit Costanti
puere. **E** feta oēs obri
lo celler z troba los ue
xello en los quals ha
ua mesa fort pocha
de hcor q̄ habūdārmēt
sobriue de ui. axi q̄ si
lo bulbe tardas dentrar
lo ui sobriue hagra ps
tot lo pauymēt. La uos
mana triblamēt al
puere q̄ metre ell uis
qs en cors a null hō
aql mirade no reue
las. **E** mē seguremēt
q̄ en la uirtut daql fet
tocat p humil fauor
dallo no fos es quāt
al dis. don aparegra
grā als homes quāt
al defora. **E** cor seguy
lexipli dt maestre. qui
p co q̄ns mtruyts a hu
militar mana als de

rebits axi de si manir q
aqlles coses q hauyen
uistes no dixessen a
null ho tro lo fill d'ho
co es d'la uige de mort
fos resuscitat. .P.

Plau me demanar
q fo aco q' nre ve
deptor co vete la uis
ta a .ij. cechs mana
q no dixessen a nequ
E aqls sen anaxe z
diffamare lo p tota la
aqla tra. E donqs lo
fill q es sol .i. engerat
axi etnal co lo pare
el sat spir. volch en a
qlta cosa q no pogues
coplr lo miracle que
uolch celar .G.

Aquell nre redeptor
tot co q feu al cors
mortal. tot ho dona
p nos en exipli dobrear
que seguiscam ls sues
peads segos la mana
de nres fortes facam
lo camy daqlta plent
yda. Ho encepegan

lo peu co es la obra.
Car faen lo miracle
ell mana callar. Em
po nos poch celar. p
co q's les elers seguis
los exiplis d'la sua doc
trina en ls gras coses
que fan hage en la
uolentat uoler amagar
mas p co q profiten
als altres forcats sien
manifestats. p co q
aco sia de gra humi
lirat q ells desigen ls
sues obres eer calla
ds. Ho uol donqs lo
senyor alguna cosa eer
feta z q no poguis. q's
dona exipli p magis
ti de doctrina q degen
uoler los les mebrs
z q deya eer fet delle
ells no uole ho forcar.

Plau me co .P.
que dius. .G.

Alguns pogs coses
q romanen encara
dels obres de bonifaci
bilbe recoprem les.

Si ha gra pro
deslurs obrs
pode eer call

Car .i. tēps se apulma
ua la festa dt sant m̄r
pculg. En aqll loch
estaua vn noble hom
fortunat p nom. En
aqll ab gr̄as p̄garies
demanaua al dit hōra
ble baro q̄ cō faes la
solepnytat dta missa
dt sant m̄r. Ap̄s la be
nediccio donada se gi
tas en la sua casa / z lom
de deu no poch negar
co q̄ caritat demana
en la p̄sa de fortun̄.
Ab̄s que dixessen la
oro a deu / z feta la so
lepnytat dta missa cō
fos uēgut ala taula.
Lo damū dit fortun̄
dxi cō h̄a molts ~~molts~~^{mas}
hom̄es q̄ solē p̄cassar
lux uida ab art d̄ jut
glaxia / soprosamet fō
denat la porta .i. hō
ab .i. Simya / z tocar
cembes. El sant hoy
sonar lo. lo / z fo fello

z dix. heu heu mort
es aqll mesq̄ mort
es aqll. yo son uēgut
ala taula a refectio / z
en cara no he oberta
la boca ala laor d̄ deu
En ell es uēgut ab si
mya / z ha tocads cem
bes. Quistay m̄s empo
z dix. vers / z p caritat
dats li amējar / z abeu
re. Capiats empo que
mort es. El malaf
truch dome quā hague
veebur pa / z ui daqlla
casa uolch heur dta por
ta. Mas .i. pedra gr̄a
fort soprosamet caech
dt taginat / z uech li
dello lo cap. p lo qual
cōp ell enderrocāt en
ts fo leuat mig mort
p ells. Mas laltre dia
legōs la sentēcia dt h̄
de dū de tot feny la
sua uida. En la qual
cola .i. deu hō p̄sar
quāta honor deu hō
donar als s̄ts hom̄es

car temples son de deu.
E cō lo sant hō como
 gut p'ra qual altre
 es como gut a'ra sino
 labitador daqll temple.
 dytat donchs deu e'er
 temuda la ira d's iusts
 cō es q' en lux corat
 ges es p'sent aqll q' es
 poderos' tota uejanca
 q' ell nulla. .6.

Hytan be en .i. altre
 tēps lo damūt dit
 constana p'ueve nebot
 seu haura uenuida .j.
 sua bestia p' .xij. d'rs
 daur los quals pola
 en la p'ra archa z par
 tissen a'fer les faens
E ueq' loptosamet q'
 uengre pobrs al bis
 be q' p'gauē p'nuola
 q' lat hō bonifaci bis
 be degus q'acom donr
 acōsolacio d' lux fretā
 mas lom d' deu cō no
 haura q' donas comē
 ca a'haū angoyra en
 son pensamet q' pobrs

no hisquellēn dlt buyt
E uechli amemozia
 loptosamet q' costāa
 p'ueve nebot seu ha
 uia uenuida la bestia
 en que solia caualcar
 z q' haura lo preu en
 la sua archa. **E** piado
 samet z forauol tē
 ca ls tancadurs d'la
 archa z p'rs los .xij.
 d'rs daur z partls als
 pobrs axi cō li plach.
E axi torna Costāa
 preue de les faenes
 z troba la archa treta
 da z no troba lo pu
 de son cauayll q' ha
 uia polat. **E** comēcas
 fort atreballar ab gn
 ueu z cridar ab gn
 fellonya. **T**ots hic iij
 uen aci z yo sol ney
 pulch iure. **A**ls uey
 dt qual uech lo bisbe
 z nos marauilla. **E**
 tots cello q' ere en la
 cala dt bisbe. **E** con
 lom de deu lo uolgus

a suauyar ab blanca.
aql comēca a respon
dre ab baralla z dix
Tot hō uyu ab tu. yo
son sol q̄ no pulch uyu
re dauat tu. p̄ ls q̄ls
ues comogut lo bulbe
entra en la esgleya d̄
la uge nra dona sc̄a
maria. E leuads ls
mās z estes lo uesti
mēt estan en peo co
mēca aorar q̄ nostre
sevor li retes don po
gus asuauyar la follia
dt̄ puere fello. E cō
hagus gitars lo prola
mēt los hulls el uesti
mēt q̄ era entre ls bra
cos esteles co es la
falda. Tantost troba
los. vii. d̄s dauir en
son si o falda axi lu
ens cō si aqla ma
trix hora fossen he
xits dt̄ foch. E tantost
hen d̄ta esgleya z lan
cals en la falda dt̄

puere fello z dix. Ver
ara as tos los d̄s
as acot sia cert q̄
tu apr̄s la mia mort
no fas bulbe daqlta es
gleya p̄ ta marcia. p̄
la ustat dt̄ qual sente
cia hanē aql puere a
qls d̄s apparellaua
p̄ cōsegure lo bulbar.
E axi lo dit puere
costana en officia de
puere fem̄ la uida.

Aytā be en .6.
vn altre teps uē
grē aell p̄ hostaleria
u. gots gens pagms
erē. los quals deven
q̄ anauē ciyrosamet
a Venēna. als quals
ell dona de sa ma vn
barralet de ui de que
poguessen haū q̄ beu
re a .j. dinar en lo ca
my. del qual aqls gots
beguerē entro q̄ fore
a Venēna z estre en
aqla ciutat algus dies

Fust. p̄

z calcus dies hage
 q beure dt ui q haue re
 but dt lat ho. **E** axi a
 naxe tro fore tornato
 al horable pare q negu
 dia nos leuare de beu
 re. **E**mpo lo ui daqll
 ueyellet nols falli axi
 co si en lo ueyll aqll
 qto haue donat lo bis
 be ui ho noy cresques
 mas hi nasqs.. **G.**

Aytabe altre dia uech
 vn clergue noull
 dels parnds daqll loch
E co q copta dit no du
 eer celat. **C**or diu q
 r dia q ell entra en r
 gra ort trobal cubert
 de gra mltitut d oru
 gues. z co uees q tota
 la ortalica peria gra
 als orugus aqlls z
 dix. **C**onque uos en
 nom de nre senyor
 ihu x qo partiscats da
 ti z no uillats mejar
 aqlls erbolam. **E** tan
 tost ala paraula dt ho
 de deu. axi sen exire

totis q i no romas dis
 lespay dt ort. **M**as qua
 marailla q coptam
 acc dt seu bilbat quat
 hia fort crescut dauat
 nre senyor deq tot po
 deros z p orde co es
 dignitat z p bons cul
 tims co aquells coles
 sien po maraülloles
 q aqlls clergue fa teste
 mony q feu encara me
 tre era infanto.. **G.**

Qor diu q en aqll
 temps q habitaua
 infant ab la mare co
 fos hexit de casa mol
 tes uegads tornaua
 meys de canysa z lo
 ue meys de gonella
Eax tantost co trobas
 negu despullat se des
 pullaua el uestia p co
 q dauat los huyls de
 deu se uestis lo loguer
 el myt. **E** la mare so
 hial repedre soue z
 deya q no era pusta co
 sa q ell co fos fretos
 donas uestidurs apo
 bes. **E** vn dia ella en

tra el gran z troba q
formet q haia appa
vllat a ops de tot lany
lo fill laia p poch tot
despes apobres. E com
ellas bates ab palmis
z ab puys q qix hagus
pduir tot lo socors dt
ay. Infant d deu bo
nifaci sobre uech. E
cometala acolsolar ab
aqles pauis q poch
E co ella no reebes rs
de cololacio pgala q
degus heyr del gran
en lo qual de tot luy
formet haue trobat
qn haia 1. poch roms
E infant de deu do
nas allu manv en oro
E apres de poch heyr
z amena la mare al gen
ner z ua lo trobar axi
ple de formet co era
dabas co la mare se
alegraia q haia ay
tada despela p tot lay
E uult aqst miracle
ach copuacio la mare
z fo bona daq auat

q donas aqst q tan
leugamet podia hau
co q demanaua. . 6.
Aquesta ayta be la
mare en 1. pari
dt seu alberch haia
acustumat de nodre
gallins. . 7. de ls mu
taves de pp uenia vna
uolp z portauats sen
E 1. dia co infant bo
nifaci estigus en aqst
pari. uech la uolp axi
co solia z portallen 1.
gallina. E ell cuytas
z entrallen en la esgley
z gitas en oro. E dix
ab ueo uberis. E seyor
plau atu q yo no pul
cha mejar dt nodrimet
dta mya mare cor uet
ls gallins q ella nodre
la uolp ls sen porta
leua se dta oro heyr d
la esgleya E ratolt tr
na la uolp z lexa la
gallina q portaua en
la boca z caech en tra
dauat los huyls z
mory. . p.

Gran maravilla fo q
den uolch exaulie
ls pgaries daqlls q ha
espanca en ell nelex
en ls coles uils. . G.

Pere atos fa p gra
dispesacio dt nre
creador. p co q dejam
hau espanca de mayor
coles p ls menores q
veebe. Cor lo lat ho z
simple fo exaulit dets
coles uils co es d poch
preu. p co q aples d
quata plupao degus
hau de deu en ls gras
demades. . P.

Plaume co q dius.

Altre baro . G.
de uida horable for
tunar p nom fo en a
alles matixes partids
bilbe dta esgleya cuder
tina. lo qual vesptadia
p gracia de sobre gra
utur aencalar z abo
ragitar los spire. . Xi
q molts uegads fora
gitaua legios de demo
nis. . E ences a estudi

d oro conua sobraua
gra mititur dtes coles
cotea si les pads. Daqst
baro fo molt familiar
Julia defensor dta nra
esgleya q es mort no
ha lonch d reps. p lo
recomptamet dt qual yo
he apres ato q arat cop
te car soue era plent
alos fets p raho de fa
miliaritat. . E depuy
tenya ho en sa beneyta
memoria ala iustreuc
cio nra axi co dolcor
de brescha. . Vna p
fembra noble era dets
partids uehins d tos
cana z hauya nova la
qual dis breu reps q
hauya pres son fill fon
comudada ala dta logra
sua a hedicacio d. i.
oratori d sent Sabal
na mr. . E aqlla mt
q lenda ma hi deuya
anax ala dedicacio dt
dit oratori. uecud a
p gra delig dta car
nos poch abstemp de

en aqllm ciutat

+

son marit. **E** ueguit lo
mati cō la delectacio d'
la car cōplida espauē
tas la cōliencia. **E** uer
gonya d'altra part la
menas o cōstreves de
anax. **M**es haue ūgon
ya d'la cara d'ls homēs
q̄ teme lo iudici d' dū
ana ab la sogra al debi
tar d' oratori. **E** tan
tost cō fore entra des
en l'oratori als reliques
de sent Sabastia m̄r.
lo maligne sp̄it ua pē
dre la nova dela dita
dona. **E** comēcala a tur
mēt̄ar dauāt tot lo po
ble. **E** cō lo puere del
dit oratori uees aqlla
cēer fort mēt̄ turmē
tada mātinet a porta
i. drap d' altar z uala
cobrir. **M**as lo diable
entra soptolamēt̄ ay
tanbe en aqll̄. cor uole
plumyr alguā cosa ol
tra les ~~forces~~ fuenes
E hac assaber p̄ forca

en son turmēt̄. **M**as
aqlls q̄y erē p̄sents. le
uaxē en luxs mās la
infanta d' oratori z
portaxē la ala sua p̄pa
cala. **E** cō lantich ene
nich p̄ cōnuat tur
mēt̄ la tēcas forcor
mēt̄. los colins aman
la carnalmēt̄. z amās
p̄leguīs obtenuy tenor
de salut luxaxē la aen
cātadors o cōjuradors
q̄ auciellen d' tot la sua
aia. esforcan se affer
sa p̄fit atēps ala sua
carn p̄ art d' encātā
mēt̄. **E** axi fo menada
a vn fluuy z cabuca
da en la ygua z longa
mēt̄ esforcaxē se d' fer
luxs encātamēt̄s ab
luxs arts q̄n hilsq̄s lo
diable q̄y era entrar
Mas p̄ marauillos iu
dici de deu mētre q̄
ab maligne sp̄it o ab
pūla art ne fo i. fora
gitat soptolamēt̄ ne
entra en ella. i. legio.

Ep raho daco aqlla
 se comēta atreballax
 ab tantēs puidides z
 ab tantēs ueg ab tantēs
 ceus cridax q̄ malis sp̄
 its la tenje. Larios lox
 parēs haut lux cōsell
 cōsellan la culpa d̄ la
 meys creencia menaxe
 la afortunat hōrabit
 baro z lexa relah. **E**ll
 reebuda ella donas
 a oro molts dies z mol
 tes uirs z donas apre
 garies ab tantēs majorz
 effore cō poch cō uir
 host de .j. legio estar
 cōtra li. **E** après poch
 de dies vetela sana z
 salua cō si diable en
 ella null tēps pp̄ don
 no hagūs haut. **G.**

Un altre tēps ayta
 be aqll baro puidor
 de deu tot poderos fora
 gura .j. sp̄it inuide de
 .j. hō. lo qual era entrat
 en lo cors. lo qual ma
 ligne sp̄it cō sen ues
 pa z uees la hora se

exeta als homēs ab se
 blata dalgū pelegri a
 naua cercan entorn
 la ciutat z ts places
 z cridax. Lo sant hō for
 tunat ueg q̄ ha fet. .j.
 hō peleḡ ha gitat fora
 dt hostal. e cerca on po
 ca posar en la ciutat
 Aqlla hora .j. bō hō seya
 en son alberch al foch
 ab sa multz z ab .j. fill
 petit. **E** cō ell hoy la
 ueu daqll demanali
 q̄li hauiā fet lo bilbe
 z coudal a hostal z feu
 lo seure ab li pp̄ lo foch
E cō se rahnallen en
 seps dalgūng coles.
 lo maligne sp̄it ua pe
 dre aqll son fill petit
 z lancal el foch z aq̄
 manx de cōmēt li ar
 vāca la aia. **E** axi aqll
 melqui conech q̄ era
 aqll q̄ hauiā reebut z
 lo bilbe foragitat. **P.**

Que dire q̄ es aco
 q̄l antich enemich
 p̄les ardimēt d̄ om̄ure

en l'alberch daqll q p
gna ospitalitat lo ha
ua apptlat pensan se
q fos peletz. . 6.

Dere molts coses pa
ren bons q no ho
son cor no son fetes
ab bon coratge. Don
diu la upat en lo euā
geli. Si lo teu hull es
malalt. tot lo teu cor
sa tenebros. Cor si la
entencio q ua dauant
es puila. tota la obra
qla segueix es mala.
Iallia q aparega dre
tuxera cor aqll ho q
fo dt fill puat. metre
qix fabra ospitalitat.
no estin hau haut pla
er dta obra d pietat.
hac as plaer en repren
lio dta excusa dt bisbe
car la pena q's seguy
demoltra q aqlla re
cepao feta no fo les
culpa cor molts nra
q par q facen be p co
q auicie o en fosquen

la gna dta obra dt al
tre. p co q's pasqn. no
dta obra bona q fan. q's
dta laor dt be q uence
los altres e sobrepuge
p la qual cosa yo estiz
que aqll ho q reebe en
hostal lo maligne spit.
entes ms agaubar z
demoltrar si qno feu
ala obra. p co q fos
uist fer maiores obres
ql bisbe. Que ell hagus
reebut aqll q fortunat
ho de du hauna foragi

Hxi es co . 7. tar
tu diu co la fi dta
obra proua q no hac
muda entencio enlobz.

Hytā be vi . 6.
altre teps co . 1. ho
hagus pduda la uista
dt hulls. feu se amenir
aaqll z demana aju
da de la p'garia. Cay
fo fet car co lo baxo d
du feta la oro faes lo
seval dta creu als hulls
daqll. maner fo vetu
da la uista partida tota

.escuretat z ceguerat.
Elyrābe lo cauayll d
 .j. cauallē era tornat ra
 bios axi q̄ apens molt
 lo podiē tenir. Mas a
 q̄lls q̄ pogūs acōleguyr
 pecejana los mēbres
 ab mollos. Lauos cō fog
 p molts ligat z ment
 al hō de deu. **E**ll tātoſt
 estese la ma z feu lo ſē
 yal dīa creu al ſeu cap
 z muda en māſetat
 tota la ſua rabia axi
 q̄ daq̄ auāt fo pō ſua
 q̄no era estat ans dī
 enrabiament. Lauors
 aq̄ll cauallē deliba z
 ua offerir al dīr ſāt hō
 lo cauayll q̄ hauya uſt
 mudat de la rabia p
 tan ſoptos manamēt
 daq̄ll miracle. **E** cō ell
 lo rebuyas de pendre
E aq̄ll pſeuas en ſeo
 p̄garies q̄no meys p
 as la ſua offerita. lo ſāt
 hō tench la muana uya
 donq̄s l̄s parts. z auli

la demāda dī cauallē
 z rebuya reebre do p
 lo miracle moſtrat.
 car p̄māmet ua donē
 preu ſofficient z puy
 reebe lo cauayll q̄ll era
 offert. **C**or p cō cō ell
 uyu q̄ trūſt ne ſia ſinol
 p̄ſes forcan caritat
 cōpra cō q̄ mēſter li
 era. **E** He acō no deig
 callar deſo ſūtuſ diq̄ſt
 baxo. la qual coſa yo
 he ſabuda no ha pus d
 xy. dies cor q̄my fo a
 menat vn ſūll pobre
E axi cō rāhonar ab
 lo uell me ſol cōr fort
 amable. demanel cō
 ſamēt don era. lo q̄ll
 reſpos q̄ era dīa ciu
 tat cudertina. al q̄ll
 yo dix. Demāte pare
 ſi coneguyſt ſfortunē
 bilbe. **E** aq̄ll dix. aq̄ll
 hō lūy fo daq̄ſte homes
 q̄ axi ueem cor tot
 cō q̄ demanaua adū
 tot poderos. axi cō ho

demanaua ho acaba
ua. del qual recōpta
i. miracle lo qual me
uen dauāt la pensa
quāt ara p̄sent. **G.**

Qor. i. dia uengrē
gots p̄ la ciutat
d' eudertina los q̄ls
anaue cuytosament
als parts d' Reuēna. **E**
hauē p̄los .ii. petits
infans de j. malada q̄
es deus la damūt di
ta ciutat eudertina.
E cō aco fos demūciat
al sant baro fortunū
Tranis hi z feu rārost
apllax alli los dits
gots. **E** parlalus ab bla
na paraula z estudi
as p̄māmet alluauyar
lux alpa **E** puy s hi
ajusta z dix. **A**n preu
uos uullats uos dare
z vetets me los infans
q̄ hauets p̄los z doncs
me aq̄lt do ab ura gra.
ladonchs aq̄ll q̄ paria
p̄ncipal dils respōs

z dix. **A**pparellats som
qualq̄ altra cosa nos
mās. **M**as en neq̄una
mana aq̄lts infans
no vetem. al qual lon
vat baro menaca z dix
blanamet. **A**greuges
me fill z no hoq lo teu
pare. nom uults agreu
jar net coue. **M**as lo
dit got estan en la r
malea d' lon cor parn
sen negan. **M**as laltre
dia giras altra uega
da p̄ ueer lo bisbe. **E**
altra uegada lo bisbe
lo p̄ga ab aq̄lles mate
res parauls p̄ los dits
infants. **E** cō en ne
guna mana no uolgū
cōsentir aretrels. lo
bisbe dix agreuat. yo
se q̄not coue o not es
bo quāt te parteys d'
mi agreuat. **L**s quals
parauls meyspa lo got
E tornassen al hostol
z polars sobre ls besties
los dits infans de que

tractauē z tramē los
 ne dauāt ab los sen ho
 mēs. **E** ell tantost puja
 en lo cauayll z seguis
 apēs. **E** cō en aquila ma
 tixa ciutat fos uegut
 dauāt la esgleya d' sēt
 p. apostol. lo seu cauall
 elenega lo peu z ell ca
 ech ab ell z tantost cō
 fo cabut trecais la cura
 axi q' los era partit
 en .ii. parts. Ladonchs
 leual ho en lo māz z fo
 reportat al hostal. **E**
 cuytosamet tramē z
 feu uenir los infants
 q' hauija p'namēt tra
 melos. **E** tramē adir
 al hōrable baro fortu
 nat. **P**rech te pare qm
 trametes lo teu diaqz
E cō lo diaqz fos uegut
 a ell q' jahna ell feu ue
 nir aquy los infants
 q' hauija negats d' donr
 de tot en tot al bisbe
 d' rere. **E** retels al
 seu diaqz z dix. **ve** z

di a mō seyor lo bisbe
 p' cō cō me malayst
 uer q' son feut. **M**as
 reeb los infants q' has
 demanats z p'ch te q'
 preche p' mi. **E** axi lo
 diaqz reebuts los infants
 amensals al bisbe. Al
 qual diaqz lōrable for
 tunat dona aytantost
 aygua beneyta z dix
 li. **ve** tost z guala so
 bre lo cors jaent. **E**
 axi ana lo diaqz z en
 tra al got z escampa
 laygua beneyta sobre
 los miēbrs dell. **C**ola
 marauilloza z d' grā
 esbalaymēt. **T**antost
 cō laygua beneyta to
 ca la cura d' got. axi
 fo tota la trecaidura
 sanada z la cura res
 tituyda ala p'na li
 lit q' aquila matixa ho
 ra leua d' lit z puja
 el cauall z feu lo ca
 mi q' hauija comēcat
 axi cō si null rēps no

haguō hauda nafra
en son cors. **E**axi fon
fet q̄ aq̄ll q̄no hauya
uolgut los infans vetre
al sant hō fortunat ab
preu p̄ inobediēcia. **E**s
retes sens preu sub
jugat p̄ pena. **C**ōpli
des donq̄s aq̄ltes coles
studiauas lo uell recōp
tar dell altrēs coles cor
molts hi exē p̄sent
als quals yo era ocu
pat. **E**ia se apilmau
la hora tarda dt dia.
z p̄ cō nom lech hoyr
longamēt los fets dt
hōrable fortunat. los
quals uull q̄ tors tēps
los me lega hoyr. **E**s
laltre dia aq̄ll uell me
cōpta cosa m̄s maxa
uellofa daq̄ll z dix.

En aq̄lla **.G.**
matixa ciutat
audina fo. i. hō d' bo
na iuda p̄ nom mar
cell ab. i. germanis

sues. **A** aq̄ll uinēt ma
laltia corporal mori
lo dissapte de paschua
auespere. **E** lo seu cors
cō degūs eēt portat
lūy. aq̄ll dia nos poch
sebolir. **E**axi cō ha
gūs atyar lo dia d' la
lia sepulta. Is sues
germans tuemētads
p̄ la amor d' l' corregre
plorās al hōrable for
tunat z comētare a
cridar. **H**os sabem que
tu tēs la iuda d' apost
tols. **T**u mūdes lebro
los. tu illumines ceche.
vine z resuscita lo nre
mort. **E** aq̄ll tantost cō
sabe q̄ lux fraxe era r
mort comēca aytābe
aplorar d' la mort daq̄ll
E respos los z dix. par
tut uos hic z no uul
lats aq̄ltes coles dir
cor manamēt es de
deu tot poderos. al q̄l
null hō encōtra anar
no pot. **E**axi aq̄lles

partire se daq. Et est
 tech lo bisbe trist dta
 mort daqll. Mas lo dia
 seguet dt digniege
 mig dta alba leuas z
 apllars .ii. leo diaqs
 ma ala casa dt dir de
 ffu. Et acostas al loch
 on jahna lo cors mort
 z aqui donas a oro. Et
 coplida la pgaria leuas
 z sech se pp lo cors z ab
 ueu no gra crida al de
 ffu p son nom z dix
 fraxe marcell z aqll
 axi co si dormis leuge
 ramet desptat ab ueu
 lallia q fos poca obri
 tantost los hulls z
 guarda lo bisbe z dix
 ho q as fet. Al qual
 respos lo bisbe z dix
 Et que he fet. Et aqll
 dix .ii. me uengren
 hir q gitas my dt cors
 me menare en bon
 loch. Mas huy son tra
 ms .i. q dix amenar

lo q fortunat bisbe es
 uegut ala sua casa. Is
 quals parauls copli
 ds maninet fon fortz
 dta malaltia z estech
 togannet en aqlla ui
 da. Em po no fa acreu
 re que pdes lo loch q
 haia reebur. cor no
 es be dupte q p pga
 ries dt seu antelles
 lor poch apres la mort
 mls iure. q enans
 dta mort haia mes
 son studi a plaer d nre
 senyor tot poderos.
C Mas parlem moltz
 coles dta sua uida co
 tigan entro a ara al
 seu cors tantz pnes
 d litutzio de miractz
 axi co sola solxe en
 demoniats/ curar
 malalts. aytares ue
 gads co hies dema
 nar en fe pleua. Aco
 manix afferm les fal
 lida. Ila on los seug
 ossos morts son. ois

plau me .p. girar les
paults de mo recopra
met en ls parti ds dta
puicia de valeria. dte
qual h yo he hoyts
sobre gras mirades
dta boca d' fortunat ho
rable dt qual he feta
della melio luy alt. lo
qual unet soue ent
ara en co qm recopra
los fets dte ancians
me sadolla d' noulla
reflectio co es sadolla

Qor .6. met
en la dita puicia
fo .i. ho mauris per
nom. fo fort deuot
fuydor de deu q dona
aqlt senyal a testimonio
de la virtut. un dia co
frars ses haguelen
fent. i. pa delar. els
fos oblidat seyar lo
pa dt seyal dta creu.
axi co en aqlta pu
cia sol ho senyar los
pans crus ab .i. fust
q pareguen parents

p .iij. parts quartos
z fo aq lo fuydor d' du
z sabe p ello q ho cop
traue que aql no en
estat senyalat. co
aql pa fos ja cubert
de brales z de cenra
ell dix p q no hauets
senyat aqlt pa. E dien
aco feu lo senyal dta
creu en ues ls brales
E ell senya tantost a
aql pa dona fort gra
creuit. axi co si granoya
fos crebada p foch. En
apros co fos tuyt z ca
tat dt foch trobal ho
seyalat daqla creu q
hauya feta no p tota
met. mas p fe. .p.

Hort son marauillas
daqltes coses. ls qls
legos que reop no la
bra entro ara. mas q
dixem q sia q ara no
pode eer atrobato ay
tals barons. .6.

Pere yo estim qno
fayll q noych aja

ara encara

Ara encara molts ay
tals cor si be nos fan
aytals senyals. Gens
p'aco no es q' no sien
aytals cor sino son
en uia estimacio de
señals o de miracles
son en virtus dobles
Cor molts ne son q'
miracles no fan z
empo son equals a
aills q' miracles fan.

Prech te et de .p.
ma do pot eer de
mostrar amy q' son al
gus q' no fan miracles
z empo son equals a
aills qn fan. .6.

Eno saps tu q' sent
paul apostol es
fraxe. co es equal en
lo pncipat dls apostols
z sent .p. pmer z pn
cipal de tots los apos
tols. .p.

Planamet ho se. no
es dupte q' si bes fo
menor de tots los apos
tols empo ms creballa
q' tots. .5. 6.

Bet mebra ato que
sent .p. ana ab los
pes p' la mar z sent
paul en la mar lotte
ei naufrag z en .i.
mativ elamet aq' no
poch sent paul anar
ab la nau. on sent .p.
feu camy ab los pes.

Htorchto z .p.
de tot en tot me
plau co q' dio det ara
q' conegut elamet
q' uida deu ho que z he
no miracles. Mas car
los miracles q's fan do
ne testimonio de bona
uida. Encara prech
q' siy ha alguns coles
q' no recopres q' mi
famollet pasqs p' ext
plus de bons. .6.

Ull te coprar alaoz
dt nre redemptor
alguns coles dls mi
racles dt horable baro
beneet. Mas acoprir
aqltes coles dls mira
cles ueig q' noy poria
bastar lo teys de huy

Faxi po frācament
dixem aqstes coles si
pnem/o fem altre co
nietamet.

Esplegat es lo p^m
libre.

Comēta lo segon li
bre dt' dialogoz / z los
miractos d' sent benet

Fo vn baro d'
iuda hōra
ble p' grā z
p' nom be
net. lo q' l'
en lo tēps d' la sua iuda
ta portan cor uell. cer
tamēt tres passan la
edat p' bones cultumīs
anesū delit son corat
ge no dona. Ans cō en
esta tra fos cō empo
frātamēt pogūs dell
hular tēporamēt. ja
mēys p' a lo mō ab la
Aors. q'ix cō si fos ja
sech. lo qual dt' l'iyatye
p' frāch d' la puīcia
d' iuxcia nat. A roma
a estudi de letres p' los
parens era estar liuxat
Cō en los studis ell uis
molte anar p' desuya

mēt d' uias. lo peu q'
q'ix en l'entra mēt dt'
mō haura mō axere
terna. p' tal q' si algu
na colā d' la sua scēca
acōlegua. Ell chamēt
ap'rs tot nans p' trop
grā enderrocamēt.
mēys par' donq's los
studis d' los letres. E le
xada la casa z l's coler
de son pare desuyā lo
lamēt plauxe aden.
abit de scā conūfācio
cerca. p' arts donq's
saenmēt nea z sau
amēt pech. vō tot's l's
gestes d' aq'lt no se. mō
aco poch q' n' recōpte
ap'li p' relacio d' iuy.
devebles se. cō es ala
ber costant molt hō
rat baro q' suatchi en
lo regimēt dt' seu mon
E ualennia q' ap'rs
molts ays regi lo mon
d' l'axan. E Simplicia
q' ap'rs lo terc regi la
sua cōgregācio. E ho
norat qui reger en

cara la p̄ma sua cella.
Aq̄st en axi cō ja vele
vads ts l̄tres hagūs de
t̄menat q̄ sen entras en
lo dest. Sa nodrica la
qual ardentmēt l̄ama
ua soleta lo seguy. **G.**

An axi cō al. **j. caplo**
loch fossen ueguts
q̄ ha nom **Effide** z este
guessen en la esgleya
d̄ sent. **p.** p̄ molts ho
nestes p̄son̄s veteguts
qui p̄ caritat los atu
rauen. La dita nodrica
sua māleua i. capisti
aportar formēt. lo q̄l
leua sobre la taula pe
gamēt z puyt troba
lo t̄ecat z partit en
ii. parts. la qual cosa
cō ella ho hagūs tro
bat plora sen formēt
cō lo uevell q̄ era el
tat p̄stat ueya t̄ecat.
Mas beneet religios
z piados infāt cō la
nodrica uees plorar
haue cōpassio della z

da sua dolor p̄s les
parts dt capisti. **E** ab
lagrem̄s ell se posa en
oro. lo qual leua dela
oro costa si troba lo cri
uell entḡ en axi que
nulla t̄ecadura noy
parech. **A**yt̄atollt ell cō
sola la nodrica z vet
li lo capisteri la z ente
gre. la qual cosa fo ma
nifesta ~~at̄s~~ en lo dit
loch at̄s los habita
dos. **E** fo hauda en tā
gr̄a maraulla q̄ aq̄st
capisteri los habitadors
dt loch posarē en la es
gleya. p̄ tal q̄s p̄sent
z los eldeuenidors co
neguessen p̄ quāta p̄
fectio infant beneet
hagūs comēcat la gra
cia de la cōuisacio. lo q̄l
capisteri p̄ molts ^{ays} estech
en la dita esgleya ent̄
al t̄ps dt longobart̄s.
Mas infant beneet
mes cōbeja soffery
los mals dt mō que ts
laors. **E** p̄ amor de deu

eēt enhuat p trebaylls.
 q̄ eēt loat p fauors da
 q̄sta uida. **F**ugi amaga
 damēt ala sua mudica
 z amagas en lo dest
 q̄ ha nom sublat. lo q̄l
 es lūy d' **R**oma p. xl.
 nulls z decorre daygū
 claxs z freds en .j. es
 tāt z puys p rio es par
 tit. **E** demētre q̄ aquy
 sen anaua. **R**oma mō
 ge lo troba **E** demana
 li q̄s feya. **E** quāt hac
 sabut lo seu desig ell
 lo tēch secret z li dona
 muda. **E** donali abut
 de scā cōsacio z li mi
 nistra cō q̄ dech. lo ba
 ro d' deu uinē al loch
 damūt dit lenclos en
 .j. balma fort estreta
 en la qual estech. .iiij.
 ays q̄ null hō rō non
 sabe sino lo dit **R**oma
 mōge. lo qual **R**oma es
 taua pp daqui lors dis
 aplina d' **D**eodo abat
 mas pradosamēt em
 blaua ts hōrs als hulle
 de son abat p puehir

a beneet. al qual certz
 dies portaua pa de q̄
 uisq̄. **E** cor no hauiā
 camy dt monestir ala
 dita balma. cor trop
 grā enderrocāmēt hi
 hauiā. lo dit **R**oma ha
 uia pējada .j. longa
 corda ab .j. esquella.
 la qual corda quāt ha
 uia lo pa ligat tota
 lesq̄lla. p tal q̄ beneet
 al lo dia esquellata re
 gonegūs cō **R**oma li a
 portaua lo pa z quey
 hevis el reebes. **M**as
 lo diable enemich en
 uejan ala caritat dt .j.
 z ala refectio dt altre
 vn dia cō ell us quel
 mōge meses lo pa en
 la corda guta .j. gran
 pedra z trenca lesq̄lla
 mas p aco **R**oma no
 cessa de ministrar al
 baxo de deu. **M**as cō
 deu tot poderos uol
 gūs dar repos al dit
Roma. z demostrar als
 homēs en exipli la
 uida de beneet. p tal

q̄ta lum posada sobre
lo canelobre illumias.
p̄ tal q̄ atots aq̄lls qui
son en la casa luis. **A**
vn capella estan luy
daquy lo qual se haia
appaellat son mejar lo
dia d̄ paschua. en uisio
deo uolch li appaxer die
li. **Tu** appaxells a tu de
luis. z lo meu fuidor
en aq̄ll loch mor de
fam. **E** hoyda la par
aula lo capella espe
gadamet se leua. z ab
ls uiands q̄a haia
appaellads al loch sen
ana. el baro p̄ puigs
z p̄ uayllo tat cerca en
tro q̄t troba en la bal
ma. **E** fere ōro a deu
z benetice deu tot po
deros. **E** allegueren
se z parlarē dolces pa
vants d̄ uida. **E** ap̄s
lo capella dir al baro
de deu. leuat z megez
Car huy es paschua.
al qual respos lo baro

de deu. **be** se q̄ pascha
es huy cor te uist. **p̄**
co cor estana luy dels
gens no labia q̄ aq̄ll
dia fos paschua. **Ap̄s**
lorable capella afferma
dien. **veramet** huy es
la solepnytat pasqual
p̄ q̄ not es cosa couynet
a abstenir. **Cor** vo per
aco hic son uegut q̄lo
dons d̄ deu se vor n̄e
reebam en seps. **Adoche**
loants deu p̄ngueren
uanda. **E** quat hagee
mejar z teguda lux cō
solacio lo capella sen tor
na ala esgleya. **E** **En**
aq̄ll maty teps pastor
trobare aq̄ll en la dita
balma amagar. **E** q̄nt
lo uye de pelle uestit
entrele arbes cuydare
se q̄ fos bestia saluatge
mas quat conegre lo
fuidor de deu. molts
dells son mudats de
penla bestial a gracia
de pietat. entat q̄t seu
nom atots p̄ los lochs

entor son manifestat
 E molts comencare a
 uenir a ell z a portar
 mejar dt cors z dta sua
 boca.

.6.

E mpo .i. dia co ell for
 tot solet lo reptu
 dor fo p'sent cor .i. ne
 gra ocella negra peti
 ta q uulgarmet ha no
 mecla comeca a uolar
 entor la sua cara z ala
 sua cari tat acostar q
 ab la sua ma la pogra
 pendre sis uolguis. lo
 fant se senya dt seyal
 dta creu z laucella sen
 ana. Aps lo parnmet
 dta ql tan gra reptacio
 carnal lo pres q null
 teps non hauya aytal
 esprouada. vna uega
 da hauya uista i fem
 bra. la qual lo maligni
 spit retorna denat los
 hulls. z en ta gra foch
 lo coratge dt fuydor
 de deu enflama dta bel
 lea daqlla. q apens en
 lo pits seu la flama dta

amor poch caber. E
 ja qix uecut p la uole
 tar. pposaua de delem
 parar lo deit. Mas les
 guaxt dta diuinal gra
 alli lo feu tornax. E un
 decolla si vn gra ort
 de ornguis z de espins
 E tot despullat z nuu
 sobre ls ornguis se gita
 E bolens aq tan longa
 met entro qu hexi tot
 nafreat. E p ls nafres
 dta car reach dt cors
 ls nafres dta pensa. cor
 lo deit tra en dolor.
 E demetre q be penal
 met ell cremas defora.
 ois axi co q desordena
 damet cremava d' dis.
 E extamet ell uete pec
 cat. cor muda lenceny
 met daq enat axi co
 ell depuys dix a los dis
 cipols. Gota reptacio
 carnal fo en ell dopyda
 da q aytal cola ell puys
 no senti. Aps aco co
 mencare molts a delem
 parar lo mon. z al seu

magistri uenire. **C**or
certamet ell franch
z qn de uia de tēpta
cio p bō dret. Ia es fet
maestre d' iuris. p q
p moysen es manat
qto diaqs d' xv. ays en
sus ministrē. z de .l.
ays en lo sien fetz guar
ds dts uexells. **p.**

Quāt q vn poch en
tena dt testimonu
dta scā sēptura p tu
allegada. pch te q mlt
mo uults declarar.

Pere clara. **6.**
cosa es q en la jo
uetut la tēptacio dta
cāx buyll. del .l. ay
en lo la calor dt cors
se refreda. Los sancs
uexells son ls pensēs
dts feels. los elegits
donqs cō encara son
en tēptacio han mes
tex q sien lors obedie
cia. z q fuerqn als al
tes. z q soffire angors
z trebaylls. **E** qnt hā

edat de pensa posada
la calor dta tēptacio sen
es anada son guards
dts uexells cor son fetz
doctors dets aies. **p.**

Qonfes te q plau me
co q dia. ays cor
has uberts ls closqs
dt dit testimonu prech
te q co q has comēcat
dta uida dt sant vults
cōtinuar. z así couner
amenar. **6.**

Departē donqs la tēp
tacio dt baxo d' dū
cō si dta tra hagis hom
arracads spins. grans
messes d' iuris fructu
oles haya grā fama
de cōsilacio. prop diaq
haya .i. mon. labar dt
qual era mort. **E** los
mōges dt dit mon uē
grē tots al horabl' be
neet. z ab grās prechs
pgrā lo q ell uolguis
eēx pare dells. la qual
cosa loch de tēps estech
q ell no uolch cōsentir.
dien q nols sia couner

als luxs cultum̄s. Si
 nalm̄t uēcur p luxs
 p̄garies atorgabo. **E**
 cō en lo mon̄ ell ten
 gū̄s custodia dīa vet
 gla. z anegu no fos le
 gur q̄ p obr̄s desones
 tes decoregū̄s. ne dī
 camy dīa sc̄a cōūlacō
 desū̄as. los durs fr̄es
 entraban. comēcavē
 p̄meramēt si acular
 cor ell̄s haū̄e aytal pa
 ve alli pcurat. la tor
 tura dels quals ala
 vetgla dīa sūa dretura
 era cōtraria. **E** cō ell̄s
 uissen q̄ ell̄ nols soste
 ma coles mal estans.
 z ell̄s fossen dolets cō
 no podie fer cō q̄ ha
 uē acustumat. els fos
 dura cosa q̄ en la pen
 sa nella haguessen co
 les nous. pensan an
 cō ueem q̄ amats cultu
 m̄s tots reps es despla
 ent la uida dīs bons.
Estortavē se arreactar
 la sūa mort. los quals

hagv̄e consell q̄li me
 sessen iū en lo m̄. **E** q̄nt
 hagv̄e posat lo uevell
 en lo qual lo beixatye
 mortal era dauat lo
 sant. **E** ell̄ seyas la tau
 la axi cō haū̄a acustu
 mat z ell̄ esteles la
 ma a fer lo seyal dīa
 creu. la polla q̄ de lūy dell̄
 era p lo dit seyal t̄eca
 axi cōm si ab pedra la
 hagū̄s ferida. **A**ytan
 tost entes lo baro de
 deu q̄ beixatye d̄ mort
 haū̄a haut en si lo ue
 vell. lo qual no haū̄a
 pogut sosteyr lo sen
 yal de uida. **E** aytan
 tost ell̄ se leua z ab bel
 la cara z sūan pensa.
 els fr̄es denat ell̄ a
 iustats ell̄ los dix. **D**e
 uos haya pietat fr̄es
 p q̄ uoliers aco fer cō
 tra m̄. **E** nos haū̄a
 yo dit p̄meramēt q̄
 lo m̄es cultum̄s no
 erē coumets ab les
 luxs. **V**ia donq̄s z

cercats uos pare conu
nēt als uēes cultums
car daci auāt my no
poders hau. Adonchs
ell sen torna al loch
amat dt deht z sols en
los hullo dtg seu pits

No en .p. habita.
Ten be que uol dir
ab si habita. .6.

Lo sant baro si uol
guis lohamēt tēp
all forcadamet los fra
xs q acordadamēt se
ere leuats cōtra ell cō
ells fossen desobediēs
ala sua cōsiliacio p uē
tura ell trespallera
lus dta sua iurāt z la
mana dta sua suauer.
z dt lum de cōtempla
cio dedinara luyll dta
sua pensa. En axi q
cō ell fos tot dia occu
pat en la correctio dtg
enhuar dallo meys
cura hagra de si. E
si matix p uētura de
semparara ne aytan

poch aqlls trobara cor
tots tēps q p mouimēt
de grā cogitacio som
menats fora d nos.
som ab nos. z no som
ab nos. p co cor no ueez
nos matix. uejam p
altres. E no diem nos
si aqll era ab si q sen a
na en lōga regio z la
porcio cōsuma la qual
hauya pfa z affermas
ab vn ciutada p guar
dar los porchs los qlo
mejar ueya z fameja
ua q s poguis sadollar
dtes romanes. lo qual
empe cō apēs ppenlas
los bens q pduts hauy
Et es dell en si retor
nar dix. Quāt lo ga
ders abūden de pa en
la casa de mō pare. Si
donqs ab si hauya estat
don era retrenat alli.
aqll hōrable baro vo
dich q ab si ha habitat.
cor en la sua guarda
diligēt dauāt los hullo

di seu creador se guar
daua es examinaua p
es q̄ huyll dta sua pensa
fora de li no escampaua

Que uol dir. p.

Qdonq̄s co q̄ d' sent
p. es sc̄r. cō p' langel
fos gitat fora d' caec'
lo qual alli retornat
diy. Ara se uidadamet
q̄to senyor ha trames
lo seu angel. z ham de
luxat dta ma d' Erodr
z dta espanca d' iube?

En a. ma. .6.

Anes som menats
fora de nos cor. o per
cahuta d' cogitao ges
nos matires nos dep
tim de nos. o p' gra
de contēplao sobre
nos matires som leuar.
Aq̄ll donq̄s q̄ peria los
porchs p' negoao d' pe
la. z p' inuidia ges
li matir caech. Mas q̄t
angel desliga. z dta sua
pensa en raubimet po
la. fora de li ciament

z sobre li fon calcu. da
q̄s li retorna. quā a
q̄ll dta obra d' error se
recollis al cor. **E** aq̄ll
dta altra d' cōtenplao
alli retorna q̄ era p̄m
amet. **L**onrable donq̄s
beneet en aq̄ll deit ha
bita ab si. en quāt dnu
ls claustr̄s de cogitao
guarda li matir. **C**or
aytants uegads cō ar
dor de cōtenplao lo
leua en alt. ell leua li
matir sots li ciamet.

Molt me plau. p.

Co q̄ d'is. mas p̄ch
te q̄m respōs si deua
desempaxar los frars
q̄ i. uegada hauna re
ebuts. .6.

Segōs q̄ am̄ par. p.
En aq̄ll loch deu
hō soffert los maluar
quiltats on son tro
bars algus bons q̄ sien
aydats. **C**or lla on en
rota mana los feuyt
dts bons deffayll es p
dit lo trebayll q̄y es

fet. **E** major mēt quāt
hō pot fer major obra.
Qual donq̄s hi potra
lo sant guardar p lo
qual hi degūs aturar
si tots acordadamēt
lo pleguē. **E** dire te
j. cosa notable. Bouē
seidene en lo coratge
ds sants q̄ quāt co
nexe q̄ lux trebayll es
sene fruyt en algun
loch. ell se mudē en
altre on lux trebayll
faca **f** pfit. **p** co aqll
noble preycador q̄ co
beuaa morir z eēx
ab x. at qual x̄st es
uyure z morir guay.
p co cor no tan solamēt
desyana batalls d' pas
sions. ans encen los
altres a soffrir ls. **S**o
ffirē psecucōs a do
mas. p tal q̄ pogūs
escapar q̄s lo mur
la corda el cabac z
uolch eēx deuallat a
magadamēt. **E** dire

q̄ paul temala mort
cō p x̄st la desyana. axi
cō ell sen fa testimoni.
mas cō ell en aqll loch
us poch pfit eēx p la
mort. ev us grā tre
bayll. **E**storia si mariv
a altre loch on hagūs
trebaylls pfitosos. lo
fort nos uolch cōbat
en lo petit ne amagar
ans q̄s cap larch z
espacios. **p.**

Qo que diu p mani
festa raho z p le
ximpli q̄ dit as es p
uat. mas pchte que
tōrs cōptax la uida dt
dit baxo. **6.**

Qo lo dit sāt baxo
cresq̄s en lo deſt
en lūcurs z en miractis
molts fore p ell tirats
al fney d' deu en aqll
loch en nū q̄ta grā de
deu aydat h̄ ell hedi
fica. **xij.** monestres
en aqll deſt. **E** en cal
cun mon̄ posa. **xij.**
mōges el abbat. **E** al

gus poche sen vetech
 ab si los quale uolia p
 si enseyar. Comencaren
 ayta be homes nobts
 z religioles de roma
 uenir a ell. E luxs in
 fants luxar a ell p no
 dire al fvey de deu. A
 donchs Euna ciutada
 de roma li luxa son fill
 oraur. E Tercull patz
 placit fill seu. dels qls
 oraur pus ioue co flo
 vis p bons cultumes
 comeca eer apudador
 de son maestre. placit
 menauat teps de son
 iouet. **G. . iij.**

Un vn mon lo qual
 colta si hauya hedi
 ficat era .j. moze q no
 podia estar en la oro.
 ans co los fraxs se en
 dinaue ala oro ell sen
 anaua defora. z ab pe
 la uana algunes colse
 ttenals ell fahna. E co
 p son abbat molts ue
 gads ne fos corregit.
 fo al baro de deu ame
 nat. lo qual agramet

repta. E quat fo al mo
 tornat. no tetch lo amo
 nestamet dt sant pare
 p .ij. dies. ans torna a
 estar oaos en lo teps
 qls fraxs feye oro. La
 bat acco denucia al sat
 lo qual respos yoy hux
 z p my maty lo casti
 gare. Lo baro d du uech
 al mon. E en la hora
 acustumada dits ls
 ores los fraxs se pola
 ue ala oro. z ell un qto
 fraxe q no podia estar
 ala oro q .j. infat neg
 lo tiraua p la falda de
 foro. Lauora ell dix
 secretamet a penpeya
 abbat dt mon z a oraur
 fuydor d deu. E no ue
 ere uosaltres q es aql
 q tira defora aql mo
 ze. E ells respongue
 re q no ho ueye. als
 quale ell dix. pguem
 deu q uosaltres uejats
 q seguex aqlt moze.
 E quat p .ij. dies. ne
 hagre pregat den
 oraur ho iuu. penpeya

no ho poch ueer. En
axi q̄ laltre dia acaba
da la oꝛo lo baro d' deu
se hevi d' cor z d' orato
ri z troba defora lo mo
ge estant p̄ le orobamēt
del seu cor. ell lo feri ab
vna uga. lo qual daq̄
auat fon deliurat d' la
reptacio d' demoi. E
estech en leltudi dela
oꝛo seguir axi cō los al
tres. E axi lantich ene
mich no gōla senyore
jar en la cogitacio daq̄ll
daq̄ auat. axi cō si ell
fos estat ferit. **G. v.**

Daq̄lle monestirs
q̄ hauiā hediticats
en aq̄ll dest. iij. ni ha
uia d' exē sus en ts ro
qs del p̄ng. E era molt
grā trebavll als mon
ges deuallar alaygua
E maior mēt cō era pe
rill dels p̄son̄s p̄ la ma
lea d' loch. p̄ la qual
cola los frax̄s d'ls dies
iij. mon̄ se ajustaxē

z anaxē sen al sant
baro z dixexēli q̄li pla
gūe q̄ls mudas q̄ no po
diē be sofferre lo treball
delaygua. Als quals lo
sant respōs molt dolca
mēt z tram̄s los ne. E
la nit mat̄ia ab placi
do m̄fat poch d' qual
ia d'ello he feta mēcio.
ell sen mūta ala rocha
del p̄ng. E aquy lōga
mēt ora. E cōplida la
oꝛo ell posā iij. pedēs
en lo loch p̄ seyal. E axi
ell sentorna a son mon̄
Daco null hō r̄s no sa
be. Lendema los frax̄s
turnaxē a ell p̄ necessi
tat delaygua. E ell dix
los. Vere uosen en aq̄lla
rocha on trobarets
iij. pedēs ajustads̄ z
cauats h. i. poch. cor
poderos es n̄re seyer
que aquy do aygua.
E axi los frax̄s sen tor
naxē z trobare q̄la ro
cha q̄ls hauiā lo sant

dita ja suaua en la q̄l
 ferre .j. balla. z avtātolt
 fom omplida. In qual
 tan habūdāniet heri
 z encara hix q̄ entro al
 peu dt puig decorre.

En vn altre .G. .vi.
 tēps .j. got pobre
 despūt uēch acūerimēt
 lo qual lo baro de deu
 veebe ab grā plaer. Vn
 dia al dit hō fo luxat
 .j. ferramēt a sembtat
 de fale ab q̄ purgas .j.
 loch de romagueres
 p tal q̄v faes son ort.
 lo qual ort exa ala riba
 dt estāy. Demētre q̄l
 got ab tot son poder
 treballas en trencar
 ls bardes. lo ferre se he
 xi dt manech z surti
 en lestāy qui exa tan
 pgon q̄ jams no exa
 espanca de trobar lo.
 Dela qual cosa lo got
 fo molt despagat z dix
 ho a oraur mōge z ell
 significā ho al sant. E
 lo sant p̄s dtā ma dt

got lo manech. dt fer
 ramēt z gital en lestāy
 E tantolt lo ferre heri
 dt fons z m̄ se en lo
 manech. lo sant p̄s lo
 ferramēt z luxat al got
 E dix li. Not dons trilloz
 net torbes ne hages
 paor z fes ta faena.

Un dia mē .G. .vii.
 tre q̄l baro de deu
 estaua en la cella. lo dit
 plaado mōge infant
 poch ana alaygua al
 estāy. z mētre poaua
 laygua lo poal li esca
 pa z ell anan en lestāy
 lo qual p̄s la onda z
 tiral dīs be .j. tret de
 sageta. Acō conech lo
 sant dīs la cella estan
 E appella oraur z dix li
 frere oraur curri cor
 infant q̄ alaygua e
 ra anat es en lestāy
 cabut z la ondajala
 lūy tiral. Veges cosa
 de grā marauilla z
 deca sent .p. no hula
 da. Infant oraur de
 mana la benedictio

dt sant. la qual hauda
cuytosamer ell correch
z uech al loch on la on
da hauya ja tret lin
fant. **E** pre lo p los ca
bello z tret fora z ana
ferm sobre laygua. axi
co li fos tra plana. en
tat qno conech q fos
dis lestay entret. ent
fo ala riba tornat. La
donch torna alli z es
rech molt marauillat
z espauetat z tornas
sen al pare z coptali
lo fet. **D**aco fo molt
gra cotenco entre lo
sant z lo moze. **C**ar
lo sat pare deya q aco
no era uegut p los
sen mits. ans ho era
p la obediencia dt mo
ze. **M**aur deya q ans
era uegut p los mits
dt sant z de part dt
noy hauya ves cor ell
nos sabia qe hauya
fet. **P**obre aqlla qtho
fo elegit iuge lin fat
q fon delaygua tret

lo qual dix en axi. qnt
yo era tret p laygua
yo uera sobre my la
pelica dt meu abbat
z cogitaua q ell me
gitas dlaygua. **P.**

Gran cola fo co que
coptes z de gran
phit. yo co ms hoig dt
miractis dt sant baro
major delis ne. **G.**

Qor ja los lochs. **viij.**
aqlls prop z luy
festa fallen en la amor
de jhu x z molts desem
parassen uida setglar
z lots suau jou dt nre
redeptor la testa dt cor
humiliassen. axi co es
cultima de male homes
qui han enueja dt be
q ueen en los altres.
lo qual en si elle no uo
len. **V**n capella hauya
en vna esgleya costa
da q hauya nom flo
renc. au daqst **F**lorec
lots dias nre ferit de
malea dt antich ene
mych nre comeca a
hauer enueja dt stu

die de sancto et dixit mal
 dicta sua consilio. **E**n
 parva autem cum podria
 que nullus homo al sancto no
 negatus. **E**cum ellus qui
 no podria habu son ente
 nymet. Mas tot dia la
 fama de sancto crexia et
 pro seu exempli moltes
 gens uenire aestamēt d
 sca. uida. lo dit florec
 de flames de enueja
 cremaua et pro maluit
 era. pro eo cum ell uolgra
 habu la laor dicta coner
 sacio de sancto. Mas no uo
 lia habu la uida dignē d
 laor cor ell exorbat de
 tenebras de enueja aaco
 uech q al sudor d deu
 tot poderos pa enuia
 q era en uerinat. qix
 quilli enuia p benedic
 cio. lo qual pa lo baro
 de deu reebe et moltes
 gracias li feu. Mas lo
 sancto baro be coneche la
 maluestat. Ala hora
 q sancto deua mejar
 de .i. boscage pp daq

.i. corp haui acustu
 mat de uenire aell et pe
 dre pa dicta sua ma. lo
 qual quat fo uegit
 axi cum haui acustu
 mat. lo sancto baro gi
 ta lo pa q capella li
 haui tramis dauat
 lo corp. **E**manali en
 nom de nre seyor ihu
 x. leua aqst pa et gital
 en tal loch q null hom
 nol puga trobar. **A**y
 tantost lo corp obri la sua
 boca et expandi ses ales
 et comēca acorrer ues
 lo pa et cridar. **A**xi cum
 si claramet dixes que
 uolia obeyre al mana
 met de sancto. Mas no
 podria pro obra copli.
Al qual lo baro de deu
 vna uegada et altra dix
 et mana leual leual
 seguramet et gital en
 loch on no sia p hom
 trobar. **E** qnt lo corp
 hiach molt reigat ps
 lo pa ab lo bech et anas
 sen. **E** apes .iiij. ores

lo corp girat lo pa tor
na. z dta ma d' sāt lara
ao q' haia acustuma
da reebe. lonrable. pare
uee la mala uolētāt
d' capella cōtra si z
hac major desplaer
d' pētāt d' capella q'
del seu dan. Mas lo dit
florēc cō no pogues
ociure lo cors del ma
estre pensas en si ma
tix q' pogūs ociure ls
aies dels ses derebles
En tāt q' en lort qui
era dauāt la cella d'
sant ell tramē. vii. m
fants a iusta d'ls disci
pols d' sant. ls quals
lonch tēps aqui iustā
re z ballare. p' tal q'ls
encelessen a pectat
d' iustea. la qual cosa
lo sant dta sua cella
ueen. temē lo decay
mēt d' pētāt d'ls ten
res derebles cogitan
q' aco se fabia p' onta

dell. dona loch ala en
ueja z ordona tote los
oratoris d' p'bolte z d'
fraxēs. **E** ab algūs poch
mōges parnis daquy
z anassen estar en al
tre loch. **E** ay tātolt
cō lo sant se fo parit
fugen ala fellonia d'
dit capella. **E** se seyor
tot poderos aq'lt capel
la triblamer fexi. **C**or
cō ell estigūs en vn so
lex. **E** sabes q' beneet
sem era anat. **E** daco
ell faes grā festa. tota
la casa soprolamer ca
ech z lo capella mori.
La qual cosa mauit al
sant pare q' encara
no haia anads. x. mil
lers currolamer ho feu
saber diēt. **G**orna pa
re cor lo capella qui
p'legua es mort. **Q**nt
lo sant hoy aco comē
ca greumēt a plovar
cor lenemich era ari
mort. **E** cor lo derebt

nauya haut ~~goy~~ tan
gram ~~goy~~ p q al dit d
reble ell ne dona bon
penetena. .p.

Daxanillo les coses
son co q dio car
en lo foragita met dta
aygua dta pedra fo
semblar a moyses. En
lo travmet dt ferre
dt estay a Euseu. En
lanar sobre laygua
sent. .p. En la obedi
encia dt corp a Eies
En la mort dt enemich
david resemblar. per
q amy par q ell fo ple
del ~~fit~~ spit dts lants
daniur durs. .c.

No baxo de deu. p.
despit de deu hac
quy p gracia de redemp
cio compli los corat
ges dts elegits. Del ql
dia sent Joha. Lum
era uerd adera q illu
myna tot ho en aqll
mo ynnet. Del qual es
set. Del coplmet daqll

totse haue recebur. cor
los lants homies pogre
reebre de deuiture
dona als lora meles
als quals promis que
daria lo senyal d'Jonas.
quat dix als enemichs
q dauat los ergullo
los uolia morir z a
uista dts humys re
sultitar. p tal q aqlls
uissen que meys pa
ue. E aqlls que degues
sen amar. p q selde
uech q metre qts ex
gullo los esguarden lo
meys preu dta mort.
los humys cotra la
mort reebessen la gra
cia dt poder. .p.

Drech te qm dignis
en qual loch sen
ana lo lant puve li
feu altra utut. .c.

Lo lant baxo sen
ana a altres lochs
mas nos muda lene
nich. Cor aytat solfe
vi. apres po greo batal

les car cōtra li manifestamēt lo maestre mañ de malicia cōbaten atroba. **C**ax .j. castell q̄ ha nom **C**atin es allinat sobre .j. alt puiç. en lo qual longamēt los gentils colie. .j. ydola q̄ ha uya nom apollo. **E**n tōr daqll loch ha uya daltres ydoles. **E**n a q̄ste lochs en lo tēps d̄ sent beneet ls gentis no feels q̄ estauē aqñ sabñe als ydols sacrificas. **E**n aqll loch uech lo sant baro z ceema los oratoris z arca los altars dt rēple de apollo. **E** heditica aqñ altar de sent **M**arti. **E** en altre loch altar de sent **J**ohā. **E** conuñt ala fe xpiana molts daqlls qui estauē pp daqñ p la pycacio iuuosa. **M**as lo demony aco no poch dissimular

z no p sopny ne p uisio ymaginaciua. **A**ns manifestamēt li apparia z edaua q̄ grā forca li era feta. los quals creus los frars hoyen **M**as nol podie ueer. **E** al fant apparia molt negre grant foch p la boca z p los hulls. axi cō sil uolgus deuorax. **E** cridaua p son nom entene **M**as los mōges. z deya **B**eneet beneet. **E**l fant no li responya. **E** ayta tost ell cridaua. **O**ya lect z no beneet q̄ as ab mi atter p qm ple guers. **L**o demony aell dona grā batalla z occasio de uictoria. **G.**

Un dia metre. **ix.**
Q̄ts frars heditica ue la cella .j. pedra ia hia en miç dt loch. la qual uolie posar en la paxet z nola pogren en negua manera mou

re. ans estaua

reians estaua ari fer
 ma cō si fos fermada
 en q̄s daua aente dre
 q̄t enemich estaua sob̄
 ella z tramefen mis
 fatge al sat̄ q̄ uegūis
 z q̄ gitas lenemich
 daq̄ p̄ tal q̄ta pedra po
 guessen leuar daq̄. Lo
 sant aut̄rost cō fo ue
 gur ora z ap̄s dona
 la benedictio z puy
 tan leugetamēt leua
 re la pedra cō si res
 no pelas. .G.

En lo dit loch feu lo
 sant cauar fort
 p̄gon. E q̄nt hagren
 cauat trobare. j. ydo
 la de coure la qual gi
 tare en la cuyna. E
 ap̄s sembla als fr̄s
 q̄ da ydola heris foeh
 q̄ cremas tot lo mon.
 Los fr̄s guare h̄ au
 gua. z fere lux poder
 de ocure lo foeh. lo s̄t
 hoy brogit z uench.

lo qual n̄u q̄ ato no era
 foeh sino illusio et de
 moi z gitas en oro z
 tota aqua ymaginacio
 z decepcao esuanabi
 z passa. .G. .xl.

Un dia cō los fr̄s
 leuassen j. paret
 lo sant estaua en oro
 die la cella. z lo demoi
 apparech li z dix li q̄
 anaua als fr̄s qui
 obraue. la qual cosa feu
 sab̄e cuyrosamet als
 fr̄s. E dix los q̄s guar
 dassen car lo demony
 anaua aells. E en un
 des los ho hac dit q̄t de
 mony enderroc la pa
 ret q̄ sab̄e z cōlegui
 j. moget. lo qual dest
 uo z trecau tots los
 ossos. Dela qual cosa
 los fr̄s fore molt
 torbats z fere ho sa
 ber al sant baro ab r
 gras plors. Lauore lo
 sant h̄o se feu aportar
 l'infant qui era tot pe
 cejat en j. auera .G.

feu lo posar d'is la sua
cella / z feu ne heur
tot hō. **E** posas en orō
E aytātōlt teanis lin
fant ala obra. axi cō
si no fos res estat. p
tal q̄t demōi hagues
cōfūlio della on cuy
daua haueu honor.
Comēca aytābe lo sāt
baro a resplandir de
spit de pphāia / z l'cō
les eldeuenidors ade
nūciar. **G. xij.**

Qustuma era en lo
seu mon q̄ cō los
frars anauē defora
q̄ noy mējassen ney
beguessen. **E** acōs f
uana p hūc d'v'etyle
E ldeuech se. j. dia q̄
algūc frars anaren
defora p faens d' orō
E cōr era tarda hora
p tornar. ala casa de
vna bona fembra mē
jare. **E** quāt fore al
ayon fere reuēncia
al sāt. lo qual los
dix aytātōlt. **E**n q̄l

loch hauets mējar. **E**
ells respōfen. no en
loch. als quals ell dix
p q̄ mētes axi. **E** no
entras en lalberch day
tal fembra / z no mējars
aytals mējars / z aytals
z no begūs aytātes ue
gads. **E** q̄nt ella hoy
re q̄t sāt pare dix tot
cō q̄ haue fet conegre
lur creada **E** gutaxen
se als seos pes / z dema
nare p dō de cō q̄ haue
fet. **E** lo sāt p dō als
cogitan q̄ daquy auāt
en la absencia no farie
aytals coles cōr plet
ho sabria en spit. **G.**

Hrare valenti. **xij.**
ma d' qual d'essus
be feta mencio q̄ haui
vna germana lo qual
cascun ay uenia al orō
p recomanar si maty
al sāt / z p ueer son fra
re. **E** haui acustumit
de uenir deju al sāt
vn dia cō ell regūs son

camy al oron. **V**n uan
 dat se acompaña ab
 ell q portava q mejar
E cō fos hora tarda ell
 dix. **F**raxe dinem nos
 p tal qno defallegam
 en lo camy. al qual res
 pos qno faria/cor al
 sant haura acustumt
 de uenir de ju. **A**pr̄s
 acō anarē .i. peca. z
 lo mandāt amones
 tal q mejasen. **E** lo
 bō hō no ho uolch fer.
Anarē m̄s auāt z tro
 bare vna bella font
 el mig de .i. prat z al
 tr̄s coles plaset̄s. **E**
 lauore lo mandāt dir
 aci ha bell prat z bella
 font z loch delitōs on
 nos podem dinar z .i.
 poch repolar. z puve
 p̄ r̄pradamēt fare
 nra uia. **E**n axi q cō
 ls parauit̄s fossen pla
 ents als orlles z lo
 loch al hulls. ala t̄tera
 municio lom cōsenti

z meja. **A**l uespre ell
 fo denāt lo sant pare
 z feuli reuēncia. **E** ay
 tātost lo sāt li dir cō q
 haura fet en lo camy
 z forcmēt lo reptā di
 enli. **Q**ue es fraxe lo
 maligne sp̄it ta t̄p
 tat p lo mandāt .i. ue
 gada z altra z nof
 poch sobrar. **E** ala t̄ta
 t̄ptacio ta sobrat. **A**do
 nchs aqll conech sa cul
 pat comēca aploxar
 major mēt cō lo sant
 en absencia ho haura
 uist. **p.**

Ami appar q aqll
 sant hō hac lesp̄it
 de **E**zeu. **G. xiiii.**
Dere majors coles
 te dire dt sant. **E**n
 lo t̄p̄s d̄ls gors lo t̄ey
 totula hoy q̄l sāt barō
 haura sp̄it d̄ p̄ph̄cia
 z uolch ho puax p a
 q̄sta manera. feu ali
 ber al sāt q ell lo hura
 ueure. **E** a .i. hō d̄ casa

sua ell feu uestre ls uest
aduers reals z feu lo
anar axi cō a Rey. E
tota la cōpanya li dona
ua honor real. E axi
uestit z apparellat ell
entra en lo mon. lo sāt
baro ayntost cō lo uyu
de lūy cidalī. Despul
lat fill despullat cor cō
q̄ ports no es teu. Ay
tantost lome q̄ hauya
nom **ligo caech** en
tra z hac molt gran
paor cor hauya escar
nit lo sāt baro. E tota
la cōpanya espaordi
da caech en tra z de
manare li p̄do. E cuy
tosamet tornare sen
alux sevor z cōptare
li cō q̄ era estat. **G.**

H dochs ell **xb.**
matix lo Rey ton
la sen ana al Puidor
de deu. E ayntost cō
lo uyu de lūy ans q̄s
acostas a ell se gira en
tra. al qual lo sāt baro

dir q̄s leuas. **J.** uen z
ij. E ell p̄ reuēncia dt
sant nos gola leuar.
p̄ q̄ lo sant sen ana al
Rey. E ell matix leual
de tra z puys reptal
de los mals. E en poqs
pauts ell li dir tot cō
q̄h era esdeuenidor.
Ovltis mals as fets z
sies castigat diymes.
A roma entraras z pas
saras la mar. **ix.** avs
regnaras z el. **v.** ay
morras. ls quals coler
hoyds lo Rey estech fort
espauetat z recomans
al sant z partis daq̄
E puys no fo tā cruel
Aprs poch de tēps ana
a roma z passa en Ci
alia. E en lay. **x.** dt sen
regnt̄ p̄ lo diuinal ju
dia p̄de lo regne ab la
uida. **E** una uega
da lo bisbe dta esgleya
canolina uet axi cō se
hauya acostumat al
sant. lo qual era p̄ ell
molt amat. E dir lo

Sant bisbe q̄l tota des
trouya de tot en tot
la ciutat de Roma en t̄t
q̄ noy habitaria null h̄o
al qual respos lo sant
baro. Roma no fa per
null h̄o destrouida. **ōs**
p̄ t̄p̄stato z p̄ t̄r̄re
mols en li mat̄ria m̄
nara es destrouya. la
qual cosa nos claram̄t
ueem c̄plida en la des
trucció d̄ta ciutat. **ō.**

En aq̄ll t̄p̄s. **ō.**
Un clergue d̄ta es
gleya era p̄ lo demōi
turmetat. lo qual era
estat ream̄s p̄ lonxa
ble baro Constanti bis
be d̄ta dita esgleya a
molt̄s reliques de s̄nt̄s
marn̄s p̄ recaptar la
uitat. **ō.** Mas los s̄nt̄s
marn̄s noli uolgr̄e
donax gr̄a de sanitat
p̄ tal q̄s demostras la
gr̄a q̄ era en s̄nt̄ bene
et. Finalm̄t ell fo al
s̄nt̄ baro amenat. lo
qual p̄ga deo p̄ ell **ō.**

ayt̄atollt fon deliurat
d̄t demōi z guarit. Al
qual dix lo s̄nt̄. **ō.** Venen
z guardat q̄ no m̄eigs
car. ne ta colts q̄ hules
de t̄o offic̄i. **ō.** Cor en aq̄ll
dia q̄ d̄ ton orde hula
ras pas al demōi l̄u
rat. lo clergue sen ana
la z alegre. **ō.** Un gr̄a
t̄p̄s ell t̄p̄ t̄ch lo ma
nam̄t d̄t s̄nt̄ baro. **ō.**
c̄o ell uis q̄ molt era
m̄s h̄orat p̄ lux orde
ō. Ell m̄eys pan lo a
monestam̄t d̄t s̄nt̄
baro. hula d̄ son orde.
lo qual fo ayt̄atollt al
demōi l̄urat z nol
leixa entro lach mort.

Aq̄ll baro de **ō.**
deu seḡos q̄ ueig
en los secrets diuinals
entraua axi c̄o par
en lo fet daq̄ll cler
gue. en a cor conech
q̄t clergue era estat
l̄urat al demōi per
tal que nos acostas
al s̄nt̄ orde. **ō.**

Per q̄ no coneixra los
secrets de deu diu
nals. lo sant q̄ buua
los manaments d̄ta lig
diuinal. Com sia scrit
aq̄ll q̄ a deu sendreca/es
ajustat z es fet. .j. sp̄it
ab ell. .p.

Si vn sp̄it es ab deu
aq̄ll qui ab deu se
ajusta q̄ uol dir co q̄
aq̄ll mat̄x p̄cador
diu. Qui es aq̄ll q̄ ha
conegut lo seny dt̄ se
yor. E qual fo son cō
sell̄. molt par cosa des
couner̄ eēx vna cosa
ab ell z no saber lo seu

Los .v. seny.
sants homēs en
quāt son vna cosa ab
deu. coneix̄ lo uoler
de deu. Cor aq̄ll mat̄x
apostol diu. Qui es dt̄s
homēs q̄ sapia co q̄ es
en lome. sino les̄pit dt̄
hō q̄ es en ell. En axi
t̄s coses q̄ de deu son
no coneix̄ null hō sino

les̄pit de deu. lo qual
p̄ tal q̄ns mostr̄as q̄ ell
no coneix̄ t̄s coses diu
nals dir. Nos no haue
reebut les̄pit daq̄ll mō
ans ho haue les̄pit q̄ es
de deu. Encara diu q̄
null hō no pot ueer. ne
orella escoltar ne cor
dom no pot pensar t̄s
coses q̄ deu ha apparell
lads als seos amats. Nos
anos ho ha reuelat per
les̄pit sant. .p.

Si dochs lo dit apos
tol t̄s coses q̄ d̄ deu
son p̄ les̄pit d̄ d̄u foren
reuelads cō ell diu. O
altra de viques de la uya
z d̄ta sciēcia de deu nos
poden cōpendre los seos
judicis. ne podē eēx en
certads t̄s siues uies. Nos
q̄ fare q̄ altra q̄sto cō
traria ueig sobre aco
Cor lo p̄pha dauid diu
In labijs m̄is zc. En
los meos labijs p̄nūcie
tots los judicis d̄ta tua

boca. Et cō mēve sia co
nexer q̄ p̄nūciar. que
uol dir que paul diga
q̄to iudicis d̄ deu no sō
cōpensibls. Et p̄pha di
ga q̄ ell hoba p̄ los la
bis p̄nūciar z plar ab
la sua lēgua. .6.

Daq̄ta q̄lho breuimēt
te desso respōst. en
co q̄t dir q̄to sants en
q̄nt son vna cosa ab
deu saben lo uolē d̄ dū
Car tots aq̄llo q̄ deuo
tamēt leguere lo seño.
Encara agreuats p̄ lo
pee d̄ta car corrupti
ble no son ab deu. En
aytāt donq̄s cō ab deu
son apustats los iudicis
de deu saben. En ay
tāt cō ellis son deptus
de deu nols saben. car
donq̄s los secrets dell
encara no ueen p̄feta
mēt. cōfessen q̄to secrets
iudicis no son cōphen
sibls. Mas empo cor
mētalmēt ab ell se a

justen op paraules.
d̄ta sc̄a sc̄ptura. o per
amagads reuelaciōs
aytāt ne coneyē cō ne
reeben z aytāt ne p̄
nūciēn. Axi es donq̄s
q̄to iudicis q̄ deo calla
no saben. Aq̄llo q̄ ell dir
saben. Eaco se pua p̄
co q̄t p̄pha hi apusta q̄nt
hac dit. en los meo la
bis p̄nūcie tots los iu
dicis. aytātost hi apus
ta d̄ta tua boca. Axi cō
si claramēt dices. aq̄llo
iudicis donq̄s pogui
yo coney z p̄nūciar q̄
tu as dits. cor co q̄ tu
no parls als nres con
taciōs es amagar. Acor
dis donq̄s la p̄phical
sentēcia ab la apostoli
cal. Cor los iudicis d̄
deu nos poden cō
pendre. Empe aq̄llo
qui d̄ta sua boca son
hexits p̄ los labis hu
manals son p̄nūciats
E quāt son p̄nūciats
son sabuts. E q̄nt son

p̄ deuocō sō ab lo seño

callare son d' tot en tot

De ta .p. amagar.
Resposta me tēch
p pagat .mas pch te q
del dit sāt parles. **G.**

Un noble baro .xbij.
Compbo p nom
fo cōunt pla pycacio
dt sant / z pla grā sātāt
q hauya fo molt famy
liar a sent benet. **G.**
I. dia aqst entra en la
cella de sent benet z
trobal plora molt a
margo lamēt. **E** quat
lonch de tēps hac plo
rat no pas gemegan
amana d' hō q' ahora
ans dolen / z planyē
Ell li demana p q' fa
hia aytal dol. al qual
lo sant respos. **T**ot a
qst monestir q' he be
dificat / z tot cō q' he
aparellat als fraxes
plo iudici d' dū ama
gat es luxat als infē
els .apens he pogut
acabar ab deu qles

aies me siē atorgads.
La ueu dt qual hoy **C**ō
pbo .mas nolaltres ho
ueem d' fet cōplit. **C**ar
los lōgobarts lan des
trouit . los quals de
nit hi uēgrē laltre dia
E duxmē los fraxes
los lōgobarts entraxē
dis en lo mon / z tota
la roba sen portaxen / z
lo mon destrouyē . oys
null hō noy cōseguyē
q' totē escapaxē. **C**ōpli
nre seyor des / cō q' f
uydor seu hauya dit
q' si tē coses se pdien .
tē aies bien saluades
En q' appar q' en aco
fo semblat a sent p'aul
la nau dt qual sofferi
pdimēt dtes coses que
portaua / z de si .mas p
cōsolacio dtes aies da
q' llo q' exē en la nau ab
ell fore restaurads. **G.**

Una uega .xbij.
Da les deuēch q' sta
legrat nre q' ell conu
ti lo qual tu conegust

son trems p son senyor
 al sant baro qli portas
 y. flascos d'ni al mon
 Ell porta lin la. i. e
 laltre amaga en lo ca
 mi. lo baro veche lo
 flasco z seuli molts gra
 ces. z dix li. In te guar
 da fill qno begus del
 flasco q has amagat
 mas tot git lo gira z
 ueuras q ha de dins.
 lo qual se parti dt lat
 ab gra cofusio. E uolen
 puar co ql sant li ha
 uia dit. gira lo flasco
 tot git. E aytatost he
 xii. j. sp. dela qual co
 la lo macip fo molt
 espanetat. **G. xix.**

Qosta lo seu mon ha
 uia j. uila en la
 qual gra multitut do
 mes z de sembres seve
 couints p la pycacio
 de sent beneet de cul
 tuamier d ydols ala fe
 xpiana. E aq aytā be
 hauya alguns moxes

E soue sent beneet tra
 metia los fraxs aqui
 p pycar la paula d iu
 da. E ldenuech se. j. dia
 q mana. j. E apres la
 pycacio ls moxes pre
 gaze lo fraxe q pngus
 vns toualloles. ls qls
 plurs pchs ell pres z
 en lo fin ell ls se ms.
 lo qual co fo al mones
 ty tornat. lo sant fort
 aspremet lo repta z
 dix li. Com es entra
 da iniquitat en lo teu
 sin. lo fraxe fort espa
 uetat no sabia q res
 haguis fet digne de
 repencio. Al qual dix
 lo sant z no era yo p
 sent quat tu pnguist
 la touallola z lat me
 list en lo li. lo qual ay
 tatost als pes dt lat
 se gira z penedis da
 co qhauya fet follamet
 z gira la touallola.

Un uespre. **G. xx.**
 E ldenuech qt sant

pare sopaua. **E**. i. mō
ge seu fill dun rich hō
tenya lo lum dauāt la
taula. **E** mētre q̄ lāt
mēiaua / z ell tengūs
la lum. **E**ll comēca p
spir d' supbia en son
cor cogitar z dir. Qui
es aq̄st aq̄ yo estich de
nat de peg z li tENCH
lo lum z li fuesch. **E** yo
q̄ son q̄ a aytal faga ay
tal fuyā. Lo lāt giras
aytātost deues ell z co
mētal fortinēt arep
tar z dir li. **S**eyat lo
teu cor fraxe q̄ es aco
q̄ parls seyat lo cor.
E appella los fraxes
aytātost z q̄ p̄ngues
sen lo lum / z aq̄ll mō
ge se leixas de fuyr
z q̄ sigūs. Al qual de
manare los fraxs q̄
hauya haut. e ell recōp
tals co q̄ en son cor
hauya cogitar cōtra
lo lāt. Adonchs fo a
tots manifest q̄ res

no podie amagar. p̄
q̄les cogitaciōs li ere
manifestads. **G.**

Altra uegada. **xxi.**
A seldeuech q̄ en l̄s
regiōs de campāya hac
gran fam. z ja for
mēt fallia en lo mon̄
d' sent. **L**eneer ne far
na ne pa noy hauya si
no. v. pans solamēt en
la hora dt mējar. **E** cō
lo lant baro unu los fra
res anax ansiosos z
torbars ab grā paor d'
la uida. **C**omēcals dol
camēt areptar z aco
regir. **E** ap̄s p̄ bona
espanca cōsolax. p̄ que
sors descōsolars ne f̄ly
p̄ la fectura dt pa. huy
nauers poch. dema ne
hauere habūdancia
En axi q̄ lenda. **C**
muigs de farina en
sachs trobare dauāt
la porta dt mon̄. Qui
lay aporta encara nos
sap. la qual cosa cō los

fratres ho iure veterē
adeu gracies. Capten
q̄ en tēps d' fretura no
haguessen paor d' ha
bundācia. .p.

Prech te qm̄ dignus
si aq̄t sāt pare hac
tota uia sp̄it d' p̄phā
o sil haia p̄ uegades.

Sapies. p. q̄. .6.
sp̄it de p̄phā no
illumina continuamēt
t̄s p̄lōns d̄s p̄phes. cor
en axi cō es sct. lo sāt
sp̄it lla on uol sp̄ira.
En axi sapies q̄ cō se
uol illumina z inspira
E daa uech q̄ statan
p̄phā req̄t p̄ lo Rey da
uid si ell hēdificaria lo
tēple. Respos p̄mera
mēt q̄ hoc. E p̄uys dix
q̄no era uoletat d' dū
E de Elzeu p̄phā les
deuech q̄ cō ell us plo
rar la fembra z no la
bes la raho dix al escu
der. leyala estar q̄ta
sua aia es en amar

cor. E n̄c sevor ha mo
callat z no mo ha uol
gut mostrar. la qual
cola deu tot poderos
ha ordonada p̄ la pie
tat d̄ta sua gran dispē
sacio. Cor mētre q̄ al
guis uegads dona les
p̄it d' p̄phā z alguns
uegads lo lostrau. t̄s
penses d̄s p̄phes leua
en alt z t̄s guarda en
humilitat. en axi que
recebe les p̄it esp̄it que
son d' deu. E p̄uys q̄nt
no hā sp̄it conere q̄ton
de si manys. .p.

Hpar grā raho cō
que dix. Mas p̄ch
te q̄ encara p̄les d̄t sāt.

Qna ue. .6. .xxij.
gada lo p̄ga vn
bon hō q̄ en lon alou
colta la autat d' terra
cia hēdificas q̄. non
E acō lo sant h̄ ator
ga z tramys hi d' los
fratres z ordona q̄ fos
abbat z q̄ p̄or z los
altres officis. E dix los

vets uosen q̄ aytal dia
yo se ab uosaltres. **E**
mostrar uos he cō fa
cars lo mon. los quals
reebuda la benedictio
dt sāt sen anare z appa
rellare cō q̄ts era mes
ter. **E**spare q̄t sāt
uēgūs al dia q̄ p̄mes
hauja. la nit dauant
lo sāt aparech en sōp
nis al abbat z al p̄or
z ordenals en qual
loch faessen lo mon. los
quals quāt fore desp
tats dixere cō q̄ en sōp
nis haue uist. mas
empe no ho creeguerē
de ferm. ney polaxen
lux fe. ans espare q̄t
sāt uēgūs axi cō los
hauja p̄mis. **M**as cō lo
sāt no uēgūs dolets
z despaxars anare sen
aell z dixen li. **P**are
nos te espauē q̄ uē
guelles axi cō haues
p̄mis p̄ q̄ no est uen
gut. als quals ellref

pos. **F**rars p̄ q̄ deys
axo. z noy fuy yo axi
cō uos p̄mis. **E**lle di
xen. **E** quāt uēguist
Ell los dix z no ap
paregu yo a uosaltres
ab dos durmēts z no
mostrē los lochs on
obrassets. **A**nars uosen
z axi cō haues uist en
uisio obrats. **E**los fra
rs fore molt marauil
lats z tornare sen z
hedificare lo monestir
axi cō en uisio haue
uist p̄ lo sāt. **p.**

Hort uolria saber
cō se poch fer q̄ ell
anas tā luy z lo loch
als frars durmēts mos
Dere **6.** tras.
que dupres ne q̄
q̄rs. **C**erta cosa es q̄
spit es de nata p̄ lau
gera z mouible q̄ no
es lo cors. **E** t̄amet
labem p̄ la sc̄a sc̄ptura
q̄t p̄pha fo p̄ langel le
uat d' iudea z septola
mēt fo portat en caldea

z dona a dinar al ppha
 Daniel. Et tantost ell
 se troba en Judea. Et si
 abacuch poch e'er por
 tar ta luv en .i. momet
 corporalmet z porta
 adinar al ppha. Una
 maravilla es si lo sut
 acaba ab deu q en spit
 anas als fraxs z me
 tre dormye los molts
 lo hedifici dt on. En
 an co lo ppha ana cor
 poralmet ab uanda
 corporal. Et aqst anas
 spualmet p ministrax
 z p ordenar uanda
 de uida spual. **P.**

Le do dta tua raho
 ma torcada la du
 bitacio dta pensa. or
 uolria saber aqst baxo
 co se comportava en co
 muna locucio. **G.**

La cumuna **xxiiij.**
 locucio dta apens
 era sens pes d'utut.
 cor lo covatge dt qual
 era susleuat en alt

parauls dta sua boca
 debads no hexie ne les
 fruyt. Entrat q si p
 uetura ell plaua no
 pas detmenadamet.
 mas menacan. ayra
 tes forces haura la sua
 paula co si sentcaal
 met parlas. Car pp
 lo seu on haura .ij.
 moxes d'patge q esta
 ue en co dt lux pp. als
 qual .i. bo ho fuya en
 co qts fallia defora nch
 era mester. mas axi
 co a molts seldeue
 q noblea d'liyatge sol
 engenrar uultat de
 pensa en co car se pen
 ms qts altres plux
 linyatge. p q utut d'
 humilitat en elle no
 ha loch. De encara ls
 dits moxes no haue
 restreta lux legua p
 fetamet lors lo fre
 de lux abit. E lo dit
 baxo q lux faens los
 fabra ab paults a pa

elcomouye. lo qual cō
molt hoac sofferit cla
massen al sant baro
Quāt lo sant baro se
fo dato certificar **Dix**
los els mana corre
gite ura légua. car si
nos castigato. yon es
comonech. la qual se
tēcia d' uet dix no se
tēcialmēt. ans ho feu
menacan. mas lē da
mūt d'us mōges de
luxs uias nos castiga
re. **E** d'is pochs dies
passare della uida. z
fore d'is les gleya sebol
lids. **E** cō. i. dia lē mis
ses se dixessen sollepn
almēt. el diaqz cridas
axi cō era acostumat
si negū nra uedat fa
ca loch z hisca sich. La
nudrica d'is quals
hauya acostumat de
offerir p' ellos lē uin
hexir d'is sepulcrs z
dela esgleya. la qual

cō aco hac uist moltz
uegads hac remēbra
ca d' manamēt d' sac
baro q'te era estat. fet
mētre uinē. z cō les
hauya uedads si d' luxs
mals acostumats nos
castigauē. **E** aco fon
significat al sac ab
grā plor. lo qual ab
sa ma dona. i. offerit
dien. anars uolen z
fers offerir a nre sen
yor aqsta offerencia p'
elles z pan absolty. **E**
axi fon fet q'ta offeren
cia fon p' elles offer
ta. **E** d'aqz auat q'nt lo
diaqz cridaua q'te ue
dats neyussen. non fo
re elles uistes hexir
p' q' apparech manifest
tament q' p' lo sac exē
Gra .i. p. absolty.
maruilla es aco
q' dia. q' i' alia q't hōra
ble baro fos de gran
sātat cō encara uis
qs en aqsta mesqna.

uuda pogus absolre
ts aies polads en lo ju
dici diuinal dt altre

Ano . 6 . sergie .
era sent . p . en a
qlla uuda d' car encara
aql q hoya dt saluador
tot quat ligaras sobe
la tra ka ligat en lo cel
E tot quat solras sobe
la tra ka solt en los cel
lo loch z lo poder dt ql
tenem ara . ligam z ab
solen aqls q lo loch dt
sant regimet p fe z
p cultumis polleeyen
E p tal q tat puxa fer
ho de tra . lo creador
dt cel z dta tra uech dt
cel en tra . z q car puf
ca putar dtes coles spi
tuals . acq ha donat p
la pietat . deo fet carn
p homes . car daq se
leua la nra enferme
tat z la nra baxea so
bre si . donqs sore si ala
fermetat d' deu selba
xada . . p .

Ab iuris d' senyale
cōcordamēt p la
rabo de parante ples .

Un dia . 6 . xxiiij .
demetre q . i . infat
moge aman sos pa
rets oltra mesura z
ana alux cata ses be
nedictio dt on fos
herit . aql manx dia
q aell auēch mori . E
co lo haguessen sebol
lit . lendema trobaren
lo cors fora girat dta
folla . Altra uegada lo
sotrarē . E lendema
trobare lo desso trat
an co dabas . Adoche
corregre al sat z su
plicareli qli donas la
benedictio . als quals
lo baxo d' deu d' la ma
dona la comunio dt
cors d' nre seyor die
anats uolen z aqlt
cors d' nre seyor so
bre lo seu pits polars
ab reuēcia z axil

xxiiij

sebollits: z axi ho ferē
z daq̄ auāt la tra nol
gita. **P**enses te. **p.** de
qn̄ mit era aq̄st sant
baro denāt nre sevor
Ihu x̄. q̄t core daq̄ll la
tra foragitas q̄no ha
ua hauda la b̄ndic
cio d̄ s̄t beneet. **p.**

E mo pens z fort
men maraull. **G.**

Un mōge **.xxv.**
seu era à hauiā
son cor aleugeria z
no uolia estar en lo
mon̄. lo qual lo s̄t cor
regi molts uegades
el amonesta. mas lo
mōge nos uolia cal
ngar. ans requeia q̄
fos absolt z que sen
poguē anar. **E** q̄nt
aco hac molt duxat.
lo s̄t enhuat dell
tot prar dixli q̄s na
nas. lo qual t̄tost
cō fo fora lo mon̄ en
lo camy troba. **i.** dra

go q̄li estech denāt
ab la boca uberta quyl
uolia deuorax. **E** q̄nt
aco aq̄ll iuu. alta ueu
cida. **C**orreta corref
q̄t drago me uol deuo
rar. los frars quāt
hoyrē aco corregren
t̄tost z trobare lo. el
paordir. **mas** lo dra
go no uixē pas. z ve
naxē lo mōge al mon̄
lo qual p̄ms q̄ jaques
nos partira d̄t mon̄
z axi ho feu z ho cōpli
Certamet̄ ell iuu lo
drago estar cōtra si p
ls orons d̄t s̄t baro
lo qual p̄mamēt fe
guen no ueya. **G.**

No callare co **.xxvj.**
Nā apreli. **F**ecoptā
anthoni noble baro q̄
deya q̄. **i.** m̄fāt era ma
lalt de malaltia d̄ le
brofia. en t̄t q̄ts cablls
z los pels li erē caurs
lo qual Infant fo al

sant creams

xlviij

lat trams e avtant to
st fo sanat .v. .xxviiij.

Be cōpta lōrabl baro
terreble seu pēgri
p nō q vn con hōm
malmenat p deus q te
ua e pēias q no auja r
altra remey sino q sen
anas al sāt hō e q li di
res sa necessitat. **¶** Que
ch sen aliāt hom z cōp
tali q̄l seu creator lo r
malmenaua p raly **¶**
xv. .p. q li teua al q̄l
vōlō lo sāt baro q est
no auja **xvi. .p.** Mas cō
solalo dolcemet. e dix li
oetē z apr. **ii. dies** tor
na. **¶** Apres los .ii. dies
lom torna. **¶** Sobre lar
cha tel men. fore tro
bats **xvii. .p.** Los q̄ls ma
na lo sāt donar al mes
qui tome **¶** Dix li pa
ga los **xviii. .p.** q tes e los
xix. .p. dēs ages p les del
pēs q as fetes p ueir
aci

Aco recōptare que
recōptaren los seō
discipols vn hom
era q uolia mal mor
tal a .i. altre z donali
vī abruce. lo q̄l nol al

cas mas tonali color
d lebrofia. lo q̄l fo al sāt
amenat **¶** Aytat tost fo
sanat **¶** **.v. .xxviiij.**

En lo tēps q la
grā fan fo en
cāpaya lo sāt to
na tot q̄t auja en lo
mon. entat q tot nana
exceptat. **¶** .i. pch doly q era
romas en .i. uerelet d uy
dre. **¶** **¶** acapit sots r
diag. pgal q li donas. vn
pch doly. lo baro de ten q
q auja d tmenat d donar
totes coses entra p tal q
en lo cel ho eltoras. aq̄l p
ch doly q era en lo mon.
romas mana q li fox doat.
lo cellerer be escolta lo ma
manamet **¶** Mas res no
uolth fer. **¶** **¶** lo sāt de
mana al cellerer si li ha
ua donat loli axi con
li auja meāt. **¶** **¶** Resps q
no q si aq̄l agues donat
nolin romāguera ges qn donas als mōs
lo sāt baro icat mana
als frates que gitallen
lo uerelet ab loli pla
finestra. p tal q res no
romāgues dins lo mon.
p iobediēcia z ayis feu
¶ **¶** **¶** la finestra a
uja .i. grā embalc tot
tal tayll de rocha sobre
lo q̄l to uereit dī uydre

Con sent Iohan diga
 bors aqlls q an reebut
 aell ha donat poder q
 sien fets fills de deu. a
 quelle conchs qui p
 poter son fills lo deu
 una marauella es
 si per poter fan sevals
 apar p sent. p. q resu
 esta hora **B**abita
 septan anania z fat
 saphira q li auye men
 tit liura amort. no i
 hgin q horas quat lo
 iura amort. sino q ta
 folamet los repta dela
 fiu monsonaguera
 Apar dones que ala ue
 gada p poter. ala uega
 ozo fan sevals d
 mentre q aquesto rep
 taua tolch la uida. ea
 aquella pze gan la rete
 dit die. y. fets del fe
 el **B**eneet. en los qls
 manifestamet aparra
 q la. i. feu p poder de
 deu reebut. El altre p
 nte de la ozo. **G.**

En lo tery. **xvii.**
 del Rey **B**otila

dels gots lo. i. got q auia
 nom **B**alla. qui era de
 la secta arriana lo q p
 seguia los feels quare
 molt triblement. **E**n
 tant que clergue ne
 religio nou escapaua
 viu. **U**n dia enflamat
 de fech de auaricia. que
 ria que pogues robar
Euench li donat. i. p
 pages. lo qual ps epo
 sal aturment. p tal r
 quen posques tier tot
 quant auia. **A**l qual
 dir lo pages que ell no
 auia res que si maçe
 equant auia. auia r
 comanat al suitor i
 de deu sent **B**eneet
Aqo dir lome p fugir
 als turmeis. **A**uñes
 lo dir **B**alla ie tolch d
 turmetar los oras ligat
 mes los donat p q li r
 mostras qui era aqll
Benet q tenia q del
 feu **E**lo pages lo me
 na al onestir de set
Beneet. **E**l sant seya

tenat lo orostir elega
Lo pages dire aldit **B**alla
Vet aquest **V**enest de
qui yo te dit. siquest
lo esguarda ab mala
cara iusta e ab lesperit
endiablat. **E** molt al
pramet ari co sauya
acostumat o parlar e
cruda. Leua leua. erit
les coses q as daquest
pages. alcrit del qual
lo sant leua se uils at
e tolech se de legir. e esq
guardas lo bacallar.
e puy lo pages q esta
ua ligat. **E** aytat tost
co lo sant fica lo huls
en lo brazos del pagis.
lo ligaments foren solt
ab lo quals era ligat
se comencare a desligar
puy tost que null huz
nols pogra desligar e
ne trencar. **D**ela ql co
sa lo pages fo molt e
marauellat **E**l bacal
lar de goth caech es pa
ordit enterra extra
bantat. **E** apis molt e
humilment ell se re

comena a les orostir
sant. **L**o sant baw p
tot aco nos leua dela
lillo. **M**as mana als
fiars quels meselle
dins lo oron. e q pesa
sen dels. **E** puy amo
nestal q daqui auat
no fees aytais. **E** cru
eltats. **L**ogoth uecut
daqui auant no dema
na res al pages qui era
estat desligat p la ius
ta del sant. **V**et. **P**. q
uer es cot quiet dir q
aquells qui familiar
ment fueyen a deu.
pwen alcunes uegades
fer marauelles p pod
Tercamet del sant
qui seent forza lo pod
del goth trible els cor
reigs dels nus dela li
gadura ab que lo bra
co del innocent pages
eren ligats ab lull del
A qst. **P**. liga
miracles mostre
q per poder auia uebut
co quen feu arat mos
trare co q feu p oro.

Un dia . **G.** . xxxij .
 sesteuend
 quel sant ana als cap
 ab los freres p obrar
G. . i . pages portalo r
 cors de son fill mort
 al mon p tal quel sat
 lo li resuscitas . **C.** con
 no trobas lo sat al mo
 nestir anal cercar al
 cap . **C.** ari con lo usu
 ell li cria alta ueu .
Rit me mo fill . rit me
 mon fill . **C.** lo baro de
 deu quan hoy aco atu
 ras vien home q as . et
 yo tolt ton fill . **C.** l hoz
 respox u me resuscitat
 me que mort es . **P.** la
 qual paraula lo sant
 fo molt dit . **C.** dir vet
 uos en freres uets r
 uos en parties uos hic
 que aco nos ptayn a
 nos que obra es dels s
 sants apols . p qns uo
 lets carregar q no r
 poriem portar . **M.** as lo
 pages qui era fort tolet
 dela mort de son fill es
 tech fort en la daman
 da **C.** iura que nos en
 partaria si son fill no

li resuscitaua . **C.** l sat
 baro de manali son es
 e ell respox ala porta r
 del monestir iau lo cor
 Aquy sen uench lo sat
 ab six freres . **A.** genollas
 egitas sobre lo cors d
 infant mort epuyse
 ua les mans ues lo cel .
D. ien sepor des no es el
 guarts los mes peccat
M. as la fe daqst ho qui
 prega que son fill sia
 resuscitat . etorna la
 aia en aqst cors qn ai
 treta . **A.** penes ach aqst
 paraules copluz q la
 aia torna al cors del ifat
C. comecas amoure r
F. atos aparech ql ifat
 fix uiu . apres lo sant lo
 pres p la ma e uiu e la
 lo rate al pare . **C.** lara r
 cosa es pere q aquest mi
 racle no ach en son poder
 p lo qual . segita en tra
 e sagonola p tal quel fer
A. xi es cert **P.** . p
C. con tu dius . **C.** ar
 les parauls q dites auer
 p obres proues . **M.** as r
 prech te que digues fil
 sants barons acabe aco

to q̄ ter uolen ne ten
gen. car aco de sig fort
fabz .G. xxxiiij.

Pere e q̄u fa en esta
uida pus alt q̄ sef
paul. q̄ del treball q̄
la sua car li donaua p̄
ga lo senyor. iij. uega
des emp̄ co q̄ uolia no
poch acabar. p̄ la qual
cosa no yo comptare
de sent. **H**eneet q̄ al
cuma uole q̄ no poch
acabar. **M**ar sa sor es
colalticha la q̄l fo a
deu deicada i fanta. i.
uegada lay solia ueir
a ell. **M**a qual lo sant
foza lo mon no luy
en. i. possessio del mo
nestre deuallaua. i.
dia lozable pare ab
los discipols ayi co la
auya acostumat de
ualla a ella. **E** desfe
seren tot lo dia q̄u i
en laors de ceu q̄ en
sant parlametz. **E**n
la nit sa costa en seip̄
plere uantia. **E** con

en cara hguellen a.
taula e en cara pla
san sc̄es paulles e la
ora tanta sa longas
la sca sor lo prega que
nos partis della aq̄lla
nit p̄ tal q̄ parlasen
dels gongs delattra r
uida entro al manti.
ala qual lo sent respo.
que p̄ res sor mia no
puch romandre fixa
lo mon. **E** era la d̄s
tant seie q̄ de neguna
part no aparua en
layre neguna nuuol
Quat la sca hor q̄l fra
re no uolia roman
dre. plega les mans z
posales sobre la taula
el cap en les mas de
china ep̄ga nre sepor
deu. **E** quan leua lo
cap dela taula uegre
tan gras trons e layr
eplua quel horable r
Henet ne ses copam̄
no pogren lo peu for
gitar. **E** or p̄ cert con
la ica moxe endina

lo cap en les mans auj
en la taula escampat.
y. fluus de lagrimes
p los quals tira a pluja
la fenitat del ayre. e
no triga guayre la r
pluja apres la oro. ans
fo molt couinent la
pluja dela oro. e tost se
seguy apres la pluja
material. **C**or lauat
lo cap dela taula els r
twms e la pluja tot fo
en .i. moment. **E** qnt
lo sant uyu q al mon
no sen podia tornar.
fist clamans de sa sor e
dix li. **D**es te pardo
sor que as fet **E** ella
respos. vot auya p gat
q no te analles e nom
uolguist exoir. **E** p que
lo meu senyor e am r
huda. **A**ra tonchs si pot
ueten en lo mon e le
rem. **M**as ell no pde
passar la porta qui r
no era uolgut roma
nir p grat. romas per
forca **C**aris feu q to
ta la nit passare sens

4.
dormir e la collaré se r
de scs parauls despiu
al uya la .i. laltre. apar
tonchs quel sant uolch
e no poch **C**or ell uolgra
q no ploques. **T**mpo r
p lo miracle dela .i. sa
ta moia lo cotrar se
feu **E** no es marauella
si la fembra ach maior
pder quant aaco q ell.
cor ella molt de teps a
uya desijat ell ueer. **E**
car segons lo dit de set
iohan deus es caritat
p dzeta rao aquila ach
maior pder. la qual
ach mes amor .p.

A torch tot q q dny
em plau fort

Lendema lo .6.
lon .xxxiii.

rable baro sen torna
al seu monestir. e la
sua sor sen torna ala
sua cella. **C**aps .iiij.
dies ell esta en la cella
leua for hulla al cel ue
lo r cel. e uyu la aia de
sa sor q fo del cors epua
qui sen puua a del
cel en semblanca de r

coloma. lo q̄l cō uyu la
gl̄ia tan gran ac gran
goig e uete gracies a
deu. **E**la conchs tenu
cia als fr̄ares la mort
tela sc̄a e tramis los q̄
aportassē lo cors en r̄
lo seu espōn e aq̄it se
būllissē en lo seu mo
nimēt q̄ eu s̄a uya fet
p̄ la qual cosa sesteneē
que la p̄sa tels qual
era estada tots tēps
i. en n̄re senyor. se
pultura telle no de
partis lurs costors

Altra ue .**G.**
gada .**xxxv.**
suan diaq̄ e abbat
del orōn. lo q̄l h̄difi
ca liberti patris en
cāpanya uech losāt
uilitar ari cōn auya
acostumat cor lo r̄
sant li donaua t̄t
na de gr̄a celestial.
Ela .i. alaltre dolce
paules de s̄acta uya
se sc̄apauen. el dols
monyar dela celes
tial gr̄a tastauē al

menys suspirā cor en
cara no podien fer p̄
fetamēt al agran **E**
quan fo hora de colgar
lonrable **V**enet sen r̄
munta alt en una tor
ra **E** suan romas ce
bay. e auya estala del
loch bay al sobira e de
nant la torra auya gr̄a
loch on los monges po
sauen. en ari q̄ cō los
fr̄ares dormissē. lo r̄
sant uetlaua e orna
Ecō guardas lo cel r̄
uyu sobre si .i. gr̄a cla
redat q̄ les tenebres
tela nit conūti en dia
ans fo maior en cara
la claritat q̄ aquesta
del sol **E**n leiguart d̄
la qual seguis .i. gran
marauilla q̄ tot lo mō
li fo amat danant se
hulls auietat anēne
ra dūm ray de sol. la
qual lōrable pare de
mentres q̄ foit mēt r̄
guardaua la resp̄lā
tor dela lum. **V**iu q̄
angels sen portauen
en semblança de gran

Flama de foc en lo cel
la aia de sent germa
bisbe de capua. **E** adich
ell crida afuan diaz
p tal que fos testimoni
del fet miracle. **B**er
dali p son nom fort i
m. iij. uegates. **E**a
quell son torbat. cor r
lo sant no auia acuf
tumat air de coar. v
cuytolamet pua e el
guarda e uia q. parti
da ola claretat. **E**l sat
coptali tot lo fet. **E**
aytant cost ell tramis
acapua p sabz lesta
ment de germa bisbe
daquy. **E**t uobare q en
aulla hora era passat
desta uida q ell auia
uista la uisio. **p.**

Molt es cosa mara
uellosa co q dig
mas no enté conse
pt fer. cor nohe el
prouat p spmet ne
p ray no puch prouir
co q dig q danant sey
hulls quare fox. i. raig
de sol don tot lo mon
se fox recullit e fos r

44
posat. **G.**
Qertamet. **p.** cu q
que po dic q la r
aia que ueu deu no r
regli es auer tota cre
atura e la ta pch no
ueura de luz que no sia
puch q a es creat. co lo
sinch tela pensa de dis
p aquella uirtut de la
uisio es exemplat. et at
es spanoit en deu que
subita estiga al mo e
la aia materia del uec
es feta sobre si mate
ria en air quan es r
es prela en lo mo lu
de deu sobz si de dins
es exemplada. e cant
es susleuada es guar
da si mateix e ueu e
coner quant es breu
co q huiliada no po
dia coprendre ne ue
er ne entere. **L**o ba
ro dunchs quy uia la
uistament del foc.
els angels retornans
al cel. aco sens duple
ell no pua ueer sino
en lum de deu. quina
maruella es dunchs.

h uyu lo mō tenant
h auustat. **E**os en alt
leuat en luz de sa pen
sa fo fora del mō. **E**
quant diu q̄l mō fo r
danat los seus hulls a
iustat no fo lo cel ni
la tra restret. **M**as lo
coratge dell ueen fo
exemplat. lo q̄l en du
es leuat sens treball
pot ueer tot quat es
dms. **D**es es donchs
en aqua lum qui res
plam als hulls forans
fo. q̄ es la luz dms la
pela la qua' al coratge
dell ueem. **T**or les co
les subiranes auya ap
les mostra cō breus e
estrets son totes les co
les iustanes. **p.**

Lo duple mes estat
profitor dela tua
declaracio. mas prech
te q̄ torn parlar del r
sant baro. **G. xxxvi.**

Sapies p̄. q̄ foxt r
me sap lo recop
tar molts coles daq̄t
sant pare. **M**as scient
ment ne leu als cūis

coles. p̄ co cor fetz dal
tres en ten arrecoptar
oras una cosa a senpa
lada ull que sapies el
sant. **L**aqual sobre pu
ia tots los altres mira
cles. que ell fo clar e
resplandet. **T**or ell es
cruch regla de moxes
molt noble. z molt r
bella. le qual mostra
subtilment la uya e
les costumes dell. **P**
que si al cun uol tro
bar les obres del seu
magist. en la orona
cio dela sua regla. cla
ramet lo trobara. **T**or
lo sant baro en negu
mana no poch en dar
guysa ensenyar sino
en aqua en auya uiscu
En aqua. **G. xxxviij.**
mateu
teps am que testa r
uyda tech erit ell a
nuncia als seus frans
q̄ ab ell estauen. z als
cūis qui luy estauē
lo dia del seu fat eri
ment. **E**mana als pre
sents que secret hy

tenguelien **E** demol
 trals ab sentes q seyal
 fia al aculs fet quant
 la aia exiria del cors
 abans del seu eximet.
 p. vi. dies ell feu obrir
 lo monimet **E** avtat
 tost lo febraio pres
 gran e calcun dia pu
 laua. al vi. dia ell se
 feu portar al oratori
E arma lo seu eximet
 p la recepcio del sant
 cors de nre senyor ihu
 x. **E** entre ls mans e
 dels cecebles sofferets
 e membres despoat
 nictes ls mans ues lo
 cel ell estech **E** ab pa
 uules de sca oro rete
 lespit a deu **E** n aqll
 mateny dia passa que
 passa i. usho mateixa
 aparech a xij. fraires
 qui ere luy n. la. i. del
 tre. **E** or la. i. era en
 la cella el altre luy
 del mon. **E** ece. i. gran
 camy a partia de la cel
 la del sant eues sol
 vent sen motaua sus
 al cel. lo qual camy era

empahat de molts ora
 ps z illuminats de mo
 lts lums. **E** or dray ne
 los lums no auen cop
 te ne si sobre lo camy
E ells iure. i. sant. mo. ^{estar}
 le honradamet quils de
 mana daq era laua q r
 uehien **E** ells respicie
 q no labien **E** ell dix
 lurs. **A**qsta es uia p la
 ql la mat del senyor **E**
 net sen puja al cel **E**
 enari los fraires ab sets
 iuren leyimet del sant
 baro p seyal. **E** xi co les
 presents ab los ulls cor
 porals. **E** bolit fo en
 lozator de sent iohan
 baptista. lo qual ell a
 uia troificat en lo loch
 on auia destrouida la
 pavla de apollo. **E** n ca
 ra fa des miracles p
 ell en la balma quia r
 noz sublat en la qual
 habita pmamet aaqlls
 qui p bona fe ho meren
O or. **G. xxxviiij.**
 laltre dia
 ses deuench q. i. febra
 p de lo seny e amana p

dit h vo no ualg lo con
solador co es lesyt no r
uendra. **N**ol aytant dir
si **A**l meu q cors que
uets e amats molt car
nalment nos soltrau.
co es q nol uerats noq
mostrar q es amor de
pit e si no cessats mi r
ueure corporalment null
teps no apendrets mi r
amar spiritualment. **p.**

Molt me plau q q die

ens. 6.

Polem nos r poch
de parlar p tal
q co entenez los myra
des dels altres calan r
entretant uebar for
ca de parlar pus uirtu
osament.

Na comēta lo terc li
bre d' dialogor.

.Gregori.

Dementre
q' yo en
ten als r
pares q' r
foxen de
nre ueynat fort prop
yo auia levats los fet'
ho mirades de molts r
entant que sembla
ua que yo agues coāt
aoblit de pauli bulbe
de la ciutat de nola r
en campanya la qual
traspalla p' vituts eper
tēps molts de qui yo e
perlat feta memoria
estas ara men torn ale
primies coses. e abreu
iar he ho he aytant cō
puscha aytāt cō puscha

En axi cō los fetz d' h
bons se solen manifes
tar pus tost als ~~homs~~
semblants als nres an
tichs anans p' los eyē
plus dels iusts. Lo famo
el noble nom del dit r
hozable baro fo mani
fest. La sua marauel
losa obra ana p' en r
senyar los lurs estuoi
ala reuēcia dels q'ls
me coue axi etamet
creure cō si yo matery
ab mo; huls propi amet
hous .G. p'm .c.

Qon en lotēps dels
vuanells yta
lia en la partis
de campanya ha ~~desplaza~~
poblada. En molts fo sen
testa tra transportats
en la regio africana. lo
baro de nre senyor pau
li tot q'nc auia ne auer
poua de son busbat co
naua als catig. e elst
feytuoses. entant q'
res noli romana. e q'nt
tot ne fo anat. .i. dia li
uench vna ~~semlra~~ u
dua. Jaqual li dix quel

regent del Rey dels hu
 uandals tenia lo seu
 fill pres e catiu. **E** pre
 ga labaro de deu q li r
 pagas la recemco si per
 uentura losenyoz lola
 uolia reebra. **M**as lo
 bato de deu diligent
 met ccan q pogues do
 nar ala fembra. **C**o
 no trobas res q dar li
 pogues. **R**eipy li fem
 bra nohy regdar te po
 quames pui my. e di
 gues q yo son to mys
 ratge. e liura my en loch
 de son fill al seu senyor.
To hy aco la fembra
 tENCH se p escarnida.
Ecuydas quel bato d
 deu co hy tan gran ba
 senyor q hy dices p estat
 e no p compassio. **E**axi
 aquell co era molt bell
 parlar e molt bo cler
 gue e bon letrat eta
 ment dix ala fembra
 que creegues co q ell
 li dehia e q no dupta
 de liurar lo buby en loch
 de son fill. **E**n tolos sen
 anaren en affrica. **E**la

uoua plentas al senyor
 de son fill. e soplegali q
 li retes son fill. **L**aqual
 cosa con lo senyor lohy
 co hy plen de supbia e dls
 sonyz ~~del mo~~ uida. **I**n
 flat not dire quo hy uol
 gues fer no nequere i
 hyr. **A**pres la uoua u
 dix que li agues pietat
 quel li retes e q reebes
 en loch del fill. i. hom q
 li auia amenat. **L**o sen
 yor esguarda lom. euyu
 que fo bell hom e de bel
 la cara. **E**demana quin
 art auia. **E**ll lat res
 pos q no nenguna. si
 no que sabia te pesa
 tort. **L**aqual cosa plach
 molt al senyor. e reebt
 molt uolenter. **E**rete
 ala uoua son fill. **L**a
 uoua fo tota pagada
 e tornallen ab son fill.
Epauli pres la cura
 del ort. **E**lo senyor qui
 era s regent del Rey
 entrava souen en loch
 dach fort priuat son
 ortola. e altas molt dill
 en tant q souen leuaia

los amichs e tota la cō
panya e tantes ab ell **E**
anya ab ell se parlamēt
en que trobava grā pla
er e grā delit **E** Pauli
aportava li cots dies
ala taula de les herbes
de ls fruyts del ort **E**
prenya son pa etornava
sen al ort **E** acō dura
lonch tēps **E** i dia son
tēmpoz parlava ab ell se
cretament **E** Pauli
dir li Veges que faray
e prim te guarda veges
regir lo Regne dels vna
dels **E** or lo Rey morra
en breu **E** lo Rey ama
ua molt aqst seu regēt
sobre los altres per la
qual cosa lo regent dir
al Rey q̄ loz vola seu
li anya dit e te mostrat.
Alqual respō lo Rey po
uoltra ueer lo me aq̄
Alqual respō lo regent
que ten plau seyor de
Pauli **E** ll ma acostu
mat herbes vterians
al dinar. e any vol fa
re venir ab les herbes
any cō la acostumat.

per tal que uenato a
conegats e enis feu **E**
quant lo Rey se fo asse
gut al dinar. Pauli a
porta del seu labor de ls
herbes del ort. lo Rey lo
esguarda etot se estre
mī **E** appella son regēt
tēmpoz de Pauli **E** reue
la li i secret que en cara
noli anya uolgut dir e
dir sapies certament
que ueres q̄ q̄ as hōit
E or aquesta nit p̄ sōp
ni yo unu scer iutges
contra mi en cadires
entrels quals era a
quest. e leuaue me la
sempora que anya tē
guida per lur senten
cia definitiva Mas
sapies quin hōz es **E** or
yo creu que aquest
hōm te tan gran mīt
no sia popular **E** done
lo regent del Rey pres
a i de part Pauli e se
cretament de mali de
quina cōdicio era. al
qual Pauli respō. yo
son un eldau lo qual
rebut en loch del fill

101
de la uirgna **E**o ab gra
uistancia ell lo requere
que no li dyes q era ara
mas q li demostres qui
era en la tra estat **E**aco
li agues tornat moltes
uegades. **E**ell lon agues
moltes uegades coniu
rat. **L**o baro de deu au co
alhom forcat. e ueen q r
negar no opodia lona
ment. dix li que era es
tat buche. **E**ela q l cola
co son seyor lo hoi fo fort
espauentat e ach gran
paoz **E**molt humilinet
ell li dix. **D**emana totel
co que uilles p tal q r
ab honoz ten torns en
ta tra. **E**l q l lo baro de
deu pauli dix. i. do me
pots donar **E**aqit ce r
demana que tots los ca
tis del meu bisbat en
francquesques e alar
gues. **E**ytant tost tots
quats en tota africa r
ne foren atrobats li fo
ren retuts. **E**n cara li do
na hag carregades de r
formet e altres coses. **E**
Eab gran honoz ell lo

trames ab tots los catis
aptes pchs por dies lo rey dls
r iuanhoals mori. ela r
senyora la qual alla
daphnatio aua e auo
recto dels feels aua. p
ordonacio de deu ell per
te **E**avi fo coplit co q l
pudor de deu pauli au
dit **E**ell qui si matex
folet aua hurat abiu
ci ab molts torna aliter
tat. **E**essemblan aqueu
qui uele forma de sui
tor. **E**er tal q nos no fo
sem pudors de peccat.
Les peades del qual se
guen pauli a te p. per
son plaer e p son uoler
se feu fer tot p tal q r
pures fr franch ab r
moltes **p.**

Qon oys co q no puc
ressemblar. mes
me plau plorar que
ren dir. **G.**

Del passamet d l
es esct en la sua
esgleha q co ell
fos de fort gra dolor d
coltat turmetat. uech
ala fi e la on ell yaha

feu tant grā cīa tremol
q̄ tots aquells quuy en
curen de seny. **C**ari aq̄l
la scā aīa fo dela carn
solta e desligada. **C**ari
apar q̄ tots aq̄llo qui v
uīe lamort se sent v
pauli agreu sobre grā
paor. **M**as cor aquesta
virtut de pauli q̄ auie
de sius dita es molt p̄
cordial e intima. Ara v
sit plau uingaz als fo
rans miracles dels altes
sants pares. Los qual
son ia enconexença de
tats religioses barons
q̄ dells en nequina ma
nera no pusch duptar

An lo .**G.** .**ii.**
teys dels gots cō
Iohan benehuy
rat buse de ~~Roma~~ aq̄l
ciutat Romana a iusti
nia antich princep e
empador. Vench en ls
partides de corintino z
ach mest̄ bestia p̄ sō ca
ualcar e la qual cosa
v. noble baro. dela tra
ach v. cauall que teia
ala dona sa mulier

cor era fort suau e portat
ua fort pla. eu li presta
entro q̄n agues trobat
quili fey lo. **E** p̄ms q̄ li fes
tornar al caualler lo
feu. **E** quan la dona sa
mulier uolch pujar so
bre lo cauall. lo cauall
no lo uolch soffrir an
gita per. e comença a
melar e ameyns pre
ar la dona. lo qual mo
lt suauet̄ aua acul
tumat de portar. Ans
rebuana que sobre sō
tors fembra no motas
lo qual haua portats
los membres de tant
l'ouable baro. **P** la
qual cosa quan lo ca
ualler marit dela dō
ho sabre. **T**ames lo ca
uall aytant tost al hō
rable baro. **E** demanah
p̄ especial co que ell re
cles lo cauall. lo qual
era p̄ miracle feu asō
caualcar apropiat. **E**
quant lo dit sint pa
re entra en constantino
ble e fo ala porta que es
apellada porta dor tot

lo poble. en abluims
tots p gairen lo que a
cech que aqui li presen
tare vetes la uista aia
pregaria dels quals ell
pota les mans sobre lo
hulls del cech. **Faytam**
toit p la i posicio teles
sues mans fo illumiat

A p̄s .v. .iii.
pchs de teyr per
fagnes dels got
lo beneit agapit bisbe
dela ciutat. Roman r
ama alemptor iust
iustina. **Qua** fo en les
partides de greca. fo li
presentat. i. iom mit e
escalla qu nox podia de
tra leuar ne uenguna
paula formar. **Con** lo
parents els amichs del
lo presentassen al sant
baro ab grans plozs. lo
baro de deu diliget met
los demana si aua espa
ca dela sua cura. **Pello**
resposere qen la uirtut d
deu. cen la auctoritat d
sent. p. auen espanca.
laql eu tenia. **En** aco
hy l'onorable baro pota
en oro z cantaren missa

104
e otia lo sant baro a du
tot potens. lo fat sacri fi
offeri en laltar. **Quant**
fo del altar ~~exi~~ partit
ps lescassa p la ma. **E**
en pſencia de tot lo po
ble ell lo dreca. **Apris**
con ell li meses lo cors
de ihu x. en la laca lo li
gam dela lengua fo des
ligat. laql aua estada
muda lonch teyr. **Tot**
fo foren fort marauellat
e de goig tots comen
caren a plorar. **Les**
lurs penss foren en r
fort gran paor. e en gra
marauella con ells u
ten q agapit papa a
gues feyta tan gran u
marauella p uirtut d
deu. **E** p la auctoritat
de sent. p. de qui ell e
loch tinent. **.v. .iii.**

E n teyr
del dit pncep
Constantina bisbe
de nula p tenes dela r
se anas en constantino
ble. e entras acorinti
Con aqui cercassen
larga casa al hostal en
la qual pudes cabre

ell e tota la lha cōpan
ya **C**ō apenes ne tro
ballen. ell viu. i. casa
molt bella e allats grā
Cmana q̄ aq̄ li appa
rellas ~~en hōm d'amar~~
hōm hostal **E**los hitacor
del loch direren li q̄ p
res ~~de~~ aq̄u no potas r
cor p molts anys lo tē
te moni la possehia **C**
p aco noy estaua null
hōm. Ala qual paula
o cosa. loncable **E** **Q**ua
respos. per aco hi uull
yo mes posar cor lo
maligne spit la en
ueia ean gitada hita
cio de gentis e de hōmēs
Eaq̄u feu apparellar
son hostal e no dupta
sol entes batalles del
demoi ans hi entra r
seguramet e ardit **C**
quant fo hora q̄da cō
lo barote deu dormis.
Lentich lenemich ab
grans crits comença
arugir a forma de leo
Ebramar a forma r
dafens. **B**ular ari cō

pens. **E**ruvir ari cō
porchs. **E**en aquesta v
crits **Q**ua se despta r
Eleuas fortment irat
Ccomença acrioar cō
tra lenemich. e dir li
ay maluat fort te ps
le. cor tu est aq̄ll qui
dirist. yo posare la mia
ceyla a aguilo. e se sem
blant al altisme. **V**et
que ~~era~~ p la tua sup
bia. es fet semblant
aprchs o altres besti
es. **C**tu qui uolies r
no tē dignamet resse
blar deu. **V**et que res
sembles dignamet bes
ties. Ala ueu cender
ramet ol q̄l lo malig
ne spit fo confus e en
uignit si fer se pot r
En tat q̄ puy en la
cala no entra **C**ari fo
puy hitacle de feels
Cor per co cor. i. uita
der feel hi fo entrat le
pit mōconeguer e desle
al senpart. **Q**ua callez
de les coses antigues. e
parlem daq̄lles q̄ son

tertes en nre tēps. **G.**

er testimonij. **V.**

Per molts dignes
de fe es esta cosa
co q̄ dire de sabim bibe
de la ciutat de canosi.
lo dit baro p̄de la iusta
p ueplura entant que
res no uehia. **E**l Rey
dels gotys **T**otila hoy
dir quel dit baro auia
fyt de p̄phcia **E** car no
ly crehia uolch ly pro
uar **C**o lo dit Rey ue
gues en aquelles partiōs
lo bibe lo cōuda. **C**o
foren en entran de la r
taula lo bibe e lo Rey
segrē prop a prop. **E**
quan aquell qui fuya
uolch donar abeure al
bibe suaument. **E**l Rey
estes la ma eps la copa
en lach del escuder e iu
ra la al bibe. p tal que
esprovas su bibe p sp̄it
de p̄phcia ly conexeria
lo baro de deu uebe la
copa. e no ueen lo suy
coz de deu. dir vista la
ma. **D**ela q̄l paula lo
Rey alegre ach gran r

Lviij
uergonya coz fo sobre
pres. **M**as empo fo alegria
coz auia trobat co q̄ que
ria. lo sant baro uischi
lonch tēps. **E**l seu artiaq̄
coteia lo bisbat. **E**uole
lo alcure y ab iū. e do
na durs al escuder del
bibe. q̄ q̄n li daria abeu
re q̄ meses ueri en la co
pa **E**ari ly feu **E**ant
li uench la copa tenat
ela li uolch metre en la
ma. **L**onrable baro li dir
Hu tu arō quem uols
donar abeure **E**l escuder
se tench p sobre ps. z ach
tanta de uergonya q̄ ins
ama moze aq̄ que si es
peras q̄ feria del **E**ari
co lo ell se uolch p̄sar
ala lacha la copa cel iū
lo baro de deu ho ueda
e dir li. **H**ola begues do
na mo que yo ho beure
Eueten edigues aq̄ll
quyl ueri ta donat. que
yo hech lo ueri mas no
pa ell bibe. **E**lo bibe
se senya e hech segur lo
ueri **E**aq̄lla matena
hza lartiaque quite
aquy era luyū mozi cō

Si per la bocha del bisbe lo
ueri entras ala bocha
del artiacho. Al qual si
ueri corporal deffalli. no
ho feu uí de sa malecia
en lesguart de deu qui
mata. **.p.**

Qoses de grā mara
uelles son aq̄stes
e de grā espauenta
mene. **.G. .vi.**

Pere not tenir de
lat co qm̄ cōpta
ren molts q̄ aq̄
son del ciutat de Hau
aq̄ll mateix t̄p̄
dels gots. co lo dit Rey
Gatila uengues ala
ciutat de marines. Lon
rat baro Daci bisbe
del loch li eri acarreia
co lo dit bisbe agues
la carn fort toja. lo Rey
crech q̄ allo li uengues
p trop beure. no pas p
natura. E meys preal
fort leiamēt. oas n̄e
senyor deq̄ de mostra
qui era lo baro qui p
lo Rey era meyspreat
coz lo demom̄ entra
en lo cors dun escuder
del Rey auista del Rey

e de tota la ost ell lo
ta en tra el turmeta fort
leiamēt. E amaneie lo
albisbe qui era ab lo
Rey. Co bisbe posas en
oio efu li lo senyal de
la creu. E gita lo demo
ni fora del escuder en
guisa que puyt noy
torna. **.p.** La qual cosa
lo dit Rey estrayn ach
en grā reuerencia lo
bato de deu. lo qual auia
aut en menyspreu per
raho de la carn. **.G. .vi.**

Dementre als
fets dels forts
barons reuolte
hoytōsament mes u
uengut amemoria co q̄
la diuinal m̄ia de mos
tra en endreu bisbe de
fos. e egran delig q̄ a
quells qui ho ligeran
ne facan lur prou. **.p.**
tal que aq̄lls qui ceign
lur cors a continēcia
no aflagē de habitar
ab fembres. **.Coz** aytat
co la colda correjada es
ta pus amada. **.Aytat**
es pus prop lo decay
ment ues aquella r

¶ ad es cert ¶

aqo es cert qm dich **C**oz
 ay tants ho saben con
 en aqll loch nestan.
 Aquest honorable bato
 con menas uida copli
 da de ututs moltes. e
 fuas si mater en al
 tea de continencia sot
 guarda sacotal. vna
 monja. laql ab ms q
 fo bisbe auja ab si **E**
 quant fo fet bisbe **E**
 feu la estar ab si cert
 dela continencia sua
 e tella. **P** la qual cosa
 lenemich que es entra
 ment de ~~tot~~ mal tep
 tacio entra en lo seu r
 coratge. coz comeca li
 apsentar danat los r
 hulls de la sua pensa
 la semblanca tella. **P**
 tal q comencas cogitar
 uiltats. **V**n dia se ste
 uench q. i. **J**ueu ueia
 de **C**ampaya e uenia
 sen aasia. **E** qua fo
 afons no ach loch on
 posques posar la nit.
 anas metre costa lo
 temple q era estat d. i.

ycola qui auja nom a
 pollo **E** con espauentat
 del loch qui era estat de
 icat ademonys. quan e
 que no agues. fe en r
 la creu. ab lo senyal r
 dela creu ell se senya.
E ar alhora de mya nit
 co fo espordit. car era
 sol no podia tor mir. p
 q estava tot esuetlat
Hoptosamet ell uee. i.
 gran companya de demo
 nis qui uenien e fue
 a. i. qui varia lur sevor.
Lo qual senyor sehia el
 mig daquell loch. **E**
 demana de copte tots r
 los altres q calcum dire
 que auja fet. **E** cascu
 dire co que auja fet co
 tra los bons. ala si uec
 ne. i. qui dire que ell r
 auja emprentada la
 semblanca dela fembra
 qui estava ab ell en
 lo coratge del bisbe r
 endren. e aqll bisbe r
 naua auda gran tep
 tacio. **E** quan aqll r
 hy aqo. ell se tench r
 molt perpugat daqst

cor. gran profit el pa
ua daco. en aco q̄la r
aia del sant hom po
gues enterrocar en r
pectat. **A**pres lespit r
qui aco auia dit hi
aiusta mes. **S**apiato
ienvoz. q̄ yo tire hur
la pensa del bisbe a
aco que en lodors v̄la
fembra dona. i. pal
mada iuga. adonch
lo sevoz lo amonesta
que fos diliget aq̄st
fet p̄ tal q̄n fos coro
nat sil fet uenya ap
fectio. **L**o iubeu uehia
e hoya tot aco e ach i
aillats i de paor. **E**l r
spit qui era sevoz r
dels altres dir. **E** es
aquell qui la iau co
hic es gosat entrar.
Deiat q̄ qui es anar
hi e esguardare lo r
diliget met. e iure q̄
semyat sa ab lo sen
yal dela creu. e este
gre fort marauellat
e diuen. **M**ala cosa

es aq̄sta mala cola
es aquesta **D**eyell r
buyt e senyat. **E** av
tant tost desparegre
E lo iueu qui aco ach
iust aytat tost se le
ua daqui e curiosa
met anassen al bibe
e trobal en la esgleya
etnal auia part. **E**
demanau quina tem
ptacio auia **A** elo r
bibe. en uergonvit r
noli uolch res dir al
qual con lo iubeu di
res que ell auia gitat
lo hulle sobre la fem
bra aquella q̄ estaua
en sa casa. e con lo bis
be ho negas. encara
lo iubeu li dir. **P** que
ho tenegues que ante
uenguist aaco que
abla ma li donest ter
ra en les espalles
ab escalfament da
mor. **E** lo bibe qui
hy aco tech se p̄ sobre
pres **E** humilment
atorga co que p̄ma
ment auia ergullosa

met de negat. al deca
himent ela uigonya ol
qual lo iulieu donan co
sell. recoptah co q auia
uist e hvt en lo capi
tol dels demois. **E** qn
lo bisbe ach hvt ac
mes se en ozo **E** qnt
fo leuat dela ozo ana
sen a casa sua **E** avtat
tost no ta solament
sita fora aqlla fembz
ans lo feu totes qntes
ny estauen. e en lo tem
ple on aqll iulieu au
uista la uisio dels de
monis ell feu orato
ri de sent andren a
pistol. **E** avtant tost
ell fo desliurat dela
ceptacio coplidamet
E coñti lo iulieu **E**n
axi fo fet q mentie r
quel iulieu hac cura
dela salut del altre.
ell uench ala sua pro
pia **E** da qny uench q
des tot potens tirat a
bona uida. don feu p
seuerar laltre en scitat
de bona uida. **p.**

Les coles q dites
as me donen pa
lor e espauentamet.

Per cert. **G.**
per aris coue
afer que tots
teps mas bona fian
ca de deu e aiam gra
paor dela nra malal
tia. **E** os auem hnt
quel ceure de paradys
es seuidit foit met
oras empo no es arra
cat p tal que anos r
freuols del seu como
ument nasha paor
e del seu estament r
nasha confianca de
no perir. **G. viij.**

No ha guayre
de temps mori r
lonrable baro co
tant requino. qui a
uia espit de pphcia.
Lo ql fo requiest p los
ciutadans lo dia dela
sua mort q sia bisbe
aptes ell. als quals
eu respes p espit de pro
phcia aptes coltanq
sa bisbe. i mulater r

Després lo mulat un
lauaner. e tu aqno
aco aurat. **Q**an aco r
ach dit ell pilla celta
uoa. Quant fo sebul
lit elegire en bube an
dren diaqz del dit bu
be. qui auia pensat de
les bestiesa entera.

Després aquest elegi
ren iouin qui era estat
leuator en la ciutat

En lo teys del qual
la ciutat fo q per bar
bres q p pestelencies
destruïda. aps dell
noy ach pastor. **C**or
noy ach. qui agues
mester. **G. .iv.**

Ia no callare
co que sabi p reue
lacio de venancio
bube de lunes horabl
baro q copta laltre dia
q en la esgleya de lu
ca qui li era prop hac
t. bube qui ach nom
frigidian. qui fo ba
ro de marauellosa i
dit. **R**ecoptaz un
miracle sobre mara

uellos. lo qual uiren
tots los habitants
del loch. **P**er aquell
loch passa .i. fluui qui
nom auarich. **B**ouen
crua tant que cria
de son loch. e destrouia
tots los camps. eles i
uinyes dela tra per
aquella aygua los
habitadors del loch
treballaren molt e fe
ren gran massio q la
freuen passar p alce
loch. enq pch fer q
no uolch lo riu lezar
la uia acostumada.
Equa lo baro de deu
frigidian uiu aco ac
gran copassio dela p
dua dela gent q auie
poues les tres. **D**e
pres. .i. castell petit q
eu se feu e anassen i
ala riba del riu tot
solet. **D**e aquis posa
en oro e mana al flu
ui quel seguis. **D**ell
tiran lo castell p aqu
loch qui li foren ui
lates. **I**tant cost

Laygua leira laua
acostumada. e tech
la uia de riu lo sat
bau. **G**leya de tot r
entot la uia acostu
mada e p la uia del r
restell feu son torret
p la qual rocha lay
gua passa. **E** puy no
feu mal ales terres r
ne ales uinyes. **G.**

Lo dit **v.**
Penancia mer
copia altri mi
racle e p altres ho sa
bi p cert. **Q**ue a pla
sensa. fo. r. bulbe de gra
titut al qual dix un
dia lo seu diaq. q. l. flu
u qui ha nom padu r
auia trencades les ri
bes de les rieres lue.
e q. auia cōpreses tot
les caps de la esgleya
e totes les tres de col
ta p que los hmes
no aurien de q. usq.
sen. **E** q. lo bulbe **S**
un hys aco. ell dix
al diaq. uev. e digues
li. **S**anct lo bulbe q.

21
restringues e q. torns
en la tua riera. **E** lo dia
que qu. aco hys comē
ca aruue. emeynsa
e escarni lo dit bulbe
E lo bulbe qui un q. r
aco q. l. diaq. ach fet
aco dit feu se uenir lo
notari. e feu u estrui
re. **S**auin bulbe e ser
de nre senyor ihu x.
tramet aquest moni
tori apato fluu. **M**a
te en lo no de ihu x. q.
daci auant no us
de ton lach ni entres
en aq. l. caps ni del
trouesques les tres r.
de les esgleyes. **E** puy
mana al notari que
litas aquest estru
oms lo fluu. **E** lo no
tari pres les escriptura
egitara en lo fluu.
E y tant tost laygua
se auista en lo lach
acostumat. e exi de la
terres de la esgleya r
de les altres an con lo
sant mana. e puy r
noy exi en la q. l. cosa

Per la doncia del celo
bediens es confusa en
co que ell ment sens se-
timent e sens raly en
la utut de nre senyor
x ihu x. obei al l' mana-
ment del sant baro

Qerbony .G. .xj.
baro de
iuda honrada r
bisbe de pop populaya
cona gran proua de
sa scitat en aqsts nre
dies. **C**or co ell fix fort
encas a hospitalitat.
Un dia ell rebe caual-
lers qui passauē p aq-
los quals amaga agot
qui sobre negren. La
qual cosa qn fo denū-
ciada a **B**otilla Rey r
maluat dels gots em
flamat doradura de
crueltat. feu amenar
lo dit bisbe pres ama-
roles q es prop daqsta
ciutat .xviij. millers r
on ell era ab la sua olt
Causa de tots feu r
destacar onds qui ce-
lorassen. aaco auer r
fo lo dit maluat Rey

Causa h molt gra.
~~gent~~ multitud de pobl
E lo dit bisbe fo ament
en lo mig **E** destacare
r. orz fort gran e fort
maluat qui pecelas lo
membres del sant bis-
be. p que lo maluat co-
ratge del Rey fos sacel-
lat. Loz sext dela forsa
e agrā corz ell sen ua-
ues lo bisbe p deuorar
ell. **M**as ay tant tost li
oblida la sua malea **E**
ab lo cap de humilitat
comença ala par los pe-
del bisbe. per tal q ma-
nifestament fo conat
aentendre q deues lo
sant baro los oratges
dels homens fossen fers
Els oratges de les bes-
ties fossen con coratge
humans. **A**unchs lo po-
ble q era uengut aq-
a esguardar la mort del
bisbe. es conuertit ab
gran reuerencia etc. dona
a ell gra reuerencia. **E** lo ^{molt}
Rey matey dona gran
honor al bisbe. ab lo
qual ha deus obrat. ari

que ell qui pñiamet
 no uolia deo seguir
 en guardar la uida d'
 bixte. Al menys ara lo
 seguy aguardar la bel
 cia mansa. **M**oltes u
 uen en cara qui aco
 uue. **D**el qual bu be
 me copta Venacio bu
 be de lunes altre mira
 cle. **E**l se feu son sepul
 cre en lesigleya sua de
 populia. quan la gent
 dels longobarts entrare
 en ytaha e destrouire
 tota la tra. **J**odit bu
 be sen fusch en la ylla
 telba ab sos clergues
Eaqui li uench malal
 tia. **E**qua se acostia a
 la mort. mana als cler
 gues en lo meu sepul
 cre quem tu apopulia
 me sebullit. al qual r
 respouguere los clergues
 pare com te porrem nos
 sebullir ni portar la no
 saps tu quels longo
 barts tenen tota aqll
 terra. **E**ll respou tam
 portats no aiats paor
Des empo tost me r

sebullits etolt uos en
 partits. **Q**uant lo sant
 fo passat. los clergues
 lo mesen lo cors en i
 nau e ferren lur uia a
 populonia. **E**ari co se
 partiren della idpto
 samet semes plusa q
 quis tench dela dita v
 ulla entro apopulonia
 apollonia qui es luy
 .xv. millers. **E**la plu
 ia uenia entro ala ho
 ra dela **H**au **O**yas dms
 la **H**au non caech. i.
 gota. quant q la plu
 ia fos fort gran e rebea
En ari los clergues
 uengren al lach. **E**se
 bulliren lo cors de lur
 bixte. **E**cuyto sament
 tornaren sen en la **H**au
Een uides foren en la
 mar quel duch dels r
 longobarts fo la on r
 auen sebullit lo cors
 del sant. **A** q apar ql
 dit **b**ixte tant de deu
 lo auia p espic de pph
 cia fo que se steuench
 apres la sepultura.

079

Alt . **G.** . **xij.**
miracle
que he cōptat
dela pluja fo mostri
en reuerencia d'un
altre bisbe. **E**n cara
es un .i. clergue qv
fo p̄sent. **S**ulgen bis
be dela esgleya. **V**er
culensi. lo qual no au
neguna offensa al rey
Botila. **Q**uā sabe q̄
ales fues partides ca
costaua ab sa host. ac
cura q̄ aldit Rey tra
meses p̄ los clergues
p̄sents. p̄ tal q̄ a suau
ias la rabia del seu
cor si podia. **E** quant
lo Rey viu los presēt
nols prea res. **A**ns
mana quel bisbe fix
amenat p̄s e ligat.
E los bacallas degot
sen anaren e p̄sereu
lo bisbe e amanaren
lo ala ost e ferē un
cercle enterra del q̄l
no exis. **E** quant aco
fo fet el sant baro es

regues dins elos con
panyons fossen entoz
dell. **S**optosamet ue
gūe trons e laps ete
p̄stat tan gran q̄ les
guardes nou pogren
cofferir. **E**mpo dins
lo cercle on lo bisbe
era enclos nō caech
una gota d'aygua. **P**
lo q̄l miracle la p̄sa r
del Rey dona grā reue
rencia al dit bisbe. e
enclina da la pena et
turment del qual da
bans se deiaua. **E**n a
vi des tot p̄dos obra
miracles del seu poder
p̄ los meylpats cont̄
los engulloses pense
dels carnals. **P** tal q̄
a q̄lls q̄ supbiolamet
se leuen contra los ma
namets de iustat sien
p̄ los humils barats.

Alorich . **G.**
de usda . **xij.**
honorable me
cōpta laltre dia .i. mi
racle digne d̄ memo
ria. **M**en. **H**erculan

baro sobre lant noy
 meu qui fo bube de
 perosa. **E** moxe q era
 fo fet bube en teps d
 le Rey tota maluat.
 los gots tengre perosa
 assietate. vij. anys co
 tinuamēt. dela q̄l mo
 lts habitadors sen fui
 queren p fam. **E** en lo
 vij. any la ciutat fo r
 preta. **E** i. copte dels
 gots feu saber al Rey
 que la ciutat era pla.
 e que li fes a. saber q̄
 uolia que fces del bu
 be ne del poble. **E** lo r
 Rey manah q̄ del coll
 toy al celo del bube li
 leuas. i. correa. **E** any
 quel escapars. e tot r
 lo poble aicies atall r
 paa. **A**tonchs lo copte
 metia lo bube **E** cul
 lan sobre lo mur dela
 ciutat. e escapalo. epuy
 leua. i. correa del coll
 toy al celo egita lo coz
 fora del mur. als cūs
 forats p pietat mia
 na tornaren lo capal

coz. e lebulhen lo ab
 i. patit infant qui r
 era aquy mort. apres
 la destructio dela ciutat
 xl. dies passats. lo Rey
 assegura tot homiq fos
 fuyt. e que tornassen r
 en go del lur. los quals
 quan foren tornats r
 auen memoria delur
 bube cercaren on era
 sebolit p tal q̄l sebol
 lissen honradamet en
 lesgleya de sent. p. lo
 sepulcre trobare la tra
 cauare. en lo coz del r
 infant trobare umes
E lo coz del bube tro
 bare any fresch co si
 lo dia mateix hi fos r
 fosat passat. **E** en ca
 ra feu maior mara
 uella q̄l cap se tench
 ab lo coll q̄ noy apa
 rech poch ni molt del
 tall **E** tot lo cap el coz
 fo any entegre estench
 que no sembla q̄ fos
 mort aglay mas que
 fos mort en fo lit. p.

Quy es q̄nos

marauell d'aytals le
pals dels morts q' fo
exercici dels iuuentis

En los .**.v.**
p'mers .**.xiiij.**
temp' dels gots r
costa spolet. fo ysaach
hom de virtut marauel
losa. qui uisid quare r
entru ala fi dels gots r
Lo q' conegien molts
dels nres. **E** maior met
lach priuat la sca uer
ge gregoria q' esta en
esta ciutat Romana
costa lesgleya de sca .**.m.**
uige. tots temp'. La qual
Gregoria con uolgus
fuir adu en sa puri
tat. e los parents li uol
guessen dar marit. e ia
fossen en lesgleya p les
noces afer. ella fusch
al dit baro ysaach **E**
ell la deses. **E**lla ach
labit clauda q' desi
raua. La gracia de deu
aiudant. la q' carfu
gi al espi enterra. fo
digne d'auer elpos en

en lo cel. **E**ltes cole
apris del dit baro y
ysaach p relacio del r
honorable pare Cleuti
qui ach molt fami
liar. Aquest donchs
ysaach honorable no
fo natural de ytalia
Eas pot comptare los
miracles que feu en
ytalia estant **Q**uat
uench pmerament
deles partides de siria
ala ciutat despolet
Entra sen en la esgle
ya. e demana licencia r
d'auar ailla guisa. e
quel lexassen estar
e dins lesgleya de r
mits. e p'cas ay tant
tost en oro. la qual r
estech continuamet
iij. dies e. iij. nits **E**
quan aco iiii. v. deles
guartes. plen de sup
bia spic de supbia de
co de que tegre fer so
profit. feu son dan.
Toz crida q' aqst r
oro oraua p tal q

tos uilt p les gent
 e dir li moltes uila
 nies. **E** apres donali
 gran gaitada. **E** aon
 tadament si e uilan
 gital dela esgleya ari
 con ypoeta. **M**as tat
 tost le spit maligne lo
 pres. Danant lo sant
 logita en terra el uolu
 ta el feu cridar. **M**ach
 mich gitara **M**ach
 mich gitara. **L**o nom
 del baro pegri no era
 aquy p null hom fa
 but. **M**as lo demoni lo
 manifesta. **E** aytat
 lo sant se gita sobre
 l'endemoniat. **E**l ma
 ligne spit sen ana r
E tant tost sabé hoz
 p la ciutat co que r
 era estat en la esgle
 ya. **E** tot hom de feu
 e de paratge homens
 efembres corregre z
 preseren lo bard ql e
 posquessen auer en r
 lur casa. e molts da
 quels qui li presentaué

alous en que edificat
 sen monestirs. **A**ltres
 li presentauen moneda
 soplegan li q aquy roma
 gues. **M**as lo baro de r
 deu res de tot aco no
 uolch rebre. An se r
 eni dela ciutat. **E** cos
 ta la ciutat troba. **L**
 loch test. **E** aquy feu
 una cabaneta. alqual
 uengren molts. **E** per
 exempli dell comença
 ren de sjar uida eter
 nal. **E** sots meses al r
 feu magisteri. donare
 se al fley de deu. **E** los
 discipols ueen ql hom e
 richs li presentauen
 lochs p edificar mon
 e possessions de que uil
 quessen enuyaué lo
 que les pies. **M**as ell
 diliget guardia dela
 sua pobrea. tenya la
 sua fort. **E** tehia mo
 ge qui uol possessio
 en terra no es mo ge
E n ari certament
 tenya pore la securitat

rost

de la sua pobreat. con
richs auars solen guar
dar les riqueses / triu q̄ p
força les an alevat. a
qui resplandi la sua vi
da p̄ sp̄it de p̄ph̄cia / e p̄
molts miracles. Als a
habitadors de prop̄ de
luy. Un dia al vespre
feu gitar exades en lo
rt del mon. La nit ell se
leua ab sos cōpanyons
ales matines. axi con
se auia acostumat. **E**
aps matines ell dir
als discipols. Anats e a
per parellats de dinar
als obrers qui caue lozt
ptal q̄ sia aparellat
al dia. Quā fo dies dar
ell feu aportar man
da q̄ auia feta coute
E ab los frars ell sen
entra en lozt. e troba
aquí avtats cauadors
cō hi ach feytes gitar
exades. **E** or ladres v
eren entrats en lozt
E quant fore aq̄ mu
dals la uoluntat per
espiracio de deu. **E** pre

lere les exads e cauare
tota la nit triu lo ba
ro de deu uench. **E** ar
rancare tot lerm qui
era. **E** axi cō lo baro
de deu fo entrat en
lozt ell los dir. frars
alegrats uos molt a
uets treballat / posats
uos e dinats uos. los
homēs meiare assats
E q̄n fore fatolle ell
los dir. No fallats mal
dijmes / e tota uia q̄
res uullats del ort de
manats ho q̄ te uos en
tonare / aurre plaer. **E**
levats uos temblar. **E**
pures carregals dela
ortolica / etiamis los ne
E axi fo fet que aquil
qui ere p̄ uenguts p̄ fer
mal al ort / ab loguer
de lur treball e plaer. **E**
ort erire sens mal /
feyt a fer. **E**

Altra uegada li r
uengien pegrins
tots despullats e
de manaren li q̄ls ues
tirs. **E** lo sant hom tol
camet la estolta. **E** puy

vestidures

erida .i. de lox cōpampō
 edix li ue en aquella
 selua e en aytal loch
 tu trobaras .i. arbze
 cauat. e aporta q̄ q̄
 trobaras. e lo dūcipol
 sen ana. e troba axi cō
 lo sant maestre li ach
 dit. **E** amagadamē
 aporta la roba al ma
 estre. **E** el sat pres la
 e liura la als pelegns
 edix lox vestidures uā a
 questes uestidures.
E aquests guardare
 e ueere q̄ les lurs uest
 tidures ere **E** ab grā
 uergonya p̄fere cō ol
 lur. **E** or ab fallia que
 rien les uestidures e
 daltre .6.

A ltra negada un
 hō lym li trainō
 p̄ son maap .ii.
 cabaces plens de ujan
 da **E** lo maap aporta
 li la un **E** laltre ama
 ga en lo camj **E** lo ba
 ro de deu reete aaq̄ll ab
 gran plaer. **E** feu li e
 moltes grās **E** amones

ta lo maap die **E** tras
 fas al senyor. oras guar
 dat q̄ pegament not a
 colts aaquell q̄ as ama
 gat en aytal loch. cor. i.
 gran sp. hia entrada.
Guardat q̄ not fixa cor
 gran es **E** daco ach lo
 maap gran uergonya
 duna part. e daltre gōis
 quan escapaua amor
E quant fo costa lo
 cabac. ell guarda si era
 uer. cō quel baro de du
 li auia dit **E** un q̄ la
 spent tenya tot lo ca
 bac. axi cō lo sant li
 auia dit. **A**quest baro
 era molt be dotat de
 uirtuts de abstinēcia
 de mevspreu teles coses
 temporals e de spic de r
 p̄phēcia de cōtinuacio
 de orō. **M**as cosa auia
 que no p̄ paria. q̄ li
 estigues be que auie
 gades li uenia. i. alega
 tan gran que qui nōl
 conegues nos pensara
 hō que fix aytal. **p.**

Que uol dir aco si a

aq̄lta alegria p̄n̄ja
ab son uol. o con fix
ple de tots virtuts ue
na ~~mal~~ li mal id̄n
grat .G.

Pere gran es la
diferencia de
deu e soum ses
deue q̄ aq̄ll aquy
dona maiors dons.
als cūis petits nols i
uol donar. p̄ tal q̄ tot
teȳ trobē en si algu
na cosa de rep̄ncio
per tal q̄ quant d̄ si
gen eē p̄ fets e no
poden eē treballen
en q̄ no an rebut
siben si tan tot lur
p̄der. que dona uan
glia de q̄ an rebut
ans aprenen q̄ dells
mateixes no an les gr̄as
bones pus q̄ si mateix
no poden uenre los
petits uas q̄ en si an
E daci es q̄ q̄nt n̄re
sepor de ach amēat
lo noble en era d̄ pro

millio cōluma e destro
u tots los poders ad
uersaris se9 z lera es
tar loch de teȳ los phi
lites9 els cananes9. p̄
tal que axi cō es escrit
esprouas iust. Que a
aquello aquy dona r
grans dons. als cūis
petits les denega donar
p̄ tal que tots teȳ agē
contra q̄ facen batalla
E be quan aura uen
cuts los grans enem
chs nos donē uana i
glia. coz encara los r
donen treball e enuy
als guns enemichs de
poch poder. E es gran
marauella que. una
matexa peira es qui
resplanteix p̄ virtuts i
es enua p̄ no poder
p̄ tal ques ueia hedi
ficada duna part e
destroyda p̄ altra. p̄
tal que p̄ lo be q̄ quer
enol pot auer quart
humilinet aquy be q̄ ha
esas quina marauella

es co q die daqit hz
 Con en aquella regio
 subirana aia coferit
 tans gras dāpnatges
 en alcuna partida del
 feo ciutadans. en alt
 aia estat fort p tal qb
 spies elegits dels singl
 seguardassen. lo altre
 p'ergull e'er cabuts.
 E'ells maters estigū
 sen aytāt pus fort
 ment p' con estauen
 pus humilment. en a
 quella cochs profitare
 lo dāpnatges delur la
 regio e es enpartida i
 fortificada p la destruc
 cio sua en alcuna par
 tida. **C**aris fa donch
 que en cadauna aia q
 p guarda de humilitat
 algunes uegades ha
 sobre guays es p petit
 con suada. **p.**

Qolt me plau q
 que die. **G.**

Ant' coptare co q
 per relacio del r
 bonrable baro
 Santulo apli daqlla

regio. **E**tu no duptes
 deles paraules del dit i
 Santulo sant puer r
 Con la uida e la fe fa lu
 sapies. **E**n aquell tey
 aia en la prouiaa de
 Murcia. y. baros sembla
 ns en uida e en habit.
 Dels als la. r. aia no
Eutici. **E**laltre fflo
 renc. **E**as **E**utici au
 molt profitat en zel
 spual e en feruor de
 uirtut. **E** fama tot
 son poter de tirar adu
 moltes aies p la py
 cacio. **E** florenc de
 ma uida de simplici
 tat de oro. **E** sup daq
 aia pout. i. mon son
 abbat p mort. **E**ls r
 monges elegire en ab
 bat lo dit **E**utici. lo r
 qual ps lo regiment
 del mon. **E** regil molt
 de tpe. **E** doctrina los
 discipols a estudi de r
 sancta conuicacio. **E**
 p tal ql oratori en lo
 qual auien i prima
 met estat no romase

lois. lera aq louuable
baro florenc. En lo q
lech con estigues sol. i.
dia ell legita en oro. e
demana ante sevoz q
li tonas al cun solas
qui ab ell habitas. **E**
quant ach complida
sa oro. aytant tost v
eri defora. **E** twba
danat la porta. i. ore
qui aquu estech ab
cap el. e fort humil
ment. entant q no v
mostra poch ni molt
de feror. ans donaua
a entenze q ell era
uengut p fer lo buey
del bon hom de deu. La
qual cosa aytant to
st conech lo baro de deu
E auia en sa cella. iij.
o. v. **o. v.** **o. v.** **o. v.** **o. v.**
quelles e no auia qui
les li menas apasturar
ne les guardas. **E** ana
aloz q que les li mena
ala pastura. e que les
guardas e que les toz
nas a festa. **E** lors v
feu lo manamēt del
baro q feu offic de pas

toz. **E**n eri q lors de
jun peria les ouelles
que auia acostumad
de deuorar. **E** quant
lo sant de iunaua. ell
li manaua que alora
de nona uengues. **E**
eri lo febia. **E** qua lo
baro li manaua que ue
gues a festa ell uenia
a festa. **E** quant ell li
manaua que uengut
anona ell uenia ano
na eno abans ne pu
tart. **E**n ayt que en
totes coses era obediēt
al baro de deu. **E** aco
dura lonch tēps. **E**
lenemich la on uen lo
bons replandir aghia
E aq p en ueia lo per
iuse pren e toba. adonc
iij. cerebles del dit ho
uable. **E** utici agren v
gran en ueia. quel lut
maestre no fces mira
cles. **E** aquell qui era
tonas sol aparegues
ghios p tan gra mira
cle. auicien lo dit oro
E con lo dit oro no uen

gues alesta ari co fer
 folia. lo dit baro florec
 estech ancia del seu r
 ors. **E**spal entw ano
 na. **E**puys tot lo dia
 entw entencema ma
 ti. **E**anal cercar. e tro
 bal mort. **E**con digna
 ment en cercas quyl a
 uia mort. **E**roba qls
 .iiij. monges de **E**ucia
 lou auen mort. **D**el
 qual fet ell fo molt tor
 bat. **E**mes del peccat r
 dels monges que dela
 perdua del ors. **E**quat
 aco fete sabe. **E**ucia r
 anal cosolar. **E**es lo
 baro de deu escalfat de
 gran dolor. **D**ix danat
Eucia. yo he espanca
 en deu q en esta uida
 auista de tot hom ne
 cobraran guardo aqlls
 qui lo meu ors ma mort
Eor null mal nols fe
 hia. ala ueu del qual
 se segu uenianca d du
Eor loz dits .iiij. monges
 qui alciaren loz foren
 ferits de malaltia tribl
 entant que loz membres

loz podrien. e ari moze
Del qual fet fo lo baro d
 deu florenq fo fort espau
 tat. e ach gran paor car
 auia mal dit dels monges
E tota tps de la uida plo
 ra. cor era estat exoit. **E**
 cridaua que ell era estat
 homicida dells. La qual
 cosa creem q des ha tot
 potery ha feta p tal ql
 baro tan gran simpli
 tat p nenguna color no
 solas daqui auat gitar
 dact de maledictio. **P.**

Es ari gran peccat
 si fort irats mala
 im alcun. **G.**

Perq que fas qstio
 si es gran peccat
 con ient paul
 quels mals paroles r
 no possidhiran lo regne
 del deu. **P**ensat toch
 quant es greu la cul
 pa q de parter d deu. **P.**

Esi p uentura no diu
 maledictio p mali
 cia ans p leugeria de le
 gua

P ip lo. **G.**
 iutge dreturer
 paula ociosa es

repuela q̄nt m̄s la noi
ble. pensat doncs quat
es digne de dāpnacio la
paula qui no es mali
cia. si a quella paula
es digne de pena h̄ noa
botat de profit. **P.**

A torch to .**G.**

A quest baro de deu
feu altre miracle
que no fa acallar

Don la sua fama de
luy n̄ se escapaa. i. diaz
d̄ era deluy uench a ell
p̄ recomanar si ales su
es orons. **E**cō fos costa
la sua cella. troba tot
lolech plen de sp̄s sen
nombre. **D**e que ach
sobre grā paor / z cōa
fuytor de deu p̄ga des
p̄mi. **E**ra la donchs
fort se. e fort clar. **E**
florenz exi fora dela
cella eleua sos h̄ulls
al cel. **E**stes les m̄s
que des leuas daq̄ a
quella pestilencia. **E**
aytant tost comēca a
tronar. cel tro alciā
totes les sp̄s. **Q**uan lo

baro uiu les serpes
mortes dix. **S**eyor les
sp̄s as mortes q̄ les
hich leuata. **E**aytant
tost uengrē aytans r̄
ocells cōn hi auia sp̄s
qui les sen portarē tots
que i. nony romas. **P.**

De quina uirtut e
de quin merit fo
aquest qui ayi auia
des a son plaer. **G.**

Damant la singu
lar mūdicia d̄
deu tot potens
edanaēt la simple na
tura sua grā poder ha
pre mūdicia z sim
plicitat de cor huma
nal. **M**as seus fuytor
te partits de tēporals
negocis qui no saben
parlar paraules ocio
ses ni escapar lur pe
sa p̄ paules. equis gu
guarden de m̄suar si
de peccats. aytais cer
tamēt acaben tenāt
tots les altres exoimēt
telur creador e acabe
ab ell. **E**aco p̄ q̄ car

lon enquāt fer le pot
 p la puritat cordial z
 simplicitat de cogitatio
 aell semblāt z concor
 dans. Mas nos altres
 mesclats ab les gets
 populars z seglars de
 mentre q̄ soum plam
 paules ocioses e auē
 gades greumēt noi
 bles. La nra bocha es
 feyta luy de deu tot
 potens. aytāt cō mis
 la costa hūm en aq̄t
 mon fort som menat
 abans de metre q̄ ab
 parlamēt continuat
 nos mesclam ab los
 seglars. La q̄l cosa y
 vlayas. Apres q̄ quā
 ach uist lo Rey senyor
 teles l'osts reprē fi
 mateix dien. Male
 dictio es any cor hē
 callat cor yo son ba
 ro ab leys labis. Et
 assigna raly p q̄ ha la
 bis leys. con apres r
 diu yo estich el mig
 del poble quya los labi

claramer

leys e prudents. lo ppha
 auia dī cor auia los la
 bis leys. Et puy de
 clara don li era uegu
 da aquesta l'agea q̄nt
 diu q̄ estaua en lo mig
 del poble qui auia los
 labis leys. Cosa es r
 fort difficul qui apens
 se pot fer q̄ lengua tel
 seglars no soy la pen
 sa laqual teta. Car
 con aells nos endina
 aplar alcunes coses
 poch ~~acostumats a~~
 poch acostumats aq̄l
 les paules q̄ p̄hamēt
 reputauē no bones
 ne belles ne leix ab
 plaer tenem entāt
 que puy nous en po
 dem leuar. Ans les par
 lam p forza. cor de r
 qual grat nos hi som
 acostumats hi siam
 uenguts. Et fas ayi q̄
 de paules ocioses ueni
 anoibles. Et de lurs
 paules agreuges e
 a pasars. La nra
 es bocha aytāt es meyo

exorida en p̄garia o en
or̄o p̄ deo tot pot̄or en
quant mes es en sutza
da p̄ foll plat. **U**oz es̄t
es. que aquell qui gira
la orella q̄ no h̄via la hy
la sua or̄o fa abhominā
ble. **Q**uina marauel
la es si demana e atart
som h̄its per deu p̄ q̄
no uolem obeir als se
manamēts. o si ofem e
atart. **E** donchs cō obe
ira ell ales n̄res p̄ga
ries. si nos no uelez obe
ir als seos manaments
Quina marauella si r
fflorec̄ fo tolt obeit en
sa p̄garia q̄ auya azeu
obeit en los seos mana
ments. **p.**

Do he res q̄ puscha
resp̄oze. amany
festa raly. **G. .xb.**
Eucia qui
auya estat cōpā
vo del dit fflores̄
en la uia de deu. **Q**es res
plādi a p̄ sa mort en
uituts de mirac̄s. **Q**z
molts mirac̄les cōpten
los ciutadāos entrels q̄ls

nia. i. fort allenyalat.
lo qual dura entro al
tēp̄ dels gots. tota uia
q̄ era gran sechada los
ciutadāos p̄rien la sua
gonella z dauant n̄re
sempoz ab or̄ons lala
uauen. **E** puys porta
uen la p̄los cap̄s. **E** ay
tant tolt auie cōplumēt
de pluja. en que aparia
de quin mit e de quina
litut auya de dins aquella
aia. cō la gonella del seu
cors la ira de deu de fores̄
apagaua. **G. .xb.**

Doch de t̄pa
ha en campāya
en lo mont de n̄
maris. **Q**arta molt r
honorable baro feu uida
hermitana. e per molt
ayns estech en .i. balma
fort estreta en clos. **E**
lo p̄m̄ miracle q̄ ell feu
fo aq̄st. que tant tolt
que ell fo amagat en
aquell forat. layns. **D**la
rocha comēca a exir fōt
d'aygua. no mes ni meys
si no aytata cō nauya
meister. **E**n la q̄l cosa
deu tot pot̄or de mostra

Quina cura

quina cura auia del seu suent. al qual fa hia aytal gra con al poble feu en lo test Mas lenticly enemich ach gra en ueia teles ututs dell. p q feu so poter q l gicas daqui. ari co la acustumat de torbar tota bona obra **E**ll entra al coz dela bestia amiga sua duna fort gran spet e entra en la balma ab gras cisdes z ab grans crics. **E**mas drellar coita lo baro de deu en tant q quan ell jahia ela spent li jahia de fi coita. **E** qm se leuaua la spent se leuaua. **M**a de tot aco lo baro de deu nos moch ne se spard. ans moltes uegades li posaua ades lo peu ades la ma en la boca **E** de hia li deuoram sinas licencia. **E** quan aco ac durat p cotinuaament uy anys. **E**n dia lenemich qui p la spent obraua

tot les tremi p la utut del hom tant gran **E** p tENCH se uegut **E** cris tela balma. euan la serp arredolo p lo puig auall atrenea collis **E** gita tant de foch p la bocha. q tots los arbres crema ola montanya. la qual cosa li feu fer mal son grat nix sen vor dep p demostrar quin poter auia aqll qui per **M**arta era estat uengut. **D**rech te quiet pens en quina altea de utut era aqll baro q ach segut per uy anys ab la spent **H**ort son el **P.** pauentat enco enco q oig **G.** **A**quest horable baro en lo primer temps del seu amagament en la balma auia de termenat que daq a auant no us febra nenguna no part d

natura. mas p art del
uici qui pla iusta se
podia seguir. la qual
cosa cō una fembra
hvi. ardidament sen
puja la on lo baro era
e estech sus alt ala p
portata dela balma
tota de sugoyada. **E**
aytant tost cō lo baro
uiu aco. ell se mis ala
oio pus calenta q no
auya feta per paor de
la sp e estech ala oio
abocant entro q la fem
bra de sugoyada to
ta cōfusa ~~sen ana~~ h
enuyada sen parti de
la finestra dela cella.
Eaytat tost cō del i
puig fo deuellada. se
ny fuyda sua. La sen
tencia dela mort sua
mostra q molt era a
deu desplaent. quan
ella auya donada ti
tor albaro de deu. **G.**

En altre tps
con molts uen
guessen aell p

deuocio. **E**laua on
puauen ala sua cel
la fos fort estreta car
ra e pillosa p raho
teles roques. e p les altu
res p hvi hom auya apa
sar amontar. i. infant
caech p. i. rocha auall
en. i. torrent fort baix
Dela qual cosa foren
tots fort torbats. **E**
auallare hvi. si p uetu
ra lo porie trobar als
meys p peces o entegra
nill hom no ho pogria
pensar. tant era alt lo
loch emal p que era ca
huit. **E** quant foren en
lo torrent. ells troba
ren un infant. no tant
solament viu. ans se
tot mal. **A**tonchs fo
clar atots q un infant
no pogre pendre mal
lo qual guardaua e
defensa la oio de **M**arta
en son caymet. **G.**

Sobre la balma
enq estaua auj
una gra rocha
que fort poch se tenya

per que era palor q̄
nos trencas. e si ho fee
ferira sobre la cella del
baro de deu. Un rich
hom dela era uench ad
ab molts homens per
donar consell darian
car la roca. **E** direien
al baro de deu ques era
dela cella. q̄ la pedra cō
cauria ho destrouiria
tot. **E** lo baro de deu
nō uole erir mas mes
se on pus pregon per
dins la cella. **E** dix
que segurament arrā
casten la pedra e q̄ no
aguessen paor del. **E** m
po no era dupte q̄ si la
rocha cabia que la cel
la e marti no ho foyas
tot. **E** mentre que la
multat dels homes q̄
eren uēgues treballa
uen q̄ sens perill del ba
ro arranchassen la ro
cha. **S**opto samēt la
pedra la arrācha e sal
ta enguifa q̄ tota la cel
la trespassa. quare q̄
no uolgues noure al
baro de deu. La qual

177
cosa creu q̄ p obra dā
dangels fo feta tot ho
qui creu fermement que
la prouidencia de deu
adonna tot quat es

Aquest va. **G.**
ro quant entra
en la ~~oua~~ balma
en lo comēcament abas
ques clohs. ab cadena
de ferre se liga lo peu e
laltre cap dela cadena
ferma en la rocha per
tal q̄ no posques pus
anar si no aytat cō la
cadena festeria. La q̄ ^{luno}
cosa cō lonrable. Venet
ho sabe trames in .i. dis
cipol qui li dix. **S**i fuy
tor de deu est tengat
cadena de desig dela a
mor de deu no de ferre
ala paula del q̄. **M**ar
ti se desliga la cadena
oras empo no posa lo
peu mō que la cadena
bastaua p tot lo tēps
que auia de tinenat
de tenir la cadena. lo q̄
baro apres ques fo en
la balma enclos ach
discipols qui alunyet
dela balma habitauē.

Cauie .i. pou en loq
no podia durar corda
que avtat tost era po
drida **E**ligaren hi la
cadena quel sant a
uya téguda en lo pou
E puy no si trega cor
da y destroumet de
laygua **.p.**

Los fetos q cōptes
me plaen con son
bells etc nre sepor

Ara en nre **.G.**
tēps fo .i. **.xvi.**
qui auya nom i
corrento. sots diaque
de la esgleya de hrs. hō
lunrable e utater. qui
en lo tēps guardava
houelles en les parti
des daurilian. se stene
nch co q̄t dire cor a
ri mo cōpta ell **E**n
aques partides era .i.
baw de deu q̄ hitava
en lo mot dargetay
ra. lo qual portava
habit de moçe dms
e de fora **E** calcu apn
ell uenya del mot dar

getayra a Roma a la
esgleya de sent. **p.** **E**
albergava en lo stal d' **sots**
dit sots diaq. cor era
en ion canu. **V**n dia
con ell es fos en lo stal
del sots diaq. entrat
moris .i. hōm pobre q
estava aqui. **E** la mul
ler del hōme q̄ era fort
pobre e desconsolada.
plorava tota la nit cos
tal cors **D**elaqual co
sa lo sant baw ach gra
compasio. cor tota la
nit la hōya plorar **E**
cria al sots diaq. e i
dir li. la mia aia ha cō
pasio daq̄sta pobre se
bra. **D**rech te q̄t leus
e que preguē des ab
cor **E** leuare se e anar
a esgleya qui era prop
E posare se en oro **E**
quant aq̄ren molt
horat. lo **s**at hōm pō
de la pols que collu de
la pedra del altar. **E**
ab lo dit sots diaq. ell
sen torna al cors mort

Faç en la pola en o
 ozo **E** quant ach mo
 lt orat ell se leua z do
 na bñdicio al cors z t
 cobrili la cara. La qñ cosa
 La muller uolia uedar
 cor molt estaua mara
 uellada que uolia fer
El sant hz frega loch
 de temps ab la pols la
 cara del mort. **E** quant
 lonch de teps lali ach r
 fregada. Lo mort reco
 bra la aia z obrí la bu
 ca eis hulls. **E** a sech se
 en lo lit. e conas gran
 de co que un cor uiuiss
 li fo que fox temptat de
 greu son. Laqual cosa r
 con unu la fembra lal
 ia de plorar pus fort d
 gorg que no auia de d
 lor. **E** lo sant hom dix
 li calla fembra calla **E**
 si null hom uos de ma
 na con ses fet aco tant
 solamet digats q nre
 seyor i ihu x. ha fetes
 les siues obres **E** aytat
 tost partis daquy e ia
 mes hoy fo p fugir ala

mailla

honor tēporal .p.

Lo nom se ques sente
 los altres. mas estim
 que aquest miracle so
 bre monta tots los altres
 miracles .G.

Si nos auē esguīt
 ales coses uisi
 bles arins ho
 couē acceure. Mas em
 p. si esguardas les co
 ses no uisibles sens r
 dupte maior miracle
 es conuertir lo pecca
 dor p paraula ex ceuo
 ta ozo que no es rei. ^{loz mort en}
 fustitar carn qui altra ^{Cor en aqñ}
 uegada morra. ^{ressuscita car}
 ara en aqñ de n la aia
 teu uiure tots teps. r
 pot puch dir. u. plo
 nes en exempli daqñ
 ta rao. de lazzer e de
 paul. Lazzer fo rei
 fustitat en carn **E**
 paul en spit. Lazzer
 ia era feel e paul in
 feel **A**pres la resurrec
 cio de lazzer no trobar
 ututs dell. apres la re
 surreccio de paul feta

loz mort en Cor en aqñ resuscita car

enhyt fore tates uir
tutes e bones obres fe
tes p la pycacio de paul
que noy basta lengua
apartar. ans del seu con
uertiment le siues co
gicacions ere cruels. a
pres lo aduinet fore
plenes de pietat. En
tant q deuyaua morir
p sos frares. en la mort
dels quals abans sale
lgraua. ara qnt q sia
ple de tota sciencia no
ultima res saber sino
ihu x. caqit crucificat.
Ara es batut ab uiges
p xit. e est crop plant
lo qual dabans p se
gua ab armes. Ara
con es autenticat per
officia apostolical. si em
po ell uolch eer petat
en lo mig dels discipol.
Ara si ben ses leuat p
deu als secrets del ter
cer cel. no esta q per
compassio no regne i
ull dela pisa aduocau
tolit de marit e de mul
ler. com diu lo marit

reta lo deute ala mul
ler. e la muller al ma
rit aytae. **Q**nt q ell
sia en lo cors dels angl
p concepiacio no meys
prea cogitar e aduoc
nar lo fets dels car
nals. ell salegra zen en
fermetats e en uytupus
Tell es rit uiure. e mo
rir ab goig. e ia es fora
de car. ayd matex que
un aqil quy diufern
de pisa es tornat auu
da de pietat. **O**enys es
dones alcu resuscitar
en carn q en espit. si
dond nol resuscita en
en carn e en spit en x
seps cor aduochs es mes
Beu creu co. p.
q dius. **H**as pch
te q tornis aqo q auu
es comelat. **G.**
Un bato. **xviiij.**
fo ab my fort
priuat en lo mo
nestar fort estudios en
la sca escriptura. **E**e
ra pus antich que po
quim en senya moltes
coses q po no sabia. **lp**

q̄l me cōpta q̄ to. i. io.
 ue de dies. Mas antich
 p costumes qui auya r
 nom beneet en capāya
 colta Roma p. xl. mil
 lers. **E**a q̄st se mes en
 fort estreta regla de r
 uiure. **U**n dia lo gotz
 lo trobaren en la sua
 cella. **E** mehen hi foch
 p tal q̄ cremasen ab la
 cella. Mas empo ala r
 cella no toca. Lo gotz r
 q̄n uirē aq̄o traqueuē
 lo dela cella e tots rabi
 olos gitare lo en. i. for
 calent enque deuen
 coure pa. e encloien lo
 en lo forn. **L**entema ell
 lo trobaren iuu e sa q̄l
 foch noli ach cremat. i.
 pel oles uestidures.

Lo oig lo miracle. **p.**
 dels. iij. infants antics
 qui no poguē cremar

Quant any. **2. G.**
 apar lo my. **xix.**
 racle en alcuna pt
 es de semblat adichs al
 altrs ifants ligats de r
 mans e de pes qui fore
 gitats en lo foch lo q̄ls

co lo **R**ey los reqles len
 tema los troba emans en
 lo foch ab lurs uestidures
 fencēs. p la q̄l cosa par
 q̄l foch en q̄ fore gitats
 qui nols tocha les uesti
 dures ne los crema los r
 ligams p tal q̄ en. i. tēp
 fix al fuey dels iusts. en
 la flama agues son offi
 ci e sa utut afollas e nols
 agues acurmet. **G.**

Qu nres dies. **xx.**
 se deuench cosa
 semblant a aq̄ll
 miracle tāt entich en
 elemēt cōtrari. **J**ohan
 tribū me cōpta laltre
 dia q̄ laltre ay quā fo
 ren les grās aygues q̄
~~tre~~ tibre ~~an~~ exi e cu
 bri los murs dela ciutat
 e pres moltes regions
Atesis fluy r qui pas
 sa p ueirna. crech tāt
 que uech ales portes
 dela esgleya de set zenō
 nre bisbe. **E** quant q̄
 les portes fonsen obtes
 laygua noy poch enen
 trar. **E** laygua crech
 poch apoch entro ala
 teulada dela esgleya

eltech en ari q̄ tacha
les portes e les espille
res en ari cō si for pa
ret q̄ dins les gleya get
nō entra. Dins leigl
ya auia moltes gentes
q̄ dela aygua p̄fen a
lux necessitat. Mas r
emp̄ de fora erir no
podien. ne la ygua r
dins eno entraua. la y
gua podia eēer p̄ada
ari con aygua. Mas de
correr no podia dins
les gleya ari cō aygua
Itaia danāt la por
ta ademostrar atots
lo mit del m̄r. Era r
aygua a adiutori. e
quay no era aygua
p̄ ~~refuer~~ a eluar lo
loch. p̄ que fo semblāt
al miracle antich d'el
foch qui trecha los li
gams eno crema les
uestidures dels ifats

Molts son mara
uellosos lo p̄
rets dels sants q̄ cōpts
Mas car oiḡ q̄ tants
barons de uirtuts r

marauelloles lon el
tats en ytalha no agny
re uoltra saber si an
sotferits aguayts del
enemich antich. e si
an ~~el~~ fet dels aguayts
lux profit .G.

Sens labor de ba
talla no es pua
palma de uicto
ria con conchs son ue
sears si no cor an ba
tallat contra los a
guayts del enemich.
Lo maligne spit guar
da la cogitacio la pau
la la obra en tot nre
tēps. si p̄ auētura tro
bara res de q̄ns pulca
acuar danant lo jut
ge dreturer. Vols sa
ber en q̄na maña es
ta aparellat tots tēps
a enganar .G. .xxi.

Un capella
de honrada uida
era en la puicia
de ualeria. lo q̄l quan
fo uegut .i. dia de cesso
ra. dix a son macip
nechligēt met. Tau

diabla del calçaz. ala
 ueu del q̄l se comença
 ren les trebugueres a
 delhuar fort cuytola
 ment. q̄ manifestamet
 aparech q̄ aquell ho fa
 hia qui era estat nomi
 nat. ⁊ quā lo capella
 viu aco hac grā p̄
 espauentament. ⁊ ab
 grās ueus o cts ell dix
 partexich mesqui par
 tex tich q̄ no ho deha
 atu que al meu matip
 o deha ⁊ demoni ana
 sen aytant tost. ⁊ iu
 mas lo capella mig de
 calçat. Pensar nos de
 uem donchs. ales cogi
 taciōs pus tant prop
 esta ales n̄res faenes
 corporals

Gran treball e fort
 tribla cosa es en
 tendre tots teys cōtr
 los aguayts del enemich
 e estar cōtinuamet ab

Do fa .v. ell
 treball s̄ila n̄ra ⁊
 guarda luram
 no anq̄. mas ala grā
 diuinal ⁊ naxi emp̄

q̄ aytat cō porē lots la
 sua guarda uetlem. en
 aiudem ala n̄ra guarda
 e aytat cō lo n̄re p̄der.
 fa. Si emp̄o lenemich e
 estat fora la p̄la n̄ra.
 la larguea diuinal fa
 moltēs uegades q̄ not
 dire q̄l enemich n̄a te
 mit ne deia eer tem
 ut. ans ha ell espauē
 tamēt dela uicue da
 q̄lle q̄ be uiuen .v.

Dela cosa .xxij.
 quiet cōptare
 es testimoni lo
 sant baro ⁊ leuteri
 pare antich del qual
 de fa e feta memoria
 ⁊ ell mo ha dit que
 en la ciutat despolet
 fo i. tonzella noble.
 ⁊ edat de maridar ⁊
 filla d'un grā seyor. la
 qual se scaifa en delig
 tela uida celestial.
 Lo pare dela qual li fo
 molt cōtrari a q̄nt
 aaco q̄ ⁊ mas ella mēp̄
 preat ion pare mes
 se en abit o estamet
 ⁊ penitencia p̄ que lo

pare cōtra ella enoignat
la deserta q̄res noli to
na sino. i. p̄cha de posses
sioneta. **E** aexempli della
moltes dones z donzelle
se ajustaren ab ella p̄
siue azeu en estament
de uirginitat. **E** i. dia i
lo dit **E**leuti de uida i
honorable uench la p̄
sar uisitar p̄ p̄car. **E**
mètre q̄ parlauen d̄du
eseyen en. u. **U**n bō hoz
uench del cap que son
pare li auia donat. **E**
estech tenant ells. **E** s̄p
tosamet lo dimoi li en
tra en lo cors egital i
entra z turmētāl fort
met. **E** q̄n la uge unu
aco. leuas e ab cara i
irada. z ab grās crits li
dre je dell mesquy hy
ne. **E** l demoi li respōs
E si dell isch on entra
re p̄ cas de uentura ad
auia. i. p̄q̄t qui pena
h̄z h̄z daquy dre la
sca. z mitte en aquest
porquet. **E** aytant. **E**
sempa lo e entra en lo
porch. e alas lo e anaf
sen. **E** no ach cura dell

hom daq̄ auat. los fets
de ueritat son regla als

Mara. **p.** n̄res
uell me fort si i
tech atorgar lo porch al
temony. **G.** **xvii.**

Qar la legio
qui posehia lom̄
dre a n̄re senyor z
receptoz. **S**i daans gits
mit nos en lo folch del
porchs. **E** el senyor gi
ta la legio del home e
manali entrar en les
porchs e p̄us en labis
per laq̄l cosa apar q̄
sens licencia de deu tot
potz. lo maligne sp̄it
noha negū poter cōt̄
h̄. p̄usq̄ no ach poder i
centrat en les porchs
sens licencia. **M**anifesta
cosa es donchs q̄ en n̄re
uoler esta si aell nos i
sots metez. p̄ q̄ cor les
altres coses sots met
des aell e mal lur grat.
p̄ tal en aytant flam
pus forts que n̄res ene
michs. en quat p̄ hui
litat som fets. i. cosa ab
lo creator de totes les cose
Quina marauella es sil

elegits q lon en car po
sats poden fer moltes
coses marauellosamet
pus que lo ossors mort
moltes uegades iue
en molts miracles

Oz .**G.** .**xxiiij.**
en la prouincia
de valeria fo fet
co quiet dire. q lo men
copta ualencio abbat
meu de bona memoria
aquí auia .i. ho hoza
ble capella qui ab los
clergues tenia uida ica
en laors de deu despenja
son téps. **E** des apellat
testa uida. **E** fo sebolit
danat les gleya. el cor
ral de les ouelles tenia
ab la esgleya. **E**l dit ca
pella era sebolit en la
uia plaqual anaua i
hom al corral. **E** una
nit los clergues deyen
matines dins la esgle
ya. **E** uench .i. ladre v
qui entra en lo corral
epres .i. gros mouto e
exissen tost. **E** quant
fo sobze la fossa del ca
pella ell sa tura e no p
moure lo peu. **E** denal

las lo mouto del coll. e
uolch lon trametra. e no
poch dela ma gitar. **E** el
tech lo caytiu ab la pre
sa culpable e ligat vo
lia leyar lo molto e no
podia. **V**olhasen anar
ab lo mouto e no podia
moure lo peu. **V**eges v
gran marauella. lo la
dre q no uolia eer uist.
uiu fo p lo mort aturat.
ari este sch entto als
clergues exiren dela
esgleya. **E** trobare lo
mesquy qui tenia en
la ma lo molto e no l
conegren e este gien
duptols. si hom apoz
taua lo mouto osil r
auia emblat del luc
corral. **E** pas lom de r
mostra edre sapena z
con li era pres. **E** este
gueren no poch mara
uellats. **E** posaren se
en orz. p la qual ape
nes pogren acabar q
aqt qui era negut ro
bar la lur roba al meys
b sen pogues anar bu
yt. **E** nari lo ladre q

lonch tēps auya estat ca
tiu ab la presa p la lux
pregaria escapa buyt z
franch **P.**

A par q̄ta quanta dol
cor nos mostra d̄
p los sos miracles. **G.**

De sobze la
ciutat de penestra
ha .i. puig en lo q̄l
ha .i. monestir heuificat
ahonor de sent. p. En
lo q̄l ach .i. abbat hon
rat de uida. lo qual no
ori .i. mōge el posa en
estamet. e finalment
feu lo puere. Quant
lo mōge fo fet preuer
aps poch dies ell dema
na al abbat q̄ li donas
loch on fies son monimet
cor la uida no era lōga
al qual resp̄x labbat yo
morre ans de tu. Mas
empo fes q̄ q̄t placia.
lo mōge feu son sepul
cre. apres poch de dies
labbat ach gr̄a febra.
euench ala mort. **C.**
dre al mōge q̄l sebolli
en lo seu sepulcre. **C.**
a q̄ll li dices pare tu sab̄
be q̄ vot seguir en breu

e noy pouē caber ab .ij.
labbat li resp̄x ayeant
tost. fe axi con yo te dit
q̄ ab tos hicabze. Lab
bat se mori e sebolli en
lo en lo monimet del
mōge. Apres poch dies
mori lo mōge e portare
lo al sepulcre. el sepul
cre nol p̄ch reebre. los
mōges este gre empetrat
q̄ fariē. z .i. crida. **P.** are
on es la tua paraula q̄
dixit q̄ em tos hi cabri
em. **C.** ay tant tost lo
cors del abbat q̄ estaua
de sobines se gira de cos
tat auista de tots a q̄lls
qui aquy erē. **C.** axi bas
ta loch al cors del mon
ge. **C.** axi fo cōplida la
paraula o promessio del
abbat mort. la qual a
uya feta uuent. **M.**
que te parlat del mon
te sent. **P.** qui es ape
nesties. dir te q̄ ha fet
en la sua esgleya on r̄
lau lo seu sant cors en
esta ciutat en les guar
tes dela sua esgleya. **P.**

Hort ho uull e fort te
prech q̄ molt ho de

En la egleya
 de sent .p. ach .i.
 guarda qui auia
 nom doctoro qui fo p
 molts conegut qui en
 cara uiuen quim copta
 cosa marauellosa te libt
 guarda dela egleya de
 sent .p. loql se leua .i. nit
 p adobar les lantees
 mentre q estaua en una
 escala alt e adobaua les
 lantees eles en cenia
 ell guarda bar en lo pay
 ment dela egleya
 sent .p. uestit de blach
 li dix .o libert p que test
 tant mati leuat
 tant tost despaxch
 qst ach tan gra paz q
 tot defalli
 estech p loch
 teix que no leua tel lit
 En
 lo qual fet uolch mostrar
 sent .p. als seus puidors
 que ell uehia la lur dili
 gencia q auen en fer lur
 officu en uesell .p.

En aqst fet ha .y. ma
 ravelles .la .i. coz la
 guarda qui fet .p. altra
 car co fos sant ne caech
 en malaltia .G.

Per quet maraul
 les .p. sobre aqsta

cola Eno labs tu q con
 daniel ppha usu aquella
 gra usio e tible q tot ne
 molaua
 .G. aptant tost
 est ore
 .G. yo languie e filu
 malalt p molts dies v
 .G. coz la carn no poch pe
 dre co q es del ipic
 .G. per
 amor daq tots temps
 que la pensa sia leuada
 sobre si auiaer al cuna
 cosa .forca es ql uevell
 dela carn en que la pda
 esta sia malalt e languit.
 per co coz no pot estar lo
 pes tan gran .p.

Lo duxte dela mya co
 gicacio deslignes p
 manifesta rac .G.

Altra .xxvi.
 guarda
 segons
 nres antichs e
 dita egleya qui auia
 nom aconci .hom de hu
 militat e de gra suaua
 lo qual fa donat al ser
 uey de deu fech
 .G. ntat q sen
 tra p certs sei
 estimacio au
 con una ifanta paral
 ticada qui estaua en
 la sua egleya h tiraua
 lo coz p tra de manas

q dien
 centi

seel met
 pe h mos
 penyalg qna
 auja est con

alent **P** q̄ la guaris v
 una mit sent p̄. li apa
 rech en usio e dix li. **V**e
 te ato mancionari e
 p̄galo q̄t guareida e
 ell firaio. **E** co ella fo c̄ta
 dela usio eno lates d̄
 era aquell q̄ sent p̄. li
 ach dit comēcas acirar
 p̄ leigleya p̄ trobar aco
 a. Ala qual aconci uech
 aancōtra soptolamet
E la infantā dix li. **P**a
 re predi te qm̄ mostre
 q̄ es acona guarda ell
E ell resp̄x yo son. **E**
 ella res li dix. lo pastor
 nre e no d̄ytor nre s̄t
E sol me tramet
 ez tegues deliu
 rar caq̄ta malaltia.
 ala q̄ ell resp̄x. **S**i per
 aq̄ll es trameta leua
 tota sanada e guarida
 q̄ auant fo r̄
Si nos uolē
 tot ep̄ q̄ les r̄
 fet vna sua esgleya
 que nos salen lo fet
 dels altres aunc̄ aleyar
 opas mester es q̄ recopte

tam co q̄ ueem dels pa
 res dels nres tps qui v
 an resplandit p̄ la pro
 uincia de ytalha

L altre. **G. xxvii.**
 dia auia en la
 prouincia d̄ sam
 nia. i. baro de ceu q̄ fa
 hia uida hermitana q̄
 auia noz menas. q̄ pas
 sa testa uida. x. anys
 ha. **A**q̄st fo conegut p̄
 molts dels nres. **A**quest
 no auia res si no uns d̄alles
 p̄cha. d̄alles. **E**. i. goth. **buch**
 uolch li robar lo buch
E ell qui lo sake mania
 cali p̄nament. **E** puy
 pres lo lo demoi z trebal
 lal molt fortment lo
 danat ell. **P**er q̄ no tat
 solament lo duptaue
 el honraue lo habita
 tors dela tra **A**ns enca
 ra lo duptaue aq̄lla
 tribble gent z estranya
 dels gots. en tant que
 negu nos gosaua acol
 tar ala sua cella. sino
 ab gran humilitat e
 ab gra reuencia. **S**ouē enē
 onfos dela celua qui
 li era prop que li guaf

apostol
 au quez

Eda q̄
 sanada
 copraz.
 fet en la

tallen les abelles. Los
quals ell prenha e ab
una ferla que portava
en lama ell los feria. **E**
mentres los feria les bel
ties coauen erugien. **E**
quan los auia leuats i
fugien. **E** les besties ter
ribles les quals apenes
temien espases auen
gra paor dela ferla mol
la e leugera. **S**ot son
estudi fo daqst hom no
auer res ne querir en
aquest mon. Aquells q
uenien uisitar entena
a amor de uida eternal
E si en nengu sabes cul
pa de peccat. nol cessa
ua de reprendre. Ans
en flamat de caritat
agramet los feria ab
lanca longa anull ho
no pconaua. **L**os uehis
q li estauē prop pferen
en costuma q cascū li
trametien p tal q pofs
donat als hostes q li ue
nien. **O**na uegada. i. ho
qui auia nom carter ue
cut de de fig de lagea. i.
fembra q era amada f

al seruey de deu eno pte
fut matremoi la iaua
amistada. **E** qnt lo baro
de deu sabe la cosa. **E** ra
mes li adir. co que dir sa
deua. lo malastruch don
no gola eer en loch on lo
baro de deu fix. tan gra
paor li fahia. **C**or era f
tant aspre contra los
peccadors. **E** pensas q li
trameses als meys al
cuna cosa enguifa q l
sant no sabes q fos fia
E feu les oblacions
mechales ab les altres q
li trametien les altres
p sones p tal q en i gu
fa o en altra ell pofs
fuir alsant baro. **O**ras
quant les coses fossen
pofades denat lo sant
E ll les guarda de una
en una. **E** tant tost tria
aquelles coses q l hom
maluat li auia trame
ses. **C**or p spit les co
nech. **E** gita les daq
dient. **D**ets uos en. e
digats aaqll q les hic
ha trameses. q a deo tot
poter ha colta fa la

o sua offerta: e com tra
met amj les siues. Ja po
no pendre la sua offerta
puisque ell ha tolta adu
la sua. Per laqñ cosa tots
los pñents els absents
agren grā paor del dit
baro de deu. p q cor. axi
fabria les q qui li era i
huy absent con q q li
era ~~prop~~ presēt. **p.**

Io creu q molts daqñs
baros agren pres mar
turi. sin fossen en tps.

Dere. q. manes. **G.**
son de martiri. i.
en amagat altra
en pñlich. or si p secu
cio de fall de fora mit
de mri es en amagat qñ
ditut aparellada amri r
bull en lo coratge. Que
mri puscha eē sans ma
nifesta passio. **D**eclara
ho en lauengel lo seyor
quat dix als fills de za
badeu. quan en cara e
ere de pensa carnal e
temanauē lochs hrats
podets heure lo calze q
yo id beueor. **T**ant ell
agre respōst q he. **E**ll
dix aendax. lo meu calze
beurets. **S**eer ala mya

ozeta no ptañ amj to
nar auq altres. **O**ra q
aqñs qui es aparellat
p lo meu pain. **E**que
significa calze fino beu
ratge de paino e no ais.
e certa cosa es q sen jac
mori p martiri. **E**sent
lohanj mori en pain. p
aco apar conchs q mri.
pot eē sans manifesta
passio. mori e tech lo
lo calze. p que conchs
no ditem no daqñs ta
grans barons de qui a
uem dessus parlat que
no pñquessen eē mar
tis si fossen en tps de
mri. los quals an soffe
rites les teptaciōs de
demonis e uencides e
an amats los amichs e
an hauda tempoza; de
lurs concupiciencies e
de lurs de sigs carnals.
Cari materj sacri
cats en lurs coratges
adeu tot potens p ar
cor de deuocio. **Q**uis pot
pensar que aytais no
fossen mris. pusq en
nre tps p sones uils z
de pxa conapēca de du
p ocasionada son uegut.

acozona de martir. G.

Qoz. xh. . **xxviii.**
 anys ha oentor
 que. xi. homens
 copayons foren presef
 p longobarts G. forsa
 uen los te meniar carç
 les als auen sacrificad
 ales ydoles. ala qual
 colà los homes no uol
 sien consentir ni per
 menacty. Ans estege
 en lur fortallea e en lur
 uirtut. Gayi fore tot
 cicapçats. e p la fe de
 x. amantener fore glo
 rioses martirs. . G.

meses

any

En aquell **xxix.**
 maten
 teys. longobarts
 casuaren encorn de
 xi. catig. en ayi co cre
 era en lur mala custu
 ma sacrificare. i. cap i
 te cabra al demol Ten
 torn del cap ells currie
 e cantauen lurs orons
 Gayi deycaren G. piuy
 tots se humiliare da
 nant lo cap de la cabra
 el acozaren. G. piuy uol
 sien quels catig felle
 aytal. Mas ells uirtuo

lamet lurs cotractar
 amaren mes mozt
 p deu que uure e puyr
 al demoni p inclinacio
 delur cap a creatura. la
 qual auen acostumat
 tendinar tant solamet
 alur creator. Gayi tot
 fore ferits de coltel. I fit
 martirs. Aquells en
 teys de pau tenye uida
 pra e estreta. loch lusec. si
 deuengues con aqils q
 tenen uies amplex en tps
 de pau conseguen coro
 na de gllos martiri. Per
 es empo que qd die de
 barons elects no tenen
 pars p regla de tots cor
 en ayi co en tps de pfe
 cucio molts poden pe
 dre martiri qu'en la
 pau dela esgleya apa
 rien meys preats e no
 aptes amartir. En
 ayi als cunes uegades
 caen en paloz aquells
 qui semblaua q qnt
 era pau teguillen fo
 rts. Estar Mas aqils
 bad auem plat. tenez
 p ferm que ells fore
 martirs. Cor aco pua

5

l'alur n. **¶** Loz p cert no
podie caer en tēps de
manifesta p seculio. a
quells dels quals es hoz
cert q entro ala fi dela
iuda son estats fermos.
en amagada virtut de
coratge. laqual aparra
p sanitat de iuda o fora

Ari es con tu **¶**
Dio mes p **¶**
vom marauell dela pie
tat de deu cō axi atemp
la crueltat dels longobart
coz los iurs bistes e capel
lans no p seguere los
nres ne la fe dels feels
catolichs. e aco fa la v
mja diuinal qui esten
los brazos sobre nos in
dignes e peccadors.

Dere car p **¶**
aro an fet **¶**
ben lur poder mes
los miracles sobran an
contrestat ab lur cruel
tat. e dayco coptare. i.
bell miracle. Ala ciutat
despalet uench. i. biste
longobart dela secta
ariana. e cō no agues
loch on pogues fer son

ofici de manaua al bi
le despalet. i. esgleya q
deyas ala sua eror v
¶ Si biste dix li situosa
ment que no. Lo biste
arrian iuu prop. i. es
gleya de sene paul e
dix que lencema entra
ria en aquella. **¶** Dayco
loz la guarda dela esgle
ya e canca e barra ben
les portes e auas les
lantes e puys amaga
lencema mati lo biste
uech arria ab malea
de sagent per trencar
les portes dela esgleya
mas soto sament to
tes les feres de esgleya
ses comogueren ab gra
brogit e gitates fora to
tes les tencadures e to
tes les portes sobriren
ab gran brogit **¶** Uech
lum tel cel qui en ces
totes les lantes qui e
ren mortes p la guarda
mas lo biste arrian q
era uengut p les portes
dela esgleya rompre soto
sament pte la iusta
¶ p mans de la compa

va se amenat ala hui
 viada. **¶** Non aco sale
 ren tots los lógobarts
 qui eren en aquella re
 no foren fort espauen
 tats e guardaren se de
 fer uolencia anengu
 ach sagrat. **¶** Molt mára
 uellosament e couinet
 uench aqst fet. que lar
 ria p qui les lances fo
 ren mortes e pcre lo
 lum en la esgleya de set
 Paul. **¶** En aquell ma
 tey tps lo dit arrian
 pte lo lum dela iusta
 lum retorna en la
 dita esgleya. **¶**

rat cop. xxxi.

A tate co que ladi
 uinal pietat de
 mostra entayn en esta
 ciutat de Roma. adap
 nacio dela dita letgia
 arriana costa la ciutat
 ha i esgleya quia nom
 sobira la ql fo dels arri
 ans. **¶** Con aques estat
 cloa en tro entayn plach
 als ciutadans que la da
 dicas hom en la fe xpi
 na e quey meses hom re
 liques de sent Sabellia

e de sca agata. **¶** Caris feu
 en ari que nos entram en
 lesgleya ab multitud
 tomens e de fembres. z
 ab gran professo de cler
 gues qui loauen deu e
 te mentre que la missa
 se deha molt sollepn
 alment efestiuat. el po
 ble se strengues cor lo
 loch era pch. **¶** Un porch fo
 sentit en lesgleya qui a
 naua entre les cames
 deles gents. **¶** Coma dia
 l cap de lesgleya tro al
 altre finalment lo porch
 uench ala porta dela es
 gleya e tench sa uia. lo
 porch fo p molts sentit.
 oras no p negu uist. eel
 pauenta tots aquells
 p q passa. **¶** Aco feu la
 pietat diuinal y demos
 trar ql esprit imunde era
 dela sua abitacio fora
 gitat. Lanit uiment. lal
 tre dia sobre lesgleya. e
 de costa ach tan gran
 brogit e trepiament z
 estruyment que sem
 bla que tota la esgleya
 anas a tra. **¶** Puy da
 qui anant noy hoy hoz

res. **F**ari mostra lo demo
ny p lo brogit que h fa
hia q mal nuuell uolen
tes era tanqu exit. **A**pres
pochs dies era fort fe d
sobre laltar dela dita es
gleya de ualla diuinalmēt
una nuuol molt bella e
cobri tot laltar z cobri to
ta la esgleya de gra brogit.
e sobre suau odor encat
q aqils quy ~~es~~ erē uēgūt
p dir la missa estauē da
nant la porta. Mas nen
gu no gosaua assenar de
trar. **E** quā loffici fo dit
laguarda alais lo lum
deles lantres. e existen de
fora. **E** quant ach estat
i. poch ell torna dins e
troba les lantres cremas.
E cuydas q nechligent
ment o agues fet. **E** p
deligentment ell ois les
ois. **E** tanca la porta
canassen tefora apres
tespay de iij. oras ell tor
na en la esgleya. e troba
tots ls lantres cremas.
p tal que plo lum apa
ragues que aqll lach r
era uengut de tenebres
terror. alim de teritat z
te fe **.p.**

Los grans miracles
que ong q quā dē
nos aja pidiats en grans
tribulacions nons ha
desempats p ayo. **.G.**

Lalia que yo ente no
les acomptar sino
los miracles quis fo
fets en ytalía. **E**mpo r
se uols p demostrar la
dampnacio dela dita e
hergia arriana la nra
paraula passa en espan
ya p africa tornarem
en ytalía. **.p.**

Ue la on te uulleoate
lita cor alegre yuaig
e alegre men torn. **.G.**

Per testi. **.xxvii.**
mony de moltes
periones quis fo
uengutes despanya
es ami cert p la pyca
cio del honorable baro i
~~buste despolet~~ leandro
buste despolet amich r
meu especial e familiar
herminuldo Rey. fill de
Rey libigudi dels uuisi
gots fo conūtut dela iec
ta arriana ala se catho
lica. Loqual lo prega e
amonesta p tons lego
tjan e ala fi p mena

ces cuyda f

ces curda el pauetar lo
 qual pare arria e uolia
 quel fill tornas ala set
 ta arriana. El fill res
 per que la ueritat dela
 sca fe catholica q auia
 rebuda no podia ne
 uolia lerar. lo pare fo
 fort irat del fill. Et volch
 li lo Regne etot quant
 auia. p tot aco nos r
 uolch moure lo sat. A
 pres lo malait pare ue
 en que la fermetat sua
 era tant gra. Mes lo
 en pso estreta e ab cade
 nes p lo coll ep les mas
 le quals eren de gran
 pes. Lo dit sant. Vey
 iouenet. Herminulas
 comenca ameyns p
 ar lo Regne terrenal e
 ab gran desig. ama lo
 Regne celestial. Quant
 que fos en la pso tur
 mentat p cadenes e
 p ligams. En cara se
 turmentaua est. q es
 que iahia en scilicet e
 trametia adeo tot p
 tenc ses ozons flame
 ians que li donas ofort

ep laueranca ameny
 preat lo Regne terre
 nal. Et ayant con po
 fort z mes ligat era e
 en carcerat mils cone
 xia que no era res q
 que podia eer tolt. Ve
 nent la festa de pas
 cha ahoza queda dela
 nit. lo maluat pare
 li tramis. i bisbe dela ier
 ta arriana. Et tal q p la
 ma sua lo dit sant rele
 es comunio dela lux r
 maluada consacraco r
 e que p aco lo pogues tor
 nar ala gra de son pare
 adeo lo baro tot donat
 a deu. Herminulas p no
 lo bisbe arria ari con r
 teles siues amonestacio
 meys prea iituo samet
 Et si ben se iahia quat
 al defora. Enmpo de din
 ell estaua segur en gra
 altra de coratge. Quant lo
 al Pare aco sabe p re
 comptament del bi bisbe
 arria trames ses carni
 ces qui matassen son
 fill la on iahia pres e

usat **Q**ant foren vis
la pros ab una destrial
conaren li sus al cap
e axi lo mataren e axi
ofeu certament en lo
sant la baro q ell mey
prea. Mas ademostrar
la sua glia noy defallu
ren miracles diuins
Cor en la hora qda
tela nit. cant de pal
modia fo fet en torn
del cors del Rey mr.
Ep aco fo Rey utada
ment con mr **E**n ca
ra hi fore iustes torte
cremas / z diuerses
lums. Les exseques
fore molt sollepnies
p aqlls sants bisbes
e capellants e clergus
celestials fetes. p que
lo cors del sant fo en
gra reuerencia als se
els. Lo pare maluat
e homicida sabe aco r
e fo dolent del fet ma
p tot aco no uech as
tament dela sca fe.
Cor qnt q ell conegus

la ueritat dela fe ca
tholica p paor dela r
sua gent **E**spasordit
fo ach gracia de ueir
ala sca ueritat dela fe
Cor lo Rey aytat con
iustch estech en la folia
Tempo quan se dech
morir comena son
fill rethareto q succo
hi al regne. al horabl
leanto bisbe. Alqual
aua fetes moltes gra
uylames. **P**tal ql dit
leandro lo conuertis
ala fe chatolica axi
con auia conuertit a
la fe son fratre. Leandro
rebe en la comanda
lo fill del Rey. **E**l Rey
mori. Apres la mort
del qual retarrendo no
uolch seguir so pare
in feet. ans segui son
germa martir **E** con
uertis dela uoluntat
arriana ala fe catho
ca. epus tota la get.
unilagots entant co
uertit ala fe uera fe q
no lexa null lym usar

de cavallaria ni de
alcuna honor en tot
son Regne qui for p
la ~~magistat~~ maluer
tat de eretgia ~~erat~~
enemich del regne de
deu. **E**no es mara
uella. **S**i es peyca
tor del Regne de deu
aquest qui es germ
del nre nre. **g**ho. **C**or
los merits daqst qui
varen qn posques u
molts menar ala sca
fe catholica. **C**ar ~~er~~
certament deu creu
re q ell' aq no fora r
bastant. **S**i hermito
frare seu no fa mort
p ueritat. **C**or es et es
Si al gra del formet
qui cau entra no mor
tot idl esta. **M**as si
mor aporta molt fru
yt gran fruyt. **A**qst
fet uecen los membz
lo qual fet sabe en lo
cap. **C**or en les gets
ceis vsgots nes. **i** mo
rt ~~et~~ qual per tal q

molts ne uilquellen
Cor. **i** gra feelmet ca
ech aconseguir la fe p
que moltes messes
animes se leuare. **p.**

Aco es cosa marauel
losa en los nres tps
En lo .**G.** .**xxxij.**
temps del
empador iustinja
se leua gran psecucio
cotra los feels catholichs
p los **v**uados arians
en affrica. **l**os qls **v**ua
des malmenaren als
cuns bistes qui molt
uirtuosament estaue
p defensio dela fe. **l**o r
rey daquesta mala
sent ueent q p pau
les ne per tons nols
podia tirar ala sua er
ror nela podia cessar
de peycar. **C**uydas q
ab tutmets los ueces
els trencas. **E** em posal
silencia q no plassen
dela ueritat dela te. **m**as
p aq ells no uolgre cal
lar. **c**or si ho fessen co
sentirejala herroz ho

o semblava. Ans fort
ment corat q'ra la
malhada heroy. Per
que lo Rey en ces per
hozaoura. feu lo ar
ranchar ls lengues
De ges cosa maravel
losa amolts coneguda
que tot en avi parla
uen p defensio dela r
ueritat ap' sens len
gues co' fahien abans
quam auen les len
gues. Cest regren fort
avi co' auen acostu
mat .P.

Aq' es cosa te gra
marauella e de
gra plaer .G.

Scrit es pere ol
fill del sobira
pay. En lo co
mençamet era la pa
raula e la paraula v
era deo. E deo era pa
raula. E dela uir
tut del qual se seguen
tots coses son feytes
p ell. e sens ell res no
es fet. Donchs q'na
marauella si pot sen

engua formar parau
les la paraula qui
feu la lengua .P.

Tot atorch co que
dio e plau me v
fort .G.

Aquest' bistes ses
lengues uegre
en costatinoble
En lo tēp p les fa
enes dela eglisea nov
ame al princep aquy v
auya .i. biste uehi q'
teha q' ell lo auya v
uists sens lengua par
lar. E cri dauen ab
la boca vberta. Veiat
que nos no auē len
gues e parlam. i. dels
caech en peccat de
luxuria. E p de ayca
cost lo do del miracle
E aco uech p oret iu
dia de deu que pus
que ell no uolia ser
uar cotinencia de r
carn. no agues pauls
de utut sens lengua
de carn. Na abasta
co que auē dit. cont
la heretgia armana

duymes tornē apar
lar dels miracles qui
son fets noha guayra
en ytalha .G. xxxiii.

Sent eleu
teri daqui desus
efeta memoria
pare del mon de sent
marce. lo qual es en
la orta de spole. estech
molt de tēp ab myr
en esta ciutat en lo r
meu mon. e aquy mo
ri. Del q̄l cōptauē los
discipols q̄ oran auya
i mort resussitat. E
par be uer q̄ ell era d̄
tanta simplicitat e de
tantes lagrimes z de
tāta conpūctio. q̄ no
es dūpte q̄ aq̄lles tā
tes lagrimes qui erie
de son ull z de tan sim
ple pēsa no posquellē
moltes coses acabat
ab deu tot potens. Da
quest te cōptare vo i
miracle q̄ ell me ator
ga. Una uegada q̄ ell
era en matge una nit
no ach on posasz uech

ha i moltir de dones
en lo qual auya i itat
quy era p lo demoni e
turmetat. E les dones
pregaren lo baro de
teu q̄ uolgues q̄l in
fant ab ell estigues a
quella nit. E ell re
bel benignamet. e fac
ab ell aquella nit. lo
mati la monges de
manaren al dit baro
si era res esdeuegut r
al infant. E ell mara
uellas daco cor fort
cuytosament ho de
manauen. E respos
que no. Adonchs elles
li digueren z quel de
mony lo turmentaua
cascuna nit p q̄l pre
garen quel sen manas
ab li al seu mon. que
nou podien mes cof
ferir ne ueer lo seu i
treball. E l baro ator
gao e amenasse lin
fant al seu mon. E
quant ach estat loch
temp sa. Un dia lo
baro de deu tot alegre
mes q̄ no deya dir

als moiges frates lo de
moi iugaua ab aqles
monges p aqst infant
Mas despuys q ell es
ab los fructos de deu r
no les gosat acostar a
ell. **V**ita la paula a
questa ay tant tost lo
demoi tech linfat z cir
mental tenant tots
lo uell qui aco uyu co
meça de plorar. **Q**unt
ach plorat molt. les
frates lo uolgre co solar
e que callas. **M**as ell res
per. **T**rets me q p cert
no entrara pa huy pa
en loca de nengu de
uolaltis entio q aqst
infant sia guarit del
demoni. **A**y tant tost los
frates se posaren en oro
tots. e non leuare en
tio linfant fo desliu
rat. **E**fo ta acabada
met deliurat q daq
auat lo demoni no r
ach poder en ell. **P.**

Qreu que alcuna po
ca de supbia laua
tocat per que des uolch

qta les dicitors tolle
participans en lo mi
racle seu. **G.**

Al es cor co ell
pogues portar
tot sol lo pes de
miracle partulo ab los
frates eay porta. yo
prou en mi matre
daquina utut era la
oro daquest baro. **C**or
con yo era en lo mon.
e aua la malaltia del
trencamet e del desfal
liment del cor e de les
entranyes. laqual
malaltia apelle ig mit
ges agreguesch cinco
pis. la qual p cascuna
ora ma portaua ala r
mort. **E**si fos p uida
cofortat de tot en tot
fallia lespit e aaco r
uengues la uigilia de
pasqua. laql de nunen
los infats peats. e yo ue
que no posques de u
nar. **C**omence a defal
lir mes p lo plor q per
la malaltia quant q
fos gran. **M**as lo corat

ge tlt de tot atrobay
 consell. Lo baro de deu
 me mena a lozatoru se
 certamet **C**io plegue
 li que pregas deu per
 mi qm tonas utut q
 pogues de iunar aqua
 dia e ari lo feu **C**u
 sen entra en lozatoru
 e ab grans lagremes
 ell se dona a oratio **C**
 apochs de tps q ell ach
 compluda la oro ell se
 eri **C**ala ueu daquella
 bndictio lo meu esta
 met recebe la utut ca
 gran que la mia me
 moya fusch ameiare e
 la malaltia. yo comete
 amarauellar qui era z
 qui era estat. agu cu
 ra del mon tro al uesp
 z le lauozes trobaue
 fort que sim uolgues
 yo pogra passar tro ale
 dema sens meiar. an
 asproue en nu matre
 que uer era q qauia
 hnt dir del baro d'au
Qoz tu as dit .p.
 que aquest baro
 era de gran conpuctio

uoltra largament a
 pendre quina es la uir
 tut de lagremes. p q
 prech q tum de clars qua
 tes maneres so de con
 puctio .c. xxxv.

Conpuctio
 es de partida en
 moltes manes
 e naturas quan los pe
 nitents plaven lurs r
 colpes. p q ieremies en
 psona dels penitents
 dix lo meu hnt ha gi
 tates diuisions d'ay
 gues. Mas empo d'ay
 linatges son d'aygues
 de conpuctio. Principal
 ment. **C**oz aia sediant
 deu pniamet es conpuc
 ta e tocata p temor de
 deu. e apres p amor. pu
 merament se dona ala
 gremes. **C**ar quant li
 membra de los mals. ha
 paloz que no sia lura
 da p aquells ayenes p
 retuals z tant p lon
 ga en anxietat de plor
 la sua fortalea fa con
 sumida en scitat. neix
 de presuio pao ten

ueia e en amor dels
sorgs celestials. lo co
ratge es enflamat a
aquell qui primer
ment plorava. p tal q̄
no fos menat a turmet
pures plora molt agra
ment. cor tant es alo
gat del Regne celestial
Cor la pensa cōcepta
que son aquells cors
dels angels q̄ es la cō
panya dels spits bene
huyrats. que es la ma
gestat e uisio de deu
de deu. tant m̄s plora
cor no ha los bens eter
nals. que no plorava
dels mals p paor dels
mals p petuals. **E**n
axi fa que p feta con
puncio de paor tira
lo coratge ~~amor~~ a cō
puncio d' amor. Ja q̄l
cosa es de mostrada z
figurada en la sc̄a
yitoria. que diu q̄ la
filla de caleph. se en so
bre lase suspira. **E**l
pare dix li que as
ella resp li. **D**onam

ta b̄ndicció. p me tr
mas donada tra en
secha donamē en re
gadiu sobra. **E**l pa
re conali regadiu so
bra e regadiu iusa
adonch seu sobre lase
quan lo coratge sen
porcia sobre los testi
als mouiments dela
sua carn. lo qual sospi
ran demana tra rega
diua cor al creator. i
nre ab gr̄as sospirs de
uem demenar gracia
de lagrimis. cor sō ne
molts que ia an re
but en to que parle
p iusticia que defene
aquells qui son tre
ballats atort e an to
de donar p amor d̄ du
tot q̄ an. e an ardo
de fe. mas no an gr̄a
de lagrimis. aquest
an terra de secha. mas
nola an regadiua. **E**ar
son en ls bons obres
posats. en les quals sō
grans e poderosos z ar
dents p forza los que

que p'rat de pena op
 amor del Regne celesti
 al ploré los mals q'an
 fetz. Mas tot an conja
 he dit .ii. l'natges son d'
 copuncio. **E**p co li dona
 son pare lo regadiu so
 bira el regadiu iusa. **R**e
 gadiu sobira ueeb la aia
 suau. si materia en la
 gremis turmentan e
 affugiu p' delig' del Reg
 ne celestia. **A**l regadiu
 iusa ueeb quan ploran
 tem los turmets d'infir
 cert p'mamet es donat
 lo iusa regadiu. e p'pys
 lo sobira. **M**as car lo so
 bira es pus digne abas
 fa mencio dell que dell
 iusa. e p'pys deig' fer me
 moria del iusa. **P.**

Dlau me co q'ois mas
 duolria saber si ara
 son ayraus en lo mo co
 lonrable baro. **E**leuti
 te qui as parlat. **G.**

Horizo .xxvii.
 biste de feretina
 aua. i. capella. q'
 aua nom amancio q'
 era de marauellofa sim

placat. q' ha ayraus
 tut q' ha la costumari
 dels apostols. posa la ma
 sobre los malalts e ayra
 tot gozeren p' fort greu
 malaltia q' agen. **E**n ca
 ra ha altra gra q' totes
 frentes p' grans que fie
 ab lo senyal dela creu
 que fa ab lo dit en co
 tinent esclate p' loue
 tre. **E**si la frent es d'is
 forat fuyta ala boca
 cel forat fa lo senyal
 dela creu. e la serp cau
 fora del forat morta
Aquest baro uolgu
 vo ueer. e fiu lo estar
 en la enfermeria per
 als cuns dies p' prouar
 si auria gra de gozir
 los malalts. **A**quy aua
 i. frenetich qui tota
 la nit cridaua. an con
 fora de seyn e no lexa
 ua dormir los altres
 malalts an auyetot
 bona part del seu r
 mal. **Q**ua lo dit ca
 pella ago unuz ho ach
 escoltat. i. bona pella
 ell se leua de son lit

tot gunt e anallen al
lit del fieneich e posā
li la ma sobrel cap: v
hora. **T**aytant tost lo
pacient se senti sua
rit p mallozat. **E** puy
puyal sen en altra ca
sa e posās aquy en oio
Quant ac. i. petā i
orat ell lo retorna al
li sa e guarit. p q̄ q̄yo
my crecuy q̄ que na
auya hvt dir. **p.**

Gran edificacio
es de uida ueer i
axi barons obrans en
terra la celestial ih̄k
en los seos ciutadans

De cilla. **G.**
re lo my. **xxv. by.**
racle q̄ des tot
potā uolch mostrar
sobze marimia fuyoz
de deu b̄ste de sarago
sa el auozs pare del i
meu mon. con yo era
p manament del pap̄
ala cort del empador
de constantoble p los
negois dela esgleya
lo dit pare marimia

p caritat de my ab al
cuns de los frates ana
la ueer. **E** com sen cor
naua a roma. meu
mon. e fossen en la mar
dadoz leuas sobze v
gran tempesta de uen
e de mar en tant que
la nau p de los timos
e labze tencia e lante
na ab la uesta anaua
p la mar e tota laxar
aa se p de ela. **N**au se
destaia es desnua e
fo tota plena d'aygua
en tw ala cuberta so
birama. **E** lo baro d'ou
etots aq̄llo qui erē en la
nau qui uien q̄ no a
uen altra estorta sino
morir donaren pau la
i. alaltre. **E** recerē lo
sat cors tēhū. **E** el sach
del receptor e recomana
ren se a ell que h pla
gues benignament re
ebre les lurs aies. pug
los corsors hurauē ata
trible mort. **M**as des
tot potere q̄ les lurs
penies n' espadori. **eff**

marauellosoamet. el
 tot marauelloso sua la
 lur uida en ay que p
 orde no cogitat emira
 cle no jamies acustu
 mat. lo dit baro els r
 altres qui ab ell eren
 coneguerē la ira de deu
 ela sua mja. **Cor p. viii.**
 dies. la nau plena d'ay
 gua tro ala liberta feu
 la uia. **Del noue die r**
uench al port de rigo
tonensi. Dela nau exi
 ren tots sans e sans r
 qui erē ab lo dit baro
 maximya qm exi derrer
traytat tost con ell r
fon fora dela nau. la
 nau ana a fons ay r
 con si la exida tell fox
 carrech qui abias la
 nau. **Del nau q plena**
domēs la mar auya r
aportada enedat. Ant
 maximya sen fo exit
 ab los frates no la poch
 portar la ygua sens ho
 mens dins lo port per
 tal que des tot potens
 demostras q ell auya
 ab la sua ma teguda a

alta carregada la q
 buyda dels homens z
 te sempada no poch so
 bre les aygues estar

Quarā. G. xxxviii.
Qta dies
 ha lo entorn q tu
 uist ab mi. **Santulo r**
preuere daqui d'ello
e feta mamoya qui so
lia uenir am castun
ayn dela prouincia de
nurcia. Mas la tra dia
 uench. i. monge qui
 aporta fort desplacēt
 misatgeria e dolorosa
 e plena de gra amar
 gor. **Cor dix me q ell**
era desta uida passat
yo si men plor te dolor
e de memoria. **Tempo**
sens dupte recoprar
d'uyms les grans uir
tuts siues. Les quals r
 yo apres p reuelacio
 de sants homens sca
 pellans los ueyns q
 son homens uertaderes
 e de marauelloso sim
 plitat. en ay con los
 coratges dells entra r
 carament amans r

una grans ardimet
de caritat de familia
ritat. **E**ll p mi moltes
uegades request for
cat p dolcor alcunes r
cofes poques era for
cat da torgar de co q
fet auya de q yo li de
manaua ari co sabia
la p altres. **A**quest
baro uech i uegada r
en i loch on auya i
trull doly. **E**n lo q l lo
gobarts pmye oliues
eno podien tier grs
doly. lo sat baro ari
co fo entrat dins lo
trull ab la cara molt
alegre. **A**ri co ell era
alegre de cor e de cara
ell los saluda. **E**puy
manals e dix qh con
plissen lodre q pnta
ua doly. **M**as los ho
mens feratgets qui
tot lodia auen tre
ballat cres no auie
fet doly. tots icats ell
li respore uylamet.
Als quals lo baro de
deu respas ab cara p

alegre ari p gats de
p mi q aquest odre r
omplis a tantulo. e ari
partiras de uo saltres
Eco ellis ussen q non
podie i gota doly auer
teles oliues con tot lo
dia hi aguessen trebal
lat. **E**l baro de deu los
fos ari enuyos. **L**a u
dixen maiors uylanje
lo baro de deu uee que
teles oliues no exia
gents doly ne podien
una gota tier lo lon
gobarts. feu aygua a
portar e auista de tot
ell la senya e ab les ma
ell la gita en lo trull
Dela qual benedic
cio exi tan gran ha
bitancia doly. qh lo
gobarts que debades
auen treballat om
pluen lurs uexells e
lodre del baro de deu.
Eferre gras gras. cor
aquell qui era uegut
de manar oly donan
sa bndiccio. auya ab
gran larguea dat co

q̄ auya p̄m̄amēt de
manat .G.

Logobarts a
uien deirocada
una esgleya de
sent loze lozenc. la
qual lo baro de deu uole
reedificar p̄ q̄ ajusta
molts maestres z mo
lts obres. Con molt
pa aguessen obs tan
tes gentes e ell p. gra
ne farina ne pa no a
gues. Ans li fo tot fal
ut z la obra no fo com
pluda. els maestres de
mañ manassen lo di
nar. Lo baro fo molt
ansios. Defores lo p
metia. Co q̄ de dins lo
fallia. Comētres que
anaua ades ca e ades
la ari ansios. Vench
a. i. forn on lo dia pal
lat les fombres del r̄
ueynat aue lux pa
cuyt. guarda l'aynū
p uetura hi agie gene
te pa leuat. Cuyu la
ins. i. pa sobre blanch
z fort bell. e pres lo r̄

portallen. oras nol r̄
mostra als maestres.
p tal que si fo de qua
com no traiques peccat
de pietat. Canallen p
lo ueynat e de manals
fil pa fora lux. e cotes
dixeren q̄ no. q̄ casu
na cobrat fo pa tel fo
adonchs lo baro de deu
sen ana tot alegre r̄
ab. i. pa als molts obr̄
Comonestals que fe
essen gras a deu quis
auya dat amēiar. q̄
uenguessen ataula
ell posal lo pa danant
emenjaten ne allats.
e sobra lo ne mes q̄ r̄
no auen ala taula po
lat. Enari q̄. x. dies
nagien tots los mestres
els obres allats amē
iar esils na sobra. p.

Ho es cosa ma
trauellosa e seblat
ala obra de ihu. x. G.
Pere aquell
pascch p̄ fo fuy
dor molts dui
pa qui satolla p̄ li ma
teu de. v. pas. v. milia

homens q tot dia ari
mateu multiplica de
pchs grans de iamēca
grans mots de formēt
ales messes. les qls r
trasch dela tra. Et q la
semença e la tra crea
te noztes. Mas p tal q
not marauells de co
ql dit baro Santulo ach
fēt de fora en uirtut de
nre senyor. Qges q
feut de dins p uirtut d
de nre seyor de. G.

Un dia los
longobars agre
pres i diaq e te
men lo ligat cor de
cort auen ql matassē
Co uech al uespre lo
baro de deu Santulo
pregals ql li leuassē q
sen anas. la qual cosa
no uolgrē p res fer r
El qui un q en totes
guises lo uolhē alcu
re. pregals q al meys
quel li donassen aguar
dar. Qells respōdēren
nos lo liurare ab ay
tal condicio que si ell
sen anaua q estegues
en ses ala mort q ell es r

intjat. la q cosa lo r
baro de deu recite uo
lenter. Pres lo diaq
en la galarda. e ha to
ra de inna nit quant
un queis longobart
armen. Despta lo
diaq. e dix li ffug de
ta deslurat. lo diaq
respos. no placia adu
pare que tu muyses
p mi. lo baro de deu Sa
tulo fdrca de fugir. G.
Dix no ages paor de mi
cor yo en la ma so de
deu. No aura potex sob
mi si no aytant co ell
los en donara

Qor yo ueig molt
xpians duptar
dela uida dela aia ap
la mort dela carn. pre
ch te que tum dignes
co qui p rao sen pot r
prouar o p exempli mos
trar. p tal que aquells
qui dupten sapie q
la aia no feneix ny mor
ab la carn ans un p
tots teix

despat

Aço pecc es .6.
 obra degra treball
 e maior met acco
 rage entes en altres
 coses. Mas empo si pfit
 se pot seguir. yo lexare
 la mia uoluntat p pfit
 de mos proximes. E ay
 tant con la gra diu
 nal ay tant yo pore yo
 mostrar en aquest
 quart libre q la aia
 unu apres la carn.

Ala comēta lo quart
libre dt dia'goz.

pm. ca. . Gregori.

Pus q̄ propia
culpa dels
s'vigs de pa
radis fo fo
ra gitat lo
p̄mer pare
tel humanal linat
ge uech en la mi
s'ria laqual soffert
da'q̄st exill e cecitat
per co' co' pecta de si es el
capat. Ja aq̄lls goigs
de la t'ra de paradis. les
quals primeramet co'
templaua ueer no pot
de paradis etamet au
acustumat de usar de
les coses pauls d' deu
E p' la nexa del co'z z
p' altra diuisio entellec
tual. era copanyo dels
sants angels. Mas pu
que 'aa fo caut. ell se
parta daquell lum d' la
pena del qual era tot
coplit. De la car tel q̄l
nos nos nats en la cec

tat da'q̄st exill hoym
certament que es pa
dis e q̄ es la nra regio.
E q̄ son angels ciutadans
daquy. Hoym ayta le q̄l
espirit dels sants acabat
son copanyos dels sants
angels. Mas los homes
carnals car no poten
corporalmēt esprouar
les coses no ueu uisibls
dupten si es. ueer co' que
ab los ulls corporals no
poten ueer. Loqual d'up
te certamet no pot si na
auer lo p̄mer pare. For
fora gitat dels goigs
de paradis co' q̄ auia per
out remembraua p' co' co'
ho auia uist. Mas aq̄ts
no poten les hoytes sen
tir ne remembrar. co' nen
gu no ho esprouat an
con ell. Es aq̄ p' aytal
manera / con si una fe
bra preys era mesa en
un carter escura. e aquy
en fantes. E infant v
nat en lo carter na no
dixt z crecha. al q̄l si la
mata diu quyl ha en ge
rat e no dixt la claror
tel sol z dela luna e teles

eltes. **E**n nomena
 ua puigs eplans e capx
 e ccells uolans e cauall
 correns. **E**l infant h es
 nat e noxut en lo car
 cer no sabia res fino
~~lo carcer~~ les tenebres
 del carcer. **E**l hoya cer
 tamet que aquestes
 coses son. **O**as car no
 hsa ha spmet no ho
 uultia creure q ay i
 sien utadamet. **E**n a
 xi les homes nats en
 la ciutat daqst exill
 quan hoen q coses sobi
 ranes sen usibles son
 dupte sies uer. **C**or so
 les les coses usanes
 e usibles en les quals
 son nats an conegut.
Per co fo p des adnat
 efet quel creator dles
 coses usibles e no us
 sibles. i fill seu solet
 te deu lo pare uegues
 ala recepcio del huma
 nal linatge. **E**trame
 ses lo sant spit als nres
 coratges. p tal q p ell
 uiuificats creguesse

les coses q en cara no
 podem saber p espiencia
Donchs tots qnts soz
 qui auem rebut lesq
 it sant de nra salut i
 no duptam tela uida
 daqst que no poden i
 ueer. **O**as empo tot
 hom qui no es ferm en
 esta creencia deu sens r
 dupte dar fe als dits
 tels maiors. **E**aaqlls
 h p lo sant spit an es
 pirament teles coses
 no usibles creu. **C**or
 troy es foll infant si
 estima la mara dir i
~~salua~~ mentida dela
 lum p q cor ell no coney
 sino les tenebris del
 carcer. **P**

Plau me co q dng. **O**as
 Paquell qui no creu
 q coses usi no usible
 no sien certamet ay
 tal es no feel. **E**aaqll
 qui es no feel en co q
 dupte no demana fe
 mas probacio. **G.**

Aroida .ij.
 ment ce dich q. nequey
 sens fe. lo no feel

no viu. cor h. al. no feel
uols demanar ql pare
o ql mare ha auoa. ay
tant tost te respōra a
quell o aqlla. **E** si apīs
li demanas si sap qua
fo cōfēbut ni si uee qnt
nasch respōra q nos
sap. **T**mpo qō q no sap
creu. en cō q sens dūp
te cōfēlā. qui es son
pare z samare **.p.**

Qonfes q entio ara
yo no sabia q in
feels aguessen fe. **.G.**

An p cert los iuel
fe **o**ras yo uolria
que la aguessen
en deu **C**ar si aqlla a
men no sien i feels
oras dela. **.i.** part son
dignes de reprencio
de iur i feclat **E** altra
part los deu hom arar
ala grā dela fe **C**or si
dellur cors uisibile cre
en cō q no an uist. p
que no cōten les coses i
no uisibles. les quals
no poden ueer corpo
ralmēt. e que apres

^{.morte d'la}
tela. carn la aia uilca
prouas p rao. la ql r
empy es ab fe entre r
meclada **.G.** **.iiij.**

Qerta
mēt des tot po
dēt ha creats
.iiij. spits q an uida.
cō es allaber. **.i.** q no es
cubert de car. ne mor
ab car. **A**ltre qui es cu
bert de carn mas no
mor ab carn. lo terc
es cubert de car e mor
ab carn. **J**espit qui no
es cubert ne mor ab
carn es dels angels. **J**es
pit q es cubert de car
e no mor ab car es la
aia del hom. **J**espit q
es cubert de carn e
mor ab carn es teles
besties e dels ocells. loz
enari donchs cō es el
mij creat q fit pus
bay dels angels e po
alt dels besties ha al
cuna comuna ab lo so
bra. e alcuna cosa co
muna ab lo uisa **C**o es
allabz in mortalitat
despit i ab langel **.i.**

mortalitat de car ab
 les besties. enton q̄ la
 mortalitat dela carn
 ab sortida ab glia de
 resurreccio. e ajusta se
 ab lespit. la carn sia
 suada tots teps ab
 lespit a deu. e ajusta
 sia suat en deu. La q̄
 carn empo en lo rep
 uats no fallira turmet
 cor de falle esta tots
 teps p tal que aq̄ls q̄
 ab lespit e ab la carn an
 peccat. tots teps iuen
 essenciamet. e en carn
 e en spit sens si muyn

A la raly dels .p.
 feels plau tot q̄
 que dio. empo p
 prech te q̄ dignes p q̄
 fas tu tan gran de par
 timet en tre lespit dels
 homes e dels besties. Co
 Salamo digu. yo he dit
 dels fills dels homes en
 mon cor que des los p
 uas els mostras eer
 semblats als besties. E
 p co. i. es la mort del
 e teles besties. e en equal
 es la condicio de castu

la q̄l encara uen i
 materia sentencia sub
 tilment seguere. E auu
 tay ari con lom mox. si
 fan les besties ensemblat
 maia moxe totes coles
 Cor lom noa res mes
 que les besties. Mes q̄l
 pauls genahment e
 auustay la snja die bo
 tes coles so sots meses
 auantat. E totes coles
 uan a. i. loch de tra fore
 fetz. e en tra egualmet
 retornē .G. .iiij.

Lolibre de
 Salamo en lo
 qual aq̄tes co
 ses so esites ha no eccl
 siastes. qu ppiamet
 uoldit disputator. o
 en senpator. E en dis
 putacio la snja se pre
 posa p la qual la discor
 dia dela gent sia restre
 nada e con moltes di
 uerses coles sente p
 la sentencia del en sen
 pator a. i. snja son a
 menades e concludes
 Aquest libre donchs p
 esta rao ha no coniana
 tor. Qui uol aytat dir

con aquell q' p'n en h' cabr
p' diuerses p' sones p' co
cor. **S**almo pres en si m'
nera de poble entre si dis
cordan p' tal q' p' enqui
sio diga aquelles cose
les quals aia folla p'
auentura p' temptacio i
sentencia. **T**or ay tant
sentenciaes quar p' enq'
sio mou quare ay tan
tes p' sones de diuerses
eni si prenen. **O**as
lo consinador uertad
quare amana dom q'
ab la ma estela lo bro
xit apaga. **E** aquell an
i. s'nia retorna quat
ala si del plar. **D**em
deu e' sua lo mana
mets daqll. aco es i
tot hom. **S**i donch'en
aqll' libre p' lo seu p'
lar no aua preses p'
sones de molts. **P** que
ha hoyr si de parlar
ab sen equalmet tots
amonestana. **D**onch'
en la fi del libre diu
tots equalment h'ia
Ell es testimoni aci
car en si pren p' sones

de molts. **N**oa parlat
quare tot sol. p' q' altres
coses qui son mogude
en aquell libre p' in
quisiio. **E** altres coses
satisfen. **E** altres co
ses que diu p' tempta
cio de coratge qui es
estes acelus daquest
mon. **E** altres coses q'
p' raly son tirades per
les quals lo coratge i
sia luyat de plaers mo
danals. **T**ar aquy diu
aco p' cert me par lo
que cascun menuch z
bega z don plaers en
co que ha treballat.
E apres be auall diu
Oes ual anar acasa
de plor que acasa de co
uit. **D**onch's si lo es i
meiar e beure. melloz
cosa sembla anar aca
sa de conuys. q' anar
acasa de plor. **P** q' men
festamet apar q' aco en
p' sona dels inferns pro
muncia. **L**o es quant
diu aco apar bon men
iar e beure. **E** aco que
diu melloz cosa es anar

acasa de plor

acasa de plor q̄ de cōuit
De termena p̄ofinij
 do de raho cor aptat
 tost testria les raho
 de sō dit **E**quin sia da
 nar acasa de plor **M**o
 tra ho q̄n diu. q̄ en aqua
 es amonestada la fi de
 tots los h̄mes. el h̄ u
 uent se cogita q̄ ha aue
 nir **C**re es esēt alegit
 ioue en lo teu iouēt
Caps p̄ch se seguēn r̄
Certamēt iouēt e de
 lits son coses uanes. a
 par atonchs q̄ co q̄ aua
 mostret p̄miamēt. e
 p̄ups hoā repres q̄ quau
 p̄ carnal telis ho aua
 dit **S**aco p̄ups p̄ iutat
 de iudici fina. **E**n ari
 donchs cō la dilactio de
 la carn exprimē desle
 rates cotes cures tēnū
 ca bona cosa eē men
 tar e leure. laqual cosa
 apres p̄ raho de iudici re
 pren con diu. **M**elloz
 cosa es anar acasa de
 plor q̄ acasa de cōuit r̄
 en ari con diu. ioue se
 teu alegrar con sō iou
 uent p̄ delibacio de car

nals telis **C**mpo a
 fert pres p̄ difinico de
 sentencia diu. iouent
 e delits eē cosa uana
Heyn at en ari lo nre
 concinacor dels en fer
 preposa sentencia de
 humana suspicio **Q**ua
 diu una es la mort r̄
 del hom. e teles besties
 e en equal es la cōdicio
 de castū. ari cō lome r̄
 mor e aquelles more
C En semblat maia
 espiren cotes coses. z
 res noa lom mes que
 les besties. Lo q̄l empo
 p̄ difinico de raho apr
 posa la sua sija dien
Que ha mes lo sau q̄l
 foll equel pobre. sino q̄
 uaja la on es. sa uida
 aq̄l donchs q̄ dix. **N**es
 noa mes lom que les
 besties. **E**ll matex al
 tra uegada de t̄mena
 quel sau ha mes no
 tant solament q̄ la r̄
 bestia ans ha mes q̄l
 foll **C**o es allabz que
 uaja la on ha sa uida
En les quals parauls
 primerament mostra

que la vida dels homs
nos es aca. la qual co
sa cōfessa ecr en altr
loch. Atōchs lom acu
ha m̄s q̄ les besties. i
Tor elles ap̄ la mort
no viuen. **E**lom ato
chs comēca auure. i
q̄n p̄ la mort dela car
aquesta vida visible
cōsuma. La q̄l ap̄s be
auall diu. **T**ot q̄nt
pot la tua ma obrar
cuytolamet ho fe. cor
ne obra ne raly ne
sc̄a. ne sauea fa en
infer on tu cuytolā
ment uas. **E**n altr
mana tōchs es. i la
mort dels besties e
del hō. e equal la con
dicio. **O**con se pot r
fer q̄ lome no nia m̄s
que les besties. **T**on
les besties ap̄ la mo
rt dela carni no usq̄
uisōn. **E**lepit dels
hom̄s p̄ les lurs ma
les obres ap̄ la mort
dela carni san meāt

en itern en aq̄lla r
mort no moren. **O**as
en cascuna tance se
blant s̄ija es demo
trat quel cōnācor
es uertader. e a quel
la cosa p̄ teptacio r
carnal dir. **E**aco ap̄
p̄ uitat dels spiritu
als de t̄mena. .p.

Molt me plau la
tua ignorancia
p̄ co cō tant sup̄tal
met e apres co que
no sabia. **O**as prech
te q̄ nulles sofferir
si vo tēgōs la costum̄
del ecclesiastes iij.
pren en mi p̄ sona
dels infer̄s. p̄ tal que
quax p̄ inquisicio
dels uells pusca mil
profitar. .G.

Perque vo soitē
dria que tu r
not enclinas
les ales enfermetat̄s
dels iij proximes.
Ton s̄t paul diga
vo son fet acots tots
coses per tal q̄ tots

faci lauls. Laql co
sa quant tu p enci
namet de caritat au
ras coplida en esta co
sa. es digne dgra ho
noz en laql ressembla
la costuma del nobl
preycator. .p.

Una uegada seste
uech que .i. fratre
mipsent parlat se
moz. lo ql plan abm
yo uehia. z soptolant
uiu mort. Mas empo
si la aia ne fo exida i
ho no. nou uiu. E fort
sembla dura cosa q ho
crega co que null ho
no pot ueer. .6.

Quina marauilla
es. p. sino ueit
la aia wen del
cors. laqual en lo cors
estan no ueo. Pense
te que ara co tu par
les. eno ueo la nra v
aia. q p aco vo sia sen
aia. Certamet la na
tura dela aia es tal q
ueer nos pot. exai no
uisible hy del cors co
no no uisiblement es

ta en lo cors. Mas et
empo la uida dela aia
estant en lo cors pusch
pensar p loz mouymet
del cors. Cor si la aia i
no era en lo cors no
era membres del cors i
nos porien moure. mas
la uida dela aia aps
la car en qls mou
ments ne en qls obis
tia no ho ueig p tal
que p les coses uisi
bles pusch aullir
co q no pusch ueer

Certamet. .6.
te dich que aco
no es de tot en
semblant manera
mes ans es en mana
dessemblat. Cor en a
xi co la uirtut dela aia
uiu fa lo cors el mou
En axi la uirtut di
uinal complete totes
les creatures. Les v
unes coses iustifica i
inspira z a les altres
tona tona tat solamet
que sien. Cor en axi
con tu no duptes q
des no uisible es creator

e regitor e copitor e
guardador de tot quat
es e trespassa e soste
tot que es. **E**s sens
comencament e sens
fi e q es no visible. **E**n
ay no des duptar q
aqt no aia fueys no
visibles. deliem tones
entendre aqles cose
qui mstre assemblan
ca daquells aq fue
yen. **E**n ay q aqles
cose q fueren ano
visible creem eer v
bonchs aqsts so lo
angels sants els spic
dels sants. **A**xi tones
considera lo moumet
del cors. p petita cosa
coneyx la vida dela
aia estant en lo cors.
En ay la vida dela
aia ve del cors des
presar p gra cosa al
ta. car aqlla pot viu
re no visiblemet. La
qual come eer al p
uey del creador no
visible. **P.**

Tot q q tu dig es

de dit nas empy la
pena no uol creure co
que no pot ueer ab
lo ulls corporals. **G.**
Qon la postol diga
que fe es firme
tat teles cose
q elpa e rao teles cose
que no ueem. **A**co uol
ueramet dir eer cre
gut de co q no pot eer
vist. **C**or co q no pot
eer vist no pot eer cre
egut. **T**empo p tal q
breumet te retor atu
mator. dich te q nul
la cosa visible no pot
eer vista si no p les
cose no visibles. **P**os
te que totes cose cor
porals ab lo ulls cor
porals guardes. **T**empo
ull corporal res corpo
ral no ueuria. si tones
cosa no corporal noy
aiudaua auer. **C**or
tolla pena ala q no
es vista. e debades p
ses res dauat lo ulls
qui uegen si soltrau
la aia als cors. **R**oma
nen oberts lo hulls

en lo cors z no ueen.
Si tunc p si materis
 no uehne. p q ueen qua la
 aia nes foza per que
 pots coneyer que les
 coses uisibles no son
 iustes ilno p les no
 uisibles **H**o sem toch
 dauant loz hulls dia
 pensa h edificat casa z
 grans pedres leuar. **E**
 altres coses **E** eman
 te que fa aqsta obra
 si la fa lo cors uisible
 lo q leua ab les mans
 les pedres. o ala aia no
 uisible qui uiuifica
 lo cors. **S**oll tunc
 aquetta cosa qui no es
 uista en lo cors. e ay
 tant tolt romanen
 no uisibles totes coses
 que semblauie q fos
 sen mogutes loz corsos
 uisibles dels matalls
 e teles pedres. p ques
 deu hom pensar q en
 aquest mon no pot
 a ordonat ilno per cre
 tura no uisible. **C**or
 en ari con nre sevor
 tot potens spiran e

comple aqles coles
 qui an raly z uiuifica
 e mou les coses no u
 sibles complen mouen
 e uiuifica de pch en
 pch loz corsos qui so

Per .p. iusts
 aquestes coses al
 legacions plenamet
 son uenut quare for
 cat estimar que aqsts
 coses uisibles no eer
 res q pmeramet en
 mi prene psona del
 en fermes teles coses
 no uisibles duptaua
 p qt dich que trop m
 plau tot co que dius
Mas emp ari cola
 uida dela aia estant
 en lo cors p mouimet
 del cors conech. **A**ri la
 uida dela aia apres lo
 cors p alcunes coles
 manifestas testimo
 nians colreig conex

An a .6.
 qsta .vi.
 cosa .p. fil cor
 tela tua dilectio atrop
 aparatlat en la alle
 gacio no aurre treball
To te penses als lats

apols els mris lats d
vit aguenne aqsta pset
yda mevs pada. e co
nates lurs aies amo
rt de carn si no falye
sen q plus certa yda
deles aies apres se se
guis. Etu mateix em
po no diras q la yda
dela aia estant en lo
cors p les mouimets
del cors coneyo. Veg
aquelts qui an posa
des lus anjes z cre
gre que apres la mo
rt dela carn usqn les
aies. Tascu dia respla
tere p mirads als cor
s morts daqlls. Los r
malalts yues uene
eson sanats. Los per
iurs uene e son per
lo demoi turmetats.
Los en demoiats yuenē
eso deliurats. Los le
broses yuenē e so mu
dats. Los morts yso
portats z ressucciten.
Pensat doncs en qui
na mana yue la on
les aies dells la on y

ue loz corses dels qlo
aa mortz en tantes mi
racles yuen. Si dych
la yda dela aia estat
en lo cors coneyo p mo
uimēt dels mebres. y
que not peses la yda
dela aia apres lo cor
aytat be p loz corses
mortz en uirtut de
miracles. **p.**

Qreun nulla raho
aaquesta allega
cio no contrasta en le
al p les coses usibles
son forçades creure co
que noueem.

Dessy. **G. vii.**
te callat cor la
aia d'un quis
muve moria no iust
oras da co fo culpa q
ab loz hulls corporals
cosa no uesible uul
guist ueure. cor molt
dele nres neteias lull
dela penca ab fe pura
e ab raho cõplida mol
tes uegates an uiltes
aies exit dela carn. p
que aia es ops q pot
compte en qual m

mana les aies ires he
uistes lo quances ase
elles agen iust qn elles
exie ental manera q
co q coplidamet a cor
uaguelan raly plana
ment no fatista exim
plus la monesta

viij

A lo se .v. .viii.
son libre daqlla
obra ha ia dit q
horable bato beneet
axi con apresi wop
tants lox discipols feeb
seus estan luy de la
ciutat de padua la aia
de sent Germa bulba
a hora de misa nit en
semblaça de aiustamet
de fith iuu eer portada
al cel p angels. laql a
aia al cel puyan ell es
guardan. lo sinch dia
sua pesa fo tant exem
plat. q qre sots .i. ray
del sol deuant soy ulls
tot lo mo iuu aiustat

ix

A cara .v.
mes a .ix.
quell mateys
receptans aprie q u
nobles barons e bons
letrats freres gmans

la .i. dels qls auya no
Espeaq. e laltre Sig
gori se mesere en la sca
congregacio de set be
neet. lox ql lo dit pare
posa en lo mon. qui es
ta en la ciutat de ter
rats. lo qual ell auya
bedificat. lo qls dits i
freres auyen ahuda
molta pectunia en lo
mon. Mas tota la a
uyen donada apobres
p redēpcio de lurs aies
Ben. u. este gien en lo
dit mon. Este uech se
que espeaq. fo trans
p negre del mon col
ta padua. .i. dia v
Gregori frere seu. de
metres sehia ataula
ab altres moiges. le
uat p spit de ta luy
uyula aia de Espeaq.
Germa seu qui fo exi
da del cors. laql cosa
ell dix. als moiges ar
tat tost Este uech e
troba son frere sebol
lit Este troba q aqlla e
hora era passat q ell
auya iusta la unio

costa

Uel rell
Sic quā yo era
en lo monestir me cōpta
que als cuns uenir
de Tealia a Roma.
E qm fore amia mar
ells uiren als angels
sen puauen al cel la
aia dun s'uet d'eu
qui estaua reclu
en .i. loch ha nom sa
ne. Quant fore al
port enctare la ueri
tat del fet e troba
ren q' aquell dia era
passat lo sant ho en
lo q' ells uire als sants
angels ne puauen
la aia en lo cel .**6.**

Ara qm yo era
en lo meu mo
nestir p' reuocamēt
dun honrat baro cone
gu q' q' deha. Cōpta
ua quel hōrable pare
qui auia nom spes
leduica .i. monestir e
en lo loch apellat cap
placent qui es de la ciu
tat luy de iherusa p

p. vi. millers. Hē len
voz de tot podens fue
aquest guardal del ba
timēt ppetual. S'ua
en ell gran sprea e gra
gracia. E qm laques
amat flagellan p' p'na
mēt mostrals. Apres
ell goren. Cor p. xl. ap
eltech entebres de se
reguetat. entant q' no
uiu p'ch ne molt. Mas
cō null hom sēs la gra
de deu en treballs no es
ta ferm ne paciēt. An
del flagell fa son dan
p' peccat de ipaciencia
E d'ella on deuria espe
rar sin de peccats li ue
accepi mēt p' raly daco
des uen les nres enfer
metats en loq' ses bati
mētis mesda guardo.
E en ari en loq' treball
als ses fills elegits. A
ra fa iudicia ab nra
E daquy fo q' lo sant
uolch affligir p' tene
bres p' tal que ells
sien tals q' pus dretu
teramēt lus aia nra
E daquy q' lo sat uell

uolch affugir p tene
 bres foranes. null tps
 dela pau e dela lum
 dela aia no l fo desem
 parat. Ans avtat co
 fo flagellat de fora en
 lo cors. **P** q lo sant fe
 spit guardat e consolat
 de dins en lo cors en
 tant. q quat fo com
 plut lo tps de .xl. ays
 en la reguetat lo se
 vor li rete la uista cor
 poral. **E**li denuncia
 que enbreument exi
 ria dela uida **E**l amo
 nesta q ale monestirs
 qu li even en toz la pa
 raula de uida preycas
Enaxi q recobrada
 la uista corporal uifi
 tas los freres z obris lo
 lum del cor. **S**ila ql co
 fa ell uolentero samet
 obein ana p los mones
 tirs. Los manaments
 de uida los pyca. **L**os ql
 obran auja apreses
En exi que p .xv. iors
 en la preycacio estech
Epups a lon mones
 tir sen torna **E**aquy

estant en lo myg d
 frates recele lo sant
 sacrament del altar
Faytant tost comen
 ca cants spirituals de
 psalms en exi q teme
 tie que lo frates plal
 meiauen ell la dona
 a oio **E**oran rete les
 pit a deu **E** cots los fra
 tes qui aq ere plens
 iuen que li exia dela
 bocha .i. coloma. Laql
 trencha la uouta d la
 esgleya e uen los fra
 tes sen puja sus al
 cel. **L**abo p que la aia
 sua aparech en sem
 blanca de coloma **E**s
 ptal que tes mostrat
 quel dit sat ab corat
 se colobin lauja fuit
E **A** cara .**G**.
 mes te .**xij**.
 dire co q lozat
 baro citeue abbat q
 noa guayre passa des
 ta uida en esta ciutat.
 loql tu be conegust.
 lo ql me deha que en
 la prouincia de Sur
 cia auja .i. capella. lo

lxiiij

q̄ tel t̄ps enca q̄ to a
ordonat. la sua capella
na aman la ari cō as
soz e guardan se dela
la ari cō de enemich
aci no leuala acostar
p̄ nēguna rao. **A**cō an
propri los sants que
moltes uegades co q̄ls
es legit fugen p̄ tal
q̄ en co q̄ nols es legit
no cagen. **P**er q̄ losat
p̄ tal que no pogues
caer en alcuna culpa
null fuey que li fes r̄
necessari della no uo
lia pendre. **A**quest do
nchs horable baro cō
lonch tēp̄ sc̄amēt a
gues uisut lay cor
rent del seu orde de
fort febre fo malalt
e acostas ala si. **E**ant
aco uiu la capellana
ella sa costa ala cara
tell p̄ ueer si respira
ua. La q̄l cosa eu seti.
Eant que no agues
apenes gets despit ne
pogues parlar. tot r̄
son effort̄ feu q̄ par
lar pogues. **E**p̄ les r̄

callamēt del h̄pit co
menca acōar partem
te dem̄ fembra en ca
ra uiu lo foguet osta
la palla. **L**a fembra r̄
seu parti e ell cobra
uirtut de cors. **E**co
mēt acōar ab gran
gong. **V**e sien uenguts
los mes seyors. p̄ q̄l
raho uos plau uenir r̄
al pobre uie fuyoz.
uench uench grans fet̄
gracies fet̄. **E** demē
tre q̄ souen deha aco
Demanaren li aq̄s
qui entorn li estauen
aqui o deha. **A**ls q̄ls
tot marauellos resp̄
Eno uehrets los s̄ats
apols qui ich s̄o uegut̄
sent. p̄ e sent. **P**alu r̄
princeps dels apols r̄
no guardats. als q̄ls
altra uegada girat
ell dur. **V**es que uech
ues que uench. **E**n
tre aquestes parau
les ell rete ateu la
aia. **E**n q̄ uertatera
mēt agus uists los a
pols mostraly en co

q̄s legu. La q̄l cola i
 moltes uegates ses
 teuech als azu dretu
 res que en la sua mo
 rt uehne de fants iusio
 qui son passats. p̄tal
 que nols faça paor la
 penal snia de la lur
 mort. Enans de me
 tre q̄ ala lur p̄sa la
 cōpanya dels celesti
 als ciutadans se de i
 mostra del aiustamet
 de la lur carn. sens e
 nuig de dolor z de pa
 or sien de partits

Der esta. **G.**
 raly no. **xiii.**
 calare q̄ a p̄ly
 seruidor de deu tot p̄
 dex qui es abbat d̄
 monestir quya nom
 Renat qui es en la
 ciutat de p̄ly. a on
 cle seu me compta
 bisle de rieta me cōp
 ta. Que quant lo dit
 bisle fa costa ala fi de
 la uida. greu malaltia
 lo pres. La q̄l cosa con
 son pare ouju q̄ aua

nom **Saxino.** feu
 uenir metges q̄ per
 uetura li poguessen
 auudar. Mas tots di
 xerē q̄ no podia eica
 par. En fo hora de so
 par z fo hora tarda. lo
 table bisle amias. i
 mes de la salut dels
 altres q̄ de la sua amo
 nestals que puasse
 sopar ab so pare e p̄
 fanen dels maters.
 enari que tots sen i
 puaren fins. i. excep
 tat. i. infant qui en cara
 es iuu. Lo qual de me
 tre que estaua costa
 lo lit del bisle. **Sopto**
lamet ell iuu uenir.
 als cuns bayns uel
 tits de blanch entrar
 al fant bisle. **Fauē**
les cares trop luens.
 La q̄l cosa con l'infant
 ouju. Demana q̄ erē
 p̄ lo ent dell sestreni
Equataa qui erē a
 quelli. **Conech** lo. **C.**
comeca a consolar
 l'infant. **C. dixi.** ho

ages paor q̄ lent su
uinal e sent. **E**leuti
martirs son aquests
qui son ueguts. **M**a
lunfat no pch cõfferr
la claradat. e fusth de
fora. **D**ix al pare e al
metges co q̄ auya uist
Lo qualo ciytadamet
deuallare e atrobaren
lo malt mort. **T**or a
al q̄lls lo sen auue ame
nat. la uista deis q̄ls
auya lifant espauen
tat. **G. xvii.**

Apres aco ami
par que vo po
no deia callar
co q̄ p religio de bonis
p idnes se feelt e apr
En lo tẽp de la gota
Galla noble donzella
della ciutat. filla de
sinyach consular. Al tẽp
de sa creença fo dona
da amarit. **C**oms i
ayn ella fo be udua.
La q̄l cosa escalfan la
habitudancia del mon
z riques e jouet la
apellassen aaltre ma

ut **E**legi mis p ipual
noes esse ab deu auu
tada en les q̄ls comẽca
ploz. e finalmente ue
ly agoigs p durables
que no feu a noes car
nals. les quals comẽ
sen a apleers. z uan
a terme a ploz. **C**õ
a q̄sta fe de natura fo
lt calda. **D**ixen li los
metges q̄ si no torna
ua a abraçamet dome
p raly de la grã calor
que lo seu cors era cõ
tra natura femẽ. **A**xi
cõ ly auria barba. la
qual cosa axi finalmet
se deuẽch. **M**as la scã
sembra no teme res.
Due quant a de fora
li esteques mal car
la bellea del espos de
dins de carament a
maua. ne feu forca
si be axi en ella sente
gua. **D**ue al seu es
px celestial ne alio p
playa. **A**xi donchs q̄
aytat tost cõ so ma
rit fo mort lexa ues

tidures leglary. e co
 nas al fued de deu en
 lo mon qui es es en le
 gleya de sent. p. Aqu
 p molts anys ellas a
 na agrā oio ab sim
 phicitat de coratge. E
 feu molt largues al
 moynes als pobrs. E
 qm nre sevor des ach
 a ordonat q p sa tre
 balls li retes guardo
 perpetual. a ella uech
 malaltia de crach en
 la mamella. E ella a
 uya aytals costumes
 que tenys fehia cre
 mar. y lums dauat
 son lit. p. q cor era. E
 Ho tat solamet ahi
 taua tenebres spuals
 ans aytante o fehia
 cozpozals. Laqual con
 una nit iagies tota
 huyada z tieballava p
 rabo dela malaltia. r
 uyu set. p. denat lo
 seu lit eitar entrem
 coz los lums. E no fo
 ehpordida. Ans p a
 mor pres ardimient

E tota loyola dix li
 Que es senyor meu
 to me perdonats mox
 peccats. E aquell dix
 com es benigne. ab
 cap clin senyan li. e
 li dix. Tots tox peccat
 te son pdonats. vine
 es as p q con en lo
 mon aua. i. moxe q
 ella sobre totes ama
 ua. Dix aytat tolt. ^{seior}
 prechte. q for bene
 yta uenga ab mi. E
 sent. p. resp. Ho aqlla
 mas aytal uentra ab
 tu. E aqlla p qui pre
 gues seguyta al. xix.
 jozn. Ho dit la postol
 de sperech. E la sca feu
 ca uenir labatessa. e
 dix li tot q aua uyt
 e hnt. E l' tere dia fet
~~p. aparech li ab aqlla~~ ^{dit}
 que sent. p. aua. ella
 passa desta uida. E
 l'altra p q ella aua e
 pregat la seguy al. xix.
 dia. Loql fet es en
 memoria en lo dit mo
 nestir ayi co si ades

era eltat fet lo mira
de **G. xv.**

Oes en cara de
uets sabz q mol
tes uegades ses
deue. q ales aies dels
elegits qua ve del cor
dolor de crutz celesti
als los es donada. Per
tal q qua aqll adolca
ment ho en lo parti
ment dela aia e dela
carn no senten. Don
me membra q vo he
dit en les homilies d'
euangeli que en aqll
poret q es danat les
glora de sent climent
fo. i. q aua nom suu
lus. Lo qll tu coneguy
st. lo qll era pobre de
riques mas era ri
ch de uirtz. **E**p lon
ga malaltia era des
poterat. **C**or de puy
que no lo coneguez.
Iach de poderat allit
Que dit q no podia
de pro estar ne en lo
lit seer. nes podia pe
rer. **A**e allit p si ma
tey gitar. **M**as aua

mare e germa q li auu
daue e li fuyen. p la
ma dels quals tot co q
p almoyna li era dat
als pobres ell ofeha e
dar. **E** qua que ell no
agues apreses letres
nen sabes. **E**mp libz
de sca scriptura aua
comprats z p religio
ses pegrins. los quals
en lo seu alterch uebia
fehias legir le scriptura
sca. **E**ntant q segon
la sua mana la sca sep
tura copliamēt apr
To de tot en tot letres
ell no conegues estudi
aues en les dolors q sof
feria faen gras a teu r
Entendre ala orze
deu de dies e tenys **M**a
qnt au ech q ptan gra
paciencia tegues rebre
guardo. La dolor li pu
ia al cor q era en los me
bres de fora. **E** qnt co
nech q prop era dela
mort. crida als pegrins
que osteleiaua ques
leuasse z q p raly del r
eximēt del spit q espa
ua. q cantallen psalms

Temetre q ell ab el
en seix cantarsua. Sop
tosamet ell dir aaqlls
qui cantane ab espa
uent de gra clamor
Callats. Ho hoits qua
tes laors canté el cel.

Temetre q ell estau
tot eleuat en hix loy
cits celestials. Aqlla
sca aia fon desligada
dela car. laql e daquy i
e ixé tata flayroz de bo
na odor. Aquy fo escap
pada. q tot cels quy i
ere fore de sobre gran
suaueta sadollats. per
tal q p aco coneguelen
clarament que les ce
lestials laors auie aqlla
sca aia rebuda. A la ql
cosa fo. i. monge nre r
qui encara es viu. I.
ab gras ~~recepta~~ plors
recepta qn tro ql seu
cors fon sebollit. la
odor nols exi del nas

E a qll. **C. xvi.**
les homi
lies recepte. i. co
sa laql. **E** specioss ca
pella meu sap be **E**n

aql tps qn yom mis
en orde. **U**na uella q a
uia nom recepta qui
era en habit de religio
estaua en esta ciutat de
ta lesgleya de sca. **C. xvi.**
Aqlla fo de rebela daqlla
Rendula qui fo dona
de gras uirtuts. qui fe
hia uida hermitana
als puys de penestra
aquesta **R**ecempta r
auya. i. de rebles ense
blant habit la r auya
nom **R**omula. **L**altra
nom se con se auya no
Oras de la conech per
cara. **A**qstes cotes. i.
estauen vna caseta.
e febien uida hermita
na pobre de coses tem
porals. e rica de bones
costumes. **A**qsta **R**o
mula p grans mites
de uida passaua se co
payona **E**ra de gra
obediencia. e de sobira
na paciencia **E**tench
salena en la lacha. e
entenya continua
ment a oro **E**mpo
cor moltes negades.

se deu. q̄ aq̄lls los q̄l
los homes stime pertet
En cara als ulls del
sobira mestre an al
cun de fallimēt En
ari cō homes q̄ pch
saben q̄nt ueen un
sagell qui no es en
cara cōplidamet for
mat. comēgen lo alo
ar en ari cō si aya r
tot ion cōplimēt En
mp lo maestra fer
guarda el lima el bat
ab lo martell. En si be
lou loat no esta q̄ ell r
nol lim e nol bata a
q̄sta formula q̄ dita al
he uench amalia de
despderamet En molt
ays sach en lo dit r
despderamet de tots
los mebres Mas em
p impaciēcia en ella
no pch pendre p null
treball En lo destro
uimēt dels ses mebrs
li enen aceximēt de
uituts En aytāt m
fort era de oio en ce
sa cō era daltre nego

as luyada En als
fer no podia En q̄nt r
uench unanit ella ^{sona}
assa maestra na se
depta. la qual no dia
ab dues les de rebles
amanera de ses filles
e dixu. mare uina r
mare uine. la qual
cost ab laltre de rebles
cost se leua. En con
elles en dues diēen r
En yo e daltres ho sabe
En q̄nt ahyra de mija
nt estiguesen dnat
lolit. Soptolament
lum del cel tramesa
ompli tota la casa En
resplandor de tata r
claretat q̄ cots aq̄lls
quy eren ceire quare
de seyn En comēcāt
hoie begit de tant r
gran multitud q̄ en
trauē p ls portes de
la caseta con si mol
ta gent hi entras r
p pressa la .i. caegis
se sobre laltre En
p quant q̄ sentis
sen la multitud dels

entrans p lespauent
 del lum **E**p paor que
 auie **E**spauentades
 no ho podien ueer. **A**p
 del lum se seguí mara
 uellofa odor. entant
 q la paor del lum. los
 fo p la odor en plaer cō
 uectida **E**cō en cara
 no poguessen s' sofferir
 la claretat **C**omēca
 la dita formula la
 mare sua e maestre e
 die u **M**are no ages
 paor que no morire
 ara **E**quant aco fo
 uen dices de poch en
 poch la lum qy era del
 cel uenguda se ana
Mas la odor romas z
 dura p. iij. dies **E**ala
 quarta nit ella apel
 la altra uegada fa r
 maestra **E**quant fo
 uenguda demana li
 uanda **E**qn ach me
 rat **E**n cara sa ma
 estre nos fo del lit r
 partida ne laltre de
 xeble **S**optosament

acolar

vanat les portes d la
 caseta en la placa de
 fora estege. iij. cors
 de cantas ~~am~~ de ueus
 comēs z de fembres r
 los homes catauen.
 los psalms. eles fembrs
 reponyen **E**con tena
 nt les portes dela case
 ta se fahie ob sehes ce
 lestials. aquella sca r
 aia fo deliurada d la
 carn. la ql al cel porta
 da es. aytant cō pus
 alt sen motauē. les
 ueo meys eren hory
En axi q de poch en
 poch les ueo ela odor
 en alt leuada fo fe
 nuda **G. xvij.**

Haines uegades
 se deuē q la con ^{da aia}
 dicio. uen del ^{sol}
 sol aparec. aqll ~~ma~~
 mateu qu es crexim
 ent e gordonator de
 uida **E**remēbre co q
 de **S**arcilla matiaho
 diri en les homlies. la
 qual sobre. iij. sors r
 fues sobre mōta en

G

úttut de cõtinaua oïo
e en granea de uida
een singularitat de
abstinencia. **E**ntant
quech en altea de sa
tat. **A**qsta p uisio ffe
lu mon au qui fo
papa aparech e moste
li la glia celestial. **E**ou
li uine q en esta may
so te uech. **L**aq la nit
seguet uech agreuja
da p de febra uech al
derrer dia. **E** axi co es
costuma q molts ueen
uilitar los nobls per
consolar lo amichs.
En aqlla matexa i
hora del seu eximent
molts homes e molts
fembis estege en toz
del seu lit. **E** co sopt
samet ella guardas
ues lo cell. viu ihs i
uenit. **E** ab fort gra
met de son cor. come
ca acridat aaqlls q
entorn li estane. **P**ar
tus uos hich partits
uos q hic ql saluador
ihs ue. **E** co aell ente

les q uehia aqlla sca
aia eri del cors. **E** sop
tosamet ta gra flar
for de marauellon o
cor fo escampada. q
aqueua suauea atot
de mostres quel fae
cor de suauea era ah
estat z uengut. **E** que
agien desuiler lo seu
cors ql leuassen axi co
es acostumat. apare
gre los colzes els seq
uenols que fossen de
carnell tans grans
calls si fore fets p lo
gra hus de oïo. **E** co
quel spit uiu aua i
fet mostra la carn
mortal. **G. xliij.**

E carat
coptant q q lo
proby fuitor
de deu tot parer me
compta de sa for. **O**u
la donzella pura. **D**iu
q i nit en uisio li a
parech matona sca. **O**.
E mostrali infantes
del seu gran uelitate
de blanch. **E** la ifata

uolias ab aq̄lles mes
 clar. **M**as no gosaua. p
 q̄ li demana la mare de
 teu. si uolia estar ab a
 q̄lles infants. z eer r
 al seu fuey. Ala q̄l cosa
 lifanta respō. **H**ic uole
 tera. **E**lla li mana q̄
 daqui aauant no fees
 neuguna leugeria ne
 ifantea ne uigas ne
 ries. **C**or p cert al **xix.**
 dia fia ab aq̄lles uges
 al seu fuey. p les q̄ls co
 ses uistes la ifantea
 se muda z totes les hie
 costumes. e gita de si
 tota leugeria de iue
 tut ab ma degra hone
 tat. **E** qua son pare z
 la mare uire aq̄ q̄ ay
 tal mudamet hac p
 demanaren li q̄ era es
 tat. **E**lla respō. **L**us
 q̄ qu era esteuegut.
 ap̄s al **xix.** dies aella
 uench la febra. **E**l
xix. dia co sacostas ala
 fi. **E**lla uir madona
 sca. o. ab aq̄lles ifate
 que la auya uistes en

la p̄ma uirho ueniraa
Ella la si sen uolia
 ab ella anar. **E**lla ifata
~~la ifa~~ comencia acri
 dar ab gra uen. **M**adona
 uais ne. **M**adona uais
Madona uais ne. **E**n
 la qual uen ella rete
 lespit a deu. **E**xi del ^{uge}
 cors p habitat ab les
 uergens. **p.**

Qo lo humanal
 linatge fia ple
 de molts mals.
 e de q̄u ses nobre de
 uicis. **E**n aq̄ls fia
 tots mes am apar
 que ih̄m celestial p
 la maior partida la
 acomplir d'infants.

E si creu. **G. xiv.**
 re deue
 que tots los ifats
 batejats qui muiren
 en ifantea entren
 en paradis. **E**mpo no
 deuem creure q̄ tots
 los ifants qui talen
 parlar hi entre. **C**or
 a alguns infants es
 tolt lo Regne celesti
 al cant an p los pares
 ex les mares dells. **f**

mal los nozere e
Cor. i. hom ha en esta
ciutat ari cō molts
sabe qui. iij. anys ha
passats auya. i. fill de
v. anys segō qm pēs
lo qual nozria mal
Cor tōp carnalment
laimaua **C**nari q̄l in
fant aytant cō res li
contrastas. auya acol
tumat de blastomar
teu la q̄l cosa es fort
dura de dir. Lo q̄l en
la mortaldat qui en
tarn hic fo ferit e i
uech ala mort **E**mē
tre q̄ son pare lo teia
el bras. ari cō die aq̄lls
qui plentes hi erē. in
fant cōa q̄ uehia spit
malignes e uehia a
sō pare **O**stals pare
Ostals pare **E**gra la
cara p tal q̄s amaga
en la falda del pare
Ecō lo pare li dures
que auya uehia. **E**ll
respō q̄ homes negre
euen uenguts qu'il
sen uolien portar **E**

.tost

qm aco ach dit. aytat
tost blastoma deus z mo
ri. **P**ertal q̄ des tot po
ders mostras p qual
peccat era als demonis
liurat. **E**car lo pare
nol uolch castigar viu
leval more errar. tor
nan teu blastomar
Eq̄ mostras alpare q̄
p aco era dāpnat. **C**ō
ell nol auya daq̄ll mal
nozrit met castigar. **A**
ra aco lexē etornem.
aue materia

Becōp. **S. .xx.**
tans lo dit plu
Ep molts dal
tres o apressi cō quis
seguen del honorable
pare **E**steue qui fo de
cata pobrietat q̄ res
no auya eres no q̄ria
ateu auya grā pacien
cia **E**fogia ala compā
ya dels seglas **E**cōtū
mēt entenia en oio
Del q̄l cōptare. i. lona
cosa. p tal q̄ p aq̄lla
moltes daltres ne sie
pensades. **U**n dia les
messes q̄ ab la sua ma
auya segades porta r

ala era.

.iiit

ala era **E** altra cola
 no auya aisi ne alos
 terebles de q' usques
 sen atot de tot layn. Al
 cun mal. lo p' lo demoñ
 estigat mes f'ch alblat
 e tot crema. **E**n altre q'
 ago uuy demuciao al
 sant ho **E** dir li fort tes
 mal pres. coz ari as
 tant gra pout. Al q'l.
 lo fat resp' ab cara e
 plasent e dolca. **A** aq'l
 es mal uengut q' ago
 ha fet **C**ar yo daço e
 quant amu no he cura.
Les q'ls paraules demoñ
 tre en quina altra de
 uirtus seha aq'l q' ab
 ta segura p'ia poia i
 co de que aquell ayu
 ab loz copampos teua
 uiure. e maior copas
 sio auya daq'l q'l p'iat
 auya fet q' desi mateu
 quul to sostema tel pec
 cat daq'l ne auya cura.
 te q' q' ell auya pout r
Mas daço q' aq'l auya
 pout de dins en la sua
 aia p' culpa **E** Quat

lo dia dela mort le a.
 costa moltes bones p
 sones si auustare p tal
 que tat sca aia daq'l
 mo ue recomanassen
 les lurs aies **E** metre
 q' estaué danat lo seu
 lit. Als cuns uire agels
 entrar. **M**as no pgrē
 tes dir. **V**altres mach
 que tes no uire. **M**as
 empo tots fore ari espa
 uentats q' null noy r hom
 ach qui en pro pogues
 estar quat la aia exi
 tel cors. **A**pres qnt fo
 re en seny tornats tot
 fusqren. eaquella q'ls
 angels auen uists **D**
 na acentore qual er
 aquella uirtut q' la e
 aia ue uebia. **L**exmet
 dela qual null ho sof
 ferir no poia. **G.**

Mes en **.xvi.**
 cara de uem tab
 que alcuna ue
 gada lo mit dela aia
 no apar en lo seu exi
 met tel cors **E** daç
 fo quels sants martiz
 iofferue tribles tur
 ments. **L**os quals de

purees als seu ollos
morts p molts mira
cles resplandexē. **G.**

Qoz ua **.xxv.**
lent l'v de uida
honorable q fo
abbat del meu mon
lo qual ia auia regit
lo seu en la puincia
de Murcia en lo q'l mo
neitir longobarts ue
grien **E**penjarē. **v.** mo
ges seus en .i. arbre
E lo dia mateix mou
ren **E** al uespere les r
aies dells ab clares ue
comencaren acantar
entant que aq'ls q'ls
auien morts **E** an ho
yren les ueo fore molt
espaordits. les q'ls ueo
tots los cati q' ab ere
hoire z del lur cant
foren despuys testimo
nis. **E** as aquestes ueo
dels spits uolch des tot
pots ales orelles dells
bons uenir. per tal q'ls
uues en carn ap'les
sen q' si adu uolen s
uir apres la mort p
uertaderamet usque

Qant **.G.**
era **.xxv.**
en lo monestir
me cōptare als cuns
homenis dignes de fe
que en lo temps dells lo
gobarts gita la p'ou
cia q'a nō **S**ura fo .i. ho
rable abbat dū mon.
Lo q'l pare auia nō **S**ura
Lo qual pare tot q'nt a
uia en lo mon tona a
catig. e aquells q' eren
robats p los logobarts
E no libesta basta aco
ans despes les siues ues
tidures z dells seus fra
res **E** puys tot q'nt a
uia en lo celler z en loit
E q'nt ne fo tot anat
Los logobarts li uegrien
e demanare li q'ls tonas
oz **E** p q' co nols en to
na. coz no li auia res ro
mas menare lo se en
.i. gra bostch **E** aq' alae
ren lo **E** ay tant tost
lo puys del bostch se es
comoch e feu gran tra
tremol **E** n ayi co sino
pogues cōferir lo pes de
la s'at'at del sat q' aq'uy
era de gollat **E** ay tant

be mu .i. hom q elta
ua en .i. rocha amagat

Apta .i. **G.**
le en **.xxiii.**
la prouicia de
dels marsois fo .i. diags
honorable lo ql fo p lon
gobarts pres **E** qua la
gre pres .i. ab .i. espaa
colch li lo cap **E** tant
tost q lo cap fo entra
caut. Aqu quil auua es
capcat fo en demonyat
E caech als pes del sat
que auua escapcat. per
co coz auua ell mort la
much de deuy. fo liurat
al demoni **.p.**

Drech te qm digues
q uol dir aco q per
nre seyor des tot po
tens los ses ayi lexa mo
rir **E** puyt aps la mo
rt no lexa celar de qua
sciat son **.G.**

Qon le sca **.xxb.**
escptura diga en
qual q muvre
lo dretuer la sua sciat
noli fa colta. certamet
los elegits q na ala ui
da perpetual quels nou
si .i. poch dura mort v

E lo tenē **E** p uetura
fas als cunes uegades
p raly dalcuna culpa
dells. i. qm q sia petita
la qual se deia delit en
la mort dells **E** daquy
uen qis maluats agen
poter sobre los elegits
uiuets. Mas quant a
quells more. lo poter
de lur crueltat que sobz
ells an aut sia greumēt
p des ueniat **E** p co lo
carnicer q sobre lo fat
diags ach poter dauciu
re no ach plaer q sobre
lo mort salegras gayre
E ayi lo diu la sca scp
tura **.G.**

Qoz lo baro d deu
trames contra
samarita qui p
in obediencia meia en
lo camy. Iquest alcis
lo leo en aqre camy spas
aytat tost es aquy es
crit **E** stegues lo leb leo
eno menja lo leo del
coz del ho de deu. p q
se demostre quel pec
cat dela sua i obediē
cia. en la mort fo re
lexat **E** oz lo leo quat
que agues licencia de

matar lo ppha. Do ad
licencia de menjar lo seu
cors. Tor aqll h era es
tat culpable en la uida
p desobediencia. fo iusti
ficat en la mort. Car
la iobediencia fo ponida
lo les donchs q prime
ramet auia morta la
uida del peccador. guar
da puy lo cors del dre
turer

P lau me co q dia ^{1. tab}
mas uoltra. si ara
abans dela resurrec
cio del corsos sien en lo
cel rebudes les aies
tels dretures .6.

A co re ^{xxvi.}
re ne detots los
dretures potes
atorgar. ne de tots hy
potes denegar. Tor lo
aies dalcuns dretures
qu son alojats atq
deles maisons celesti
als p desfallimet de
copliment de iusticia
Empo clara cosa es
que les aies dels copu
ts dretures aytat co
st co daqit segle wen
en les cadues celestial

lo rebudes des ala q.
cosa lo saluator qui es
ueritat fa testimoni
qua diu. la on fa lo
cors aquy salustara
les agules. Tor ses
dupte. la on redemptor
corporalment. aquy sa
iusten les aies dels
dretures. T set paul
desia cer desligat dela
carn e desia esser ab
x. Aquell donchs q no
dupta q x. sia en lo cel
no dupta q la aia de
set paul no sia en lo
cel. Lo q diu ayta de
desligament del seu corp
e dela habitacio dela
terra celestial. diu sa
lem p cert que si la
casa nra daquesta
habitacio es desliga
da que edificacio a
uem de deu. casa no
p mans comens fera
ans trenal en lo cel.
S i donchs p
ara son en lo cel.
les aies dels dretures
qu es q aqll dia del
iudici recobrará guar
do de lur iusticia. 6.

Homs lens duple
lurs profitara
lo iudici q̄ ara
no agen benança si
no les aies. **A**tonchs
la auran del cors. per
tal q̄s alegrē en aquila
carn en laqual sofre
rien dolors z treballs
p̄ nre tempoz. p̄ aquila
doble benehuyrāca z
glia es escrit **E**n lux
tra posseiran doubles
bens **E**s aytambe
scrit dels aies dels fāts
ans dela resurreccio do
nates los son sens les
uestidures blancques.
els es dit ques reposen
i. poch de temp̄ en tro q̄
sāa complit lo nombri
de lus frates z copaycs
Aq̄lls donchs q̄ ara an
apreles fencles estoles
uestidures latōchs les
auran doubles. **T**oz ara
an tā solamēt glia
en les aies **E** la uoz
les auran enls aies e
en los corsos. **p.**

Hort atorch oas
uolria saber cō

lepra fer .6.

La uir .xxvij.
tut dela aia al
cimes uegades
p̄ suptilitat uen alcu
nes coles ans q̄ ueguē
Ealcuna uegada q̄n
deuē exir del cors p̄ re
uelacio coneren q̄ q̄
es esteuenidor. **A**lcuna
uegada quan son en
exir de separe lo cors
p̄ lo sant sp̄it illumi
nades en los diuinals
secrets trameten lum
dela aia **E**aquella u
itit dela aia p̄ sub
tilitat conega q̄ q̄ es
esteuenidor **E**apar
p̄ aco q̄ .i. auocat .ii. di
es ha mori en esta ciu
tat p̄ dolor de costat
Eabans .i. poch que
moris apella son p̄
ustoz. e dix li q̄ li apa
rellas les uestidures
p̄ anar de fora **E** cor
lo fuctor nou uolgues
p̄ fer cor cuydaues q̄
fos fora de seip̄ p̄ la for
ca dela dolor est se leua
e uestirs. e dix q̄ p̄ lo

carrier d'apia len iria
ala esgleya de set fist
En xij q apres p mo
tament dela malaltia
co ell fox passat fo a
ordonat quel seu cors
fox mis en la esgleya de
sent sen m^r qui es
en uia predestina ma^s
co aco aparegues trop
lonch en aquells q l
seu cors portau^e Sop
tolamet agre de consell
q portassen en la esgleya
de sent **S**unt axi
co ell lo auia dit. Jas
se fox que ells no salt^e
sen q ell lo aques dit
Eco lo dit ho fox tot
donat al segle. e als
guays tennals. **D**on
poch ell saber dir co
qui era aesteuenitor
al seu cors. **S**ino q la
suptilitat dela aia da
uant uehia co q al cors
teua esteuenir. q ay
tan le soue sesteuen
ga q ls homes digue
co q es esteuenitor po^{de}
lo prouar per reuela

cio p les coles fetes en
la nres monestars y
Tor en lo meu mon
auia. x. anys ha passat
i. fratre q auia nom
Fuerag. lo q l co fos
en greu malaltia po
fat. **V**iu en uisio de
nres homes uestits d
clares uestidures dalt
teuallar en lo mon. lo
quals estegre danat
lo lit daq l qui iahia
E dire la. i. tello p aco
som ueguts en lo mon.
de **S**regor p tal q al
cun fratre trametaz
ala caualleria **E** dire a
i. aaltre z mana **S**criu
o parcell. **P**alencia anpel
lo **E** daltres q nom y
mebre **E** quant fosse
dire li **S**criu aytale a
quell quins guarda. p
la qual uisio lo fratre
certificat. **L**o mati ho
manifesta als fratre
E dire qui ere aq lls q
del mon auen amoure
epuys. quils se guria. ell
E dire lo dia unet los
fratre comencaren a

mour la r apres laltre.
ari con era estat. ala fi
mori ell qui lo aua u
uist e de nunciat **T**te
en la mortaldat qui
fo en tany en esta ciu
tat. **E**n lo mon. de la
ciutat de ports fo un
moge qui aua no en
let. e era loue. mas era
de marauellosa simpli
citad z humilitat. Lo
qual sa acostia ala mo
rt. **L**aqual uech assab
al honorable pare ffehu
buste del loch. lo qual
ho die any **E**aney e co
fortell q no agues paor
tela mort **E** promes li
lonch tps de uida la mia
de deu aiudant **M**as a
aco respes ell quel seu r
taps era coplit **E**ar. r
loue li era uengut en u
sio q li aua dit aporta
da i. letra. **E** die li obu
la letra z lig la eari o
feu **E**nu la catroba en
les lettres si mateix sent
e tots adls ql buste au
bateiats en la festa de
pasqua **E**l seu nom era
primer. **H**er que ell tech

11
p term. q ell ecots aq
adonch passarié des
ta uida **E**ari fo coplit
q ell mori primer e puy
lor altres. entant que en
dins pochis dies mori
ten tots aquelles ari
con era estat dit. **L**es
quals sens dupte uun
scrits ab lettres dor. **A**
dar e aconexer que los
noms ere escets en loh
breta claretat aenal
En ari tochs co p reue
lacio pote les aies les
coses esteuenidores co
nexer **E**n ari ales ue
gades wten conex los
secrets diuinals conex.
no p sopni ans uetla
manifestar. **C**or ami
copta amoniu moge r
tel meu mon. loql tu r
be conegust. loql mon
ge aua auda mulle r
la filla de valeri auocat
desta ciutat. **V**na uega
da ach. i. macip qui r
guardaua bestiar. loql
era molt simple z huil
Eco en la casa tel ad
auocat se fo mesa gra
mortaldat. lo macip fo

no malalt ala mort
e mori. e resuscita. e
feu uenir lo senyor. e
dir li. **Vo** s'ó estat en lo
cel. **Ca**qui e conegut
qui deu morir desta
casa. **Aytal** z **aytal**
deu morir. **Mas** tu r
no ages paor. **Car** r
no morras ara **Mas**
p tal que sapies q' yo
uertaderament sia es
tat en lo cel. yo he ap
les aq' tots los lenguat
ges de parlar. **Ju** sab
be q' yo no se parlar r
grieguesth. empo ara
plare. p tal q' coneguis
si dich ueritat q' sapia
tots lenguatges. Laq' l
cosa lo senyor parla r
en grech. el **loue** li res
por molt he en aqua
lengua. **Each** m. r. al
tre qui la li parla al
tre lenguatge. q'nt q' for
nat en orit en ytalia
Dela qual cosa se ma
rauellan' tots aq'les
q' l'oyren. **Au** q' cone
gren q' aytan he par
lara altres lenguaes

co' auya aq'les de d'la
qual cosa ere' certs q'
no sabia. **Fu**sch. **iiij.**
dies. **Yo** sabe ho p' q' l'
iudici amagat de deu
ab les dens les mans
els brasos se meiaua
Caxi mori. **Ca**pres
la sua mort, tots aq'les
morren de q' ell he a
uya dit e no null al
tre. **p.**

Orop terrible cosa
es q' ell qui aytal
to auya reebut e aytal
tal mort moys. **6.**

Ou es aq' l' q' pus
cha saber lo iudi
ci de deu amagat
aquelles coses q' no po
tem entendre en lo iudi
ci diuinal deuen m's
duptar q' en cercar. **21**

Der tal q' e. **6.**
co' q' aué. **xxviiij.**
dit comencat de l'
dies reens co' coneye. **col.**
moltes preceusca. **Null**
dir q' co' que he hoyt
dir amoltes bones p
sones de **Geophano**
compte de la ciutat e

centu celestis. **E**ll
fo ho de gran pietate q
entes en les obres e
maiorment a hospitalita
litat procurava les
fernes del cõptat. ma
cõphre so deute que r
no fahia p plaer ppi
Ent se acostã ala
mort fahia tãt grã
tẽpstat q negu hom
no podia deffora amar
Ela muller dix li plo
ran. yo mesquina q
fare ne com te pore r
sotrar. cor no puch lo
peu fora gitar. Ma q
ell respõ. **N**ot plors r
fembra q avtant cost
cõ yo se mort passat
lo tẽp sa esclarit. a
pres laqual paraulla
la mort dell se segui
Ela mort seguiu la cla
retat del tẽp. **J**ẽ apa
regre en ell daltres r
senyals. **P**or ell auia
auda en les mãs e en
los pes que tots corrie
en ueri. **E**quat lo cors

agre delcubert p la
uar aparegre les mãs
l els pes avi mutes cõ
si null tẽp noy agues
aut mal. **E**n apõ sotra
re lo **C**apres. iij. dies
la muller uolch lo trail
ladar. **E**quant nãgre
leuada la pedra q esta
ua sobre lo cors. tã grã
odor eri del cors dengues
precioses cõ si en loch r
te ùmens la carn dona
bones cotes odors. **E**da
cõ fuy certificat p los
maestres de pedra e dal
tres quy foren p sents

Per la mia **P**
demanda as la
tustet cõplidamet mar
empõ en cara es lo **r** cor
meu en torba. **Q**ue r
cõ siã dit desús q les
aies dels sants siẽ en
lo cel. ouen que p for
ca les aies dels maluat
tegre cẽr en ifern ho
mo semblaria. **E** daco
uolria saber la iutat
p cõ cor estimacio hu
manal no en tẽ q les

aïes dels peccadors lo lla
guen turmets. Ans d'l
dia del iudici. cor son
dela car partides. .G.

Si per .xxix.
satisfacio dela sc̃a
scriptura as cre
gut q̃ les aïes dels s̃ts
s̃t en lo cel. coue p̃ for
ca affer q̃ en totes gu
ses les aïes dels malua
ts s̃t en infern. **C**or
en ari cō lo dretura
res p̃nen guardo de les
bones obr̃es en glia v
En ari coue q̃ls mal
uats s̃t p̃ lurs peccats
turmetsats. **C**or en ari
cō labenehyraca fa lo
elegits alegrar. ari deo
creure q̃ls repuats del
dia dela mort aauant
s̃t p̃ foch cremats

Per quina rao .P.
se pot fer nos pot
creure q̃l foch q̃ es cō
sa corporal pusq̃ ten
aturada la aïa qui es
sens cors. .G.

Sil sp̃it del hō iuuet
no corporal es tē
gut en lo cors. p̃

q̃ ap̃ la mort no lera
retengut en foch corpo
ral. .P.

En lo cors iuues es
ale sp̃it sens cors re
tengut. p̃ cō cō los ui
uifica. .G. .xxv.

Sil sp̃it no corpo
ral es tēgut en
aco que iuifi
ca. p̃ q̃ pete no fia atu
rat apena la on es i
mortificat. oiente q̃l
sp̃it es aturat p̃ lo
foch en lo turment
que iusca el senta. **C**or
per cert en cō q̃ ell v
ueu lo foch. en aco es
turmetsat. **C**or ueu
quel foch: ell se sent. **C**ren
cremar. **E**n ari fa
quela cosa corporal i
dona turmet ala co
sa no corporal. p̃ cō
cor dolor ne ardoz no
uisible es tirat del
foch uisibl. p̃ tal q̃l foch
iat sia q̃ no poten en
tendre. p̃ los dits del
euāgelh que la aïa sof
fer lo foch. No cāt sola
ment ueen. enas ay

ca be chproua z litem
 Car la ueu de iutat r
 diu quel rich fo en in
 fern sotrat. E q la
 ala sotteris e sentis la
 pena del foch. Demos
 tras en la ueu del rich
 pregra abraa. Quan
 diu. Bramit lazer q
 null lo cap del dit ma
 nuell en laygua p tal
 qm refret la legua cor
 turmetat id en aquita
 flama. Oetre donch
 que la iutat dona tes
 timoi ql peccador rich
 dapnat en lo foch. ql r
 fa sol sau q diga q les
 aies dels repuats no
 sien retegudes en los
 foch infernals. p.

Per talo e p testio
 ni lo meu corat
 se sen moleu acruu
 re mas emp en cara
 torna alla rigo co se
 pot fer. q cosa in corpo
 rada sia aturada e re
 tenguda p cosa corpo
 ral. coraco no enten.
 ot tema. p. G.

Lils spits renegat
 qui del cel caegren te

peles q lie corporals ho
 no corporals. p.

Null hom sau no di
 ria quels spits lie
 corporals. G.

En carat tema si r
 creu quel foch sia
 corporal. p.

Lo foch infernal yo r
 no dupte q no sia
 corporal. en lo qual lo
 corios san turmetats

Si tochs ala fi. G.
 del mo la veritat
 dira als repuats
 anats en lo foch infer
 nals qui es aparellat
 al diable e als angels
 del diable neis seus
 angels no agen corios
 apar manifestamet
 que ells son en lo foch
 infernal reteguts. p
 que no es marauella
 si les aies id sotrades a
 bans que cobren lurs
 coriers. p.

La raly es clara p
 que dela qstio no
 cal duptar daq auant.

Pus q ab. G.
 tm gra creball
 creu q que po te

te dit. Treu qz en en
cara ho creuras null
p qz qz cōptare. .6.

Iulia pro .xxxj.
curator d'la esglesia
de roma dela qual
yo son suidor p la gra
te deu. Lo qual mori r
vy .a'ys ha passats. To
ta ani mette yo era r
en lo xvij. Co touen
uenia p parlar ab mi
del profit dela aia. Que
me .i. dia. Que en tps
del Rey Georich. lo
pare damot dit p'el
ressor uenia de. Cecilia
on era amat per
leuar ses rtes. Fla
nau p' port en la illa
quia nom lixe. En
la qual .i. sant hermi
ta fehia sca uida. E
metre als mariners
adobauen leuaria d'la
nau. lo damot dit p'el
cessor sen ana al dit
sant hermita p tal qz
recomanas alex siues
oions. Fel sit lo rex
te molt graciosamet.
Entre les altres cose

gli dir ell li demana h
fabria res del Rey Geo
torich. Cauda respo
ta. ell finalmet li dir
q mort era p ct. Cor
lo dia passat ahoza de
nona. pres el gat les
mas terrera descalt e
descint en aqst loch da
uant lohā papa r Si
mat patris. p eus fo
donada sija que for gi
tat en tota la illa del
bolcaz. lo dia el ahoza
fo seta pell. Aquā fo
re en ytalha. ells atro
bare que en aqlla hora
passa lo Rey desta uida
quel sant auia dit r
E p qz co lo dit Rey r
auia morto los dits fets
lo papa en p'lo. Glalt
ragla. Non fo digna
cola q p ells fix digna
met dāpnat aeternal
dāpnacio. Cor ell a
gran peccat los auia
iuriats. .6.

E aqll .xxxij.
teps qua yo en
tenia als deligs
delaltre uida. .i. lo bone

It baro ueni q auya
nom danda me cōpta
ua. car era especial a
mich meu. **¶** Que en lo
tey dels gots. i. noble
hom q auya nom se
parat uench ala mort
¶ Quant ach lo gament
lagut en regat. z cō
amort. tots lo plorauē
Soptolamet torna. **¶**
les lagrimes fore tor
nades amarauelles. **¶**
aytant tost ell dix. q.
anas ho ala egliseya d
sent lorec de mastre. e
que sales hom cō esta
ua. **¶** Sibure capella. **¶**
q cost li aportas ho res
posta. lo qual dit **¶** Si
bure era hom carnal
de uida carnal. an cō
molts ho sabē encara
¶ Faxi con lo dit mussat
ge auas al dit capella
c'est lo trobas mort. **¶**
Sorna tāt tost. **¶** Dix
q mort era. **¶** Saqu q
era resuscitat recōpta
que ell auya uist lo r
dit capella e conegut
¶ i. gran foch aparel

1. **¶** El dit capella
Sibure fo laims gitat
e cremat. **¶** Enu en ca
ra q altre foch saparel
laua tā gran que pa
ria q tro entro al cel
totas. **¶** fo cridat per
quys aparellaua. **¶** Fay
tāt tost lo dit reparat
mori. lo mussatge quy
fo tramis uech z troba
quel capella era passat
apar donch ql dit re
parat als lochs deles pe
nes sia menat. **¶** En
les ach uistes torna
e recompta q q auya
uist z puyz mori que
nos ho diu ad. p tal
que nos nos correguā
de nres mals. **¶** Un fort
aparellat infern. no
pas q leya si cremas
p tal qy aia foch. **¶** Mas
compta ho en aqua r
guisa en la ql nos te
mē foch. **¶** For en altre
guisa nou pouē be en
tendre. **¶** En p les coses
acostumades aia paor
~~hos~~ deles no acustu
mats q fo en les pene

El carat re
 comptare co q
 ceste uech en la
 puicia de Valeria. au
 co medix loncable ha
 to exarimia buste de
 Saragosa. lo q̄l estech
 loch teix e regi lo meu
 mon. En esta ciutat
 era .i. ho de cort q̄ en
 lo dillapte sat dela fes
 ta de pasqua fo padri
 de batejar duna Joue
 cella. la q̄l aps lo seu
 de Juny uech acasa su
 e sopa. **E**quat ach fo
 embriagat mana ala
 sua fiola q̄ tomases
 ab ell en la sua casa
E aqua nit ella de flo
 ra. la qual cosa es ori
 ble de dir. lo mata q̄nt
 fo leuat p ell se pesa q̄
 p la maluestat que r
 ell auia feta se anas
 als bayns. **E**n co si lay
 gue dels bayns li de
 gues lauar la tacha
 del peccat. **E** n ay dch
 elauas. **E** estech dmp
 to si iria ala esgleya

Estas empo aq̄l dia no
 anas ala esgleya fora
 li ugonya gran tels ho
 menos. **E** hy anaua a
 uia duple dela pena
 diurnal. **E**stas empo
 mes poch la ugonya
 dels homes q̄ la temor
 de deu. Ana ala esgleya
 on estech ab gra paor
E ades ades espaua
 q̄l diable lo preses. e
 danat tots lo turmen
 tas. **E** tota la nista
 ell estech ab gra palor
 del iudici de deu. **E**n
 lo axis passa aq̄l dia
E xri dela esgleya ab
 gran goig. **E** laltre dia
 ia allegrat torna a
 lesgleya. epuy p .vi.
 dies ell ana segur e
 alegre. **E** or pensas q̄
 nre sevor de ho agu
 uist lo peccat que fet
 auia. o quel li agues
 perdonat. **E** el .vii. dia
 ell mori de mort sop
 tana. **E** q̄nt fo sotrat
 loch teix auista de tot
 ho xri del seu sepulcre
 gran flama de foch

¶ Perma tots los ossos
 eta carn z la terra de
 la fossa. La qual cosa r
 a feta nre sevor de
 tot poder amonstrat
 quina pena coffer la
 sua sia en loch ama
 gat. pusqz lo seu cors
 es cremat p foch de
 nant los hulls dels
 homes. ¶ p donar a
 nos qui aco hoym exe
 plu de gra paor. ¶ Quis
 pensem quin turmet
 coffer la aia uuen.
 pus qz avtal turmet
 es dat als ossos mort

Uolria fort .p.
 sabz si los bons co
 nere los bons en lo Rey
 ne celestial. ne los mal
 coneyen los malos en
 infern .G. xxxiiij.

La sentenca
 desta com es ma
 nifesta molt cla
 rament p les parauls
 de nre sevor q diu q
 .i. Rich hoym era quis
 uestia de porpra z de
 bis. ¶ Escun manau
 ricamet. ¶ Era .i. pobz

q auua nom latzer.
 qui habia ala porta
 del Rich tot buanyos
 ¶ De siua q agues .i.
 fatoll dels muques q
 calien de la taula del
 rich enengu hoym no
 lin daua. ¶ Des los cans
 uenien elepauen li les
 bubes. ¶ Segueix se r
 mori. los angels porta
 ren lo al sin de abraa
 ¶ mori lo Rich e fou
 sebullit en infern. ¶
 quan fo en lox turmes
 z leua los hulls a e r
 un abraam de luy elat
 zer en lo seu sin z cri
 dan diu. Pare abraa
 ages merce dem. e tra
 mit latzer z null lo
 dit manuell en aygu
 que refriet la lengua.
 Al qd respz abraa. fill
 remebret q tu as rec
 buts molts de bes en ta
 uida. ¶ Latzer molts
 de mals. lo Rich desel
 perat de la sua salut.
 pensa procurar salut
 als seus. ¶ Dix. precte
 pare q trametes latzer
 ala casa de mo pare. ¶ cor

v. fr. tresor e q los pro
test q no uegue en a
lo loch daqsts turmet
P les qls paules se de
mostra quels lxx co
nixeran los ~~mal~~ lxx.
els mals conixeran los
mals **C**or si abraaz
no coneresgues lat
zer. no dire al Rich e
la misia q auia en aq
st mon iofferida. **E** si
los mals conere los mals
ia lo Rich potat en tur
mets no agra memo
ria de sos frates absents.
Co se pota fer q no co
negues los presents. pq
que p los absents dels
quals auia remembran
ca pgaua **E**n la qual
cosa significa altra co
sa q tu no as dema
nada. **Q**ue los bons
conere los mals. els
mals los bons **C**or lo
Rich conech abraam
el pobre latzer. Laql
cosa es feta p acrepi
met de ~~guarda~~ gua
rda p tal qls bons age
maior goig. cor ueen

ab li en glia aqls que
an amats **E**ls mals en
tritor **C**or son entris
tor turmentats ab a
quells q an amats co
tra la uolentat dedu
En ayi que son tur
mentats p la xpia pe
na e p la pena daqlls
E los sats elegits es i
cosa fort marauellosa
Cor ells coneren no
tan solament aqls q
an uists en aqst mon
ans conere los lxx q no
an uists de ca **C**or co
ells age uists los pare
antics en la eternitat
p uisio los coneren. cor
p obra los an uists e
coneguts **E**p co cor
en comuna claretat
tots uee deu. co se po
ria fer que uisten to
tes coses aquells qui
ueen aquell qui tote
coses ueu es ap

Qor. i. **G. xxxb.**
nre religio hom
te molta alta
uida qui mori. iij.
anys ha passats. an

cō moltes qy fore hō re
 compten En la hora r
 del seu passamēt uny
 los prophetes. **E**lur no
 los nomienaua. els a
 pellaua senyors. **S**o
 es allabr **J**onas **E**
Ezechiel **E** daniel **E**
 mentre q los fehia re
 uerencia z fortmēt
 aell se humiliava **E**ll
 rete lespit a deu **P**er
 laqual cosa es no es
 donat a entēdre clara
 mēt quynva conare
 ca sa en la uida eter
 nal pusch en carn cor
 ruptible aqst baro r
 posat conech los sats
 pphes q null tēp no r
 aua iusts. **G.**

Moltes uegates
 se sol esteuenir
 que la aia qn du
 erir del cors coner a
 quells qui li son sem
 blats e aguals. sia en
 be sia en mal. p reebz
 egualtat de culpa o d
 guerd **C**or lōrable
 baro **E**leuti antich

del q̄l e dites moltes
 coses en lōlibre tercer.
 me cōpta que en lo r
 seu mon. aua. i. seu r
 fraxe q aua nom Joha
 Lo qual p. xiiij. horns
 danāt dire la sua mo
 rt **E** quant ne foren
 passats los xi. La febr
 lo pres. **E**n la hora de
 la mort ell rebe lo r
 sant sagramēt. **E** puy
 apella los fraxes q ca
 tassen e loassen deu.
E mentre q ell s'psal
 maiauen. ell comēca.
 aperite m portas ius
 ticie z i gressu i eas cō
 fitebor dno. h porta
 dny iusti itrabūt i ea
E uol aytant dir o
 bris **E** les portes de dre
 tura equant se dny s
 loare lo sevor **A**qsta
 es la porta de nre se
 vor. **L**os dretures en
 traran per ella **E** axi
 con los fraxes q esta
 uen ~~axi~~ dauant p
 psalmeiaue. lo fraxe
 ab gran ueu e clara
 crida. **O**ro uine. **A**qst.

cosa dita vete la aia
ateu. los freres se ma
rauellare. coz no cone
rien aquell q aua
cradat. tela sua mort
agre gra trutor en lo
mon. **Q**apa als sus
dies freres agre anar
p feynes a .i. mon q
era luy daq **E**quan
fore en lo mon. qui
era luy daq e aqll t
Trobare tots los mo
ges daquell mon. fort
truts **E** emanaren
lus p q eren axi trist
Tells respoxen q plo
rauen tela destruccio
del mon. co es la mort
du moqe qui aua r
nom **D**rs. **E** mana
re tela ora e trobare
que aquella hxa pas
sa en la ql fo apellat
p lo frare lux Johan
Per q apar quel guar
do den ay fo equal **E**
en ~~ay~~ ay en ~~ay~~ ay fo
fore glificats en paradys

E care dix .c.
dix .xxxvi.
co que se steued

en aqlla ciutat dal
cuns ueis mes men
tre yo era **J**oue **E** en
cara estaua en la mi
casa qui fo demo pa
re. vna ydua q aua
nom **G**alla estaua d
prop mi **E** aquesta a
ua .i. fill **J**oue q au
nom **E**rmofi. aqll
uech ala mort **E**ri
da alieu fiutor e dix
li. **V**e tot e digues a
treue ~~ay~~ aqll que
elpeegadamet uega
q la nau es ta apatel
lada q anem en **C**en
lia **E**l fiutor noy no
lech anar pansaues q
no parlas ab sey **E**
ell dix molt fort quey
anas que ab son seyn
parlaua. **E** en ay lo
macip se ua **E** quan
fo amig cany troba .i.
ly qui li demana on
anaua. **E** ell dix li r
uaig sonar en esteue
opcio de part de mon
senyor **E**l hom respox
yon uech ades es mort
El macip tornallen a

Termouy lon lepor z
fo mort **E**n ari q' tu
bare q' coptat lespay
del canu en .i. momet
passare ab duy. **p.**

O terrible cosa es co
que dius mas p
te p q' aparech' la aia
quan tech exir del cors
nau ne p q' dir qn se
tech morir q' en **T**er
lia deua anar. **G.**

Anima noa meste
nauh. **O**ras no
es marauella si
al home q' en cara es
postat en lo cors apa
rech co qui p lo cors a
ua acostumat ueer
p tal q' donas gentedre
en q' loch la aia tegues
eer manada spualmet
Zaho p que dir que en
Terlia deua anar. es
p co cor en aqlla tra a
pare pus manifesta
met olles flameians
de foch infernal. les
quals se gos q' die a
quells q' lo an uist se
exampren entant q'
aytat co mes d'apnat

inuan los loch mes lo
exampren. ~~los quals~~ la
qual cosa ha uolguo
tes tot potens te mos
trar a correctio dels u
uents en aqst mo. per
tal als infels qui no
creen q' ifern sia uege
lo loch dels turmets i
ifernals que si uohen
creure als altres. **A**ls
meps lurs pps uis lo
en face fe. **D**eué aytá
be creure que sié lo b
sien loz mals fleri con
fore semblants en uia
e en ~~obras~~ obras. ari so
semblats en pena o en
glia. **E**pose q' exepus
nos fausse deurias bar
tar les paraules d' uitat
q' diu en la uegele. **E**n
la casa del meu pare r
ha moltes mansions. **S**i
tonchs en la etnal be
nehuyranca no aua
diuses guaras no di
ria moltes mansios i
Ans diria .i. tonchs mol
tes son les mansios en
les als son diuses ordi
dels sats. **T**emps lo cre
ballans pne .i. diner q'

en moltes maliciō lon
de partits. **C**or la bene
huyraça q̄ rebē la es
una ela calitat del gur
do es diuina. Laql̄ rebē
p̄ diuises obres. Laql̄
ueritat denūcia lo dia
del iudici. quā dir. A
tōch̄ dire alminatges.
Tollits lo iull e ligat
e lo p̄ guartes acre
mar. **L**os melleguers
etamet sō los angels
quils ligue en ferets
lo iull acremar. **E**n
los angels en males o
bres metē equals tur
mets. p̄ tals que er
gulosos ab argulloses.
luxurioses ab luxurio
ses. auars ab auars.
enganadors z mōso
negues ab lices sem
blants. **E**n ueioses
ab enueioses. Infeels
ab infeels creme. **E**n
tonchs ~~z~~ seblants
en colpa sō menats
asemblats turmets.
Los angels q̄ los metē
en los lochs penals q̄
liguen ferets de iull
acremar

A la mya de **P.**
manda as fatisset
per la tua respōsio. r
oras p̄ch̄ te qm̄ digue
que es als cuns alcu
cunes uegades quany
p̄ terror. son crets del
cors. en tant que q̄nt
son morts tornen e
dien q̄ no erē ells apel
lats ans lo erē altres

Pere **G.**
quā **xxvii.**
sefa aq̄ no ue
per error ans es a
monestamet q̄ te lo
guarda. **C**or la diuinal
pietat p̄ la grā larguen
de la sua gran mīa or
tona que als cuns ap
lux passamet sopro
ment retorne al cors
p̄ denūciar als no cre
ents les penes iferna
ls. **E** q̄ ells qui p̄ oyir
no lo crehē. als meys
que creguen p̄ uista
aq̄ fa aq̄ que recōpta
ua. i. monge del meu
mon. qui auia nom
Ilicaria. **D**eya q̄ quan
ell estaua en lo test

i. moige q̄

i. moxe q' auya nom
 Hete nadiu de ibernia
 era copayo seu en lo de
 ft quya nom euasa.
 loqual dit .p. enans
 que entras en lo dest
 uech ala mort e mozi
mas aytat tost res
 suata **Coix** q' auya r
 uel uist ifer. e molts
 lochx plés de foch. en los
 q'ls unu molts potero
 for e horats seyors dit
 setgle aquy peniats r
 enies flames. **Enari**
 que ia hi uolhe ell gi
 tar sino que uech .i.
 angel respandet q' l
 delura del foch **Coix**
 li ue de fora **Coix** daqui
 auat pn te guarda
 co des unue **Coix** ell to
 nas atantes vigilies
 e de iunis. q' porlem q'
 ell no parlas de q' au
 uist .la uida q' feha
 ho mostraua copuda
 ment. **Aquesta** gra q'
 li feu des en la mort
 temporal per tal q' no mo

ris de mort etnalora
 co la durea del cors hu
 manal es trop greu
 est dela uista teles pe
 nes ifernals co fa tot
 lux profit egualmet r
Coix **Esteue** q' era de
 gra paratge. lo q' tu
 be conegust. me copta
 de si maten q' ell estech
 en costatinoble. e foy
 malalt e mozi **Coix** fo
 coz nes troba quyl obri
 el untas dels unguens
Estech tot aqul dia z
 la nit q' nol sotrayen
Coix fo menat en ifer
 e moltes coses ell unu
 que auya uolgudes r
 creure qua unya **Coix**
 quat fo al jutge ple
 tat. no fo p ell rebut
 ans dix. yo no dema
 naua aquest. ans ho
 feha **Esteue** ferrer
 qui anaua costa ell r
 aqua matreya hora mo
 ri per q' fo prouat q'
 uer era co que hy di
 dit **Esteue** **Coix** ta be

laltre ay en la e peltuē
cia q̄ de bla de ipobla es
ta ciutat. **E**n la q̄l ab
uista corporal uehia
hō uenir les segetes
del cel qui ferien les
gents. **A**xi cō tu saps
lo dit. **E**steue mori
E. i. caueller q̄ fo fe
rit mori. **E** torna pur
e recōpta q̄ q̄ li era es
deuēgut. **E**n p̄sencia
de molts dehia q̄. v. pot
era sots lo q̄l passa. i. r
flum negre z caligig
gita. i. nuu tat pūdet
que res nola podia cof
ferir. **E** passats lo p̄
nt aua prats uerias
e delitoses. **E** ornats de
flors odoras terbes
En los q̄ls lochs paria
que agues couets do
mens uestits de blach
E aua tanta de odor
de suauēa. q̄ dela odor
eran, fadollats tots a
q̄ls q̄y estauen ney
anauen. **A**quy aua
cases molts grās e bel

les plenes de grā clarē
tat. aquis faya. i. may
fo trob bella qui sem
blaua ques fees de pe
ces dor. en loch de pe
dres z de teules. **E** a
no poch coneyer te
qui era. **S**obre la riba
del flum aua algu
nes habitacions de les
quals alcunes erē to
cades dela nuu dela
puçor del flum. **E** au
ny daltres q̄ sol nō erē
tocades. **E**n lo dit p̄nt
aua aptal proua q̄ si
algun peccador uolgut
della passar p̄ ell ay
tant tost calha en lo
flum pudent etene
bror. **L**es dretures q̄ no
auē culpa nēguna se
guramet e leugera pas
sauan als lochs dilu
osos z plafets. **D**eha
aptabe que aua iust
alloch tenebror en. **P**.
qui fo maior sobre la
cōpanya eccliaistica li
gat ab grā catenes de
ferre. **E** q̄n demana.

p q era en avtal pena
 flo li respot. que p co
 que ia nos coneruen
 en ell qn iuuia **C**aco
 era q qua auia affer
 iusticia **O**es la febia
 p plaer te crueltat q
 p obediencia de iusticia
Avtā te iuu. i. pūe
 pgr. lo q co uech al
 pont passa ab tā grā
 auctoritat z ab tāta
 sinceritat ad auia iuf
 cut **E**n lo dit pont
 iuu tēstena del qual
 auiem parlat deis i
 lo qual co uolch par
 far lo pu li alenega
Estedh mig p lo pot
 auall el mig tēstē **E**
 uengren de moīs en
 forma domēs negres
 qui erē exits del fluiu.
 qui p les cues los tira
 uen a auall **E** daltres
 bello iouēs q l tirauē
 amōt p los brailos. **E**
Duran aqsta luyta q l
 bō spits lo tirauē amōt
 els mals li tirauē a
 auall. **A** q l q aco ue

nia torna al cors **E**an
 no sabe que fo tel dit r
Esteue. **P**er la q l cosa
 nos es donat a enten
 dre q la uida sua era
 estada carnal e al moy
 nera. **P**er ques cōbatī
 lalmoyna ab la carna
 litat sua. **C**or qnt q
 ell amas fer al moy
Tmpo no cōtrestaua
 complidament auias
 carnals. **T**mpo aq l ne
 q qui lo uee ninos no
 sabem qn feu lo diet
 iudici de deu. **E**stedh
 que tēpuy q l esteue
 q axi cō tēstis es dit
 que iuu lo loch difern z
 fo en locors tornat no
 corregi la uida. **P** q s p
 ua que la dita tēmo
 tracio difere. es als
 rurs profit. e als cūs
 arestimoni. **P**ertal q l
 bons sien guarren. els
 mals sien pus fort p
 ponies. **P** q q no agre
 dupte de q ia i auen
 iust

Prech te que digues
 q uol dir q en los

Los lochs de uicior le
hedificauen cases ab
teules dor. cor no par
uer que en uida eter
nal aia ho opz d'aytal
matalls .6.

Null ho q ho seny
aia no enten q
aquy aia mester
hoz ne argent ne ay
tals coses. Mas uol
dir aytant q p acole
de mostra q es co qui
aci fa aqll aytal may
so se fa. Cor aqll q p
myts de largues almoy
nes aci obra. fa la
mayso dor. Recoptalo
dit caualler q auya r
iusta la usho. q aqll
teuls dor de ques fahia
la mayso aportauen
uelles e loues e in
facs marcles z fembis
p q's mostra q aqll
parie obis laqual es
casa es feyta del moy
na en esta uida .6.

Aa xxxvii.
costa nos auya
i ho ho q auya

nom. deute q talma
sabates. Del qual fo
a. i. altre reuelat. p
que la sua casa se o
obraua mes nos obra
ua sino lo dissipate. la
qual cosa toyda yo di
ligent met en cerqz
La sua uida e trobe q
tot quant li obraua
de son treball altra sa
uida la setmana dona
ua als pobres lo dis
sapte ala esgleya de
te set. p. Gaco es la
ralp p q lo dissipate
se obraua hedificau
la sua casa .p.

Daquesta cosa r
mas satisfet be
Mas pchte que digu
que uol dir que les
abitacions dals cuns
ere cocades de nuuz
de pudor. Cauay ha
bitacions dals cuns
que podia cocar. En
cara que uol dir q r
uni lo pont ne lo
fluuy .6.

Dere p la yma
ge dels coses

nos pelas los mits dels
 rahons. **P** lo pont uia
 passar los sants als lers
 delucioses. **P** co cor troy
 es streta es laua qui
 mena a uida. **E**l fluui
 cor putent uia corret
Cor tot dia de corre a
 abax aci la pudorura
 dels uias. **E**la nuu de
 pudor tocaua ls habi
 taciois dalcuns. **E**dal
 tays q no podia tocar
Cor molts so loms obis
 fan e en cara so tocats
 de uias carnals en te
 lity de lur cogitacio. **P**
 q es gra rah q aqlla q
 aci son sotrats de pudor
 de delectacio carnal. **E**
 esguarda lo rat Job er
 en pudor dix dels luxu
 riosos donan cotra ells
 setencia. la dolcor dells
 sie uimes. **M**as aqlls q
 pfetamet recute lur
 cor de tota delectacio
 carnal so segurs q nuu
 de pudor no tocarz lur
 habitacio. **E**deuets sa
 ber q la pudor aparech
 en semblanca de nuu
Car tens duple dlecta

cio carnal elature la
 pensa. **L**a q corrump.
 p tal que pulsa ueer la
 claretat del uer lum. en
 tant q aytat co se de
 lita en les coses lufans
 aytat sia estureit en
 les sobiranes. **P**.

A co que dig pories
 lo mostrar p auc
 toritat dela sca esep
 tura. **E**o es assaber q
 les colpes dels carnals
 sie punites p nuu de
 nuu de pudor. **G**.

A co be **xxxix**.
 se pot prouat
 perre **C**or en lo
 libze de genesh se lig
 que nre sepor deo puch
 sobre los sodomites r
 foch z soffir. p tal ql
 foch los en oies. e la
 pudor del soffir los es
 canyas. **E** cor p amor
 corrupuda dela carn
 en flamats en seys de
 foch e de pudor pire. **P**
 tal q aneguesien en
 lur pena que ells ere
 p lur uill delit lurat
 apudor de foch eter
 nal.

Quop lo certu **P.**
ficat be de co en
que auia dypcat

Alames **G. xl.**
uegates sesteue
que les aies estat
en lo cors ueen alcunes
pences respits **C**aco es
teue a ais cuns alir
profit **E**algunis uega
des aprofit daqlls qui
ho entene. **T**or ia he
dit en ls homlies da
uat lo poble. **T**eodor
ifant mal nuort se
guy son frare en lo r
meu monestir mes
p necessitat que p de
uocio ne p lma uolu
tat. **J**oql ioue era day
tal codiao q ne fer be
ne huy no podia sofe
rir q ho li parlas de sa
lut de sa aia. **A**ns es
carnya tot ho q fees
be **E**n la pestulencia
qui fo entayn esta ciu
tat. **J**oql de llypa la maior
partida del poble ell fo
ferit en ls engos **E**
uech ala mort **E**quat

to al pallar. los mon
ges estegre danant
ell p pregar deo pell
Eia era mort per to
tes les partides del
cors. exceptat tant lo
lamet lo cor. **E**ls fra
res aytat mes p fo
rt sefforcaue de pgar
deo pell co mes lo ue
hien ala si acostar. **E**
lo macip comeca sop
to famet acdar als r
fraves q danat li esta
uen z destorbar lue r
oro dien. **P**artits uy
hich. **V**eo que donat r
so al drach p auozar
Ep la uia prescia ell
es empetrat. **J**a ma r
lo cap dins la sua go
la giotit. ffets lo per
tal q no turmet. **A**ns
falla co q sen deu fer
li aell so donat p de
uozar p q ho destigat
Adech li dixen ls fra
res. que es co q dig fra
re seya to cors del sen
yal dela sca creu **E**res
pos aquell ab grans

crits: ja lo uull ter
 e no puch. **C**or lesca
 ta del drago mete a
 pressat. **E**quat lo fra
 res aco hoyre gitarise
 en oio. ab gras lagre
 mes comencare deus
 apregar sobre fort i
 met p deliuramet da
 qlla dia. **Q**ues q sop
 colamet lo malalt co
 meca aedar alta tes
 ta die. **G**racies a deu
Veg ql drach qui da
 ua deuorar fiug. fo
 ra gitat p les urés i
 ozons noych pot estar
Glam uo ince q pre
 guets p mes peccats
Cor aparellat lo que
 conuertescha. **E**uull
 lezar de tot en tot u
 uo' seglar. **A**par dchs a
 vi co as hoyit. q lome
 qui era ia quax mo
 rt. tornat ayda de
 tot son cor ses a deu
 a deu conuertit. **E**puy
 mudat en sapca. **E**
 loch de teyr fo flagel
 lat p treballs. **E**puy
 paná delta uoia

E plo co .6.
 tranfo de Cris
 auri ayi co pro
 bo qui li era acostat
 del qual ja he feta me
 cio me sola comptar
Lo dit **C**risauri fo
 en aqlt mo ho fort a
 apte e couinent. **E**ay
 tant empo ple de uols
 con de coses tepzals
 inflat p ergull e lots
 mes adelits carnals.
 enflamat de fech de
 auaricia. **M**as co de
 agues de tmanat q
 donas si atants mal
 ferill de malaltia cor
 poral. lo ql uech ala
 fi. **E**ay co tech pas
 far. ab lo uils oberts
 ell uiu spits sobz ne
 gres daniat si estar i
 aell acostat quel se
 portasse en infer. **E**ll
 comeca atremolar. e
 a suar e a descolorir.
E ab grans ets dema
 nar alongamet. e a
 cridar a son fill qui
 auia nom maximo. **E**
 lo qual io uiu despuys
 monge. ab trible ets

apellar **M**axime car
aiuda. null tēps not
fui mai web me en
te fe. centa guarda
aytant tost lo dit era
rimo fo aquu. e tota
la cōpāya sa aiusta
Ells no podiē uen
re loz spits malignes.
fino en loz cōportamēt
del malalt. loqual ti
rauen ad **S**iranes
ates deca. z aq. ere a
des dela. aql teniē. no
podia cofferir lo lur e
guart girauis ues la
peret. tots ere aq. De
neguna part nols po
dia escapar **Q**uant
se uin tant fort cōf
tret **C**omēca acoar
aalta uen. dia aloga
ment tro al mati al
meys. **E**n les qls pa
raules la dia fo dila t
carn arricada. per
que apar q. aco uin p
nos no pū. ptal q. la
sua uisio for anos pro
fitosa. loz qls la diu
nal pietat e paciēcia

logamēt elpa **C**oz q
li profita que ans dia
mort el uis spits ne
gres z de manas alo
gamets. los qls au no
podh

El cara es ab
nos achanañ
capella de sau
ria. q. cōpta q. acony en
lo seu tēps les teuech
i coia fort trible. **N**ā
co diu auia i. mon q.
auia nom cōgalacs. i
en lo q. auia i. moze
de gran estimacio **E**
molt aparia lo en r
coitumes e en loz fetz
Mas ayi cō aparech
en la fi. luy era de co q.
aparia. **C**ar que apa
ria q. de unas ab loz r
altres frates ell meia
ua en amagat. **L**ēgi
cola loz frates no sabie
Ell uech amalaltia
e acostas ala mort fi
Ent loz frates uien
que la fi sa costas. auis
tare se tots danat ell
p tal q. hoise dill alcu
nes scēs paraules p

tal cō lo tenjē p lat
 als quals ell affligit
 espazdit fo forcat de
 declarar e manifestar
 los seos fetz. p los quals
 ell deua exir. e ecr liu
 rat al temoi enemich
Qua vō fenya tenu
 nar ab uofaltres vo
 meiana amagadamēt
Eara ueo q̄son liurat
 al orach aduozar. q̄
 ab la sua cobra ma les
 mans ligates e els po
Emet me lo seu cap
 dins la mia bocha. e ab
 forber lo meu spit. el
 me arracha teles en
 tramenes **E**quat aco
 ach dit aytat tost mo
 ri. **E**fo al orach liurat
 p que apar q̄ aco no
 uui a son profit. mas
 aprofit dels romanes.

A p̄dre uol. **p.**
 ria si apres la
 mort fah de purgatori
 es ne si aco deuen r
 creure. **G. . xij.**

A lauēgeu
 diu nre sevor
 Anats de mentre

q̄ auets lum. **E** diu lo
 ppha en lo tjr coumet
 te exauit e en dia de sa
 lut te aydat. **I**aqual co
 fa sent paul responēt
 diu. Ara es tjr accepta
 ble. Ara sō dies de sa
 lut **E** salamo diu
Bot q̄nt pot fer la tu
 ma. cuytosamet ho fe
Cor no obra en rah ne
 sauea fa en ifem ne
 scia. Pa en ifer. on tu
 has cuytosamet orir
E dauo diu tots tjr e
 la sua mia. **P**er les qls
 sētēcies es uer q̄ aytal
 co hich ix calcū. aytal
 pa p̄sentat al dia del
 iudici. **M**as empo. al
 cunes leuges culpes
 deue creure ecr fah
 de purgatori **P**o cō la
 iurat diu. **C**or si al
 cum aura dit blasfe
 mia cōtra lo sat spit
 ne en aq̄t segle ne
 li fa p̄ donat ne en lal
 tie **E**n la q̄l sētēcia sa
 cona aentēdre q̄ alcu
 nes culpes sō se poden
 p̄ donar en aq̄t segle
 e alcunes en laltre

te regit

cor lo q̄ denega dela r
sa torça del altre **C**m
p̄ ari cō in he dit aco
la sentēze z creure
dal de peccats p̄tits e
menuts. **A**ri cō es acū
tumat ap̄raules ca
osēs. o despat ris. o pec
cat. Is coses tēporals.
que apenes se pot fer
sēs colpa de ignorācia
Dooks leuges. **O**ant es
nechligēt affugir cō q̄
deu esquivar. **T**or to
tes aq̄stes coses agreu
gen ap̄ la mort si en
aq̄stes mtes p̄ no son
p̄ tonades. **T**or cō sent
Paul diga. x. eē fon
mēt. **C**p̄uys hi auū
ta. Si alcun de sobz he
difficara aq̄st fona
mēt aur argēt pedes
p̄cioses. Arbres fen fet
costoy. lo foch proua
ta la obra de cascun
quina fa **E**si la obra
dalcun estara. laq̄l so
bre he edificada. rebra
guard **E**si la obra i
fa cremada. sofferra
destruymēt **C**m̄p̄o ell

la laul. **E**n ari em̄p̄o
ell fa laul **E**n ari em̄
p̄o quar p̄ foch **C**rahi
que aco se puseha en
tendze de foch de tribu
lacio en esta uida soste
guc **C**m̄p̄o si alcu pren
aco del foch de purgato
ri esteuenitōza en lal
tre segle. for se deu ho
p̄sar. que dix. q̄ aq̄ll r
p̄t pot eē saluat per
foch. **N**o pas aq̄ll q̄ so
bre aquest fonament
ha edificat ferre araz.
oplom. **V**ol dir peccat
maiors e gres **E**p̄ aco
sō pus durs. p̄ que no
poten fōdre. opas leua
fen costoyll. **V**ol dir r
peccats leuges z p̄ch.
los q̄ls foch leugeramet
consuma **D**euen em
p̄o sabz q̄ negu no au
ra lo purgator. si mē
tre es en esta uida no
merere aco p̄ bones o
bres q̄ la hab tēga.

Oz .**G.** .**xli.**
con po en cara po
fer ioue ho en esta
mēt aytal. hy cōptar
acells qui ho sabie. **Que**

qm pascali diaçz zelta
 feu. zel q̄l auē libres
 molts bons e bells del
 sāt sp̄it. ffo baro de ma
 rauelloſa ſcitat. **E**m
 torment en tenē ao
 bres dalmoynes. culti
 uator de pobres. **E**mē
 padro de si mateu. **E**m
 empo aq̄st en aquella
 cōtenco que fo entre
 los feells. p raly zeta
 electio entre si mateu
 elegirē lo apapa. z ap̄s
 le qua fo sobrat p los
 altres ell estech en ſa
 ſinja en tro aldria de ſa
 mort. aman aq̄l e me
 tē auat. lo q̄l los busbes
 auē rebuyat eleuat
En ari que cō aq̄st
 pascali for zelta uida
 paſſat. el portallē aſe
 tollir. i. en zemoniat to
 ca la dalmatica q̄ era
 ſobre lo cors. **E**fo ayta
 toſt guarit. **E**m po a
 pres molt de tēps met
 ges de manarē conſell
 agna busbe de patona
 del qual ra e feta de ſo
 meſo. q̄ anas als bayo
 dangles e qm fo aq̄ d̄ns

los bayo ell troba lo
 dit pascali estar en la
 calor. e fue aq̄lls quuy
 uenirē. **E** qm lo uuy estech
 fort. marauellat. e te
 manah ell qui tā gra
 h̄m era q̄ fabia aq̄ll
 alq̄ ell reſp̄ q̄ p negu
 na altra cosa ell no
 era aq̄ll en aq̄sta pen
 ſolat. ſino q̄ auia tē
 guda la part de lorec
 cōtra ſimat. **E**as p
 prech te q̄ p̄ch. **E**as per m̄
Enaço conueveras ſi
 fas exoit ſi quāt hic
 tornaras no mich trob
E la qual cosa lo baro
 de deu gina fortinet ſe
 dona aoro z apres poch
 de dies ell hi torna. el
 dit pascali noy troba
Ecar p malicia no a
 uia peccat. ans ho au
 p ignorācia poch eē
 purgat del peccat ap̄s
 la mort. **E**teuē creu
 re que aco ach p la lar
 guesa dels abmoynes
 que fetes auia. que po
 gues metter p̄do en
 lo tēps q̄ res no podia
 obrar

Que es aço q̄ en .p.
aquest tēp̄ tērrer
tantes grans coses apa
rē dels aies q̄ en lo tēp̄
passat eien amagades
entāt q̄ p̄ clares uens
reuelacions z demostre
ciōs demostre lo segle
esteueitor eē prop

Axi es .c. .xliv.
cor ay
tant cō lo segle
p̄ sēt la costa ala fi ay
tāt es q̄ lesteueitor p̄
prop se mostre los sen
pals epus clars. cor
en aq̄st no ueē les agi
taciōs dels altres. En
laltre ueure claramet
los coratges los vns dls
altres. que apar aq̄st
segle sino n̄t. Els d̄
ueuitor sino dia. Mas
axi con lauit es finida
lo dia comēca a eixir r̄
dauāt q̄l sol ysa. en
seix en alcuna manā
son les tenebres en tre
mesclades ab la luum
en tro q̄ les tenebres
siē cōtades en la luum
del dia. En axi la fi r̄
daq̄st segle es mescla

da ab lo comēcamēt d̄
esteueitor. en axi q̄ les
tenebres p̄ mesura tres
lunen. En ia ueē moltes co
ses delaltre segle. Jasia
que no les conere en ca
ra claramet. cor quare
entre ca e loy o en estu
retat de pena axi con
dauāt lo sol erit ouez

Plau me cō q̄ .p.
dius. Mas molt me
marauell te tan gran
baro cō fo posat en loch
de pena e p̄ totamet de
la sua uestidura lete
monyat fo sanat e te
liurat .c.

El aço .p. apar lo
gran iudici d̄ du
z la gran iusticia
q̄ lo dit baro pascali d̄
dms p̄ alcu p̄ch tēp̄ r̄
portas penitencia tel
peccat apres la mort q̄
dauāt la mort auā fe
tes marauelloses obres
apr la mort q̄ dauāt la
mort auā fetes obres. Los
homes ueē e conere. p̄
talque sino aquells q̄
ayen iustes les sius
bones obres no follen

.foli b2

et coris no pogre anes
obzir los secrets dela sca
scriptura sino lo saluador
cor tochs aobrir no
sia trobat alcu ius tra
digne. no ueig q res co
trast q no deia; creute
que infern no sia sot
terra .p.

Prech te qm diguis
si deue creute
quel foch ~~infer~~ sia
solamet .i. en tot i fer
ho si segos la diuinitat
dels peccats son ls di
uersitates dels turmetes.

Lo foch ^{etels cremant}
din fer **G. xlv.**
pere .i. es mas
emp no crema en i.
guilla tots los peccadors
calcu sentira pena se
gons la colpa **T**on en
ari co en aquest mo
mes moltes esta ius .i.
sol. **E**mp no sete tot
equalmet lardor del
sol. cor la .i. cogora nis
que laltre en eri es
en i fer. q la mania de
sentir la arcor del foch
es diuisa segos la diu
initat dels peccats fala

co q fa au diuinitat i
dels cor ses en ari que no
agen foch dessemblat e
emp aquells metens
sengles dessemblament
crema .p.

Prech te que digues
si tots tep cremara

Ho **G. xlvj.**
pere trop
es cert euer cor
en ari co no fa fin tel
gong dels bons. enayi
no fa si lo turmet, als
mals **C**or co la uytat
de ihs diga tra aqsts a
turmet p durable. e els
iusts ayda etnal. e cor
aco es uer co q ha pmes
nos pot fer que sia fals
co que ha menacat. .p.

Si algu teha q per
aco ha de posades ay
tals menaces p tal q
refrene de peccats q nol
facen .G.

Si fals es co q ha me
nacat p tal als
corregista de pntat
fals es co que ha prom
p tal als enduga a ius
ticia mes q si fou se pot
aco pensar .p.

Hort uolria saber qu

multicia es e q peccat
 sia sens si punit cor
 gra crueltat apar q sia

Aco se pora. **G.**
 dir iustamet sil
 dreturer iutge
 guardaia les obres e
 no los coratges. los mal
 uats p aco ab si pecca
 re. cor ab si usqueien.
 cor ells sens si agren
 uoleters usicut. **P.** tal
 que sens si peccassen.
Eostre sens dupte q
 tots teps delige iure
 en peccat. Aquells q nos
 tollen de peccat miten
 iure. **D**onchs ala gra
 dretura del iuge se p
 tay q null teps si no sic
 sens curmet aqlls q
 en esta uida null teps
 no uolgre eer sens pec

Ueres. **P.** cat
 empo q null dretu
 rer nos iatolla ne a ha
 plaer de crueltat e per
 aco los sotmeses pecan
 p lo seyor dreturer dli
 es icapta p tal q de los
 mals se coriesca. p aco
 donchs lo ter ql castich

los maluats wch lu
 tats al foch d infern sia
 a correctio no use en r
 quina gusa sens si to
 ts teps cremaran. **G.**

Deo tot potens
 cor es p adors
 nos telita en los
 turmets dels mesquis
 e cor es dreturer no r
 cella de punir los mal
 uats en p tots teps. **E**s
 empo los maluats de
 putats aturmets per
 durable plur iniquitat
 idn punit. empo p aca
 na ralon cremara co
 es assabz p tal q tots
 los iusts en deu uegen
 los goigs q puen. e en
 los dampnats uegen
 los turmets de q so es
 capats p tal q pus fort
 coneguen la obligacio
 que an ala gra diui
 nal en co q ueen los y
 peccats eer punits dls
 quals so estapats p
 adiutori de deu els an
 uenguts. **P.**

Ecos pora fer sien q a
 fants sino pguen
 p lurs henemichs q r

uentā cremar als q̄s
fō dit p̄gats p̄ uires
enemichs. **G.**

Preguē p̄ lurs ene
michs en aquell
t̄p̄ en lo q̄l los
poten ~~auitar~~ tirar &
p̄n̄ja fructuosa ep̄ la
penitēcia saluar se po
den no deu hom als p̄
gar p̄ los enemichs si
no cō que diu la pos
tol. cō es assabz q̄ deu
lurs don ~~pene~~ pene
dimet aconer iūtat
eques deslignē dels
lacos del demoi q̄ls tē
catis en la sua uolū
tat. **D**onchs cō p̄ga
ra ~~de~~ hō deu p̄ ells a
dchs q̄nt en neguna
guisa no potē eiser d̄
iniquitat mudats en
obra de iusticia p̄ ay
tal raho estā de p̄gar
p̄ los homes dāpnats.
p̄ la la qual estan de
pregar p̄ los demois
Ep̄ aytal manera raho
estan los s̄ats homes q̄
no p̄guē p̄ los i feels

sa mortis. cor be late
q̄lalur ozo no fia a
deu plaent. **D**onchs
si los iusts en esta ui
da iues no an pietat
dels iufeels dāpnats
ne dels maluats con
en cara sente moltes
coses en si dignes de r̄
iuy. con naurie pie
tat cā s̄a deliurats
de tota corrupcio. e la
lux uolūtat s̄a ab la
uolūtat de deu de tot
en tot aiustada. nos
pot fer cor no potē de
suar res q̄ a deu fia des
plaent. **P**

Dich te q̄ tat es da
ra la tua raho q̄ r̄
no he res q̄ dir puscha
mas prech te que di
gues cō se pot fer q̄ la
aia sia dita no mor
tal pus et es q̄ mor
en foch p̄tual. **G.**

Per **.xlviij.**
cō cor es dita
iuda en dues
manes. si ses mort di
ta en dues manes. r̄
cor altra cosa iure ab

teu. altra cosa es i
 uiure en co que t'ho
Vol aytat dir q' altra
 cosa es uiure en ben
 nancia. altra cosa es
 uiure en la essencia. **20**
 chs. aia es mortal e
 no mortal. es mortal
 co pert be uiure. e es
 no mortal coz la sua
 essencia e natura no p
 pot defallir. qnt q'ha
 en p'etual posa. **C**or
 aqui posada ha p'oue
 be uiure. **E** no ha per
 due so e'er natural p
 laql cosa apar q' es mo
 rt ses mort e defalli
 met sens defallimet
 e fin ses fin sostega p
 tal q' mort u sia no e
 mortal e defallimet
 no defallimet e fin no
 fenda **p.**

Qu es q' no espauet
 cant ue ala fin. co
 no sapia qna cosa re
 ebza de los fets q' fa
 subtilmet iutias

Axi es. **G. xlvij.**
 certa
 ment cotu diu

Mes auerades leide
 uen q'ls peccats me
 nuts sola la paor por
 ga ls aies dels iusts e
 quat ue del cors. **axi**
 con moltes uegades i
 mas hoyt parlar dun
 fat hom qui uench ala
 mort ach sobirana pa
 or. mes apres la mort
 aparech als sen disci
 pls en uestidura bla
 cha. e recopca q' glo
 samet era estat rec
 but plo iuge

ol. G. xlix.

Mtes uegades de
 tot potens cofor
 ta les aies dels teme
 raris. primeramet p
 algunes reuelacis. p
 tal q' no sefyden p paor
 dela mort. **C**or. ab mi
 estaua en lo mon. i. fra
 re qui auia nom an
 thoni. lo ql sospiraua
 ab moltes lagremes e
 cotinues als goigs de
 celestials. e con diliget
 met e ab gran feruor
 de desigell penyas les
 sces scriptures q'ia e
 en elles no pas pauls

de laia. Ans ho fabria
plor de cōpūctio e de de
uocio. p tal ala sua pe
sa desyrtas e escalfas. e
lexas les coses iufanes
e uolas p cōtēplacio r
ala regio celestial. ad
qst fo dit en uisio de
nuts. esta aparellat r
cor lo lēyor mana que
tich uiques. e cō ell di
gues q noh bastauen
māsiōs al uatye. foli
respost aytat tost si
de cos peccats te dupte
not cal p donats te so
laql cosa cō ell agues
oyda. i. uogada de fort
gran paor tremola
la nit unēt semblats
paraules li fore dutes
¶ Apr. v. dies li uech
febra. e ari q en pscia
dels frates plorans te
te lespit adu. ¶ Altre
frax aua en aquest
mon qui aua nom r
merull. marauellosa
met entes alagines
e aalmoyns z a orons
entant que null teyr
la sua bocha no cessa

te loar deu. n no qnt
meiaua o dormia aq
quest en uisio aparech
que. i. corona de flors
blanques deuallas fol
cel sobrel seu cap. al ql
uech aytat tost malal
tia. e ab gran segura
tat e alegria paia desta
uua. ¶ Apr. de. xviij. ay.
p. quera abbat en lo
mon. uolch lo seu mo
nimēt aparellar en lo
sepulcre del dit moxe
e erian tanta dotor de
flors con si cotes lestior
del mo hi fossen. p que
apar q significaua la u
sion dela corona dels
flors. ¶
Altre frax hi ach
en lo mon iohan
p nom qui passa
ua la sua etat p tolax
centenimēt e pson de sa
humilitat. aquest ma
laut ala mort. p uisio d
nuts aparech. i. uell e
total ab i. uerga edw
li leua daq cor no mor
tas ara desta malaltia
¶ Mas empy esta aparel
lat cor noy estaras lch

tps. eñne q̄ ia laquellē
 desempat lo metges an
 o mort. sob to famēt fo
 suavit. e cōpta cō q̄ au
 iust. epuy p. u. anys
 sobre humana natura
 estimació ell se dona
 al fvey de deu. u. anys
 ha passats en lo mon.
 mori. i. frare lo q̄l se bo
 luen en lo semētari del
 mon. e quat ia gren se
 bulli ens en fem tornat
 Lo dit Johā. q̄i cō pius
 tremolan nō dū ~~ca~~
 estaua en lo semētari e
 el frare q̄ fo sotrat cri
 dal del sepulcre. e a p̄
 v. dies affligit p febra
 rete lesyit adu **p.**

Molt uolria saber si
 ceuem creue ne p̄
 uar cō q̄n es mostrat p̄
 uisio denis. **G.**

Des saber p. q̄ en
 vi. manes to q̄n
 la aia les sembla
 ces dels sōpnis. cōz algu
 nes uegades uenē sōpn
 nis p̄ replecció de uetie
 Algunes uegades per
 trop buydamēt de uen
 tie ep feblea. Algunes
 uegades p̄ decepcio de

demois. Algunes uega
 des p̄ cogitacio ep des
 cepcions de demois en ^{releix}
 Algunes uegades p̄ reue
 lacio diuinal. algunes
 uegades p̄ cogitacio en
 uelacio en seip. Les pri
 meres dues manes to
 ts les espam p̄ q̄ tots les
 sabem. les. iiii. manes
 nos trobam en la sca e
 scriptura. Si moltes ue
 gades no uenē sōpnis
 p̄ obra del demoi no
 diria lo sau. sōpnis an
 fets molts errat. e a q̄l
 quy posen lur fe son
 enganats. **En** alt
 loch no suatets oys
 ne sōpnis. **Itē** si al
 gunes uegades no ue
 nien p̄ cogitacio e per
 decepcio no diria lo
 sau ap̄s moltes cu
 res seguieren sōpnis.
 e si algunes uegades
 no uenē p̄ reuelacio
 no diria Josep q̄ ell te
 uia eē l̄ princep fet
 sobre lo frare. ne la
 gel no amonestara
 en sōpnis laltre Josep
 espos dela uerge. o. q̄
 fusthes z q̄ portas

librada

litat. **H** en egipte. e n
algunes negades p co
gitacio z p reuelacio en
seix no uenie. **S** ha no
dixera daniel ppha al
Rey nabugadonosor ca
la usio. tu Rey comecet
apisar en tolit q qd te
uia uenit apres. e aqll
q mostra los secrets te
mostra ls coses eteue
nytozes. **E** apres. i. pch
tu ueyes e uech te quax
i. statua gra ete cat ef
gran statua q itaua r
denat tu. e despuys les
altres. **D**ochs daniel o
metre q mostra lo sop
ni q cer deu coplit. eno
tra q p cogitacio auia
aut comencamet p q
apar q lo sompni era
engerat de cogitacio
e de reuelacio. **D**es em
po aytant pus tart i
deu hom dar se fe en
sompni co pus tart sab
hom teql part uenen
Des los tats ab. i. ta
ber spital q de dins an
taten de tar sils sopis
uené de part de deu i
ho del demony. **C**ert

es q h la pēla no es
duicteta en guarda es
enganada p lo fals spe
rit. quila acabuca en
en moltes uantats r
lo qual fals spit sol r
moltes coses ueres dir
ans que uegue. p tal
q ala fin puqñ la aia
en alguna falsetat en
lafar. **G. 4.**

An ari co laltre
dia aiv a. i. nre
qui daua molt
se la fe a sopnis. **A**qll p
sompni fo pmes q lonc
teps uiuria. **P**laql pme
sio est ajudada molta
moneda qui li fuis en
sa uellea **T**mpo sopno
famet mori e tela mo
neda res nosui. ne ab
ab si nulla lona obra
no sen porta. **P.**

Aqu de qui parls co
negui vo le mes
prech te q parlem daco
que auem comecat.
prech te que dignes fi
es profitor ales aies ca
los colidors son seuituts
en la egleya. **G. 5.**

Aquells q **G. 4.**
no moren en greo

peccato e

peccats es pfit quat a
 aco q cat los uyus sa
 iusten als lochs sants
 uee los sepulcres e pre
 gue teo p ells. Mas a
 quells q more en gre
 peccats nols es pfit ar
 lo es acreximent de
 pena can los cors so
 sebollits en les gleyes
Faco mills en teore
 si recopta co q en nre
 tjr ses cidenegut. **G.**

Lo bisbe **.Lij.**
 de port. feliu hz
 de gran reuerencia
 nadiu dela puincia
 sabina cõpra q en a
 qst loch ach i. moça
 calta de son cors. **me**
 era fort parlera. e mal
 digola aquesta mou
 e fo sebollida en lesgle
 va. la nit unet la r
 guarda de la esgleya
 p reuelacio unu q la
 moça fo metada da
 nant laltar e aquy fo
 p mig sarrada. ela i.
 partida fo en foch cre
 mada. e laltra part ro
 mas no tocada. **Lo ma**

ti ell ocopta ala tra
 res e anare ueer lo
 loch e trobaren que
 ari aparech lo senyal
 del foch en les pedres
 co si lo cors dela femb
 fo aquy cremada. p
 la qual cosa apar que
 aquells aquy no son
 pvnats los peccats los
 lochs sats no potẽ au
 dar q no uegue al iu
 dici de deu. **.G.**

En lo **.Lij.**
 han q reyer los
 lochs dels prelo
 sts. hõ ueletos e de gra
 ueritat me copta q
 en la ciutat de bria
 fo sotrat en la esgle
 ya ueletian p. dis. qn
 fore donats al bisbe
Loql ueletian auya
 de son iouet tro ala
 uellea menada ull z
 carnal. e no uolch po
 sar fin als uicis **Uyda**
 la nit unet set fau
 tin. nre. dequy era la
 esglesia on lo rich hõ
 era sebollit aparech
 ala guarda dela esglya

e dir li betè albi be
e dignes li quey git
aquesta carnassa pu
tenta quey ha mesa
Si no ho fa q̄l. xxy.
hozn morra. Laqual
ullio la guarda no go
fa significar albi be r
q̄nt que altre uegada
ne fo amonestat. al
xxy. iozn lo bibe san
colgar sa e alegre ela
nit soptolament mo
ri. **G. Iii.**

Becoptas horabls
havns edignes
de fe apres. q̄ en
la ciutat de genoua
mori. i. ho. qui auia r
nom valenti de fensa
dor dela esgleya de mi
lan q̄ era hom carnal
e uan. lo cors del q̄l
fo sotrat en la esgle
ya de set siri cofelloz
A hora de miya nit en la
esgleya se moch gra
remoz egras ets. en r
mana co si ho ne gita
altres collegan. p̄ los q̄ls
cris les guardes se des
partaren e uire. u. di

bles q̄ auie ligat per
los pes lo dit valenti
troceiauen lo quel gi
tassen fora dela esgle
ya e ell criblamet cri
daua. **D**ela qual cosa
fore les guardes, espa
uentades e tornaren
sen en lurs lics. **O**yes
al mati obrire lo mo
nimet en q̄ era estat
posat lo dit valenti e r
noli trobare. **O**yes tro
bare lo de fora en altra
monimet ab los pes li
gats. **P** que apar. p. q̄
aqls qui p̄ lur presup
cio se fan en les esgle
yes se bullir q̄ so de pec
cats carregats so de
lur psupcio iuriats r
entat quels lochs sat
nols deliure ans los a
culen. **G.**

Molts tithyres des
ta ciutat copte
q̄l p̄m mestre r
de lur art q̄ fo en esta
ciutat cat fo passat
deta uida areq̄sta
de sa muller se se bol
lit en la esgleya de

let sen mir ela nit i
 unet del monimet
 crida lespit **Ue** **Ue**
 los crits hy la guar
 da dela esgleya. e te
 nuia ho ala muller

Ula muller feu guar
 dar lo monimet e tro
 bare lo suari e los la
 cols entirs. los quals
 se mostre en la dita
 esglesia p manifestar
 lo miracle. mes lo cor
 no trobare. **p** q potes
 entendre la dapraccio
 dela ana. la car del ql
 es fora la esgleya gita
 da. q donchs profita
 als maluats p eer se
 bullits en la esgleya
 e puys q p manamet
 de deu ne id fora gita

Drech te **p.**
 donchs que digus
 qls fa profitos als
 aies aps la mort. **G.**

Siles col
 pes no son mor
 tals oblacio de
 sants altars sol eer
 molt pfitos als aies
 dels passats. en tat q

elles ho requiren **Caco**
 proua p q quis este
 uench en lo bisbat
 de sentol on auia. i. ca
 pella. lo qual sanaua
 banyar algunes ue
 gades a uns bayns
 d'aygua caleta quey
 neu. en ari que qnt
 hi fo. i. dia entrat ell
 troba aquy. i. hom lo
 qual no conech qu li
 fui fort diligent met
 en lo bayn **Caco** fo
 moltes uegades. p q
 lo capella. i. dia q ana
 als bayns ell li apor
 ta. y. coronas de ofere
 nes **E**n lo bay troba
 lom qui fui ari con
 saua acostumat. e cac
 fo uestit ell uolch al s
 uar donat co q li auia
 aportat e pgal q no ho
 tengues en poch. **Mes**
 q graciosamet ho pres
 al ql lom respes ploran
 p que pare donas ami
 aco. **Ust** pa es sat vo
 nol puich meiar yo fui
 seyo. daquest lach. **Ues**
 per mes peccats apres
 la mort son aci encarrat

mes hi almoynā uols i
fer se sacfici a deu e pre
gal p my. e aco coneras
que es exoit si qnt hic
tornaras no mych tro
bes. en les q̄ls parauls
tespech. p que aparich
q̄ spit era. e lo capella
per tota .i. setmana cō
tinuamēt ab lagimes
offeri sc̄i oblacio p ell
etorna alloch e nol tro
ba. p q̄ es manifest qnt
es profitosa la oblacio
del sat altar en co q̄ls
sats lo req̄re als ius.

E a cara di .v.
re co q̄ festeuech
en lo meu mon
.i. mōge hi auia q̄ era
metge q̄ molts fueys
me feha en les mies
malalties. q̄st fo sop
tosamēt malalt e uech
ala mort. en la q̄l ma
laltia lo fuya son ger
ma qui en cara es viu
ees metge. lo q̄l metge
cō la viu ala fin ma
nifesta a son germa q̄
.ij. d̄s. de auia ama
gats la q̄l cola sabere
los mōges e denūciarē

lo any la malueltat
yo nou pogui sofferir
p co cor no era legit
anengu dauer res p̄
del peccat del frare. e
fuy yo molt dolēt. an
pensem cō p̄ua pueir
ala aia del frare quis
morja q̄ purgas son
peccat. e ales aies del
frates qui romanen
que prenguessen exē
pli. p que dir al abbat
del mon. qui auia nom
preciat. veten e guardat
que null mōge nos a
cost aldit iust quant
se deura morir: ans les
quue ari cō es acos
tumat e son frare car
nal digue li qnt deura
passar dela vida q̄ls
frates nos uole aell a
costar p raly dels d̄s.
que li auia hom troba
ts. q̄co als meys li fa
ra uergonya e li dara
desplaer de son peccat
E cat sa mort no ha
sebullit ab los altres
frates. ans en lo fem
li faça hom la follā. e
aquy sia sebullit. e els

ors. q̄ li auets trobat
 li gitats en la folla. e
 tots en seps cridats la
 tua pecunia sia ab tu
 en ~~seps~~ p̄ncio, e an lo
 cobrats de tra. **N**o siu
 p̄ tal que fos occasio e
 desplaer al mozen p̄ q̄
 penedis del peccat. e els
 romanets q̄ no fessell
 semblat. **L**a q̄l cosa se
 feu en an. cor cat lo
 dit mōge se tech mour
 e ab gran ansia se uol
 gues recomanar als
 frares. e negu dells
 no uolgues a ell acor
 tar. ne li uolguessell
 neleir parlar. sō ḡma
 li manifesta p̄ q̄ los fra
 res no uolien asola
 car. **D**ela q̄l cosa ell
 ach gran titor. e fort
 met plora. e plora pas
 sa e sō se bollit an cō
 aya dit. pla q̄l cosa
 lo fr̄ fr̄es fore fort
 espardits. e tot quat
 auyen q̄nt q̄ls fos le
 gut de tener segons
 la regla ap̄rtat en
 comu dauat tots p̄

tal q̄ no romales ab
 ells alcuna cosa que
 fos digne de reprecio
 en an que apres con
 xxv. dies fossen passat.
 no comence auu cōpa
 sio del fr̄e mort e au
 desplaer de la sua pena
 que ell sofferia. e yom
 pense q̄n remey li por
 dar p̄ q̄ dir aldit pre
 cis pare del mon loch
 de tēp ha q̄ aquell qui
 mori es en turmet e
 greu de fet. z de pena
Nos li deuem adiutor
 de caritat e en quat q̄
 cō pulcam li deuē au
 dar q̄ sia de la pena de
 liuat p̄ q̄. xxv. dies
 unes sens mijsa ena
 xi q̄ no defalla dia q̄
 no sia fet sacrifici per
 ell del sāt cors de ih̄u
 x̄. en an fo cōplit. **E**n
 an que ala fi dels xxv.
 dies lo dit mōge qui
 era mort. i. dia apa
 rech a son germa en ^{copios}
 uisio e es uer q̄ nos en
 tesses en altres coses
 no auē cura de cōptar
 los dies. e cat sō ḡma

lo un demana q̄ es
frax e cons ua. en r
tro ara dix ell tro p r
mal. mas ara molt
be cor huy te rebuda
comunio. laqual co
sa lo dit copios ap
tant tost ana denun
ciar als fr̄es fr̄aves r
diligentmēt cōptare
los dies ela usio lo
dia en lo qual la. xxv.
oblacio era estada fe
ta p ell cōplida. e axi
con los fr̄aves no sabe
sen q̄ auya vist tell
copios son germa nel
dit. no sabe que auyē
fets los fr̄aves p ell
en .i. matex tēp̄ co
nech aq̄ll q̄ auyen a
q̄lls fet. els fr̄aves co
nere q̄ auya aq̄ll vist
cōcordan en sepr la r
usio el sat sacrifici
manifesta cosa es q̄l
fr̄ax qui es mort p
la sc̄a hostia fo der
t turment deliurat

Les coses q̄ .p.
dis son maravel

loles e molt goyoles
er tal .G. lvi.
q̄ les paraules dels
P mortis nosie dup
toses cōfermen los
loncs fets dels uyēs
cor. Talian bisbe de
nemes baw de uida
horrible q̄ auya acos
tumat cotferre a deu
cotidia sacrifici e sa
cificaua si matex p
lagrimes en tres se
ciets dels sacrificis. re
ete manamēt de n
nre senyor p usio r
dun capella seu q̄ li
dix fe. q̄ q̄ fas. obra
q̄ que obres no ces
lo teu peu no ces la
tua ma en la festa
dels ap̄stols ueura
any e redendret ton
loguer. lo q̄l apres r
vi. ayns lo dia dela
festa dels ap̄stols
con agues acabada
la sollepnitat dles
milles e agues rebu
da la sc̄a comunio r

copios

rele lepit azeu. **C.**

El cara homi
 dir q' i. fo ps
 p' los enemichs
 e fortmet ligat e en
 carcerat p' lo qual sa
 muller en cert dies a
 uya acostumat d'offe
 rir. lo q' apr' lo ch' t'p'
 torna assa muller e r'
 manifesta a sa muller
 en q'ls dies lo desliga
 re' los enemichs. e eua
 conech q' a q'ls dies ere
 en loz quals ella offeri
 p' ell. En cara p' altre
 fet q' vanat vy. anys
 ha fo fet etamet se co
 ferma. **C.**

A gato. **LXXV.**
 bulbe panormi
 tan ari co per
 eta' p' lones vo co en
 t'p' de mo' predelles
 lor de sca' memoria
 fo' manat de uenir
 a roma offeri sobe
 gra' perill de t'p'estat
 en quat q' uech' atese'
 pacio descapar. mo' lo
 no nauyer qui auya
 nom uarica q' uilla

omnia de ~~sa~~ clericia
~~regi~~ en la dita esgl'
 ya regia la barcha r'
 apres la nau. en ari r'
 que la corda treca ab
 que era fermada ala
 nau. e aytant tost la
 barcha ab lom despa
 rech entre les grans
 ondes mes la nau en
 que era lo bulbe apr'
 molts pills ps tra en
 la illa d'ostia en ari q'
 apr' .iij. dies lodit bul
 be co de neguna part
 no dela mar no uis lo
 nauyer q' fa dela r'
 nau partit en la bar
 cha o caro fo fort des
 pagat e crech q' fo r'
 mort. e feu li co q' ho
 teu fer amort. feu r'
 dir misses p' la sua
 aia. E p' uys tech sa
 uya la nau en ytalie.
 e q'nt fo aport roman
 ell troba lo nauyer r'
 usu e san. dela qual
 cosa lo bulbe fo fort
 alegre z pagat e de
 manali de que auya
 uisut en la fortuna

tāt grā e ell dix li en
qual manā lo caro i
se cōpli d'angua e cor
regi en ell en les oncs
e con auya nauēgat
ab lo caro plē d'angu
e alguns negades q̄
ferā sōts sobre e ell
nauēer estaua sobre
la carena. e cat' aco
ach loch tps sōfferit
tenys e de dies. e el
pōter li de fallis per
ralo tel treball e per
fam. p̄ q̄s tench p̄ p
dit. ell mostra en
qual manā la virtut
diuinal e m̄ya lo sal
ua. dient q̄ cō ell fō
de fallit soprosamet
ell fō agreuat del i
grā pes pes del cor i
en tant q̄ nos sabe i
si dormya o si uetla
ua. demētre q̄ axi es
taua soprosamet. a
parech. i. qui li apor
ta pa e bona refectio
loqual cō ach mēiat
ell fō fortificat eno

triga guayre uēch
i nau qui leua ell
porta apor. laqual ^{saluador}
cosa cō lobu be o oy v
troba q̄ fo aquell dia
que la scā oblacio fo
en la missa per ell
offerta. p.

Aco q̄ tu dix sabi
yo en Sicilia ca
hi era. **.G. .lx.**

Io creu be q̄ aco
p amor d'aco q̄
acos fa ab los ui
ues e no sabens q̄ fia
demostrat q̄ la scā r
oblacio del sat sacri
ci es profitosa a aq̄lls
qui no an peccats greos
e pelans. mes empo
re uets saber q̄ls sat
sacrificis son profi
tols ap̄s la mort a
aq̄lls q̄ demētre q̄ych
uue en aq̄it mō guay
vare q̄ ap̄s la mort
lo auide los bens q̄
son aci fets p̄ los us
cis fets p̄ d'als ho de ^{amor}
d'altres. **.G. .lx.** ^{lx}

Qalgun empo la
 pia q pus segu
 ra cosa es q ca
 cun faca en la uida
 lo be. lo qual espera
 q sia fet p altres. ap
 la fi. cor pus seguir es
 p cert p erir franch
 que apres cat hom es
 en la presb qren de
 liuramet. dauem do
 chs aquest mo meys
 prear de nre cor. p co
 cor ial ueem de fallir
 e deue adu sacrificis
 cotidians de la greme
Deue apta be fer lo
 sacrifici del seu sant
 precios cors presetar
Cor singularmet a
 qst sat sacrifici guar
 da e salua la aia de
 mort eenal. loql p
 misteru respeta ancs la
 sta mort del fill de deu
Cor iustia q despurs
 quel resuscita ell no
 puscha morir ne mo
 rt no puscha au en ell
 senyoria. **E**mpo en ell
 maten yue ses cor

rupcio e lens mort p
 la representacio e p
 misteru del sat sacri
 fici ell es offert p nos
 altra uesada. certa
 met lo seu sat cors es
 aquy uebut. La sua
 carn es partida en sa
 lut del poble. lo sach
 daql seicapa en les
 loques dels feels. e e
 no pas en la ma dels
 infeels: **D**aci dochs
 psem nos ql es p nos
 aqt sacrifici. lo qual
 pla nra absolucio r
 cots tps ressembla la
 passio del fill de deu
 qual feell es q deia r
 duptar q en la hora
 del sacrifici ala uen
 del capella no sien lo
 cels oberts: eq en aql
 misti de ihu x. no sie
 pres gras d'angels e
 en lo qual les coses r
 subitanes se acompa
 yen ab les iustanes: e
 les trenalos son ales
 celestials ajustates
 e de is coses uesibles

companys

eno uholes es etamet
feta. i. cosa mes molt
nos es necessari co aco
fem q nos mateirs sa
crificiu a deu en cotric
cio e deuocio de cor:
cor nos q celebram
los mistis dela passio
de ihu. x. deuez relle
blar co q fem. cor uer
taderament atochs
ihu x fa anox pitosa
hostia z sacrifici cat au
ra nos altres e si utas
sacrificis. Mes teuem
penze guarda q aq
lo tep de la oio aytat
co deu pze que lo co
ratge suem en so pes
e en sa forza. p tal que
cogitacio carnal nos
telhib ne q uana e
leia nos tolga la pe
sa ne ptal que la r
aia no pda p telcura
met de cogitacio nil
uada lo profit de deu
cio Per aqsta mania
meresch ~~anna~~ co seguit
anna mare de samu
el q q a deu aya de

manat. p co cor aq
les z lagrimes se cer
ua en aquella uigor
de pesa en q era men
tres feha la oio. de
la qual es escrit la
sua cara no ses daq
auant mudada en
diuerses coses. e p a
co cor noli obuda co
que aya quest a deu
no fo defraudada z
tell don que li aya
de manat. **G. lxi.**

Qes en carate
ue sabz q aqll
pretureramet
de mana p to des. r
defallimets q prima
met p dona co que
ha fallit en ell. cor lo
to no es p teu ree
but si tonchs abans
no es discordia del
cor gitada. e ari ho
diu la iytat. si offer
ton co alaltar e aq
remembrara q to frate
ria alguna cosa cotr
tu. Iera aqy lo teu
to danat laltar enet

adobar ab to mare
 pmerament. epuy
 torna e offit ton don.
 p q pots ueer co es gu
 peccat de discordia. p
 la ql factia edo es re
 buyat. **D**euem dch
 ante proxime que q
 sia luy n amar ab la r
 pensa. e el nre coratge
 fots metre aell. e ab
 humilitat e bona uo
 luntat lo deu a suau
 iar. eayi lo nre crea
 dor cant ueura la r
 uia bona uoluntat p
 tonar nos ha lo pec
 cat. **E** uebra lo do
 graciosamet. **P** la
 ltra colpa. p la ltra
 dela uitat es dit ql f
 uydor deua. x. milia
 belans. can feu pna.
 ac del seyor remissio
 del deute. **M**es empo
 cor a son fuydor que
 li deua. **C**. diners nol
 uolch leuar. tot lo deu
 te que li era leuat
 li fon demanat e per
 auer la paga ne fo en

carcat. **P**er les qls
 paraules claramet
 apar q sinos de cor
 no p donam lo pec
 cats antes proximes
 no p donara deo anq
 los nres ans co ques
 aura leuat nre es al
 tre uegada demanat
Doncs metre q espay
 de tps auer. de metre
 ql iutge. fote. **D**eme
 tre q aqll qui les col
 pes exanuna es pa la
 nra conuifacio. **A**mo
 letem en lagremes la
 duricia ola nra pen
 sa. **E** demostre gra de
 benignitat antes pro
 ximes. **E** li o fem fe
 elmet te dich q aps la
 fin no auerem freyru
 ra de factia. si ans
 dela mort nos som
 uoaters sacrificas.
Amen. **E** esple
 gat es lo quart li
 bre del dialago.

Quo es lapistola que
sent Jeronymi trans
a scā Eustoxi filla d
santa paula

Oges tulla e
ueges e en
china ami
la tua orel
la z oblida
la la casa z^{tot}

ton pare poble co es tot
tos pares carnals loch
en cara la casa de to par
co es totes tes heretats
les honors temporal
ples honor de ihu x. Car
lo fill del Rey co es ihu
x. fill de deu desia tes a
mors e la veritat de te
aia co es neta e pura

Cia parla dauid en p
sona de deu lo pare ha
aia sca quis uol saluar
Cossella li q desepar tot
lo mo maluat e corrup
put eq meta so co e
so desig iul al regn ce
lestial on es la terra ol
uuetes. Aco dix de p
merament a abra Que
sen fugis de caldea e q
se uengues en tra de
Canaan que li era pro
mesa p heretatge a ell
e atota sa semet aco v
dix de anos Caldea
uol dir mamella uole

na xet alletat **C**
significa lo demoi e la
carn e lo mon que alle
te dels delits e plaers
carnals uols euaus z
de pochia durada plens
de putors de pi z de cor
rupsions **C**nos p lo
cossell de deu teuem e
xir al exepi de abraa
Cdeue uenir en araz
q uol dir uetlas en los
manaments z en los co
sells de deu **C**aq deue
heretar e uenir en la
tra de Canaan q uol
dir en uerosa de gra
Cfigifica lo Regne ol cel
to los diables caygue
re q son en uerosa de
nra gra z de nre re
Car aqua gla to ell
petualmet pttis e ca
huts z des heretats son.
nos es pmesa p heretat
Donchs no basta atu
Csa uge exir t de to
loch tant solamet sino
oblides totes tos pares
e neix la casa de to pare
Csi tu dix q des mana
horar so pare e la amor
de sos pares carnals

non cōtra diu la scā
sc̄ptura cō diu sent agos
ti. **V**ot respō q̄ cō pare
et amare e tots tos pare
tes amar e hōzar e ab
ells pots hōtar sol q̄ not
empatre en les amor. **T**e
uer tō. pare ce sp̄itual z cele
stial. **M**as fit d'apate
re ney .i. poch teles a
mors de ihu. x. ne ol bō
pofamēt que as pres de
plaer e de fuir a deu nol
rētes parets parets ni
parets ni amichs mas
deus loz fugir eluuar
tells ari cōn sp̄ets o el
corpions o cō ademois
Aq̄sta crueltat es sobira
na pietat cō diu sent
bñ. aytant loz cōngū
p parents cō ello fan a
michs de deu lur crea
tor. **S**aps cō te loa les
poc de paradis q̄ es ihu
x. fill de deu en so' libre
d'amor q̄ li feu Salamo
Tota pulcra es ami
ca mea z macia no e in
te. **T**ota pulcra es bel
la amiga nua z nengua
tacha no es en tu. **Q**ue
pot eē pus bella que
scā uige ques apella filla

e hola te deu q̄ no uol
paramēts ne hōzame
nts aion cors apart
de fores p plaur alep gūty
ne als hōmēs del mō
Mas q̄ tota la cura es
te aparellar e te ornar
e te embellir son cor e la
aia apart de diu z de
gracies e de uirtus. **L**a
plaur a deu tāt solamēt
e als angels. **S**i cum
diu aq̄u leuaras tes
heretats grans q̄ pogue
res posseir en aq̄st mō.
vot respō q̄ les leuaras
aihu x qui no pot mo
rir no faces hereter
mortal. **E**p. i. dr. q̄
leuaras p amor tell
Tell cē retra. **O**u tāt
de riges q̄ nos corōpra
ni mīuaran ni porā te
fallir. **S**i nō pots donar
car p uētura nos en i
ton poter queu meys
pres p la amor. **S**i diu
cōn est molt piadosa
triste e martir ne fa
mō amichs. z matona
sen plorara. vot respō q̄
tes ela scā trinitat lo

pare e lo fill e lo lat. Ipe
 rit ne auram sobira r
 goig ari co de gra ale
 gramment de sa cara fil
 la. **E**tota la cort celest
 tial ne fa alegria. **E**los
 angels delur for. **C**ar
 uigintat es for dels v
 angels. **L**amare de deu
 de sa cara filla e ipolad
 so glia fill. Los apoltols
 los martirs los confelloz
Esobre tot, uges e los
 altres sats ne aurā so
 bira goig. **C**ar lur de
 terna e lur exepu elur
 desig fa coplit entu r
 quit aparelas de ueir
 alur festa e alur sca w
 panya. **E**uytes cu eer
 daquis a qui est nada r
 no pas ans est daql a
 p lo ql est regenerada
 quit ha molt carament
 comprada e remuda r
 de ion pfiu sanch. **E**n
 occasio fes de necessitat
 utur. **S**ol be no pte
 uenir a saluacio si aich
 nos esforca de ben finir
En ari des nouol la
 mort del peccador. **M**as

qs couertelcha e que
 uua. **T**ot ari aia di
 aquells q troba teles
 estets en lo preposi
 ment entant q sobra
 gran abominacio los
 ha ariu diu la sca el
 criptura. **V**tinam
 calidus uel frigidus es
 set quia tepidus est
 cupiente et uomere de
 ore meo. **E**o es adir
 p ma uolitat fors r
 calt o flet. **M**as car r
 est teheu tant grans
 abominacioz me fas
 qt comecare auome
 iar de ma boca. **O**
 blida donchs la casa
 de to pare hy de to lch
 co es desepara tots to
 nodrimets carnals
 ab ferm ppiamet e
 ab feruent desig. **E**
 mets prea carn e tot
 co que es p la carn. **E**
 entrate co a tota spual
 en la cambra de ca aia
 secretamet als dolces
 solacos ales melodies
 e als abraçamets de
 to spx celestial tant

bell tāt lo z tāt dolc
e tant prou e tāt no
ble e tant benigne z
tāt amozos e tant po
deros de reguardonar
hōzar exalcar. No re
torz tornis acnirre ni
romāgues en loch
ni regirs cor ulla ue
nēgūna part en aq
sta regio carnal. **Qui**
ponit manū suā ad
aratrū z aspiciens
retro abtō nō ē reg
no dei. **Qui** nre se
voz en lauengel a
quell qui met la ma
al aradre e reguar
da atras no es dig
ne ne coumēt al reg
ne de deu. **Quo** es adir
q̄ aq̄ll q̄ emprē bon
ipofamēt de fer uida
spitual e torna aen
rere z desempara
co q̄ aua comencat
de be aytāt es cō si
era caygut de palay
Hot engan nēgu a
monestamēt de usi

tator lauenger ab
ses flateries. **Q̄** ois
blātō adulator uere
inimicos ē. **For** bla
tent adulator es uer
enemich. **P** sola aq̄st
uida nons ha des cre
ats. **Car** tota aq̄sta
uida es plena de pill
z de mortis. **P** q̄ deue
treballar q̄ en la u
da pourable fiam hon
rats e coroats de glia
Des diu p̄ r̄ p̄pha q̄
lo glasite de deu esta
en lo cel enbragat d̄
sach aparellat de au
ciure z de iusticiar lo
peccadors en tra e tu
assegures ti. **Quy** de
tu trobar pau en tra
entre los amadors del
mō. **No** uech lo fill de
deu p̄ metre pau en
tra. **Has** glay co diu
ell mateix en lauengel
Molt sō totes ls coses
daquest mō en unat̄
de grās cōpanys de ne
michs **P**re te guarda

q̄ des p null tēps no pu
 ra dir de tu co que diu
 vn ppha **Virgo israel**
cecidi et no est q̄ resu-
citet eam. La uige de isrl
 es cayguda e no es q̄ la
 leu. acō diu. i. ppha de
 tota folla uige **Ardua**
 mēt ne parle z segura
 ment opure dir. **Tum**
oia possit des suscitare
no potest uirginē post
ruina ualeat quom lux
rari. de pena fet no uolz
ut uirginem coronare i
corrupta **Co** teu pu
 ra fer totes coses z pot
 fer tot q̄nt uol **Verge**
 pus que es cayguda de
 sa uirginitat no pot uige
 releuar. La pena ela col
 pa li pot be ptonar opas
 no la uol p uerge coro
 nar. **Ihu x.** diu en la
 uegeu **Qui uiderit mu**
liērem ad concupiscēda
eam iam mactatus ē in
corde suo. **Qui gitara**
 tes ulls sobz altre fem
 bre ab cōsentimēt de
 fer lo peccat si podia ja
 es cōsumat lo adulteri

en lo cor **Caro** ma
 teu es dela part dela
 fembra si gita sa uolū
 tat sobre altre home
Dochs se pot pōre
 epur uirginitat dms en
 lo cor p sol lo cōsentimēt
 ja no uega al fet p q̄
 vo no uull q̄ tu leues
 creyer tes cogitation
Hon enemich teu hom
 aucure mētre es pch q̄
Q̄nt lo demōu sem
 bre sō iij en nre cor en
 co q̄nt p̄feta malo p̄s
 famēts loy teue offe
 sar e estreper temēt
 que sō ensemēt **En**
 tin co q̄ diu lo psalm
 ta dauid. **filia babi**
lonis misa b̄ty qui re
tribuet t̄ retribucio
nē tuas q̄ retribuisti
nob b̄ty qui tenebit
z allidet paruulos suos
ad petras. **Quisq̄una**
 filla de babilonia be
 nehuyrat sia qui re
 tornara sobz tu la rē
 de el trahut q̄ tu as r
 anoz retut **Benehuy**
 rat sia aq̄ll qui retendz

co es q̄ retrena los pu
mezs mouiments els
treçara ala pera de me
te q̄ son p̄chs e freuol̄
en la cogitacio. **Q**esta
pedra es ihu x̄ flagellat
elcupit de son rat e blas
tomat e coronat de spi
nes clauellat z w̄put
e plagat z abeurat de
fel e en la creu mort
En plora z s̄o sach
p̄acs s̄o leuats los n̄res
peccats. **E**n uirtut z
en m̄ts dela sua sa
grada mort s̄o nos d̄
la mort et̄nal delu
rats z resuscitats. **A**q̄
ta p̄dra p̄iosa ten
cha tots inaluats p̄
samets q̄y sap tot iō
cor aplicat. **A**lla de
babilonia es n̄re car
z tota aīa carnal q̄
cōfēt auys plaers v
carnals q̄ metē la p
sona acōfusio z amort
et̄nal. **B**abilonia uol
dir cōfusio. **E**p̄ amor
daco la sc̄a septua

loa ep̄yca tota plona
benehuurada q̄ cogita
cions carnals z tots v
altres mals p̄samets
comēlats tantost los es
treç els offega en lur v
comēlamēt. **E**aphica s̄o
cor e s̄o p̄samets ala
ferma pedra ihu x̄. **E**s
pacialmēt ala sua pai
sio on es estēta tota v
carnalitat putet. **E**yot
cōptare nomē lezare p
ūgōya la misia el cap
tū demō delastre. **Q**nt
yo fuy partit de Roma
yo mē an en lermutat
ge en .i. test molt as
pre e solet ales calos
de egypte. **E**cremaue
me tot axi q̄ la mya car
era pus negra p̄ tot lo
cors q̄no degra eē de
.i. moro. **E**yo estaua
tot sol plē de gr̄a amar
gor z portaua uestit lo
salia fort aspre q̄ cobr̄
tot lo cors en forma d̄
.i. sach. **E**ploraua la ma
ior part del jorn z q̄y
tota la nit. **E**q̄nt me

era be lallat que pny
 so mal mograt q vo co
 trestaua a tat co pua
 q nom uolgra adormir
 vo gitaua mes oides sech
 sobre la tra e sobz les
 pedres q no auia i altre
 lit demesjar e de beure dlo
 nom cal plar q los mo
 ges malalts q exē en
 lo dest no beue si no
 aygua **E** que pnyen
 nenguna cosa cuyta
 seblaua los q fcs gran
 carnalitat **E** sola
 paor d infer miera co
 depnat en adu teps day
 tal carcer **E** en cara
 uenjem alcunes yma
 ginacioz q vo regues r
 eer entre los delits q so
 lia au e estar en **E** om
E semblauē souē q
 hois les ballates d go
 ma la mya era tota i
 mortificada z desco
 lorida p lochs teiunis
 e p grans abstinēcies
E mo cor e ma pesa bol
 lia tota e estalaua p
 carnalo desigs **E** l cor

era tot fret **E** ma r
 car tota secha **E** era
 que tot mig mort e e
 calfamet deluxuria r
 la bullia en mon cor **E**
 en aqst creball vom se
 tia desepat de tot ad alt
 litori z gitauem tot
 en creu en la tra **E** ja
 hia tot ari con si fcs al
 peus de ihu y clauellat
 en la creu **E** al ere
 pli dela magdalena
 uolali enrosar los
 peus delagremes z e
 yugar ab mes cabells
E depuys desempaua
 ma cella q no huile
 aqlls altres religiofes
 que estauē entorn **E**
 entre me en lo p pre
 gon loch del dest pla
 yer e plorar e cridar r
E souen mes teuech
 q ho tenya tot lo jorn
 e la nit **E** disciplinau
 mo las coz ab ugues
 be traucats z bacia r
 ma colpa sobz mos r
 pits **E** no cessaua de
 fer mes uenjes tenat

cara

nire leyoz entro q̄ des
ell maten spauētana
m̄s enemichs z apaga
ua mes tēptaciōs. **T**e
tornaueu amō cor z
auia trāquilitat e pen
sau en gōis sp̄itual. **A**
ab tot alō no gosaua
tornar en ma cella tot
la tenia sospitosa q̄ en
cara noy fex lo tēpta
tor demes tēptaciōs.
Alla on yo trobaua
balmes secretes en les
pus altes roqs aqui
era lo loch de ma orō a
qui fehia carcer ama
mequina cat. **E** sap
lo te des qui mē es testi
moni que cō auia pu
plorat e lo gramēt ten
gues la uis deues lo
cel me uenia tāt grā
suahimēt de cor e tant
grā colcor de setimēt
sp̄ual q̄ semblaua cer
tamēt q̄ yo fex en lo
gōis de paradys entrel
angels. **E** cantaua ab
gran alegriamēt de cor
Post te currem̄s i odo
rem unguētor. **E**o e

adix ap̄ tu leyoz des
corre en les odois de
tes grans suauices. **S**i
aytals tēptaciōs los ^{soltare}
sants homes q̄ uiue cō
tinuamēt en mortifi
cacio e en martiri de
lur cors. **E** si aytals
batalles an de cogita
ciōis q̄t cuydes que
pot soferir pūcella jo
ue q̄ uiu en delits ma
iorment sis abandona
alolacty mūdā. **P**ert
segōs que diu sent i
paul. **Uies mortua
est. **E**oes pūcella ui
ue en delits tota fau
da es morta. **Diffici
le itēpulals suat pu
dicia. **E**o es adix ab
gran difficultat se pot
fer q̄ castedat se pura
guardar entre bones
uantes. **E** tu uige
q̄ as sposat ihū x̄. sit
penses q̄ pot sapia oīel
lar o si tu des creure
aql̄ quiu sap de fet e
quiu ha tot prouat. a
aço p̄manēt z p̄ncipal****

met te

mēt te amonest e r
 pch et quie p les amor
 te ihū x̄. Ut spōsa xpi
fugas pro ueneno C
 si tu uols eē leal spō
 sa de ihū x̄. q̄ abeure i
 vy fuges cō aū. Seco
adūsa adoloscēcia pma
arma demonū iūt Ad
 sō les pmes armes del
 demonis agēs iouēs
 enflamates de luxuria
 Ho es ari acēprada iou
 uentut p auaricia ne
 es ari enflamada per
 ergull ne se adelita tāt
 aquerie honors leuga
 mēt pot hm cōtrestar
 aaquestis uicis. Das
 aci es enclos nre ene
 mich. Quocūqz pgimo
abēu portamo iūmicū
En tot loch on ana
 portam ab nos nre e
 nemich. Vinū adoloi
cēcia duplex itēdiūm
uolūtatis. Si e iouē
 tut sō. ii. abzacamēto
 de luxuria z de delits r
 carnals. Caq̄ cal a
 uiltar oh ala flama
 de foch ardet. Bot en

ari es q̄ ha mēter
 nodument de eicalfa
 mēt alcoris ardent z
 enflamat p iouētut
 Sent paul itū a son
 discipol. Timoteu. Jas
noli bibere aquas s̄
modicū uite vino p̄t
stomotū tuū z p̄ter
longas tuas infirmi
tates. Ho uilles beu
 re aygua p tō uētrel
 Das usa un pch de
 vy p tes lōgues enfer
 metats Als cuns son
 q̄ palliē iur glotonia
 pla acturitat de set
 Paul z diē q̄ ient pau
 publicamēt amonei
 ta q̄ psona religiosa
 pura beure vy. Das r
 entin p amor de deu p
 q̄l rao atorga aci uy
 fat paul a sō discipol
 Timoteu apēs p la
 color z pla fitor del
 uentrel z p altres ma
 lalties q̄ iouē aua uole
 dispēsax ab ell q̄ legūs
 vy. U. p. q̄ nosaltres
 nos blandiaz p tal te
 nra enfermetat ma

malu q̄ p̄ngues un po
ch de vy **E**t p̄ altr̄ cao
sāt Paul te mes en a
q̄st loch cōsēll de m̄t
ge q̄ d̄ ap̄stol **S**at sia
aco q̄ ap̄stol sia met
ge sp̄ūal z deu mes
entēdre aguarir les
malalties sp̄ituals
cō sō uicis q̄ malalties
corporals **C**ar malal
tia corporal es souen
mediana d̄ uicis z de
tēptaciōs z de malal
ties sp̄ūals **S**ermo
dei ē s̄c̄ margarita
q̄ pot ex oī pte p̄ fo
rari. **L**a paula de du
es ari con la margari
ta q̄ pot hō foradar
atotes parts **M**ari ma
tey ha hō aespōdre
la sc̄a sēptura p̄ mol
tes uicis **A**q̄lla espōsi
cio es bona q̄ nos del
uia del entenimēt
sp̄ūal. **S**i tu me ruols
respōdre q̄ tu ē noble
p̄ linatge eas acostu
mat de uure delica
damēt leure vy e d̄

mēiar delicades uia
des **E**iaure en plom̄
Et de uestir molles co
les e precioses enot
puzes abstenir de a
quers delicats nodri
mēt q̄ as acostumēt
pot respōch. **V**ive le
ge tua que lege xpi
nō pot **V**iu dōnchs
segons la tua ley cos
segons los nodrimēt
de os patets carnals
pus segos la ley d̄ ih̄u
x̄st nō pots uure. **N**o
entens pas q̄ n̄re se
por aia cōdampnat̄
les uantes **N**e q̄ des
se atelit ne aia pla
er en lo regimēt o en
la uanitat de n̄re ue
tre o de n̄ra magrea si
no p̄ q̄ car s̄ns ab
tinencia nō pot eer
segura castedat. **N**o
as h̄it dir de **S**alam̄
p̄ q̄s feu esc̄ure z can
tar ell matey deu
La sua sauea cō se
parti de deu car fon
amador de les fembres

Ho as hoit dir de i
 moltes quis gl'iaue
 p la ciutat de roma
 ess' santes z castes z
 anauē la testa dreta
 entro q̄ la granea ol
 uette les maifestaua
 e entro q̄ hō l'opia plo
 rar lurs auortōs ¶
 quis parlas de absta
 nencia elles solū dir
Dia mūda mūdis ¶
 Hōtes les coses sō mū
 des aq̄lls q̄ sō nets
 abasta ma q̄sā p q̄
 estare vo de mētar u
 antes q̄ deo ha crea
 tes p nre vs ¶ Si ue
 hiē alcuna del's alt'
 feble z mortificada a
 pellauē la Desquana
 t'ista e cretge z ualde
 fa ¶ Doues tots lurs
 sevals de lur uigintat
 e de lur castedat ¶ Ma
 negues strites els v
 puys le estrets ¶ fe
 vens lurs passō e do
 blegue lurs genols z
 gurite lurs pes dissolu

tainēt z en paraules
 afaytades z maestre
 iades z uels molts z
 corriets z curios esgūr
 damēt ¶ Aco es daquel
 les tota lur castedat
 els sevals de lur u
 gintat ¶ Aytals no
 an plaer en lo nres
 p'mos ni nos an matē
 no auē uoluntat de
 plaure aytals ¶ Ne
 gu no es segur sino
 tat solament aq̄ll q̄
 fuer z uui a nre sen
 vor ihū x. Ho null q̄
 aies familiaritat ni
 trop de puata ab co
 nes maridates ni
 louēs ni uelles apri
 aauer vn grā ergull
 en aq̄lla iuda ¶ Prin
 a fugir atotes aquell's
 tones uidues q̄ sō u
 dues p necessitat e
 no p uoluntat ¶ Als
 cūs clergues sō q̄ per
 scā ho p auctoritat d
 loch q̄ tenē o car sō de
 religio an offic' de uili

tar les dōns **C**ueura
los barar lurs caps e
tenir la ma ales p fem
bres axi cō si donasse
bñdictio **C**uenē lurs
salutaciōs **C**no pen
ses q̄ ells enseyen co
ses nouelles ni guav
re de deuociō **C**as so
uē hoit q̄ q̄ ells te di
ran **C**yo tENCH h̄ a
grā folia en senyar
ah̄ q̄ q̄ debans sa
bia **C**art te ueia l̄z
exir de casa **C**si tu
dius que nōs uols i
erir sino p̄ cosa de ne
cessitat. yot dich q̄ i
not de fallira negoa
si tota hora ne uols
erir q̄t uēdrā falenes
Car prou tē aparel
lara lo diable lo q̄l a
h̄rea pau z secret e a
parella tota turbacio
CBelos es ih̄u. x̄. o tu
nouol q̄ls h̄mēs del
mō te uegē ta cara r̄
no sia torn al mō q̄ no
faces q̄lq̄ abstinēcia
sanitat es grā al cor

e ala aia prōre acēpra
damēt sa uia **C**uat
lo uentre esta ple ma
tinēt. lo cor se apegē
er e uol **C**ix dōnnie r̄
Cerra ben femada z
ben en rolada engen
tra cardons z spines
axi mater uentre sa
coll engendra uols p̄
samēts de luxuria
Cis te pensada la cosa
p̄ que est p̄ seguda p̄
tes parēts carnals e a
michs carnals **C**ite
o coners molt te p̄tē
ten grā beneficia la co
mētes eē cōpanyona
de ih̄u. x̄. qui fo tāt p̄
seguit p̄ s̄x en ueioles
enemichs z per pura
malicia la cosa de ta
tbulacio es aq̄sta r̄
Car no uols eē esto
lira de scuder ni de ca
ualler oras del Rey
Cno uulles semblar
molt religiosa. Ne bul
les aparet pus h̄uñ
q̄ not fa niest **C**sa uer
ge deu au sat erguil

p moltrar hpauēt ala
 mala gent **E** No es d
 la dignitat alla spola
 real que tots aquells q̄s
 uolē puxē ab ella p
 lar ne familiarar p̄m
 te guarda be sob̄ tu
 materia que no quire
 gl̄ia enco q̄ tu nola r
 curtes fugir **M**ara
 uelloſa art ha aca lo
 demoi en aq̄sta cosa r
Quat hom fug e ſq̄
 ua laoz lo diable la fa
 molt fort deſuar **E**
 en ari ſots ſēs gr̄a cau
 tela noli pot hom fu
 gir **P**arlar te dels
 homes de mo orde als
 tuns nra qui ſō ambi
 cioſs de auer z p curar
 officis p q̄ puxen ue
 nir entre la gēt z aū
 familiaritat de molt
 p̄ones **C**ō ueuras
 aptals nols conegues
 p clergues ne p religi
 oſs **M**as estimalos ari
 cō amants. Als cuns
 an m̄s en tot aco lur
 studi q̄ conegūe lo nō

dels tembr̄s z q̄ lapie
 lux cala **E** uolē ſab̄
 lurs manes z lurs cus
 tumis **D**aq̄lls ſō als
 cuns qui ſon pus p̄n
 cipals en aq̄sta art **E**
 ſi te los apres acone
 xer te poras pures co
 nerer lurs deſebles
Apnes lo mata es en
 r p̄ch leuat q̄s ne ueu
 ras exir pus curtats
 p anar uſitar z ſalu
 dar lurs familiars r
Eles ſobreprene ſouē
 durmēs en lurs cabres
Entre ſē puadamet
 e deſuergoyadamet en
 tro aelles. e ſi ueē p̄m
 cori o p̄mes toualles z
 belles o tra de p̄ma tela
 o q̄l q̄ altre **L**oya h̄m̄
 ta comēce h̄ aloar e
 amarauellar e demoi
 trē cōplayent q̄s faci
 meſt altre atretal r
Et nō tantū impetrāt
 q̄ extorcāt **E**no p
 cure tāt ſolamet que
 hom lo; h̄ d **M**as de
 manē h̄ p les manes
 q̄ an **E**pre te guarda

de ma ma abgrā tre
 ball esens eua no po
 ria estar. yo mesquy r
 disciplinaua mō corē
 ma carn ab de lunis
 e ab uigilies e enplor
 e en sospirs e en lagr
 mes. **E** il alguns ue
 gades me prengues
 alegir los prophetes o
 lo test dela scriptura.
**Sermo orabat in cel
 tis** noy trobava pla
 er axi ma auua lo dia
 ble arorbat. **E** metie
 danant aytat bell o
 hoir fa les paules de
Buli e Doraci. **E** yo
 mesquy cō alom pout
 e exorbat apres la r
 feblea del teiuni e de
 mes lōgues abstinē
 cies. **E** nelex quant
 auua plorat euetlat r
 mox peccats. yo pnia
Buli en mīs mas. **E**
 temētre q lo falc spēt
 antich co es lo demoi
 me escarnia e me exor
 bava en axi. **Una grā**
 febra me ua pedre qm

del mig dela qrelma
 z affeblim q apenes r
 lapell paria sobz los
 ossos. **E** la calor natu
 ral se era tota restre
 dada p tot lo cors salu
 a. fort petit dela usda
 dela aia palpitaua r
 en mig del pits. **E** en
 turtant aparellaua ho
 les exsequies pmi se
 bollic. **Quant** yo fuy
 raubit e amenat r
 denant lo jutge sop
 tosamēt seen en la
 cadira on auua tant
 tebens e tantes res
 plandors p tots aqlls
 qui ere tant respian
 cents que couench r
 tot abayar entra q
 no podia ne gosaua
 guardar lesus. **E** tema
 nam lo jutge de ma
 cōdicio. **E** yo respō xpia
 son. **E** lo jutge dix r
 mēts si seronia est no
 pas xpia uolch dix de
 reble est de **Buli** r
Quia nō siferu. **Non pas**
 de isrl discipol o xit r

Ubi est chelauro tuo
ubi est cor tuu. Aqu
es to cor on es to tre
sor. q mes ames emes
apliques a ton cor. Il
lito obtinuy De con
tinet vo calli no sabi
que dignes z p di lo
plar. Lo jutge mana
matinet flagellar en
tre los flagills. Quat
me batiē lo foch z la
ardoz de ma cōstiecia
me turmetaua pus r
fort. Comēca a recor
dar aqll uen my mater
aqll uers del psaltari.
In inferno autē ds q
fitebz t. Des qd con
fessara net lo ara en in
fer. Comēce a coar
pus fortinet alta uen
ales me ince. Comē
tre que flagellāuen
yo edaua a questan uen.
E ala si tots aqlls qv
erē piets aq entorn
se enclinauē de genollg
tenāt lo jutge. E pre
gare lo piatolamēt q
ell pdonas aqllta uega

da ama simplea e ama
louētut. Que tonas
eipav de pnia aelmeur
me erroz. Que i doblas
mō turment r si vo ja
mes my tornaua q vo
legis ne pch ne molt
en los libzes dels pagās
no feells. Eyo que era
fort stret en aquell ar
ticle uolgra neleir pro
metre maiors coles. Comēce
a iurar p lo seu
nom. Sevor si nengun
tēp legire james en lo
libzes seglars en ay
tant me sia tēgut cō
sia auia deo renegat
a aqllta uen paula me
lexare etorna la aia
en lo cors. Comēce a
obrir lo ulls e fore tot
ples de lagremis e mō
cor en dolor e en grā a
margoz. Ut incredulis
fite facez ex dolore. En
tat q cello qno pogre
creure o cregueren p
la dolor en que ueeren
star. Eno pessets q a
qlla uisio fr adormimēt

Dolere q aqll
to du etō tior

te uaitat ni de l'opio
 p' illusios. La cadira de
 deu z lo jutge dauat lo
 ql vo fuy mienat z fla
 gellat e en paoz de esser
 dell dāpnat me sia tes
 timoi ari q' semblant
 q'itio no que esteuēga
 vo se q' von port mos
 costats e mes espates
 blaues. **E** senti puy
 logamet les dolors. **E**
 daquy auuat vo legi r
 puy la icptura sca tat
 uolēters e p' tat gran
 studi e p' maior que vo
 no auia legit negū t'p'
 les scets e los libres dels
 homēs mortals. **E** ver
 ge filla de deu esposa de
 ihū x' mimateu te mis
 en exēpli q' no aies pla
 er en f' faules ne en i
 uanitats. **E** ncin aqlls
 quit placā de deu. **E** li
 era neleu angel q' p'
 las del setgle ni teles r
 uaitats del mō ni ca
 ositats nols escolts r
 nels uulles hoir ney
 aies James plaer chē

ozet q' diu lauegeli
E de quo libet uerbo
 ocioso uetca e rano i
 die iudici. **E** de tota pa
 raula ociosa uetca rano
 les homens al loz del
 iudici. No creu q' nen
 guna psona w son cor
 ahoir uolēt ociositat
 e paraules uanes p'
 q' deuoltamet ni ferim
 met ahozar. **E** ax tots
 ues q's aplica aoro le
 nemich li te danat a
 qlles uanitat. **E** les
 sagets del mō e del de
 moni sō arçets z en
 flamates e fa se atem
 prar z arefiedar ab
 uigiles z ab orō de
 iunys. **E** si castedat
 noua acompayada d'
 u. cōpayones ella no
 deu eē creguda la
 f. es ni pot fer se desi
 matema la. i. es oti
 necia z laltē esphitat
E cōtinēcia festreny de
 coses legudes. **E** spfi
 tat se guarda fort de
 coses no legudes. **E** bat

Paul dehia de li ma
teu. **C**astigo corpi
meu z inuirtutem r
redigo ne cu alijs p
cauims ego reprobo
efficiat. **N**o castich mo
cors el tetorn en fuy
tut p co q no ha rep
uat sino coplech o
no obia co q parle
als altres en pales r
Ha ha filla sant pau
qui tant sant era r
en tota pfectio cas
tiga e mortifica son
cors. **I**. **J**ouecella
feruent al foch de
sa Jouetut se allega
en alegriamēt d uia
des. **N**o dāpna les
uandes que des nos
ha tonades ocuades
p la necessitat d nra
uida sosteñ q hō non
uē alla necessitat r
ab gra z ab laoz d deu
oras q pych z aferm
q vins z carnis z fal
ses sabors agutes en
flamē psones Jouets

en deus carnals. La
tra de bolcam no crem
mils mils ny p tates
uenes ardens co fan
les uenes tel hō e les
uenes tela fembra r
Joue plenes de vy en
flamades de calt co
duyt. **L**es iuges ana
ans qui scriuēt la r
natura de nres cors
Espacialmēt **S**ahe
z ppoctas els libres
q apellē **B**enasia co
es naturalis diēts q
cors ditant z de per
sons Joues z Jouen
tut z cors de fembris
abōten fort en calor r
Eq uades homates
los ion fort cōtrarie
en les dites edats r
Els sō fort cōtrarie
aguardar la salut r
corpoal e en gēien r
moltz malalties. **E**du
los hō amillar freds
uandes. **D**e nēguna
uada not sacols ne

guere te loyes en ay
 gua firoa. **¶** Néguna
 cosa no en flama pus
 més corloris nins en
 grexa gentra uils mo
 umets carnals q re
 plectio de cors z iuge
 tio de ql que sia la r
 uanda. **¶** Quina q
 sia la cosa q dona occa
 sio de sentimets o de
 plaers carnals o que
 nelex los te faca re
 mebrar axi te l'unva
 co de u mortal o de
 turech. **¶** Paucis ci
 bus z ueter. e iuribus
 triduanis ieiunio per
 ferunt. Amalivada
 uada e uetre famo
 lent ual mes p uetre
 per los uicis dela car
 e q p castedat aguar
 dar q cejunar. 4. Jors
 ses tota uada z al
 tero pu meiar. **¶** Oe
 lis cotidie paru com
 tere q raro satis sume
 Oes ual q ho atepza
 damet prega sa uada

calcu Jor q omplir
 se lo uentre. 4. Jorns
 o entre tres. i. uegada
¶ Iurat de copayia
 de se gets Joves ale
 tades en la uauitat
 del mon z q negu tef
 no uegue atu encara
 que foilen atayets o
 sach co es de to linat
 ge. Juglars ne cata
 cors no sapien te casa
 ans te lie missatgers
 de mort. **¶** Quat seite
 uetra q alcuna p son
 uega aplar ab tu oza
 prech te q not esteue
 ga soue mit te en loch
 de uista. **¶** Parla tat
 seguramet q p null r
 hom q uiga no muts
 te rao ne muts ta car
 q faces senyals ugoyo
 ses. **¶** Specim metis e
 facies z tati octi fa
 tetur arcanu. **¶** La r
 cara es nyral d'la p'sa
 z d'el cor. **¶** Los uils qui
 calle so missatgers p
 pson del cor. Alioz uulug

nra cauzio fit. Lo dit
famament dalcunes
q nos guardē prou a
ordonadament deu eēt
nre lum anox mater
guardar d semblant
blasme. Lubrica fam
puellas. per. i. petit
de mal estar pt sa fa
ma e sō bō nom pun
cella. Nō cib an orōne
ū pt missā sumat. Nō
pugues negū coduyt
sens orō al comēcament
del meiar dignū bne
dictio z la orō qes es
tablida. Rec rece
dat amēca nri refan
tur gra saluatoris. N
Hot les de taula q no
retes grās al nre saba
de ihu x. Cascuna
nit te des leuar ahoz
de matins vna uega
da ly dues edir secre
tament en ta cambra
psalms z orōns aqles
q sabras. Epēlar co
ralmēt lapallio de

de nre leyor ihu x
Al exir z al entrar
de ta casa z amat e r
toznāt p places e p
carreres no sia tō cor
ni ta boca sēs orō. Je
guna cosa no comēc
ni anar ni exir ni r
entrar ni obrar ni ^{ni saer.}
orar ni saer. qno faces
lo seyal lo sei dela i
creu. Qies tots tps
danāt tu la glōria
ūge mare de deu per
exēplū q estaua tots
tps enclosa. Qant
langel la saluda fat
Gabriel dauāt aella
en la cābra etra afor
ma dome la ūge que
null tps no era esta
da saludada p hōm fo
spauētada entāt que
no li poch respōdre r
neleix. i. mot noli r
respō alla salutatio
ffet semblāt ala ma
re de deu si uols do
nar glōs testimoni r
ata uirginitat. Remē

bzet q̄ lo hū de deu
 ihū x̄. ta iposada assī
 p la beutat e p la pu
 ritat e p la dignitat
 e p lo fruyt de ta pla
 sent v̄ginitat. ha do
 nat son cors p̄ nos a
 turmēt z sa uida a
 tāt dolorosa mort p
 tu arembē z a saluar
Et sola digna vetri
 bucio. **C**um sāguis
 sāguinē spēsatur
Conchs no recōpēsara
 dignamēt si donis tu
 con cors amarturi p
 ell **N**ichil amātib
 durū ē. **N**enguna cola
 no es dura acell q̄ o
 bra p amor. **P**us que
 bona uolūtāt mena
 ala p̄ona negū tball
 no lies greu **R**egnū
 celoz umi patitur n̄
 tibi itēfecis regnū ce
 loz nō capies **I**n
 ihū x̄. en lauēgelū q̄l
 regne dels cels segua
 va p forte **S**i no fas
 forza atū materya ja

no auultaras ni obtē
 tras lo Regne del cels
Si no crides e no ca
 bustes forçadamēt z
 iportunamēt ala por
 ta de ton amich ihū
 x̄. **J**a no p̄dras ne rec
 bras lo pa del sagra
 mēt de que no direy
 ab grā amor ses fill
 e ses filles q̄ dormen
 ab ell en lolt de pu
 ra castedat z v̄ginitat.
Hū at̄ dñe onyere
 nr̄i. **D**eo gr̄as.

Oportuna let bah
li e teya fo un mo
nestir de dones
en lo q̄l eitaue. **ccc.** do
nes e auay vna uige
quis feya orada e que
agues demois. La q̄l en
tant gra herior e esqui
uadantia era aguda p
totes q̄ sol neguna no
uolia ab ella plar ne
meiar ne elegue li e do
naueh aytall offici o
uyda q̄ null tey no p
tis dela cunya p tal q̄
tot lo fuey el offic de
la cunya coplis z era
segos lo proubi de les
gents espoge plena de
uynagre eyroua aco q̄
en los sats libros troba
eset segons lauēgeli q̄
diu **S**i negu entre uo
uolra eer maior sia mi
nistre e suent de tots
E segos la postol sent
Paul qui diu si nen
gu de uosaltres cuyda
ra eer sau en aq̄t r
mo sia fet foyll p tal
q̄ sia fet sau **E** aq̄sta

uige portana lo cap
en uolupat d uills r
dray z axi rija atotes
les dones. **M**as neguna
daqlles nola uee que
sagues ne meiaris ala
taula ne de neguna
no pres anch alguna
peya de pa **M**as tant
solamet les mycatells
q̄ potia collir dela tau
la co lauauē les toual
les ne les olles aq̄stes
coses li bastauen ach
anegu ni anaguna r
no feu in iucia anch
negugna no la hvi
murmurar anch a
negu no pla ni poch
ne molt **E** co certes
totes li portassen oy
en cara aqlles fosseri
totes les coses de sde
soyes e blastomies q̄
li deyen **E** uey q̄ lan
gell de deu estech da
nant aiet piteri lo
q̄l era axi appellat p
lo habtisme e era ba
ro q̄ tots tey auya
uycut en lo text e co

p aqll pichter liguas. i.
 iorn en .i. loch qu es
 appellat pontice d'vli
 aquestes paraules **C**
 dix tu pichter eitas
 aci en aqst loch de ft
 ari co asant e cuytes
 fer gran cola co aci es
 tas uols ueure. i. fe
 bra q es pus facta q
 tu ve d'cs al mon d
 les tabayneques en lo
 ql esta fembres t'v
 bar ni as vna entre
 les altres q ha cubt
 lo cap de uils draps
Sapies p tot cert q
 aquella es mellor q
 tu la ql co cotra tan
 gra nombr de ugens
 aurat iusta tota sola
 de dies e de nys se co
 bat lo cor daqlla neq
 parteix de deu **M**as
 tu q en aqst loch esta
 de e nouas de fores de
 cor e de pesamet no r
 selles danar p tots les
 carteres de les ciutat
Etat tost lo de deu al

demut dit monestir
 se uech elo maestre r
 dels freres pgaua q li
 passalle al flum el ma
 nassen ala habitacio
 deles uges e tat tost
 aqlls com sabesse aqll
 q era bato glie p uida
 e ia q era uell p loga
 edat passare li lo flu
 e entro al monestir
 deles tones **E**co fosse
 danat aqll el guar
 da enoy uee aquella
 p laql hi era uengut
Eala p fi dix totes les
 me fets aci uenir **T**at
 uiares mes q nich fal
 lega alguna e d'rien
 aaquell vna orada r
 auem dins la cunya
 e dehim li en demonia
 da **E**aqll dix fets le
 uenir danant p'tal
 q la ueia. la ql paula
 hoyda tant tost la fa
 eren cridar e appella
 ren la. la ql co nou r
 uolgues h'ic sentien
 socreu alguna cosa h
 p auetura p reuelacio

te teu aq̄ta mate
ra cosa coneria e di
guere li sent pichte
ri te desua ueura e
era empo lo baw gra
de fama e de nom a
donch; co danat a
q̄ll la aguelle ame
nada e aq̄ll uees a
q̄lla e ab lo front e
ab lo cap ~~subere~~ li
gat de uills draps
gitas als peus daq̄ll
la e dix li beneer me
mare. **¶** Aq̄lla aytā
be gitas alpe daq̄ll
e dix li mas tu leyer
pare ma beneer e
totes les tones eipa
orades e marauel
lans diguerē no uul
les abbat aytal in
iuria cotferir cor r
orada es aq̄sta q̄ tu
ues. **¶** La dōchs set pic
teri dix atotes les
tones uolātis lot
orades **¶** Mas aq̄sta r

ura dona es emya e
predi tes q̄ en lodna
tel iuy vo merescha
eer atrobat tan dig
digna co ella. **¶** Laq̄ll co
sa hōda totes en r
seps als pes daq̄lla
cayguere e cascuna
cotellaua ses ppies
errades z i iuries q̄
auien fetes cōtra a
q̄lla q̄ fore moltes e
diueses laq̄ll cosa oyda
lo fant baw feta r
oro a deu tornassen
z ap; poch dies a
q̄lla no poch sofferir
tanta glia de si ma
tena ne uole q̄ for
apellada for en co
panya dles altres r
co lhos uijares que
for massa gra honor
yiques de nuyt del
monestir amagada
met **¶** Mas en qual
loch sen ana ne en
q̄ll loch semes ne ab
qual si mori no ho

paguerē lab

Una sc̄a uerge
 era en .i. mon
 e fehia tant al
 ta uida e tat gra pe
 nitēcia q̄ a uis aq̄ll
 qu huyen feya mara
 uellar **¶** .i. sat pare
 uisita la .i. jorn e de
 manali cō podia sō
 cors ayi marturiar
Dell pare dix ella r
 vo to dire del comen
 camēt mō pare fo r
 hom simple q̄ uia
 te son tball e auia
 tant pōs paules q̄
 moltes gentz se cur
 dauē que fcs mut e
 null temps no esta
 ua en la plassa de res
 del mō no se trame
 tia de cō q̄s fehia en
 sō alberch / cascun ma
 ti anauā des pgar
 alesteya / z pnya sō
 pa e son pch cōpanat
 ge pobramēt e ana
 ualen tot lo **¶** soz estar

en la obra q̄ fehia
 null hō na cōplēnyia
 dell ne ell nos cōplan
 yia tom p tort q̄ li fe
Vench p tēp lo soz
 de la mort e passa da
 q̄st segle .e en aq̄ll
 jorn quell passa uech
 molta neu .z foren
 grās trōs e grans lar
 e lag de pluges e de
 tēpesta ayi cō si tot
 lo mō degues p̄r z
 null hō no podia eir
 de casa z dura molt
 aq̄st mal tēp en ayi
 q̄ nol poch hō sebillir
¶ cō uech lo tter ior
 q̄ ia podia lo cors en
 nra casa apnes al
 guns de nres uehins
 lo pogrē metre sots
 la terra sens mulla
 e sens capella e sens
 tota honoz ayi con
 vna bestia **¶** fehia to
 ta lagēt ueiats daq̄ll
 maluat hō tat cubes
 eren los ses peccats

tes los li manifesta a
ara q' naley la tra nol
uol rebz z los diables
ql nan portat airtor
bat tot lo mō anch r
no iuu q' mō pare vn
plaer agues en aq̄t
ta uida z an daq̄t
setgle agrā d'osonor
E Damare era vna
fembra guaya plera
e donaua a sō cors tot
los plaers q' podia to
nar en boure e en mē
iars e en uestirs z en
uochs e en solacors z
despenja e guastaua
tot q̄nt lo prom guā
ya ab tafurs z eno
luxuria e en gras ay
res q's donaua. Aq̄sta
uida mena mētre ql
marit usch **D**aps
la mort de mō pare
ellan feu dos tans si
poch an despes la sua
uida **E** cō uech ala
mort feu tāt bella fi
q' no semblaua q' agu
null mal **E** tota la get

ne loaua deu e debia
la vn alaltre us anch
mes tant bella fi fer
anēguna p̄sona **E** fa
hia tāt bell t̄p̄ en estiu
q̄nt sō les flors eles
uertos z tota la gent
es alegre e fon sebul
lida ab grā honor ne
ley semblaua q' la beu
tat del t̄ps auidas
h̄rar la sepultura r
Quāt fo mort mō
pare e ma mare yo r
romāgu pūcella cre
eguda e agu uolun
tat de pendra marit
e de mētar al setgle
e mos amichs q' mo a
parellauē **E** comen
tem acōfitar z apen
sar ql uia feria lo
si pendria la uia de r
mon pare e q' mēys
preas lo mō equē no ^{tot}
uolgues nēgu plaer
en aq̄t mō ne donar
ayre amō cors en
aq̄sta mortal uida

e q' tres pnia **D** q' se
 guis y m la uya de ma
 mare equē donas tot
 los goigs e plaers q' p
 ria donar en aqst mō
 e puy p' fauē q' mō
 pare y tant bona uya
 uech atāt mala fi e a
 tāt desordenada **M** ma
 mare de fa mala uya
 da uech atāt bona fi
 e estaua tota espar
 duda q' elegua **E**
 ayi adormim en aqll
 pensament aparech
 me en uysio vn angl
 en semblanca tome
 eps me y la ma edir
 me q' se guies q' ll me
 mostraria mō pare
 e ma mare **M** mana
 men p vn bell prat
 florit ep tant bells
 uergers plens de le
 bells arbres diuerses e
 ben florits e de fruy
 ts e de totes bones r
 odors z de fontanes
 e de ribatges e de e

cantos docells e de tot
 dolors e aya aq tan
 belles cōpanyes d'abel
 les gentes e de diuerses
 estamēts uergens e
 puncelles e iouēlls
 coronats de roses z de
 lirs iuglars e estur
 ments etā grā goig
 e tan gran alegria y
 e glia que negu homi
 no p'ria ho p'ria cōp
 tar ne estimar eiots
 loauē deu **E** entre
 aqlls gentes uyi mō
 pare estar q' fo y des
 majors q' itaua en grā
 glia e ~~estaua~~ estes me
 la ma e salutā molt y
 dolçamet e tiram ad
 molt amorosament
E dir me filla ueges
 p tāt poch de treball
 que sofreri en lomon
 z p vn p'ch q' fiu de
 pnia e cor sabi fugie
 aqlls cans de plaers
 q' p'gra auer e donar
 amon cors son uegut

en aq̄lta cā grā gl̄ia
e des mena an guar
donar cō tu filla ~~nes~~
pots ueure e tu filla
faras aq̄lla uida e ue
dras cē amy en aq̄st
paradis. **E** quant cō
neguy q̄ dell me p̄cia
volh crida noaa bell pare
dolh iams nom uull
partir de tu. **D**ell dir
me la uoxes en riet
sifaras bella filla coue
q̄ tu faces p̄na al
cors ans q̄ tu uegues
en aq̄lta grā gl̄ia e
acochs partim dell la
uoxes langel qm̄ gu
aia menam en infer
e en vn loch tenebras
q̄ noy ha iorn ne lum
ne claredat. **O**das ay
vn foch r̄z blau r̄
ari cō a foch de cōffre
plen de mal fum que
llu luu vn poch q̄ la
vn pot ueure laltre r̄
als turmets. **E** un
tates de maleytes ḡs
e diuerses turment

la vn en toch laltre en
glars e en neu els al
tres en fanch e en r̄
pudor e en turmets z
en calapets e en sp̄et̄
e en males besties q̄lo
rōpiē els deuorauen
z tates de fers diabl̄
q̄lo baten els acotaue
els admen als turme
nts e tants espauē
tables c̄ts tant orri
bles q̄ la .i. no hoya
laltre e la vn mala
via laltre e blastoma
uen deu. **C**onegui
ma mare q̄ estaua r̄
en vna gran caldera
plena doli ardent r̄
pus q̄ fith entio a
les mamelles z cone
ch me eix se aplozar
acridar en plozant
molt fortmet e dir
me ueges filla ue
ges ~~su~~ p̄ vn poch r̄
dayre e de plaer que
uolgu donar a mo
cors en la pudor del
mo ara son cōdāpnada

p̄ tots t̄ps

p tots tēps lens hi en
 aquells turments r
 q tu ues ay ay mari
 da e de deu maleyta
 tat tost fore passat
 aqlls bres delits etat
 lonchs fan aqlls tur
 mets **Q**ant yo uuz
 hoy ma mare en aqll es
 tamet p pch no exi
 del ley e cride ayi co
 fembra h es fora de
 son ley **E** hoyre ho r
 en mon allerch tota
 ma copaya e leuare
 se tots espordits e
 desptare me e edaren
 me cascus p q crida
 ua e ploraua e qn r
 segle manaua e qnt
 me fuy esuetlada es
 tegui tota espaueta
 da e mebra tota ma
 usio **E** fuy en uolu
 tat q fogis ala uida
 de ma mare eq velle
 blas mo pare **E** meys
 pree lo mon e promys

ateu ma ugitat e
 entremen en aqll r
 mon p fer pnia bell
 pare dolc e car amich
 de deu aq es la cosa
 p q yo ariageich mo
 cors afer gra pnia

CXXXIX

Qmeramet p Induyr
 lo ha eer en orde de
 religio **E** en la copu
 nyia dels freres / si
 pot eer dit / o q diu
 sant. bn. sobre los
 cantichs **S**on diu ayi
 petit tem lo demoni
 aqlls q dyune uetlen
 o son otiments **C**ar de
 aqsts molts ne ha tirats
 al lac d ruyna. **A**us
 aqlls q son oncordes e
 viuen ab vn oratze

111
en la casa de nre senyor ajustats a deu e
aells mateys p vincle de caritat. Aqueste
metē dolor. temor. z enueja en lo dñom.

Qste elegin aqsta uida. estaza en continua dlecta
do segons diu ysidoro d sumo bono diet axi.
Los sants homes renūciantes al segle acabada
met. Axí more en aqst mo q en sol deu viure
se adelite. En quat se substrahen dela cōuersa
cio diaqst segle. En tat dins la lux pessa. qtem
plen poue la p̄sencia de deu. z dela q̄panyia
angelical.

Qste ms auat aqsegura lo fruyt d oro. lo ql es
gran. segos diu sat iohā c̄ostom sobre sant
mathu. diet axi. Axí com chimyama be adoba
da. delita lo hom be odorat aqlla. Axí la oro justa
es suau dñant deu. E si uols saber la sua dignitat.
d̄ ḡtinet q es dela bocha proceya. los angels la
reebe en ses mans. z la offerē dauat deu.

Qste tat cō ell es p̄ sau. deu p̄ tost elegir aqsta
uida. segos cō q diu sat ḡgori en lo p̄storal. diet
axi. Tant cō casties pus sabet. En tat es s̄o de latic
p̄ greu. E p̄ cō sens excusacio m̄ex suplici. Car sa
uamēt sis uolgues p̄guera squaz peccat.

Qstem elegit aqlla uida. stara lo seu or en gra tra
qllitat. segons diu sat ḡgori en los morals. diet
axi. gran segētat es de coratge. no auez alaiā q̄ru
pisc. ua secular. Cor sis endrera adēsjar les cōses
trensals. no pot eez segur. ne tranq̄lle. Car ho auzi
q̄rupiscia q̄ h̄ya les cōses. les quals no ha. Ho h̄ya
ra temor q̄ no p̄da les que ha.

Este pora molts bens assegur q'ustat se a homes d
 sta uida / segos diu sat gregori sobre ezechiel diet axi
 aqll q's acostu a hom d sta uida p la assiduad ista plo vfr
 d plaz plo exeplo dles obrs d aqll reeb aqst ben / q's en
 cen en amor d uirtat q' fuig les tenebrs dels seg p'rats
 ques scalsa en d'fig d'la lum u'ad'era :-

Este car ell es stat / z es caualler en lo mo. du desjar q' ex
 cesq' altra militia of la carn / z la sang / dela ql militia diu
 sent g'gori en lo viuf. d'ls morals / aqll q' uol militaz en aytal
 caualleria. du eez industos ab p'uidencia / excitat p' disciplina
 totat d' uirtut / e animos ab ostancia / car molt mes es uecer
 lo diable / q' pharao ab tota sa host. Segos diu sent. bn. sobre
 los cantichs en la homeha. xxxix. :-

Este d'aco nos deu retraure plo plaz d' gents d'tal nouitat
 Segos diu sent augosti. en lo tractat de les p'uiles d' deu diet
 axi / q'nt lo xpia comeca ben viure / z scalfaz se de bons obrs / z
 meysprea lo mo. en aqlla nouitat d' ses obrs sofer molts rep
 nedors / z q' d'ictors. frets xpias. Si enpxo ell p'sseua / e aqlls sobr
 p'sseuant / aqlls matys li fan obediens / q' dabans les d'ies coses
 de lux poder phibien :-

Este se deu retraure p' dit q' hage d' seynorejar altres / car segos
 diu sent gregori en los morals. Tascu es forat soferir carrech de
 tats / a quants en aqst mo seynoreja / z son innumables les colps
 les qls se p'etra p' amor d' auer seynoria / E p' gardia d'aco. diu set
 agosti en lo tractat d' xy. abusions. / holt's son q' p' offic' d' seynore
 jar se acostenadu. E aytal feu moyses / e altres sen peyoren
 E aytal feu saul. donchs ms ual amoss. Hamo segunt v're
 q'sell. semblaz amoses q' a saul :-

Este encara se deu retraure p' los d'its d' mo. axi o diu ysi d'ora
 d' sumo bono diet axi / holt's desige conuolaz ab la gra de deu
 axis teme freytuzetaz dels d'its mundanals. prouoca a quells
 la amor de ihu x'p't. mas p' la cupiditat del segle reuocan
 lur desig :-

Est ha prouar q' ell deu meysprear lo mo. lya aq' d'it de sent gregor en lo dialogo / on diu ayi / meysprea
or fia p nos lo mo / encara q' nos blamidis / z p gras p'pitate
y plagues amre auatge / ams pus q' d' tantis flagells es batut
z d' tantis adu'ssitate fatigat / z tates dolors nos redoblacastu
oren / q' als crida . si no q' p nos amat no fia

E si diu q' no uol d'sempar lo s'uey d' son rey / z seyor / z d' la
cosa publica . pot li eer p uos resp'ost q' molt ms lo s'uey se
gunt v're g'ssell / e stant en g'timues orons p ben d' d'it
seyor / z d' la dita cosa publica / p'exemple d' moyses / lo q' leuat
les mas en alt lo poble d' isrl' uencia . segos se lig en lo exo
en lo .xxi. capitol / E axi ho feu teodosi empador . segos se
optala istoria d'ls romas . on se lig q' augeni / z arzobagasis
sos enemichs ab tota lux host p're z fore morts . lodit teodosi
stant en oracio

Este nose du retraure plaiz / z les riques q'li guerra leuar
car en aco mostrara ell sa utut . E nos ap ell am recepta
Valeri en lo libre q'rt en lo .ii. capitol / q' ffabrizi rebu'a lo aur
el arget / z altre coses p'coses . les q'ls li ere p'sentads . d' q' se
lig en lo dit loch q' sens pectunia era molt rich / z sens auer fa
milia ag'p'iat habudint met / car no posseyz molt / z poch d'
filar . lo feyen Rich . ayes auat segos diu Seneca en lo libre d'
p'uidencia . demetrio geta les riques en la mar . extimat tot ho
de bona p'essa auer gra carrech posseymt' q'elles / Encara mes
recepta set Jeronim . q' iouma . q' diggenes tema sa hitano
en . i . ueyell vmanchen la porta de la Ciutat / z ab la ma a
pada beuia / z no uolia auer p'beure altre ueyell / Si doncs
aqls q' ignoraue la ley diuinal / axi meyspaue les riques
q'nt ms les deu ell meysprear / q' es ezudit en la ley d' n're seyor :

E si ell uos diu q' si tot's se redoen en ermitatge o solitud
os mete en orde . qui fara z obrara les altres coses n'ries ala
policia da'ist mo . podets li respodre / segos resp'ost Jeronim
en la epistola . li .v . on diu ayi / Si tot's ab tu enseps sein fo
lls . q' pora eer sau / fort es fara utut / ne es en apetit de
molt . E plagues a deu . tot's forte . q' son poch en nombre
als q'ls es dit / a'olts son apellats / e poch's clets .

Este seyor aqsta cosa la gsellats uos co auitadz amich / z no ficte
 Car seyor diu Tulli en lo libre d'amicicia / z set agosti en la
 epistola. lxxxv. uera amiffat es dles diuinals coses / z humanes
 gsellz assentimet ab benuolera e Caritat / i

Este nos deu mauella si uos seyor lo induyts Alelegiz d'ida d'pna
 Car acofets p exeples d set iohababista q la sua phitico comera
 apentencia. mathi. iij. e p exeples d ihu xpi. mathi. iij. e p exeples
 d set p. act. iij. on set seyor en la epla a ortea entzeles altres
 coses dix q sent. P. trina negacio del p tna gffessio d aazo lo
 saclegi z la gflacio d uedell dauz / corregizen pgazies fratnals
 lo homicidi el adultri d sat hom emassuet dauud fore esmenats p
 faind. viij. dies / z p jaure en tra / z helcar se en la pois. lo qd oblidada la
 pot stat beyal en les tenebris cercaue lum / e auet sguart ta solamet
 aqll q ha uia offes ab deu ploza deya / atu tot sol he pntat / z q.

Este seyor fiell uos diu. p qd raho. uos no donats seblant gsell amost
 Guerau son fill. p lo amats podts li respodre. seyor co q diu sat gre
 gozi en lo. xxx. dels morals. diet axi. So uet les coses q als vns ap
 fite als altres no en / E molts herbes son / qu a altres besties dne
 nodrimet / z a altres mort / E petit sible a suaua los caualls / z da
 audacia als cans / E la medicina q vna malaltia guarey. a altra
 dona ceximet / E lo pa q reforza la uida dels forts / mata los petits
 Infants.

No deuetz eer negliget d leyar lo mo / z tornar aden pntat co
 nre seyor deu p sapietat tollera / z soste ures pntats / car aytat co
 mes uos espera qg esmenets. aytat py greu uos jutlara si lo me
 nyspreats. Sant agosti.

E si aqsta mesqna / z infible uida ha uets amada / p satisfer ala
 pompa daqst mo / en lo qd abte gratieball / ha uets tots teps uiscut
 z viuut / e en lo qual enuydes. corret. treballat. suant / z se pnt
 podts satisfer a los necessitats del oze / z honor del mo / quat mes
 deuetz amar / z eleger pus deu uos espa. aqlla uida. en la qd
 no sostendrets alqun treball / ha on ha sobira repos / z pla qd
 aconseguyrets apre la uida etnal. Sant agosti.

Enaco som fort enganats com no hauem esguart
ala mort Car la major ptiada de aquella. ja es passa
da Car tot o q es passat dela ma hedat ja ho te la
mort. Seneca. —

En aquesta vida no pot hauez tots coses empo files
vols hauez tots meny preta totes coses z ha uzas tot
o q desigeb. Seneca. —

Cuydes eer gran fort est poch. car si be ho guarda
no est si no marip d'ieu ars. Seneca. —

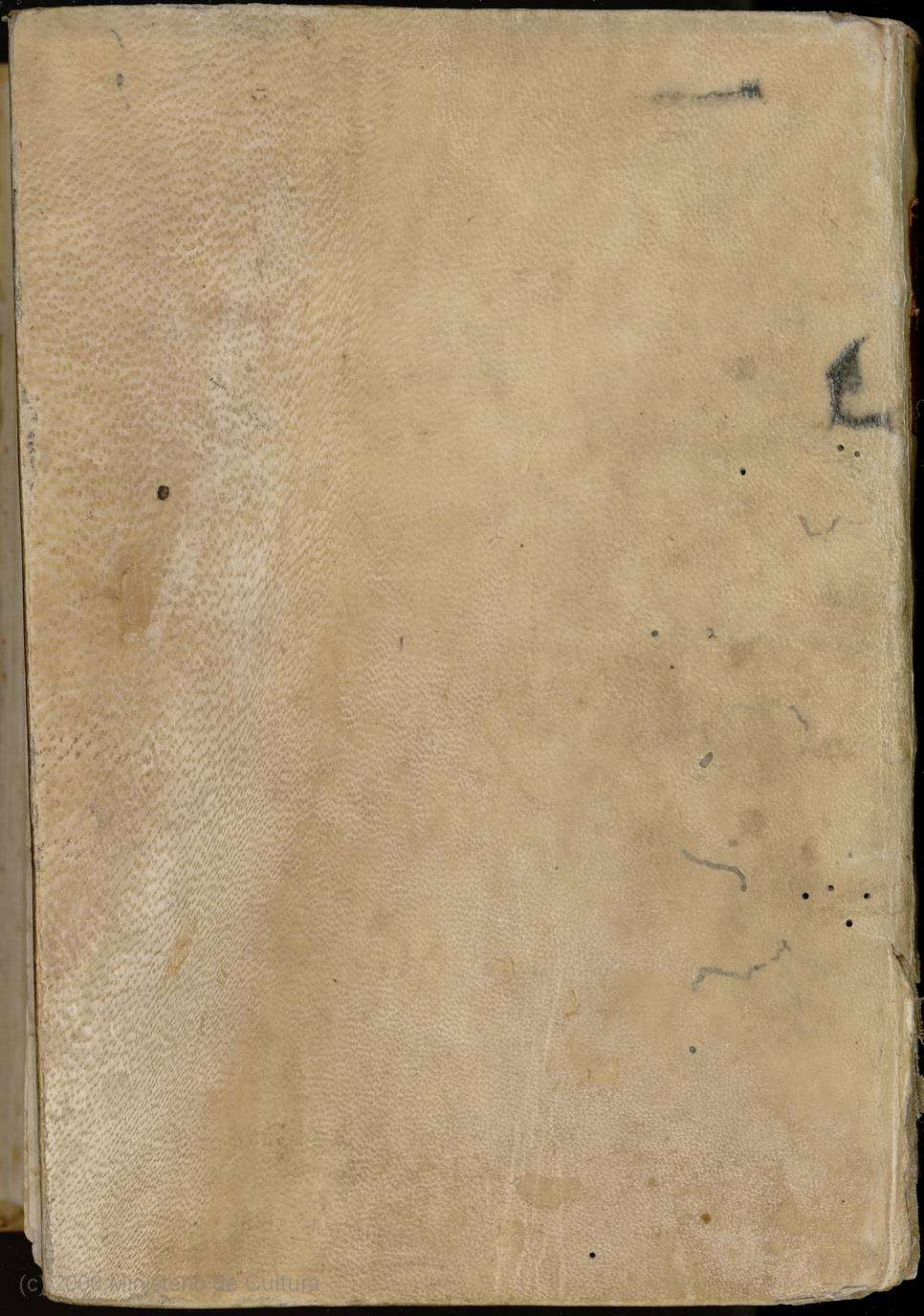
La pus certa z pus plena libertat q hom pot
auer es meny preta lo seu ars. Seneca. —

Vols auer bona z pffeta extimacio de tu matiy
o daltre quant uals ne qui est. guardet tot mu
le ra e posa ton patimom. lexa les honores z les altres
fallacies de fortuna. de spulla lo ars z lauore grda
la pensta. quat bal z trobaras si uals molt o poch
Seneca. —

Molts han pahor que en lo cam de aquesta vida
los sia bastant o que han p despesa e la vida qui
es fort breu mcrepa z repren greumet lo lux desig
lonch Car en ua porta hom gran puyfio o lo loch ha
on hom ua es prop. Sant gregori. —

Totes les ututs del ars se muden en los vells z
la sola sauepa creyent en elle. Serreyen es mu
uen les altres foras. Sant geronim. —

La uellepa de aglle es acceptable adu z mex laoz
q la luz iuuentut ha ben mesa z fructuosamet exer
citada e apres pessen z estudien en la ley de nostre
senyor dia z nit z fets pus saus z pus certs / curils
fruyts z comuniqm de luz sauepa. Sant Jeronim. —

49

DIALOGOS
DE S. GREG
PAPA.

23